

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

15'inci Toplantı
17 Kasım 2025 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması
- 2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Anayasa'nın 3'üncü, 123'üncü ve 126'ncı maddelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, CHP İstanbul İl Başkanlığına kayyum atanmasına ve Vatan Emniyete ilişkin açıklaması
- 2.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerindeki konuşmasıyla ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, CHP İstanbul İl Başkanlığı binasına ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezkereleri

- a) İçişleri Bakanlığı
- b) Emniyet Genel Müdürlüğü
- c) Jandarma Genel Komutanlığı
- ç) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- d) Göç İdaresi Başkanlığı
- e) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

-----0-----

15'inci Toplantı
17 Kasım 2025 Pazartesi
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.04'te açılarak beş oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Muş,
Komisyonun bugünkü gündemine,

Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Anayasa'nın 3'üncü, 123'üncü ve 126'ncı maddelerine, İlişkin açıklama yaptı.

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba,
CHP İstanbul İl Başkanlığına kayyum atanmasına ve Vatan Emniyete,
CHP İstanbul İl Başkanlığı binasına;

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerindeki konuşmasıyla ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İlişkin açıklama yaptı.

2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,
İçişleri Bakanlığının,
Emniyet Genel Müdürlüğünün,
Jandarma Genel Komutanlığının,
Sahil Güvenlik Komutanlığının,
Göç İdaresi Başkanlığının,
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının,
2026 yılı bütçeleri ve 2024 yılı kesin hesapları kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 2026 yılı bütçelerini görüşmeye devam etmek için 18 Kasım 2025 Salı günü saat 10.00'da toplanmak üzere toplantıya 23.23'te son verildi.

17 Kasım 2025 Pazartesi
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.04
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Değerli Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın kıymetli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına sizleri saygıyla selamlıyorum, hayırlı sabahlar diliyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 15'inci Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının bütçe kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, sayın bürokratların kendilerini Komisyonumuza tanıtılmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, işiğa basmışsınız, hayırdır?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Evet, Sayın Başkan. Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, zaten söz vereceğim size, zaten konuşacaksınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, şimdi usul üzerine birkaç cümle etmek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, usulü biliyorsunuz tükettim, usulle alakalı karar aldım. Hangi usul?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, çok önemli bir konu, bunu konuşmam lazım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Usul üzerine...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Tanal, bir müsaade edin, Sayın Ağbaba konuşuyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Usul üzerine konuşmam lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, usulü tükettim ben, usul kalmadı ki, tamam...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Usul bitmez Sayın Başkan.

CAVİT ARI (Antalya) - O zaman usulsüz bir şekilde konuşalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Divan, siz müdahale etmeyin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Usul biter mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, usulle alakalı ben karar aldım zaten. Şimdi, usulün hangi kararını alacağım bir daha?

Zaten bir karar aldım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Üç dakika konuşacağım, üç dakika geçti bile.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Her gün...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika Sayın Güneş.

Değerli milletvekilleri, bir saniye. Ben, Sayın Ağbaba'nın meramını bir anlayayım, nedir meramı, ona göre...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, usul üzerine üç dakika...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Usul üzerine, usulü...

Bakın, değerli arkadaşlar, usulle alakalı...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir konuyu hem Sayın Bakanın hem değerli milletvekillerinin dikkatine sunmak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, bir konuyu sunmak ayrı, usul ayrı, usulü tükettim çünkü, usul yok. Usulle alakalı kararı beraber almadık mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hangi konuda verersen üç dakika söz ver Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, CHP İstanbul İl Başkanlığına kayyum atanmasına ve Vatan Emniyete ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, Değerli Başkan, sevgili AK PARTİ milletvekilleri, MHP milletvekilleri, DEM, İYİ Parti, YENİ YOL milletvekilleri; böyle bir giriş yaptım. Niye? Şimdi, bir siyasi partinin il başkanını ancak delegeler seçebilirken önce mahkeme mahkeme gezilip İstanbul İl Başkanlığımıza saldırdınız, AKP'li bir hâkime İstanbul İl Başkanlığına kayyum atadınız, siyaseti, seçimi, sandığı inkâr ettiniz. Daha önce, 10 kez tedbir istenildi çeşitli mahkemelerde, 10 mahkeme de reddetti, bir başka mahkeme bir siyasi kararla kayyum atadı. Maalesef, Sayın Bakan, kayyum oraya sokmak için 5 bin evladımızla, 5 bin polis evladımızla, biber gazıyla kuşattınız ve maalesef, utanarak söylemek isterim ki, değerli milletvekili, size söylüyorum, 20 santimden, 30 santimden, burada yüz yüze gördüğünüz milletvekillerimize gaz sıktınız, hiç önemi yok, hiç önemi yok. Vatandaş darbedip vekillerin suratına biber gazı sıkıldı, binamızın kapısı, penceresi söküldü, orada polisle partililerimiz karşı karşıya kaldı. Sonra, çıkıp "Özgür Özel vatandaşı sokağa davet ediyor." diye algı operasyonu yaptınız. Maalesef, Sayın Bakan, devlet adamlığı göstermediniz.

Bakın, binalar partilerin malıdır, genel merkezin malıdır; Malatya'daki de Zonguldak'taki de İstanbul'daki de. İl Başkanlığımızın adresini değiştirdik, herkes kabul etti ama Sayın Yerlikaya'nın yönetmiş olduğu İçişleri Bakanlığı kabul etmedi. Bu devlet adamlığı değildir, kin üzerine yapılan siyasettir. O binaya ihraç ettiğiniz, Genel Başkanımıza her gün küfreden, hakaret eden, ailesini hedef gösteren insanların girmesine göz yumdunuz, girmesini boş verin hâlâ onların korumalığını yapıyorsunuz. Oradan, onca zaman geçti, delegeler kendileri imza verip gittikleri olağanüstü kongreyle İl Başkanımızı tekrar seçtik. Bir daha söylüyorum, delegelerimizin tamamı imza verdi, olağanüstü kongre yapıldı, İl Başkanımızı tekrar seçtik. Onu da geçtik, olağan kongre sürecimiz başladı, olağan kongre sürecimizde İl Başkanımızı tekrar seçildi. Buna karşın, hâlen kayımı orada tutup kol kanat geriyorsunuz. Eskiden, değerli arkadaşlar, siyasi partiler birbirlerinin işine karışmazdı. Bu siyaset bir gün bitecektir, bu makamlar gelip geçecektir ama siz tarihe ne yazık ki bu şekilde geçmeyi tercih ettiniz. Bakın, biraz önce konuya girerken bütün grupları saydım, bütün milletvekillerini... Elinizi vicdanınıza koyun, elinizi vicdanınıza koyun değerli milletvekilleri, bir partinin yönetimi o partiye aittir. Ya, Allah aşkına, herkes kabul etti. YSK tam 7 kez karar verdi Sayın Bakan. 7 kez karar verdi, bu kongrelerin sürmesi gerektiğini ifade etti ama siz hâlâ İstanbul il binamızın işgalinde işgalcilere korumalık yapıyorsunuz; vallahi billahi bu doğru bir şey değil. Bakın, bu kime yapılırsa yapılsın doğru bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hemen bitiriyorum Sayın Başkan, otuz saniye.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Otuz saniye.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakın, İstanbul il binamızın adresini değiştirdik, herkes kabul etti, mahkeme kabul etti, İçişleri Bakanlığı kabul etmiyor. O bina bizim babamızın malı, partilerimizin malı ama siz bu uygulamayı sürdürüyorsunuz. Bakın, ben başka bir şey demiyorum, çok sert şeyler söylenebilir ama hepinizin vicdanına havale ediyorum, burada bulunan bütün milletvekillerinin, bütün bürokrasinin. Allah aşkına, hangi kitapta, hangi defterde, hangi kanun maddesinde yazıyor? Ya, bu parti bizim partimiz, partinin Genel Başkanı Özgür Özel. Adam, Özgür Çelik, bir olağanüstü kurultayda seçilmiş, bir olağan kurultayda seçilmiş, hâlâ orada kayyumu tutmaya devam ediyorsunuz.

Son olarak söyleyeceğim, bir gün Vatan Emniyete gitmenizi tavsiye ederim size. Vatan Emniyette kalan belediye başkanlarımız ne diyorlar, biliyor musunuz? "Beş yıl cezaevinde kalalım, beş gün Vatan Emniyette kalmayalım." diyor. Orası size ait. Bakın, kimin suçlu olup olmayacağı belli değil. Geçmişte yaşadık, Balyoz'da, Ergenekon'da yaşadık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Daha mahkemeye çıkmadan insanları peşinen cezalandırıyorsunuz, bunu da Türk milletinin vicdanına havale ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezkereleleri ¹

a) İçişleri Bakanlığı

b) Emniyet Genel Müdürlüğü

c) Jandarma Genel Komutanlığı

ç) Sahil Güvenlik Komutanlığı

d) Göç İdaresi Başkanlığı

e) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Bakana konuşması için otuz dakika süre veriyorum.

Sayın Bakan, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı 2026 yılı bütçe teklifini takdirlerinize sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyor, değerli heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Türkiye Yüzyılı vizyonu ve büyük ve güçlü Türkiye ideali doğrultusunda hazırladığımız 2026 bütçe teklifimizin aziz milletimiz ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Bu bütçe, Türkiye'nin huzuru ve milletimizin güvenliği için çalışan İçişleri Bakanlığımızın vizyonunu, hedeflerini ve kararlılığını yansıtan bir yol haritasıdır. Hazırlık sürecinde emeği geçen, titizlikle çalışan tüm kurumlarımıza ve özellikle siz değerli Plan ve Bütçe Komisyon üyelerine gönülden teşekkür ediyorum. Ayrıca, Gazi Meclisimiz adına, Bakanlığımızın faaliyetlerini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında denetleyen, raporlarıyla kamu mali disiplinine katkı sunan Sayıştay Başkanlığımıza ve kıymetli denetçilerine de teşekkür ediyorum.

İçişleri Bakanlığı olarak misyonumuz; iç güvenlik, kıyı ve karasularının emniyetini sağlama, göç yönetimini ve kurumlar arası iş birliğini geliştirme, afet ve acil durumlara ilişkin süreçleri yönetme, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini sunma, etkin il ve ilçe yönetimini tesis etme görevlerini yerine getirmektir. Bu anlayışla, temel hak ve özgürlükleri esas alarak mavi vatanda, kara vatanda ve siber vatanda görevimizi ifa ediyoruz. Vizyonumuzun temel şiarı Türkiye'nin huzurudur. Bu uğurda 688 bini aşkın mensubumuz bayrağımızın dalgalandığı her yerde, milletimizin duasını en büyük ödül bilen bir anlayışla çalışmaktadır. Bizim için hizmetin özü

1. (1/280) ve (1/279) esas numaralı Kanun Teklifleri 23/10/2025 tarihli 4'üncü Toplantı Tutanağı'na eklidir.

insan, gayesi ise Hakk'ın rızasıdır. Bu bilinci yüreğinde taşıyarak milletimize hizmet etmekten şeref duyan tüm mesai arkadaşlarıma ve onların kıymetli ailelerine cesaretleri, sadakatleri ve fedakârlıkları için en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Aziz milletimizin her bir ferdi huzurlarınızda sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle harcanan her kuruşta milletimizin emaneti, her rakamda kamu vicdanının sorumluluğu olan Bakanlığımızın 2026 yılı bütçe rakamlarını arz etmek isterim. Bakanlığımız bütçesinin genel bütçe içerisindeki payı yüzde 8,56'dır. Değerli Komisyonumuza sunduğumuz toplam ödenek teklifimiz 1 trilyon 476 milyar 729 milyon 363 bin liradır. Toplam bütçenin yüzde 8,9'unu Bakanlık merkez birimleri bütçesi, yüzde 91,91'ini Bakanlığımıza bağlı kuruluşların bütçeleri oluşturmaktadır. Ödeneğimizin 1 trilyon 47 milyar 232 milyon lirası cari ödenekler, 429 milyar 497 milyon lirası da yatırım ödeneğidir. Yatırım ödeneğimizin yüzde 84'lük kısmı deprem ödeneğidir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; terör bu topraklarda sadece canlarımıza değil, evlatlarımızın umutlarına da kastetmiştir. Ancak canından geçen aziz şehitlerimizin cesareti, gazilerimizin fedakârlıkları, milletimizin birlik, beraberlik ve kardeşlik ruhuyla kurduğu ülkemizi asla dize getirememiştir. Bugün biz o umudu yeniden yeşerten, yeni bir dönemin, terörsüz Türkiye döneminin mücadelesini veriyoruz. Bu mücadele partilerüstü millî bir duruştur. Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliğinde, Cumhuriyet Halk Partisi ortağı, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin millî birliğimizi önceleyen duruşuyla terörsüz Türkiye sürecini siyasi partilerimizle, sivil toplum kuruluşlarımızla ve aziz milletimizle birlikte kararlıkla yürütüyoruz. Gazi Meclisimizin çatısı altında tarihî bir misyonu yerine getiren Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu devletimizin ve milletimizin teröre karşı gösterdiği kararlı iradenin ve katılımcı bir demokrasi anlayışının güçlü bir tezahürüdür; Türkiye Cumhuriyeti devletinin, meselelerini milletinin gözü önünde çözme kararlılığının bir göstergesidir. Terörsüz Türkiye, yaşama hakkının, huzurun ve güvenliğin teminatıdır; silahların değil, sözün konuştuğu bir Türkiye'dir; Türk'ün de Kürt'ün de kardeşçe yaşadığı bir vatandır; üreten, kalkınan, güçlü bir Türkiye'dir. Bu nedenle terörsüz Türkiye yalnızca bir güvenlik projesi değil, aynı zamanda bir medeniyet ve kardeşlik hedefidir. Bir mücadele, bir millî mücadele sahasıdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettikleri gibi "Kalemin silaha, birliğin tefrikaya, iyiliğin kötülüğe, huzurun teröre galip geldiği bir Türkiye için durmadan çalışmaya devam edeceğiz." Halk iradesine, siyasal sürece ve demokrasiye saldırı olan terörle mücadelemiz milletimizin huzur, demokrasi ve geleceğine sahip çıkma iradesinin de bir göstergesidir.

Terörün en sinsi yapılanmalarından olan FETÖ ve onun iş birlikçileriyle, milletimizin huzuruna kasteden tüm terör örgütleriyle mücadelemiz aynı kararlılıkla devam etmektedir. Bu anlayışla, 1 Ocak-31 Ekim 2025 tarihleri arasında FETÖ terör örgütüne yönelik düzenlediğimiz operasyonlarda 1.395, DEAŞ terör örgütüne karşı düzenlediğimiz operasyonlarda 662, DHKP-C, MLKP ve diğer terör örgütlerine yönelik düzenlediğimiz operasyonlarda 228 şahıs tutuklanmıştır. Gazi Meclisimiz çatısı altında bir kez daha ifade etmek isterim ki millî irademize kasteden hiçbir yapı devletimizin kararlılığı karşısında varlık gösteremeyecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; asayiş, devletin sağladığı güven duygusunun halkın günlük hayatına huzur olarak yansımalarıdır. Asayiş; yalnızca suçla mücadele değil, toplumun vicdanında güvenin daim kılınması, kamu düzeninin hukukla inşası, her vatandaşın evinde, sokağında, şehrinde huzurla nefes alabilmesidir.

Bugün, İçişleri Bakanlığı olarak asayiş politikalarımızı klasik kolluk anlayışının ötesine taşıdık. Artık güvenlik yönetiminde reaktif değil proaktif bir dönemdeyiz. Yani, olay olduktan sonra değil olay olmadan önce harekete geçen, öngören, analiz eden ve önleyen bir sistem uyguluyoruz. Her vakayı yalnızca bir dosya değil, geleceğe dair bir veri olarak görüyoruz. Her veriyi de bir tedbirin, bir önlemin, bir güvenlik hamlesinin başlangıç noktası sayıyoruz. Bu anlayışla, ülkemizin dört bir yanında yürüttüğümüz dinamik güvenlik süreci, bugün artık teknolojiyle, insan gücüyle ve toplumsal bilinçle iç içe ilerliyor. Veri analitiği ve yapay zekâ destekli risk haritaları sayesinde suçun oluşmadan önlenmesini sağlıyoruz. Anlık kaynak yönetimi sistemiyle her personelimizi, her aracımızı doğru zamanda, en doğru noktaya yönlendiriyoruz. Kent güvenlik yönetim sistemlerimiz ve mobil denetim teknolojilerimiz suçun izini sahada ve dijitalde aynı anda takip edebilmemizi sağlıyor ve en önemlisi vatandaşın sisteme dâhil olduğu toplum destekli güvenlik modelini güçlendiriyoruz çünkü asayişin en sağlam temeli, milletin devlete duyduğu güvendir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi sizlerle asayiş suçlarına ilişkin Bakanlığımızın resmî verilerini paylaşmak istiyorum. 2024 yılının ilk on ayında kişilere karşı işlenen 10 önemli suçta toplam olay sayısı 267 bindi. Verilen büyük mücadeleyle bu sayı, 2025 yılının ilk on ayında yüzde 7,8 azaldı yani bu dönemde olay sayısı 49.230 azaldı. Aydınlatma oranımız ise geçen yılın aynı dönemine göre 1,1 puan artarak yüzde 99'a ulaştı.

Asayişte bir diğer önemli başlık: Mal varlığına karşı işlenen suçlar. Mal varlığına karşı işlenen 9 önemli suçta 2024 yılının ilk on ayında olay sayısı toplam 170.104'tü. 2025 yılının ilk on ayında olay sayısı yüzde 22,6 azaldı yani olay sayısı 38.409 düştü. Mal varlığına karşı işlenen suçlarda aydınlatma oranımız 8,9 puan artarak yüzde 90,3'e ulaştı. Bu başlık çok önemli olduğu için biraz daha detaya gireyim. Ülkemiz genelinde 2024 yılının ilk on ayında toplam 64.898 hırsızlık olayı yaşanmıştı. Bu yılın ilk on ayında ise hırsızlık suçları yüzde 37,4 azaldı. Bu, 24.300 daha az hırsızlık suçunun işlenmesi demektir. Olay sayısını düşürdüğümüz gibi aydınlatma oranımız da 10,3 puan arttı, yüzde 83'e ulaştı.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aranan şahısların yakalanması bir kolluk görevinden öte toplumsal vicdanın ve adalet duygusunun yeniden tesisidir. Bir suçlunun özgürce dolaştığı her gün toplumun adalet duygusuna gölge düşürür ama her yakalama milletimize güven verir. Arananların yakalanması tekrarlayan suçları engeller; suç eğiliminde olanlar üzerinde caydırıcı etki yapar, organize yapıların çözülmesini hızlandırır, toplumda güven ve adalet duygusunu pekiştirir. Ayrıca, bu yakalamalar sonucu elde edilen her bilgi, güvenlik birimlerimize yeni ipuçları, yeni operasyon imkânları ve önleyici tedbirler kazandırır. Bu yıl içinde hapis araması olan 166.692 şahıs güvenlik güçlerimizce yakalandı. Bu şahıslardan 24.968'i hırsızlık, 17.191'i dolandırıcılık, 2.356'sı terör, 3.048'i kasten öldürmeden aranıyordu.

Suçun oluşmasına zemin hazırlayan bir başka önemli başlık ruhsatsız silah konusudur. Ruhsatsız silah temin edenleri, silah kaçakçıları yakalamak için özel ekipler kurduk, ödül sistemi getirdik; sahada özveriyle çalışan her bir personelimizi takdir ve taltif ettik. Son on ayda düzenlenen operasyonlar sonucunda, 41.750'si ruhsatsız tabanca olmak üzere 90.574 silah ele geçirdik; 99.327 şahıs hakkında ise işlem yaptık. Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün Türkiye'nin dört bir yanında, gece-gündüz, yaz-kış her koşulda sahada olan kahramanlarımız var, onlar Emniyet ve Jandarma teşkilatımız ile Sahil Güvenlik Komutanlığımızdır.

Onların her biri milletimizin huzuru, çocuklarımızın güvenliği, şehirlerimizin düzeni için bir an bile nöbeti bırakmayan, bu ülkenin kahramanlarıdır. Biraz önce de ifade ettim, artık suçun oluşmasını bekleyen bir güvenlik anlayışı yok. Yeni dönemde biz, suç doğmadan önleyen, riski tespit eden, tehdidi kaynağında durduran bir güvenlik refleksine sahibiz. Bu refleksin ardında sahada güçlenen insan kaynağımız, artan ekip kapasitemiz ve anlık koordinasyon kabiliyetimiz var. Kabine dönemimizde Emniyet teşkilatımızda önleyici ekip sayımızı yüzde 30, Jandarmamızı da yüzde 15 oranında artırdık. Olaylara müdahale süremiz ise tarihimizin en hızlı seviyesinde, Emniyet birimlerimizle üç dakika içinde olay yerine intikal eden ekip oranı yüzde 25'ten yüzde 39'a yükseldi; Jandarma teşkilatımızda altı dakika içinde olay yerine ulaşan ekip oranı yüzde 25'ten yüzde 37'ye çıktı. Bu tablo hiçbir vatandaşımızın kendisini yalnız hissetmediği bir güvenlik düzenine geçişin somut göstergesidir. Güvenlik hizmetlerinde şeffaflık ve hesap verilebilirlik anlayışını güçlendiren bir başka önemli uygulamamız ise yaka kamerasıdır. Yaka kamerası uygulamasıyla güvenlik hizmetlerinde yeni bir döneme girdik. Emniyet, Jandarma, Sahil Güvenlik birimlerimizin kullanımına sunulan yaka kameraları olayların tarafsız, objektif, kesintisiz şekilde kaydedilmesini sağlayarak hem vatandaş hem de personel açısından güveni artırmaktadır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama sicil numarasını kaldırarak vatandaş güvenli durumda bıraktınız. Sayın Başkan, sicil numarası kaldırdılar, vatandaş orada hangi Emniyet mensubunun kötü muamele yaptığını seçemiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Göreve geldiğimizde 14.396 olan yaka kamerası sayısı kabine dönemimizde yapılan 89.495 yeni alımla 103.841'e yükselmiştir. 2026 yılında planlanan 60.100 alımla birlikte toplam sayı 163.941'e ulaşacaktır. ASELSAN'ın iş birliğiyle yürütülen bu proje güvenlik hizmetlerimize yerli, millî ve şeffaf bir güç kazandırmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kadına yönelen her türlü şiddet, kötü muamele, ayrımcılık sadece bir bireye değil toplumun vicdanına, devletimizin adalet anlayışına, medeniyetimizin değerlerine vurulmuş bir darbedir. Biz bu meseleyi sadece bir güvenlik konusu olarak değil, insan onurunu koruma, toplumsal vicdanı yaşatma ve medeniyetimizi savunma meselesi olarak görüyoruz. Bugün devletimizin tüm kurumları, sivil toplum örgütleri ve güvenlik birimlerimiz bu alanda kararlı, sistemli ve sonuç üreten bir mücadele yürütüyor ve artık bu mücadele de sonuç vermeye başladı. Dünyada kadına yönelik şiddet oranları artarken Türkiye'de bu oran yükselmüyor, aksine azalma eğilimi gösteriyor. Geçen yılın ilk on ayında maalesef 290 kadın cinayeti işlenmişti, bu yılın ilk on ayında ise maalesef 217 kadın cinayeti işlendi. Geçen yıla göre kadın cinayeti yüzde 25,2 azaldı yani bir önceki yıla göre 73 daha az kadın cinayeti işlendi ama bu konu bir istatistik meselesi değildir. Her biri bir annenin, bir evladın, bir kardeşin yüreğinde kapanmayan bir yaradır. Bu tablo bize mücadelemizin bitmediğini ve durmaya hakkımızın olmadığını bir kez daha hatırlatmaktadır.

Kadına şiddet vakalarını önlemek için teknolojik kapasitemizi sürekli geliştiriyoruz. Bugün 2 bin kapasiteli elektronik izleme merkezinde, 67 ilde 1.556 vakayı aktif olarak takip ediyoruz. Bu sistem sayesinde şiddet uygulayan her bir failin adımını izliyor, risk tespit edildiği anda devreye giriyoruz. Bu yılın ilk on ayında 158.411 erkek hakkında önleyici tedbir, 39.735 kadın hakkında koruyucu tedbir kararı alınmıştır. Bu tedbirlerin etkinliği sahadaki hassasiyetimizle birleşiyor. KADES uygulamamız kadınlar için hayati bir güvenlik kalkanı hâline geldi. Her ihbar en öncelikli çağrı olarak değerlendiriliyor, bir kadın "yardım" dediğinde bulunduğu yere en yakın ekip ister trafik ister asayiş ister özel harekât olsun derhâl o adrese yönlendiriliyor. Bu mücadelede hiçbir mazeret, hiçbir tereddüt, hiçbir istisna yoktur. Ne adalet duygusundan ne vicdandan ne de insanlık onurundan bir adım dahi geri adım atmayacağız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; suçta kibirlenen, korku ve baskıyla suçtan güç devşirmeye çalışan hiçbir yapı güvenlik güçlerimizle yüzleşmeye muktedir değildir. Milletimizin huzur ve güvenliğine kasteden organize suç örgütlerini nerede olurlarsa olsunlar, hangi isim altında toplanırlarsa toplansınlar, tespit ediyoruz, çözüyoruz, tek tek etkisiz hâle getiriyoruz. Hedefimiz, Türkiye'nin huzurunu bozmak isteyenlere alan bırakmamak, örgütleri finansal kaynaklarıyla seviye ve faaliyet alanlarına kadar izleyip yok etmektir. Bu mücadeleyi üç yüz altmış beş gün gece gündüz planlı ve çok yönlü yürütüyoruz. Her örgütü faaliyet tipi, coğrafi etki ve suç profiline göre analiz ediyor, KOM, narkotik ve siber suçlarla mücadele birimlerimiz arasında tam koordinasyonla hedef odaklı operasyonlar düzenliyoruz. Finansal takip, kara para aklama tespiti, dijital iz sürme, yapay zekâ destekli veri analitiği ve uluslararası istihbarat paylaşımıyla birleştiriyoruz. Böylece örgütleri sahada çökertirken mali ve lojistik kanallarını da bir bir yok ediyoruz. Bu çerçevede, sadece 2025 yılında KOM, narkotik, siber organize suç örgütlerine yönelik düzenlediğimiz operasyonlar sonucu 552 örgütü çökerttik, 6.788 örgüt üyesi tutuklandı. Sadece bu yılın ilk on ayında bu yapılara ait 76 milyar lira değerindeki mal varlığına el konuldu.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; artık suçun dili, coğrafyası ve sınırı yoktur. Organize suç örgütleri, insan kaçakçılığı ağları, terörün finansmanını sağlayan dijital sistemler ulusların sınırlarını çoktan aşmıştır. Günümüzde "suç" kavramı küreselleşmiş, iletişim ve ulaşım imkânlarının gelişmesiyle sınırları aşar hâle gelmiştir. Ülkemiz stratejik konumu, köklü devlet geleneği, güçlü istihbarat kapasitesi ve yetişmiş insan kaynağıyla doğu ile batının, kuzey ile güneyin kesiştiği noktada küresel güvenliğin asli aktörlerinden biridir. Bu konum Türkiye'yi yalnızca bir köprü değil aynı zamanda küresel güvenliğin omurgası, suçla mücadelede uluslararası iş birliğinin stratejik ortağı hâline getirmiştir. Türkiye bu vizyonla INTERPOL'un de aktif, kararlı ve güvenilir üyelerinden biridir. Bilgi birikimimiz, tecrübemiz ve yetişmiş insan kaynağımızla bu kuruma güçlü katkılar sunmaya devam ediyoruz. INTERPOL İcra Komitesi Avrupa kıtası üyesi olan INTERPOL EUROPOL Daire Başkanımız önümüzdeki hafta Marakeş'te düzenlenecek olan 93'üncü INTERPOL Genel Kurulu başkanlık seçimlerinde INTERPOL Başkanlığına adaydır. Bugüne kadar öncülük ettiğimiz birçok uluslararası operasyonla, kritik istihbarat paylaşımlarıyla hem ülkemizin hem de dost ülkelerin güvenliğine katkı sunmaktan onur duyuyoruz. Bu iş birliğimiz rakamlara da yansımaktadır. Bu yılın ilk on ayında 305'i kırmızı bültenle, 90'ı kırmızı difüzyonla aranan olmak üzere 395 yabancı şahıs ülkemizde yakalanmıştır. Kırmızı bültenle aranan 279 şahsın ülkemize iadesi sağlanmıştır. Ayrıca, yurt dışında tespit edilen 1.035 şahıs hakkında da kırmızı bülten çıkarılmıştır.

Uyuşturucu insanlığı hedef alan, nesilleri içten çökertmeye çalışan karanlık bir tuzaktır; bir gencin hayalini, bir ailenin huzurunu, bir milletin gücünü hedef alır. Bu yüzden uyuşturucuyla mücadele insanlık onurunu ve milletimizin yarınını koruma mücadelesidir. Türkiye vizyonu ile bir hedef ortaya koyduk: Ülkemizi uyuşturucuya karşı aşılmaz, erişilmez, tertemiz bir kale hâline getirmek. Bu hedef sadece operasyonel kararlılık değil eğitim, rehabilitasyon, sosyal koruma, istihbarat ve uluslararası iş birliğiyle el ele yürütülen kapsamlı bir seferberliktir. Mücadelemiz çift yönlü; arzı kırıyoruz, talebi azaltıyoruz. Bu yılın ilk on ayında uyuşturucu

imal ve ticaretine yönelik saha faaliyetlerimizin somut sonuçları, bakın, şudur: Düzenlediğimiz operasyonlarla 35.226 şahsı tutukladık, bu yıl rakamları; 37,9 ton uyuşturucu madde, 112 milyon adedi aşkın farklı uyuşturucu ve uyarıcı hap ele geçirildi. Kabine dönemimizde uyuşturucu suçlarından toplam 90.538 tutuklama gerçekleşti. 218 ton uyuşturucu madde, 248 milyonu aşkın uyuşturucu hap ele geçirildi. Bu, günde ortalama 103 zehir tacirinin tutuklanması, günlük ortalama 247 kilo uyuşturucu, 282 bin farklı uyuşturucu ve uyarıcı madde ele geçirilmesi demektir. Her operasyon, her ele geçirme geleceğimize sahip çıkma eylemidir; gençlerimizi korumak, aile yapımızı korumak, ülkemizin gücünü korumak demektir. Bu nedenle, Emniyet ve Jandarmamızın operasyon gücünü artırıyoruz, istihbarat ve finansal izlemeyle narkotik ağları kurutuyoruz, siber takibat ve yapay zekâ destekli analizlerle lojistik kanalları kesiyoruz, önleme odaklı eğitim ve rehabilitasyon programlarıyla talebi azaltıyoruz. Bu, seferberlik ruhuyla topyekûn verilmesi gereken bir mücadele sahasıdır çünkü uyuşturucu insanlığın düşmanıdır ve Türkiye, bu düşmanı yenmeye kararlıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; artık güvenliğin sınırları kara, hava ve denizle sınırlı değildir. Yeni mücadele alanımız dijital vatan yani siber dünyadır. Fiziken görünmez ama etkisi son derece güçlü olan bu alan devletimizin, milletimizin, gençlerimizin ve çocuklarımızın doğrudan hedef alındığı yeni bir cephedir. Orada yapılan bir saldırı, burada bir evladımızın hayatına, bir vatandaşımızın mahremiyetine, bir kurumumuzun güvenliğine zarar verebilmektedir. İşte bu nedenle, siber devriyelerimiz teknolojik donanımı, yapay zekâ destekli istihbarat analizleri ve ileri seviye tarama sistemleriyle yedi gün yirmi dört saat görev başındadır. Bu kararlılıkla terör propagandalarına, yasa dışı bahis ve ödeme sistemi ağlarına, bilişim dolandırıcılığına, çevrim içi çocuk istismarına karşı çok yönlü operasyonlar yürütüyoruz. 2025 yılının ilk on ayında 163.258 hesap veya şahıs tespit edildi; 27.916 yasa dışı bahis sitesi, 39.685 "web" sayfası, 31.059 sosyal medya hesabı erişime engellendi. Bu tespitler sadece sanal ortamda kalmıyor, adli soruşturmalara, sahadaki operasyonlara ve uluslararası iş birliklerine anında dönüşüyor çünkü dijital güvenliği sadece bir teknik konu olarak değil, ulusal egemenlik ve millî güvenlik meselesi olarak görüyoruz. Bugün siber alanda yürütülen her mücadele aynı zamanda ülkemizin dijital bağımsızlığını koruma mücadelesidir. 5,5 milyar insanın çevrim içi olduğu bir dünyada çocuklarımız yalnızca bilgiye değil, aynı zamanda yönlendirmelere, bağımlılıklara ve dijital şiddete de maruz kalabiliyor. Bu nedenle, dijital dünyanın karanlık dehlizlerine karşı güçlü bir siber koruma kalkanı kurduk. Amacımız, çocuklarımızın çevrim içi dünyada güvenle öğrenmesi, özgürce gelişmesi ve geleceğe umutlu yürümesidir. Türkiye artık sadece fiziki vatanında değil, dijital vatanında da egemen, güçlü ve kararlı bir devlettir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bakanlık olarak ülkemizin huzur ve güvenini tesis etmek için terörle, organize suç örgütleriyle, zehir tacirleriyle ve tüm suç odaklarıyla büyük bir mücadele içindeyiz ancak en önemli sorumluluk alanlarımızın başında trafik güvenliği geliyor. Bir yaşam meselesi olan trafik konusunu siyasetüstü bir kavram olarak görüyoruz. Sadece geçen yıl kara yollarımızda meydana gelen kazalarda 6.351 canımızı yitirdik, 385 binden fazla vatandaşımız yaralandı yani günde 17,4 insanımızı trafik kazalarında kaybettik; bu, kasten öldürme suçundan 3 kat, uyuşturucuya bağlı ölümlerden 19 kat daha fazla can kaybı demektir. Bu kabul edilebilir bir sayı değildir. Kaldı ki verdiğimiz bu sayılar sıradan bir istatistik değil, her biri bir can, bir yuva, yarım kalan bir bayram, sessiz kalan bir ev, öksüz kalan bir çocuk; her bir kayıp bir ailenin ocağının sönmesi, birçok hayata dokunan acı demektir; telefisi imkânsız, yeri doldurulamayacak bir veda demektir. 2023'te günde 17,9 insanımızı yitirmiştik. Denetimlerimizi ilk etapta yüzde 50 artırdık, 83 milyondan 124 milyona çıkardık. İdari işlem sayımızı yüzde 44 artırdık. Bu yoğun denetimlere rağmen bir yıl içinde ölüm oranlarını sadece 0,5 azaltabildik. Bu, 197 can demek yani 197 daha az can kaybı yaşandı. Önemli mi? Elbette. Yeterli mi? Hayır. Çünkü Sayın Cumhurbaşkanımızın 2020/2 sayılı genelgesi ve 2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi'yle büyük bir hedef ortaya koyduk: "2030 yılına kadar trafik kazalarına bağlı ölümleri ve ciddi yaralanmaları yüzde 50 azaltmak, 2050 yılına geldiğimizde ise trafikte sıfır can kaybına ulaşmak." İşte, bu amaçla denetim sayılarımızı ve trafik ekip sayılarımızı artırmaya devam ediyoruz. Bu yılın ilk on ayında denetim sayımız 138 milyonu aştı. Kabine dönemimizde ise Emniyet trafik ekip sayımızı yüzde 18 artırarak 5.128'den 6.059'a, Jandarma trafik ekip sayımızı ise yüzde 94 artırarak 1.316'dan 2.553'e çıkardık. Ancak bu yılın ilk sekiz ayında maalesef 3.964 vatandaşımızı yine trafik kazaları nedeniyle kaybettik. Denetimleri artırıyoruz, eğitimler veriyoruz, farkındalık kampanyaları düzenliyoruz ama yetmiyor çünkü bir eksik var, o da caydırıcılık ve o eksik devam ettiği müddetçe maalesef bir bir eksilmeye devam ediyoruz. Geçen yıl ölümlü trafik kazalarında 7.741 kural ihlali yaşandı. Bunların yüzde 84'ü; 5 ihlalden kaynaklanıyordu; bunlar hız ihlali, şerit izleme ve değiştirme, geçiş önceliği ve dönüş kurallarına uymama, arkadan çarpma ve kırmızı ışık ihlali. Geçen yıl günde 10 vatandaşımızı aşırı hız nedeniyle toprağa verdik. Günde neredeyse 4 vatandaşımızı şerit izleme ve değiştirme ihlalinin dolayısıyla kaybettik. Üç günde bir kırmızı ışık kuralına uyulmadığı için bir canımızı yitiriyoruz; bu tablo, bu kadar acı ve net.

Bir başka gerçeğimiz: Son altı yılda "Durl" ihtarına uyulmadığı için maalesef 9 şehit verdik; 9 şehidimiz, 16 da gazimiz var. Bunun yanı sıra yine son altı yılda sadece "Durl" ihtarına uyulmadığı için 20 vatandaşımızı kaybettik. Sebebi, bu kuralın ihlalinin 2.167 lira cezası olması. "Durl" ihtarına uyulmadığı için işlem yapılan sayı 310 bin, dur kuralına bir yılda uyulmayan işlem sayısı; tablo bu kadar acı. Belki, değerli dostlarım, AK PARTİ Grubumuzun 36 maddelik, bu caydırıcılığı güncelleyen, "update" eden kanunu inşallah Gazi Meclisimizde yasalaştığı zaman 2026 yılında göreceksiniz, işlem sayıları yüzde 80, en az 175 azalacak ama kurtarmış olduğumuz can sayısı çok çok çok yukarıya gidecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkanım, bütçeyle ilgili ne kadar biber gazı alındı, ne kadar TOMA alındı, ne kadar plastik mermi alındı, bütçeye etkisi nedir? Bize bunları bir sayar mısınız Sayın Bakan?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, süreniz doldu.

Onları soru-cevapta sorup cevabını alırsınız değerli arkadaşlar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama biz burada bütçeyi görüşüyoruz, faaliyetleri anlatıyor Sayın Bakan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, bir beş dakika vereceğim, lütfen toparlayın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama yani mümkünse bu beş dakikada ne kadar plastik mermi alındı, ne kadar biber gazı alındı, nereye satıldı bunlar, ne oldu...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Göç sadece bir ülkenin değil, bütün insanlığın konusudur, gündemindedir. Türkiye, bugün göç yönetiminde tüm dünyaya örnek olan bir irade ve insanlık duruşu sergilemektedir. Bizim için göç sadece bir idari süreç değil, insan onurunu korumak, kamu düzenini tesis etmek ve medeniyetimizin anlayışını yaşatmaktır. Göç politikamızı düzenli göç yönetimi, uluslararası koruma, geçici koruma, gönüllü geri dönüş, entegre sınır yönetimi, düzensiz göç ve göçmen kaçakçılığıyla mücadele, insan ticaretiyle mücadele, uyum ve iletişim dâhil göç yönetimini ilgilendiren, tüm alanları kapsayan bütüncül bir stratejiyle yürütüyoruz. Göç İdaresi Başkanlığımızın koordinasyonunda tüm kurumlarımızın eş güdümünde çalıştığı bir süreçte hem insani hem de güvenlik boyutlarını dengeleyen bir model oluşturduk. 31 Ekim 2025 itibarıyla ülkemizde yasal kalış hakkı olan yabancıların sayısı 3 milyon 615 bin 491'dir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - TOMA'ya ayrılan ödenek ne kadar Sayın Bakan, onu da say bir zahmet.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bunun 2 milyon 381 bin 326'sı geçici koruma altındaki Suriyeliler, 1 milyon 85 bin 40'ı ikamet izin sahipleri ve 149.125'i uluslararası koruma altındakilerdir. Düzensiz göçle mücadele kapsamında göçmen kaçakçılığı organizatörlerine yönelik düzenlediğimiz operasyonlarda bu yılın ilk on ayında 3.627 şahıs tutuklanmıştır. Türkiye, göç yönetiminde aynı zamanda teknolojiyi sahaya taşıyan yenilikçi çözümleriyle dünyaya örnek olmaktadır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkanım, bütçe kalemi yok, ne kadar bütçe istiyorlar?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bu vizyonun en çarpıcı örneklerinden biri mobil göç noktası araçlarıdır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Konuşmada bir şey geçmiyor ki ama.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bugün 81 ilimizde 375 adet mobil göç noktası aracı aktif olarak görev yapmaktadır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani İçişleri Bakanlığının bütçesi ne kadar, ne kadar harcadı, ne kaldı; bizde bir şey yok ki.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - En son geliyor.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Konuşma metni de yok.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Konuşma metni de yok Başkanım.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 31 Ekim 2025...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Üstat, konuşma metni yok, varsa verin bize.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, onu da dağıtıyorum, onu da dağıtıyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - ...itibarıyla İçişleri Bakanlığı teşkilatımızda görev yapan toplam 688 bin 672 personelimiz bulunmaktadır, bunların 352 bin 859'u Emniyet teşkilatında, 216 bin 387'si Jandarma Genel Komutanlığında, 10.028'i Sahil Güvenlik Komutanlığında; 48.365'i güvenlik korucusu olarak, 61.033'ü Bakanlık merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapmaktadır. Bu büyük aile, Türkiye'nin her köşesinde yedi gün yirmi dört saat görev başındadır. Her biri huzurun, güvenliğin ve kamu düzeninin teminatı olarak büyük bir adanmışlıkla çalışmaktadır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Özlük haklarını iyileştirin bu memurların.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bize ayrılan süre içerisinde İçişleri Bakanlığımızın bütçesini, hedeflerini ve 688 bini aşkın mesai arkadaşımızla birlikte yürüttüğümüz çalışmalarımızı kısaca özetlemeye çalıştım.

Bizler taşıdığımız sorumluluğun, ağırlığın farkındayız. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, büyük ve güçlü Türkiye hedeflerimiz doğrultusunda huzurun, güvenliğin, kamu düzeninin teminatı olan İçişleri Bakanlığı olarak azimle, kararlılıkla, milletimize olan sadakatle çalışmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle, aziz vatanımız uğruna canlarını feda eyleyen tüm şehitlerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum; kahraman gazilerimize sağlık ve esenlikler diliyorum.

Yüce heyetinize beni sabırla dinlediği için teşekkür ediyor, 2026 yılı bütçemizin ülkemize ve aziz milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Burada bütçeyle ilgili bir şey yoktu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye.

Ben, şimdi, bu metin meselesini konuşacağım, bir saniye arkadaşlar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bütçe rakamı ne istendi, hangi birime ne istendi; belli değil ki.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, şimdi siyasi parti gruplarımız konuşacak. İlk olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Bakan yirmi dakika, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Rüştü Tiryaki ve Sayın Dilan Kunt Ayan onar dakika, İYİ Parti Grubu adına Sayın Ömer Karakaş ve Sayın Uğur Poyraz onar dakika, YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Birol Aydın ve Sayın İdris Şahin onar dakika, Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Ahmet Erbaş yirmi dakika, Adalet ve Kalkınma Partisinden Sayın Ejder Açıkkapı yirmi dakika konuşacaklar.

Şimdi, Sayın Bakanım, konuşma metninize alakalı milletvekilleri burada, bunu gündeme getirdiler.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Talimat verdim, dağıtılacak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle bir durum olmuş: Bunu arkadaşlar defaatle Bakanlıktan talep etmişler, nihayetinde bu tutanaklara girdi fakat ilgili arkadaşlar ısrarla konuşma metnini dağıtmadılar; bilginiz olsun. Bana da arkadaşlar şimdi bunu bildirdiler...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkan, denetim görevimizi nasıl yerine getireceğiz son dakikada buraya gelirse?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yapacağız arkadaşlar. Arkadaşlar, akşama kadar buradayız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani kamu güvenliği gerekçesiyle mi dağıtılmamış Sayın Başkan?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Anayasal görevimizi yapamıyoruz bu yüzden, rica ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye, bir saniye değerli arkadaşlar.

Size her şeyi dağıttık...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkanım, kamu güvenliği gerekçesiyle mi dağıtılmıyor?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye Sayın Tanal, bırakın da ben meramımı izah edeyim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ama cuma günü, son gün dağıtıldı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yok, şöyle arkadaşlar: Konuşma metinleri bakan konuşuyorken dağıtılır. Burada teknik arkadaşlar kimse, bu konuda gerekli hassasiyeti bir dahakine gösterebilirler, Sayın Bakanım, bilginiz olsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu bütçe gelecek yıla mı diyorsun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, yok.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Seneye Bakan kalırsa.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Zaten tutanaklarda, birazdan dağıtacağız aynı konuşmayı, zaten gerekli istatistikler verildi değerli arkadaşlar.

Evet, Sayın Bakan, süreniz yirmi dakika, konuşmanızı bu süre zarfında bitirmelisiniz, yetmezse bir-iki dakika daha ilave edeceğim.

Buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Bakan, hoş geldiniz, sizin nezdinizde tüm İçişleri Bakanlığı bürokratlarına da hoş geldiniz diyorum.

Öncelikle şunu ifade edeyim: Göreve geldiğinizde pek çok bakana nasip olmayacak bir destek aldınız, sadece iktidar cenahından değil muhalefetin de sizden beklentisi yüksekti ne Efkân Ala'ya ne de Soylu'ya nasip olmayan bir kredi verdi bu millet size ancak bu krediyi çok hızlı tükettiniz. Şu an "Değişecek mi, değişmeyecek mi?" diye yazı tura atılan bakanların başında geliyorsunuz. Sayın Bakan, burası millet iradesinin tecellîgâhı, burada gördüğünüz tüm milletvekilleri seçilerek geldiler ve burada millet adına görev yapıyorlar. Bu iradeye sizin ve sizinle birlikte görev yapan tüm bürokrat arkadaşların da saygı duymak zorunda olduğunu ifade etmek istiyorum. Niye böyle söyleyerek başladım konuşmama? Bizim iki görevimiz var; bir, yasama görevimiz; iki, denetim görevimiz. Yasama görevimizi kanun yaparak sağlıyoruz, denetim görevimizi de Meclis araştırmaları ve soru önergeleriyle icra ediyoruz. Bakın, ben milletin bana verdiği görev gereği size 121 tane soru önergesi vermişim Murat Bakan olarak, kaç tanesini süresinde yanıtlamışsınız biliyor musunuz 121 önergenin? 2 tanesini ve o 2 tane önergede de "Benim görevim değil." demişsiniz. Sadece benim mi, hadi Murat Bakan olarak en az yanıtlanan benim, baktım istatistiklerden ama bütün milletvekili arkadaşlarımda durumu aynı. Meclis Başkanlığına sormuşuz "Sizin İçişleri Bakanlığının durumu ne?" diye. 21/7/2025 tarihi itibarıyla size verilen 4.105 soru önergesinin sadece 199 tanesini zamanında yanıtlamışsınız, 2.643 tanesi süresi geçtikten sonra yanıtlamışsınız. Meclis Başkanlığı, Bakanlığınıza 4 tane yazı yazmış 5/12/2023'te; 2024'ün 6'ncı, 12'nci ayında; 24/6/2025'te, cevaplandırmama durumunuzu da söylemiş yazılarda "Soru önergelerine süresi içinde cevap verilmesi, verilen cevapların Meclisin saygınlığına uygun olacak şekilde sorulan soruları tam olarak karşılayan yeterli ve tatminkâr netlikle hazırlanması." demiş, bunu da dikkate almamışsınız. Hadi bizi dikkate almıyorsunuz, Numan Kurtulmuş'u da dikkate almamışsınız.

Bütçe sunumunuzu dinledim, önceki yıllardan hiçbir farkı yok. Geçmiş bütçelerde de bir vizyon yoktu, bu bütçede de maalesef bir vizyon yok. Ben tek tek konularla ilgili düşüncelerimi paylaşayım. Küresel ölçekte düzensiz göç, kamu güvenliğini en çok tehdit eden unsurlar arasında. Türkiye'de durum ne? Bizim küresel çapta düzensiz göçün en fazla olduğu ülkelerden biri olduğumuzu göz önünde bulundurursanız, göç krizinin ulusal güvenliğimizi tehdit eden konuların başında geldiğini görürsünüz. Bu mesele ensar-muhacir meselesine indirgenemez, bu, Türkiye'nin bekası ve ulusal güvenliği bakımından değerlendirilmelidir. Size bakarsanız durum güllük gülistanlık ama durum hiç böyle değil. Ben konuyu yerinde görmek için bu sınır güvenliğiyle ilgili de Van'ın Özalp ve Saray ilçelerine gittim, sınır köylerine kadar gittim; ya, Allah rızası için bir güvenlik görevlisi, bir jandarma, bir emniyet, bir güvenlik noktasında "Siz nereye gidiyorsunuz, nereden geliyorsunuz?" diyen olmadı, herhangi bir güvenlik kontrolüyle karşılaşmadan sınır köyüne gittim, döndüm. Daha sonra Bakanlık sormuş "Nasıl oldu bu iş?" diye, onun haberini de aldım. Şimdi, sınır güvenliği hak getire, burada, siz sunumunuzda da sınır güvenliğiyle ilgili birtakım şeyler paylaşmışsınız ama o bölgelerin sınır güvenliği doğu, güneydoğuda Millî Savunma Bakanlığında. Tüm dünyada demokratik ülkelerde, İçişleri Bakanlığı sınır güvenliğini yapar. Bununla ilgili, terör sebebiyle Millî Savunma Bakanlığına devredilen bölgelerle ilgili de sizin atmanız gereken adımlar var, Jandarmaya, Polise devredilebilir, bununla ilgili bir yapılanma yapılabilir, bununla ilgili attığınız bir adım yok.

Suriye'de savaş bitti, Suriye Devlet Başkanı, ABD'yi ziyaret ediyor, komşu ülkeleri ziyaret ediyor, ikili anlaşmalar yapıyor. Almanya, Avusturya, Fransa, İngiltere, pek çok AB ülkesinde Suriye'de yeni yönetime yaptırımların kaldırılmasıyla Suriyelilerin sığınma talepleri ve koruma kararlarının temelsiz kaldığı, bu nedenle koruma kararlarının iptali ve geri dönüşlerinin hızlandırılmasıyla ilgili adımlar atılıyor. Peki, savaş durumunda verdiğimiz bizim geçici koruma kararının hukuki gerekçesi ortadan kalktığına göre, bu geçici koruma kararı neden kaldırılmıyor? Biz bu insanları yıllarca misafir ettik, bunların bir zaman dilimi ve plan dahilinde neden geri dönüşleri sağlanmıyor? Diyeceksiniz ki "İstatistikler var, şu kadar insan dönmüş." İstatistiklerinizde diyorsunuz ki -yani toplamda- "8 Aralık 2024'ten bugüne 550 bin Suriyeli geri dönmüş." Dünyada savaş bittiği noktada geriye dönüş sayısı dünyanın istatistiklerinde asgari yüzde 25 ile ilk yıl yüzde 40 arasında; bizde dönüş yüzde 15'in altında. İkinci yıl için geri dönüş yine, dünya ortalamalarında yüzde 10 ile 20, üçüncü yıl yüzde 5 ile 10, dört ve beşten sonra yüzde 1 ile yüzde 5'e düşüyor. Bu, Irak'ta, Balkanlarda, Afganistan'da, Ruanda'da, Sierra Leone'de, Kosova'da, Bosna'da tüm vakalarda görülen oran. Düzenli-düzensiz göçmenlerde, geçici koruma alanlarda, savaş ve çatışma nedeniyle göç edenlerde en büyük geri dönüş dalgası ilk yılda, ikinci yılda yarı yarıya düşüyor, üçüncü yılda etkisi minimal, üçüncü yıldan sonra geri dönüş çok düşük olasılık hâline geliyor. Yani, siz, yüzde 40 dönmeleri gereken, belki, bizim biraz yaptırımla yüzde 50 dönüş yapabileceğimiz yerde 550 bini bir başarı olarak anlatıyorsunuz. Bu, birkaç sene sonra Türkiye'deki geçici koruma altındaki Suriyelilerin büyük çoğunluğunun Türkiye'de kalacağını gösteriyor. Nüfus artış oranını da hesap ederseniz, neredeyse üç beş sene sonra, bugün ne kadar Suriyeli varsa o kadar Suriyeli kalacak demek. Şimdi, yine, Türkiye'de düzensiz göçle ilgili sıkı yasal düzenlemelere ihtiyaç var. Bununla ilgili bir hazırlığınız var mı? Yok. Böyle bir bilinciniz var mı? Yok. Bu konuda söylenecek söz yok. Dünya örneklerini inceliyor musunuz? Böyle bir şey olduğunu hiç sanmıyorum, hiçbir açıklamanız yok. Tüm televizyon programlarınızı takip ediyoruz, Göç İdaresinde yaptığınız tüm açıklamaları takip ediyoruz; böyle bir araştırmanız, çalışmanız yok.

Türkiye altın pasaport ve altın vize uygulamaları nedeniyle uluslararası suç örgütü liderlerinin güvenli sığınağı hâline geldi. INTERPOL tarafından aranan biyometrik veri sistemiyle tespit edilmesi gereken şahıslar ülkeye kolaylıkla giriş yapıyor, mülk ediniyor, vatandaşlık alıyor; vatandaşlık bu kişiler için koruma kalkanına dönüşüyor, ülkenin güvenliği ve itibarı için ciddi bir tehdit unsuru hâline geliyor. Türkiye'de yasal yollarla göç edenlerin ve ikamet izniyle Türkiye'de bulunanların hakları konusuna bir şey demiyoruz ama yasa dışı göçle etkili bir mücadele sistemi kurulması şart ve bununla ilgili atılması gereken adımlar var. Sınır bölgelerinde Millî Savunma Bakanlığıyla koordineli, gelişmiş teknolojik izleme sistemleri kullanılması lazım; termal kamera yetmez, hareket algılama sistemleri, "drone"lar; bunların olmadığı kötü hava koşullarında duvarın üzerinden merdivenle, battaniyeyle Afgan göçmenlerin geçtiğini biliyoruz; bizzat yerinde gittim, gördüm. Sınır güvenliği görevini yürüten personelin düzenli aralıklarla eğitilmesi lazım. Bu, Jandarma ile Millî Savunma Bakanlığının iş birliği içinde yapması gereken bir şey, böyle bir iş birliği yok. Sınır ihlalleri ve kaçak geçişler için... Ben yaşadım, size anlattım, ben rahatlıkla geçtim. Güvenlik noktasının faal olduğu noktada da onun etrafından dolaşarak gidiyorlar, o illeri, ilçeleri geçip merkeze geliyor yasa dışı göçmenler. Düzensiz göçmenleri taşıyan organizasyonlara karşı ağır, caydırıcı cezalar uygulanması lazım. Türkiye'nin ulusal güvenliğini tehdit eden göçmen kaçakçılarının ve insan kaçakçılarının terör suçu muamelesi görmesi lazım. Bizim bu konuda verdiğimiz bir yasa teklifi var. Buraya yasa önerileri eklemişsiniz, Bakanlık olarak demek ki bir hazırlık yapıyorsunuz milletvekili arkadaşlar üzerinden vermek üzere, bu konuda da destekleyin, birlikte o yasal düzenlemeleri çıkaralım. Türkiye'ye izinsiz girişlerinin cezasının artması lazım. Trafik cezalarını artırıyorsunuz ama yasa dışı girişin cezası yok. Kaçak göçmenlere çalışma yasağı getirilmesi, kaçak göçmen çalıştıran işverenlere ağır para cezaları uygulanması, kaçak göçmenlere konut kiralayanlara ağır yaptırım uygulanması, göçmen krizine kalıcı çözüm bulmak için AB ve diğer uluslararası kuruluşlarla iş birliğinin artırılması, yasa dışı göçe karşı göçü kaynağında engelleme politikası izlenmesi yani, işte, İtalya'nın yaptığı gibi, İspanya'nın yaptığı gibi yasa dışı göçün kaynağıyla görüşmeler yapılması; bunun interdisipliner, multidisipliner bir alan olarak görülmesi, diğer Bakanlıklarla, Dışişleri Bakanlığı ile Millî Savunma Bakanlığıyla etkin iş birliği yapılması lazım.

Uyuşturucu, organize suçla mücadelede söylenecek hiçbir şey yok, son derece zayıfız. Türkiye uyuşturucu ticaretinde hem transit hem hedef ülke hâline geldi. Yakalamakla övündüğünüz uyuşturucu sizin başarınızı değil, tam tersine Türkiye'de bulunan uyuşturucunun büyüklüğünü göstermekte, sıkça duyurduğunuz Narkoçelik operasyonları da durumun ciddiyetini ortaya koymakla beraber, bu kadar operasyona rağmen sonuç alınmadığının da bir göstergesi. Ben şimdi, buradan, sizin sunumunuzdan yaptığınız operasyonlarla ilgili sayfaları kopardım. Bunu yazan arkadaşlar ya hiç sayı saymayı bilmiyorlar ya da sayı saymayı bilmiyorlar. Kabine döneminizde organize suçla mücadelede 80 bin operasyon yapmışsınız, 80 bin operasyon. Peki, tutuklu sayısı kaç? 2.334; 34 operasyon yapıp 1 kişiyi tutuklayan bir İçişleri Bakanlığı, bunu sunumuna "başarı" diye yazıyor yani. Hayretler içerisindeyiz! Aynı şey diğer konularda da öyle; uyuşturucuyla mücadelede; FETÖ'yle ilgili 12 bin operasyon yapmışsınız, tutuklu sayısı 3.760; DEAŞ'la ilgili 1.457 operasyon yapmışsınız, 67... Yani operasyon yapıyorsunuz, sonucu yok. Şu an organize suç örgütü mahallelere yayılmış durumda. Suç örgütlerine girme yaşı 15-16'ya düşmüş, motosikletli infaz timleri oluşmuş; suçlular, kolluk kuvvetlerini hedef alır, tehdit eder hâle gelmiş, polisimizi şehit ediyorlar. Uyuşturucu ve madde kullanımı köylere kadar yayılmış, İzmir Torbalı'nın köyünden bahsediyorum; 11-12 yaşındaki çocuk uyuşturucu, sentetik uyuşturucu kullanıyorsa bu köyde o toplumdaki ahlaki çöküntü, toplumun korunması gereken en önemli yapısı çökmüş demektir.

Bunları polise tedbirlerle çözeceğinizi, operasyonla çözeceğinizi sanıyorsunuz. Dünya böyle yapmıyor, Boston örneği var, Glasgow örneği var; toplum odaklı, yine interdisipliner, sosyal, o gruplara yönelik, o suçluların yetiştiği gruplara yönelik odak grup çalışmaları yapıyor suçu azaltmak için; yüzde 70 azaltmış Glasgow'da, yüzde 65 azaltmış Boston'da. Böyle bir çalışma yok. Bunu ne söylüyorsunuz ne anlatıyorsunuz. Varsa yoksa Twitter'dan "Şu kadar operasyon yaptık, bu kadar operasyon yaptık..." Operasyonların performansını da az önce söyledim.

Türkiye'de gençlik suçu istinadı yapısal bir sorun hâline geldi. TÜİK 2024 verilerine göre 612.651 çocuk suça sürüklenme, mağduriyet, tanık olarak kollukla temas etmiş.

Uyuşturucuyla mücadelede temel hedef yakalamak değil, uyuşturucunun Türkiye'ye girmesini önlemek olması lazım ve bununla ilgili biz işkembeyikübradan da atmıyoruz. Avrupa Uyuşturucu Raporu, Avrupa Birliği Uyuşturucu Ajansı, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi raporlarına göre Türkiye, uyuşturucu kaçakçılığında en önemli transit ülke olmaya devam ediyor ve aynı zamanda uyuşturucu tüketiminde, bilhassa sentetik uyuşturucu konusunda Türkiye'nin hızlı büyüyen pazar olduğunu bu raporlar söylüyor. Türkiye'de bir yıl içerisinde ele geçirilen eroin miktarı tüm AB ülkelerinde ele geçirilen miktarın çok üzerinde. Avrupa ve Orta Doğu arası önemli uyuşturucu transit ülkesiyiz, Balkan rotasındayız. Afganistan'dan Avrupa'ya yapılan eroin kaçakçılığının, aynı zamanda metamfetaminin kilit ülkesiyiz ve Türkiye çok ilginç bir şekilde hem Afrika'dan gelen uyuşturucunun, Fas'tan gelen esrarın hem Güney Amerika'dan gelen kokainin hem Asya'dan gelen Altın Hilal ve Altın Üçgen -Laos vesaire, Afganistan, İran, Pakistan- tüm bunların birleştiği noktada, Avrupa'ya dağıtım noktasında. Siz operasyon yaparak önlediğinizi düşünüyorsunuz. İspanyol gazetesi El País "Türk mafyaları, Galiçya'da Sito Minanco ve Meksika karteli Sinaloa ile ittifaklar kurarak, bu uyuşturucunun Avrupa ve Orta Doğu dağıtımında ağırlık kazandı." diyor. Limanların kontrolünü sağlamanız lazım.

Netice itibarıyla şunu söyleyeyim: Burada rakamlar da koymuşsunuz "İşte, şu kadar ton uyuşturucu elde edildi." diye. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi üretilen uyuşturucunun dünyada ortalama yüzde 85-90'ının yakalanmadığını söylüyor. Yani çok yakaladığınızda ondan daha çoğunu yakalayamadığınızı bilmeniz lazım. Burası uyuşturucunun otobanı hâline gelmiş, otobanda trafik kontrolü yaparsınız, ihlal çok görürsünüz; Türkiye'deki durum bu Sayın Bakan.

Bütçenizde polis yok, jandarma yok. Allah rızası için, polisle ilgili bir sayfa koymuşsunuz. Yani geçen sene o da yoktu. İşte "Promosyonu dijital yaptık, on-line yaptık." demişsiniz. İşte "On iki ay, polislerin aile durumuyla tayinini sağladık." demişsiniz ama bu kadar basit değil. Televizyonda açıklama yaptınız "Jandarma ile polisi eşitleyeceğiz." diye; eşitleyin; aynı işi yapan insanlar aynı maaşı almalı, Jandarma Komutanı ile Emniyet müdürü aynı maaşı almalı ancak arkanızdaki Ali Çardakçı şunu söylemeli size: 7-8 tane tayin gören jandarmayla 2 tayin gören polisin de o konudaki özlük hakları arasında farklılık olması gerektiğini de söylemeli. Evet polis, bir güvenlik görevlisi, kamuda çalışan işçi statüsündeki bir güvenlik görevlisi kadar maaş alıyor, polis emekli olmak istemiyor, jandarma astsubay, uzman çavuş, uzman jandarma emekli olmak istemiyor. Tabii, uzman jandarma diyorum; sizden önceki Bakan,

uzman jandarma ile jandarma uzman çavuşu birbirine karıştırıyordu, ikisinin arasındaki farkı bilmiyordu. Emekli olmak istemiyorlar çünkü çoluk çocuğunu okutacak durumda değil, üniversite yaşına gelmiş çocuğu; emekli olduğunda ya çaycılık yapıyor ya taksicilik yapıyor ya güvenlik görevlisi olarak çalışıyor. Bir iş hanında karşılaştım, tanıdım beni astsubay, astsubay çocuğu olduğum için severler beni. "Sayın Bakan." "Ne yapıyorsun burada?" "Ben emekli astsubayım, bir iş insanının korumalığını yapıyorum." dedi. Emekli olduğunda Türk askeri -jandarma asker personeldir- Türk polisi, kimsenin güvenlik görevliliğini, korumalığını yapmamalı; bu koşulları sağlamak onlara sizin sorumluluğunuz, sizin göreviniz.

Emniyetteki çalışma koşulları 12/36; çakma değil, hakiki 12/36 olmalı her yerde, insani olarak. Polis içi yükselme sınavlarında mülakat kaldırılmalı, AKP'den hatırlı kişi ya da şu an muteber cemaatlerden, tarikatlardan referans bulmasına gerek kalmamalı. Bu ülkenin en akıllı, en zeki, en başarılı çocukları yükselme sınavlarında hak ettiği yere gelmeli. Bu ülkenin bağımsızlık sistemidir. Eğer siz liyakati bırakır da tamamen tarikattır, cemaattir, AKP'nin hatırlı kişisidir diye insanları terfi ettirmeye başlarsanız bu ülkenin köküne dinamiti siz koymuş olursunuz. Özellikle bu tarikat ve cemaat mevzusuna dikkati çekmek istiyorum. Geçmişte kula kulluk edenlerin bu ülkeyi ne hâle getirdiğini gördük. Bir daha bunu yaşamak istemiyoruz. İtibarlı cemaatler var takdir edersiniz şu an Bakanlıkta.

Her ile yüksek kapasiteli personel lojmanı inşa etmeniz, polis lojmanlarına ise çocuk kreşi açmanız lazım. Taban maaşın poliste yeniden yapılandırılması lazım. Polis Sandığına zorunlu üyeliğin kaldırılması, Polis Sandığının alanında uzman iktisatçılarla OYAK gibi yapılandırılması lazım. OYAK da şu an iyi iyi gitmiyor. Polise sendika hakkının verilmesi lazım. Sayın Bakan, bakın, Fildişi Sahili'nde sendika var. Avrupa'da her ülkede 100 binin üzerinde polisin olduğu yerde polis sendikası var. Grev için, lokavt için değil, polis yalnız kalmasın, bir soruşturma geçirdiğinde, sendikanın avukatı gitsin ona sahip çıksın diye. Emniyet müdürünün de ihtiyacı var, buradaki Emniyet Genel Müdür Yardımcısının da sendikaya ihtiyacı var. Polisin sosyal hakkını savunacak, kültürel hakkını savunacak, ekolojik hakkını savunacak sendika hakkının gelmesi lazım.

Polis intiharlarına yönelik Meclis araştırma komisyonu kurulmasını istedik, AKP'li arkadaşlar reddettiler sağ olsun. Umarız bu dönemde öyle bir komisyon oluşur. Bununla ilgili bakış açınız Soylu'dan farklı değil. Polis intiharı "gönül meselesi" dediniz bütçede geçen sefer, işte, "Borçtur, şudur budur." Niye diğer meslek gruplarında aynı şeyleri yaşayıp insanlar intihar etmiyor da polisler intihar ediyor? Bunun gerekçesi yok. Polis intiharlarıyla ilgili amir baskısını, mobbingi gözden kaçırmamak lazım.

Bakın, iki tür otorite vardır. Bir tanesi, buradaki asker arkadaşların, emniyet müdürü arkadaşların omzundaki yıldızdır, maddi otorite. Diğerisi manevi otoritedir. Manevi otorite personelinin sana duyduğu saygıdır, sevgidir; onu sağlarsanız başarılı olursun. Şu anda ne Emniyette ne Jandarmada manevi otorite yok, Bakanlıkta yok. Üzülerek söylüyorum, sizden önceki Bakan sevilen bir Bakan değildi, teşkilat sizi de sevmiyor.

Tam teşekküllü polis rehabilitasyon merkezleri oluşturulması lazım. Gece görevlerinde sekiz saat üzeri mesainin yasaklanması lazım. Sivil personelin özlük haklarının yeniden düzenlenmesi lazım. Başpolisler, deneyimli polisler, eski polisler, kıymetli polisler, bunlar FETÖ'yle mücadelede en büyük mücadeleyi verdiler, teşkilatı sırtladılar. Bunların mülakatsız -zaten polis olmuş, deneyimli- hepsinin amir yapılması lazım Sayın Bakan.

AFAD konusu var. AFAD'ın riskler karşısında, afet riskleri karşısında daha dirençli hâle gelmesi lazım. AFAD da tamamen liyakate dayalı değil, bir şey olmuş durumda yani iktidarın tabiri caizse arpalığı olmuş, liyakatsiz kişiler AFAD'da göreve getiriliyor. Kurumsal olarak yeniden yapılandırılması lazım. Mevcut yapıda özellikle koordinasyon eksikliği var. Ben bunu yaşayarak gördüm. İzmir'de yangın... Ben tüm yangınlarda da oradaydım, tüm afetlerde de gidebildiğim yere yetişirim. Yangınlarda AFAD ne yerel yönetimde doğru düzgün iş birliği içinde ne diğer kurumlarla iş birliği içinde. AFAD kendi başına bölgeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan, bir saniye.

İki dakika vereceğim.

Toparlayın, süreniz doldu.

Buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) - AFAD koordinasyon eksikliği yaşıyor, AFAD'da ciddi koordinasyon eksikliği var. AFAD'ın siyasal etkilerden arındırılması lazım. Liyakat temelli personel politikalarının benimsenmesi, yerel yönetimlerle ve diğer kurumlarla eşgüdüm mekanizmalarının güçlendirilmesi lazım.

Ben daha fazla şey yapmayayım, genel olarak tamamlamış oldum.

Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Söylenecek çok şey var da yirmi dakikada bu kadarını söyledim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkanım, bize Bakanın konuşma metni geldi, bütçe harcamasıyla ilgili tek bir rakam yok.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Nasıl yok, nasıl yok!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani önümüzdeki yıl için ne isteniliyor, ne kadar neye harcandı, bu yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şu istenen...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Mümkünse sizin vasıtanızla Sayın Bakan Bey bize bu bütçe kalemlerini dağıtabilirler mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, ben şimdi... Biz size şöyle, değerli arkadaşlar, 2026 talepleri var, 6'ncı sayfada var, diğerleri de 31 Ekim'e kadar kullandıkları ödenekler de var.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Var, var.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Hiçbiri yani...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle, 6 ve 7'nci sayfalara bakarsanız orada var.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Buradaki...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O değil, kitapçıkta 6 ve 7'nci sayfalarda.

Değerli milletvekilleri, şimdi de Sayın Mehmet Rüştü Tiryaki...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, Sayın Bakan; bir şey soracağım: Bülent Turan yok?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Onu bana değil değerli arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bülent Turan yok, Bülent Turan. Nerede Bülent Turan?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, siz her soruyu bana...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Eski Grup Başkan Vekiliydi, görevden mi aldınız, görevden mi alındı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, siz her aklınıza geleni bana niye soruyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bülent Turan görevden mi alındı Başkanım?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Siz Başkansınız orada, siz orada Başkan olduğunuz için size soruyoruz tabii.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bülent Turan görevden mi alındı Başkanım? Bülent Turan nerede, Bülent Turan yok?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Beraber vekillik yaptınız, eski Grup Başkan Vekiliydi, sizin mevkidaşınızdı Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sizin mevkidaşınızdı. Görevden mi alındılar Başkanım?

MURAT BAKAN (İzmir) - Meclis adabını bilen bir kişi var Bakanlıkta, o da Bülent Turan. Yoksa sonradan mı gelecek?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, benim mevkidaşımdı, ben de bir zamanlar Bakandım ama şimdi değilim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Peki, niye hakkını savunmuyorsun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O zaman milletvekili, şimdi değilim...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Veli Ağbaba varsa herkes için var, herkesin hakkını Veli Ağbaba savunuyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O CHP'ydi, karıştırmayın (!)

(Gülüşmeler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Valla, o evet...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hakikaten Nilgün Hanım, nerede Bülent Turan?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, Sayın Tiryaki bekliyor, lütfen.

Sayın Tiryaki, mikrofonunuzu açıyorum, buyurun lütfen.

Süreniz on dakika.

Buyurun.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, çok kıymetli basın mensupları, Meclisimizin emektar personeli, Sayın Bakan, Sayın Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar; hepinizi en içten duygularıyla selamlıyorum.

Bugüne kadar İçişleri Bakanlığının bütçesi üzerine çok sayıda konuşma yaptım. 2018'den bugüne yaptığım konuşma başlıklarına baktım, çok farklı konularda haksız ve hukuka aykırı pek çok konudan söz etmişim ama bir tanesi hiç değişmemiş: Kayyum uygulamaları. Maalesef, hükümetleriniz dokuz yılı aşkın bir süredir istikrarlı biçimde halkın oy verme hakkını açıkça gasbediyor, demokrasinin değil, cumhuriyetin en temel unsuru olan seçme ve seçilme hakkını yok sayıyor, yok saymaya devam ediyor. Bugün itibarıyla ikisi büyükşehir -Mardin ve Van- biri Türkiye'nin en büyük ilçesi olan Esenyurt olmak üzere 13 belediye, seçilmiş belediye başkanları, eş başkanları tarafından değil, atanmış memurlar tarafından yönetiliyor. Ben bugün bir kez daha kayyum hukuksuzluğunu sizlerle kısaca paylaşmaya çalışacağım. Zamanım yeterse iki konudan daha bahsetmek istiyorum: Birincisi, bu ülkeyi güvenlik devletine çevirdiğinizi düşünüyorum; birkaç tane örnek vereceğim. Diğeri de siz iktidara geldiğinizde Asya'dan Avrupa'ya taşınan uyuşturucunun güzergâhı olan ülkemizin sizin hükümetleriniz döneminde nasıl dünya uyuşturucu dağıtım merkezi hâline geldiği, sadece geçiş güzergâhı olan ülkemizin nasıl uyuşturucu pazarı hâline geldiği ve maalesef bunun sonucu ve parçası olarak ülkemizin nasıl suç örgütleri ve çetelerin cirit attığı, her gün her şehirde bu çeteler eliyle yurttaşlarımızın katledildiği ve suç cehennemi hâline getirildiği üzerine olacak.

"Ülkeyi güvenlik devletine çevirdiniz." dedim. İktidarda değil de muhalefette olsaydı Adalet Kalkınma Partisi, muhtemelen karşı çıkacağı pek çok şeyi bugün yapmakta beis görmüyor. Bütçenin yüzde 11,4'ü güvenlik harcamalarına ayrılmış durumda. Bu görünen kısmı, bir de görünmeyen kısmı var. Örneğin, Cumhurbaşkanlığının koruma ordusuna yapılan harcama 600 milletvekiline yapılan harcamadan daha fazla ve bu harcamalar, bildiğim kadarıyla, Emniyet Genel Müdürlüğünün harcamaları içerisinde değil. Örneğin, İçişleri Bakanlığı büyükşehir olmayan 51 ile bir talimat gönderiyor ve diyor ki: "İl genel meclislerinin ödeneklerinin bir kısmıyla jandarma ve emniyet müdürlüklerine araç alın." Türkiye Büyük Millet Meclisinin "Yerel hizmetler için, yerinden hizmetler için, köylere hizmet için harcayın." dediği parayla "Emniyete, Jandarmaya araç alın." diyorsunuz. Daha dramatiğini söyleyeyim Sayın Bakan: "Sayın Valim, İçişleri Bakanlığı; Jandarma Komutanlığının Emniyet Müdürlüğünün bütçesi var. Bu bütçelerle ihtiyaç varsa araç filosunu 10 kat büyütünler ama köylerimiz yol bekliyor, su bekliyor, okullarımız tadilat bekliyor. İl Özel İdaresinin araç filosunun güçlendirilmesi, yenilenmesi gerekiyor." diyen İl Genel Meclisi başkanları ve üyeleri, Valiliğin teklifini reddettiği için bakın, nasıl mesajlar gönderiliyor. Genel sekreterleriniz kurum içerisinde kurum müdürlerine şöyle mesajlar atmışlar ve biz bunların hepsini gördük: "Arkadaşlar, kolay gelsin. Ekip ve ilçe şefleri, Meclis üyeleri, Meclis Başkanı veya siyasetçilerin talepleri doğrultusunda kesinlikle iş yapmayacaktır. Böyle talepler olması durumunda yöneticiler bilgilendirilecektir. Buna uymayanlar hakkında işlem yapılacaktır." Sayın Bakan, böyle bir yönetim anlayışı olur mu? Ülkeyi böyle mi yöneteceksiniz? Bunu bırakınız demokrasiyle cumhuriyet rejimi olarak nasıl tarif edeceksiniz? İl Özel İdaresi Genel Sekreteri "Meclis Başkanı ve üyelerinin taleplerini yerine getirmeyin." diye bürokratlara mesaj atabilir mi? Atmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi, kayyum meselesi, bu geçmiş kayyumlarla ilgili çok şey söyledim ama bugün bu, 2024 sonrası atadığınız kayyumların uygulamalarından birkaç tane örnek vermek istiyorum. Bakın, Batman Valisi kayyum olarak atandıktan sonra ilk icraatı 2

dilli olan belediyenin sitesini tek dile düşürmek olmuş. Kayyum atanan Halfeti Belediyesi sanal medyadan "...² yani Kürtçe "Halfeti Belediyesi" ibaresini kaldırmış. Batman Belediyesi kayyumu belediyeye girer girmez "Tek devlet, tek bayrak, tek millet, tek vatan." afişi asmış, belediyenin her katına onlarca polisi yerleştirmiş.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ne var bunda?

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - İyi mi, böyle mi yönetiyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tek devlet...

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Siz belediyelerinizi böyle mi yönetiyorsunuz? Adalet ve Kalkınma Partisinin bütün belediyeleri böyle mi? Her katında onlarca polis mi görev yapıyor? Veya Milliyetçi Hareket Partisinin, İYİ Partinin, Cumhuriyet Halk Partisinin? Neden? Çünkü halka kapalı, nasıl yönettiğinizi gösteriyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Tek devlet, tek bayrak, tek millet, tek vatan." yazmış ya, ondan dedim.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Bence iyi düşünün Orhan Bey, bence iyi düşünün.

Bakın, kayyum atanan Mardin Büyükşehir Belediyesinde, aralarında mahkeme kararıyla işe iade edilmiş olanlar dâhil 369 kişi işten çıkarılmış. Kayyum yönetimindeki Batman Belediyesi 22 taşınmazı satışa çıkarmış. Batman Belediyesine atanan kayyum 111 kişiyi işten çıkarmış. Akdeniz Belediyesine kayyum olarak atanan zat, 35 belediye personelini işten çıkarmış. Siirt Belediyesine kayyum olarak atanan vali önceden hazırladığı yani sabahleyin göreve gelir gelmez bir isimlikle oraya oturdu Sayın Bakan yani akşamdan hazırlanmış, yememiş içmemiş isimliğini getirmiş koymuş, böyle kayyum olmaya hazırlanmış. Siirt Belediyesi kayyumu 71 işçiyi işten çıkarmış, Siirt Belediyesi kayyumu toplu taşıma ihtiyacı için Kurtalan Belediyesine verilen otobüsleri geri almış. Van Büyükşehir Belediyesine atanan kayyum, kentteki tüm çöp konteynerlerini toplamış, hurdaya çevirmiş; tam 13 milyon TL'lik zarar oluşmuş. Siirt Belediyesine atanan kayyum, Kızlar Tepesi Parkı'nın duvarlarında Kürtçe, Türkçe ve Arapça yazılı olan "...³ yazılarını kaldırmış. Van Büyükşehir Belediyesine atanan kayyum, bazı belediye otobüslerini sürekli olacak biçimde Emniyet Müdürlüğüne tahsis etmiş. Van Büyükşehir Belediyesi Kayyumu "JINKART, Sosyal Kart" uygulamalarını iptal etmiş, öğrencilere yapılan bursları kesmiş, öğrencilerden adli sicil belgesi istemiş yani Gençlik ve Spor Bakanlığının bile yapmadığı, daha önceden Başbakanlığın bile yapmadığı bir şeyi yapıyor, adli sicil belgesiyle öğrencilere burs veriyor kayyumlarınız. Van Büyükşehir Belediyesi ücret ödenmiyor diye kreşten çocukları çıkarmış. Halfeti kayyumu AKP İlçe Başkanına şoförlük yapması için 1 kişiyi belediye işe almış, bizim arkadaşlarımız bunu ortaya çıkardıktan sonra böyle olmadığını söylemeye başlamışlar. Van Büyükşehir Belediyesi Kayyumu Edremit Belediyesinden Şamiran Kadın Yaşam Merkezinin boşaltılmasını istemişti. Yine Van Büyükşehir Belediyesine atanan kayyum, görevden alınan eşbaşkanlar tarafından açılmış olan semt pazarını bir kez daha açmış. Van kayyımı kadınlara hukuki destek sağlayan protokolü tek taraflı olarak feshetmiş. Halfeti Belediyesine kayyum olarak atanan kaymakam, kaymakamlığa ait teknenin bütün bakımını, onarımını belediyeye yüklemiş. Van Büyükşehir Belediyesinin DEM PARTİ yönetiminde olduğu dönemde Özalp ilçesinde planlanan tüm ihaleler iptal edilmiş, ilçeye tahsis edilen otobüs de kayyumunuz geri almış. Van Büyükşehir Belediyesi kayyumu tam 223 kişinin işine son vermiş. Kayyum yönetimindeki Van Büyükşehir Belediyesi imara açık 600 bin metrekare arsayı satışa çıkarmış, Mardin Büyükşehir Belediyesinin kayyum yönetiminde belediyenin yaklaşık 152 bin metrekarelik 22 taşınmazı satışa çıkarılmış, kayyum yönetimindeki Van Büyükşehir Belediyesi TÜGVA'nın törenlerinin bile giderlerini karşılamış, Van Büyükşehir Belediyesi kayyumu yedi ayda muhammen bedeli 2 milyar TL'yi bulan 100 taşınmazı satışa çıkarmış, kayyum yönetimindeki Mardin Büyükşehir Belediyesi Artuklu ilçesinde belediyeye ait 8 taşınmazı satışa çıkarmış. Bunlar sadece bir buçuk yıllık uygulamalar, öncesinden hiç bahsetmiyorum bile.

Şimdi, en son şunu söyleyeyim, bunu sabaha kadar anlatabilirim ama zamanım kısıtlı. Kırk bir yıllık çatışmalı sürecin tamamen sona erdiği, sona ereceği günleri yaşıyoruz Sayın Bakan. Barış hiç bu kadar yakın, elimizi uzatıp dokunacağımız kadar gerçek olmamıştı; öyle ya da böyle büyük bir umut ve heyecan yaşıyoruz. Elbette kalıcı bir barış ve çatışmasızlık için Parlamentoda bazı yasal düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Bizler bu yasal düzenlemelerin de en kısa sürede yapılacağına inanıyoruz. Kalıcı barış belki bu ülkenin bütün sorunlarını çözmeyecek ama çözümü için kapıları aralayacaktır, bir daha kandan ve gözyaşından bahsetmeyeceğiz. Ülkenin kaynakları, çatışmalara değil, umuyoruz ki refaha aktarılacak, demokratikleşme adımlarının atılmasının önü açılmış olacak, güvenliği değil refahı ve demokrasiyi konuşacağız. İçişleri Bakanlığı bu olumlu sürece yasal düzenleme gerektirmeyen adımları atarak katkı sunabilir. Hatta Sayın Bakan ben şunu söyleyeyim: Hiçbir şey yapmayarak bile katkı sunabilirsiniz, yeter ki kayyumlar için yeni bir görev uzatma süresi imzalamayın. Hiçbir şey yapmayarak katkı sunabilirsiniz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim Sayın Tiryaki.

İkinci konuşmacı Dilan Kunt Ayan, buyurun.

Süreniz on dakikadır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, sunumunuzda defaatle kamu güvenliğinden, kamu düzeninden, başarılarınızdan bahsettiniz ama bir şeyi eksik bıraktınız, burada söylemeden geçemeyeceğiz. Bakanlığınıza bağlı birimlerin ve müdürlüklerin sebep olduğu şiddet vakalarından, işkenceden, kötü muameleden, hukuksuz engellemelerden, 2911 sayılı Kanun'u ihlalden, Anayasa ihlallerinden hiç bahsetmediniz. Dedik ki: "Acaba, belki bir veri vardır elinizde." Bize vermiş olduğunuz, üzerine "Türkiye'nin Huzuru" diye yazmış olduğunuz tabloda da maalesef ki bunu göremedik. Evet, sizin şahsınız ve bürokratlarınızla diyalog kurabiliyoruz, hakkınızı yemeyelim, yine sefehinize kıyasla, kıyaslanamaz derecede olumlu bir iletişim ve tavır da sergiliyorsunuz. Ancak bu iletişim sahadaki hakikatleri değiştirmiyor. Bu ülkede adalet aramaya çalışan hemen hemen herkes kolluğunuzun dayacağından geçiyor. Ne kadar inkâr

2. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

3. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ederseniz edin, ortada bir hakikat var Sayın Bakan: Size bağlı kolluk işkence ve kötü muamele yasağını ihlal ediyor, size bağlı kolluk Anayasa'yı ihlal ediyor, size bağlı kolluk kuvvet kullanma sınırını aşarak halka zulmediyor ve size bağlı kolluk âdeta kendini kanunların üzerinde görüyor. Bu antidemokratik uygulamalar da bu baskının mimarisi sizin döneminizde başlamamış olabilir ama sizin döneminizde bunun engellenmediğini ve bununla etkin bir mücadele edilmediğini de görebiliyoruz. Sizden beklenen de aslında tam da bununla mücadele etmek. Mesela, son beş yılda personeliniz hakkında kaç işkence ve kötü muamele başvurusu ve şikâyeti iletili sizlere ve bunların kaç hakkında soruşturma başlattınız, kaç hakkında takipsizlik verildi, kaç hakkında davalar açıldı, merak ediyoruz açıklası ve sizin verdiğiniz verilerde bu kitapçıkta bunlara dair hiçbir şey yok Sayın Bakan.

Evet, bütçe konuşmasından bahsediyoruz, önümüze bir sürü tablo koydunuz. Benim size az önce sormuş olduğuma dair tek bir veri yok sizde. Ben size açıklayayım, bakın: İHD'nin 2024 Hak İhlalleri Raporu'na göre, 2024 yılında 24 ilde toplam dört yüz elli sekiz gün boyunca eylem ve etkinlikler yasaklandı. Bu ne demek? Neredeyse hemen hemen her gün eylem etkinlikleri yasaklıyorsunuz demek. Yine, toplamda 313 barışçıl gösteriye kolluk müdahale etti. Bu ne demek? Yani bu ülkede her gün hakkını arayan, anayasal hakkını kullanan kişiler kolluğunuz tarafından engelleniyor demek. Yine, Türkiye'de 2024 yılında 27'si çocuk tam 2.651 kişi işkence ve kötü muamele gördü fakat karşılığında bir soruşturma var mı? Tek bir veri duymadık sizden. Yine, Nevroz'da, yerel yönetim kutlamalarında, kayyum protestolarında binlerce insan polis şiddetine maruz kaldı ve siz buna dair hiçbir önlem almadınız ama siz göreve geldiğinizde ne demiştiniz? İşkence ve kötü muameleyle ilişkin "Hiçbir şekilde buna müsaade etmeyeceğiz ve bununla mücadele edeceğiz." demiştiniz. Peki, bu mudur sizin işkenceyle mücadeleniz? Yine, geçen seneki bütçe sunumunuzda ne demiştiniz? "Görevimizi yerine getirirken de ilk günden itibaren, her zaman söylediğim gibi, temel referansımız hukuk ve insan hakları." dediniz. Şimdi ben size bir fotoğraf göstereceğim Sayın Bakan, bakmanızı da istiyorum. Bu mu işkence ve kötü muameleyle sizin mücadeleniz? Bu mu hukuk, bu mu insan hakları diye soruyorum size. Bakın, gözüne alınanı ve gözündeki işkencesini gösteriyorum. Kim yaptı bunu? Sizin kolluğunuz yaptı. Bu, sizin işkenceyle mücadele yönteminiz olarak tablosu ortada. O yüzden, sizin sözlerinizin yansımasının sahada olmadığını belirtmek istiyoruz ve maalesef ki Türkiye'de kimin iradesi iktidarın alanına dokunuyorsa onun meydanına polisler yığılıyor. Bakın, bu fotoğraf nereden? Van'daki, Batman'daki, Mardin'deki, Akdeniz'deki, Halfeti'deki kayyuma karşı protestolardan. Bu insanlar neyi protesto ediyor? "İrademiz gasbedildi, sözümüzü söylüyoruz. Müsaade etmeyeceğiz irademizi gasbetmenize." diyor. Peki, karşılığında ne oluyor? Diyorsunuz ki: "Hiç kusura bakmayın, iradeni de gasbederim, anayasal hakkını da ihlal ederim, sözümü de söylerim." Fakat halk mücadele etmeye devam edecek Sayın Bakan.

Geldik 2025'e. Bir şeyi çok iyi yaptınız, çok iyi başardınız ama tabii ki sizi tebrik etmeyeceğiz. Bizim yıllardır Türkiye toplumuna anlatmakta zorlandığımız şeyleri 19 Mart sonrası bu ülkeye yaşatarak, uygulamalı bir şekilde anlattınız ve artık bu ülkede bulunan ciddi bir kesim ne diyor, biliyor musunuz? "Kayyum bir irade gasbıdır." diyor ve artık bu toplumda yaşayan ciddi bir nüfus ne diyor, biliyor musunuz? "Anayasal haklarımız engelleniyor." diyor ve yine bu toplumda yaşayan ciddi bir nüfus ne diyor? "Kolluk işkence ve kötü muamele yapıyor." diyor. Nasıl yaptınız peki bunu, nasıl başardınız? Bizim için bir utanç tabii sizin bu başarınız. 19 Martta İstanbul'un seçilmiş Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun hukuka aykırı tutuklamasını protesto etmek isteyen milyonlarca insana karşı işte az önce ifade etmiş olduğum muameleleri uyguladınız; öğrencileri, gençleri, kadınları, adalet arayanları, iradelerini gasbedip tutukladınız, işkence yaptınız, yerlerde sürüklediniz ve ülkede adalet arayan herkesin karşısına o kolluğunuzu yığdınız ve gelmişsiniz, burada da koca bir afişle diyorsunuz ki: "Türkiye'nin Huzuru" Buna kimse inanmaz.

Evet Sayın Bakan, geçtiğimiz sene yine bütçe konuşmasında aynen şunu demiştiniz: "Kadınlara kalkan elleri indirmeye kararlıyız." Ama galiba polisin eli hariç. Bakın, size bir fotoğraf daha göstereceğim. Bu fotoğraf 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nden, Taksim'den ve ne var karşılarında? Binlerce polis. Peki, o kalkan eller ne? Polisin eli. Sizin "O elleri indireceğiz." dediğiniz eller, sizin kolluğunuz eliyle hakkını arayan, "Şiddete dur." diyen kadınlara kalkıyor. Bu da sizin aslında kadına yönelik nasıl bir şiddetle mücadele ettiğinizin vesikasıdır ve madem bu kadar polisi saatlerce orada tutacak kadar gücünüz vardı, neden bu ülkede hâlen kadınlar katlediliyor, neden önleyemiyorsunuz? Sunumunuzda her fırsatta dediniz ki: "Biz artık suç oluşmadan önlemeye çalışıyoruz." Madem öyleyse, veriyi siz verdiniz, siz "270" dediniz. Hâlen bu ülkede kadınlar öldürülüyor, katlediliyor. Bu demektir ki siz yeteri kadar önlem alamıyorsunuz ve buna ses çıkaran kadınlara da kolluğunuzu dikiyorsunuz Sayın Bakan ve biz...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Nereye gidiyor dünyada?

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Ben sizi sabırla dinledim, lütfen sabırla dinlemenizi rica ediyorum Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Dünyadan haberin yok.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Önümüzdeki hafta 25 Kasım ve 25 Kasım'da tekrardan bu görüntüler olacak mı diye size soruyorum Sayın Bakan. Kadınları yine Taksim'den alıkoyacak mısınız diye soruyorum size. Taksim'i kadınlara kapatacak mısınız diye soruyorum size. Ama biz buradan bir kez daha ifade edelim, şimdiden söyleyelim: 25 Kasımlarda da 8 Martlarda da sokaklarda olmaya devam edeceğiz. "..."⁴ sloganlarımızla alanda, sahada olacağız.

Evet Sayın Bakan, sunumunuzda defalarca toplumsal güvenlikten, kamu güvenliğinden, kamu huzurundan, kamu barışından bahsettiniz. Merak ediyorum ya, kim bu kamu? Kim, bu bahsettiğiniz kamu kim? Ben değilsem, o değilse, halk değilse, bu kamu kim? Bakın, size bir kare göstermek istiyorum: O kadar yürekleri acıtan bir kare ki bu. Bu kare 1 Kasım'da Urfa Viranşehir'de çekildi Sayın Bakan. Oğlu Metina'da yaşamını kaybetmiş bir baba, beş yıl sonra oğlunun yaşamını kaybettiğini öğreniyor ve sevilen bir baba "..."⁵ Behçet'e taziye gitmek isteyenlerin önüne ne koyuyorsunuz? Barikat. Daha sonra insanlar taziye gidemiyor, babanın acısını paylaşamıyor fakat baba kendisinden utandığı için, sizin bu muamelenizden utandığı için ne yapıyor? Kendisi abluka içerisine gelip taziyeleri kabul ediyor. Şimdi, huzur bu mu Sayın Bakan, huzur bu mu?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - O talimatı verenler utansın.

4. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

5. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hayır, ben size soruyorum: Huzur bu mu, barış bu mu?

Şimdi, işte, tam da o talimatı verenler utansın Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Onlara o talimatı verenler utansın. Taziye yapmanın adabına aykırı taziye yaptılar.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bu kabul edilebilir bir şey değil. Bakın, taziye gelmenin, babanın acısını paylaşmanın hiçbir suretle bir huzurla açıklanamaz Sayın Bakan, bu bir yas hakkıdır, bu bir en temel insan hakkıdır, babanın acısını paylaşma hakkıdır ve bu size yakışmıyor.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - O konuda hiç kusura bakmayın, taziyede yürüyüş yapanlara hiçbir şey demiyorsunuz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bizim sizden beklentimiz, bakın, kamu güvenliği adı altında söylemiş olduğunuz şey, halkın yas tutma hakkını engellemek değil. 70 yaşındaki bir babayı siz bu şekilde...

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Yasa dışı gösteri yaparak taziye yapamazsınız.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bakın, tek bir pankart yok, bakın, tek bir pankart yok, tek bir şey yok burada.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Yasa dışı gösteri yaparak taziye yürüyüşü olmaz.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bakın, burada anneler oturmuşlar, bakın, burada bir pankart görüyor musunuz Sayın Bakan? Hiçbir pankart yok burada, tamamen burada babanın acısını paylaşmak için bir araya gelmişler.

Evet, Sayın Bakan, ezcümle, eğer biz Türkiye'nin huzurundan bahsediyorsak, bakın, üç dönemdir bütçe görüşmenizde koca koca afişlerin üzerinde "Türkiye'nin huzuru" diyorsunuz. Çok da kıymetli, elbette ki Türkiye'nin huzuru, elbette ki Türkiye'nin barışı ama Türkiye'nin huzuru halkın iradesini gasbederek olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Ek bir dakikanızı veriyorum.

DİLÂN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Türkiye'nin huzuru halkın iradesini gasbederek olmaz. Türkiye'nin huzuru hakkını arayan, Anayasal hakkını arayanlara karşı kolluğumuzu dizerek olmaz. Türkiye'nin huzuru 2911 sayılı Yasa'yı ayaklar altına alarak olmaz. Türkiye'nin huzuru, halkın taleplerini gören, barış ve demokratik toplum çağrısını gören, yas hakkını engellemeyen bir şekilde ancak olur ve umuyoruz ki sizden beklentimiz en önemli göreviniz olan ülkenin iç huzuru ve toplumsal barışı sağlayacak, koruyacak hassasiyette davranmanızdır.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

İYİ Parti Grubu adına ilk konuşmacı Ömer Karakaş.

Süreniz on dakika, buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve çok kıymetli bürokratlarımız...

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - 2911'e hürmetle ilgili cümle kullandın, çok duygulandırdın beni.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Bakan, ben konuşabilir miyim?

Şimdi, sunumunuzu dikkatlice dinledim. Tabii, sunumunuzda Bakanlığınızın yaptığı birçok şeyi sırayla tek tek "Biz Bakanlık olarak şunu yaptık, bunu yaptık." şeklinde anlattınız. Ancak dikkatimi çeken bir şey oldu: Özellikle trafik kazalarındaki acı tablodan bahsettikten sonra sunumunuzun tamamında "Bakanlık olarak şunu yaptık, bunu yaptık." derken trafik kazalarındaki acı tabloyu bahsettikten sonra AK PARTİ iktidarının 36 maddelik Trafik Kanunu'ndan bahsettiniz. Yani burada Bakanlığınızın değil, "AK PARTİ iktidarının" dediniz. Aslında siz haklısınız söylemekte çünkü maalesef Karayolları ve Trafik Kanunu Adalet Komisyonunda görüşüldü. Yani ben çok merak ediyorum, İçişleri Komisyonunda partinizden çok kıymetli milletvekili arkadaşlarımız var, siz Bakanlık olarak konuya hâkimsiniz. Bu niye Adalet Komisyonunda görüşüldü, niye Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanıyor? Acaba merak ediyorum, biraz da mizah katalım, yani Sayın Adalet Bakanı size geldi ya da Sayın Cumhurbaşkanımıza gitti "Ben bu oyuncağı çok sevdim, ben bununla oynamak istiyorum, o yüzden bunu ben hazırlayacağım, ben Adalet Komisyonunda görüşeceğim." mi dedi? Böyle bir şey olabilir mi?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Bakan Bey demez öyle bir şey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Lütfen müsaade edin arkadaşlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ona Meclis Başkanlığı karar veriyor Değerli Vekil.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani bu, tamamen kurumlar arasındaki Hükûmetin ciddiyetsizliğini ortaya koyan bir durumdur; bunu hiçbir şekilde kabul edemiyoruz. Bak, ne güzel, yaptıklarınızı savundunuz ama kanunla ilgili olarak sadece kendi Bakanlığınızla ilgili değil, "36 maddelik AK PARTİ iktidarının kanunu inşallah geçer." dediniz.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - "AK PARTİ Grubumuz" dedim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Her neyse, fark etmiyor Sayın Bakanım.

Şimdi, bunlar tabii ayrı konular ama şunu özetle söylemek istiyorum: Evet, burada bütçede birçok konuya değindiniz ama en önemlisi, gecesini gündüzüne katan polislerimizin çok büyük sıkıntıları varken bunlarla ilgili bu bütçede aslında hiçbir şey yok. Yani ben geçen yılki bütçede de söyledim; artık polislerimizin bir kanunu olmalı, meslek kanunu olmalı, bunu el birliğiyle hazırlayalım. Yani artık polislerimiz zulüm görmesin, kâğıt üzerinde 12/36 çalışan polislerimiz fiilen 12/12 çalışarak insanlık dışı bir muameleyle karşı karşıya, haftada yetmiş iki saatlik bir çalışma oranı var. Bu çalışma düzeni maalesef modern bir kölelik düzeni hâline gelmiş Sayın Bakanım. O bakımdan, polislerimizin mutlak surette haklarının, hukuklarının korunması lazım. Biraz önce, Trafik Kanunu'na atıfta bulunurken dedim ki: "Kurumlar arası bir koordinasyon yok, bir ciddiyet yok." Yani sizin Bakanlığınızın dışında, genel anlamda Hükûmet adına söylüyorum.

Ya, bakın, bir şey söyleyeceğim: Jandarma Genel Komutanımız burada. Bu ülkede jandarma Hükûmet tarafından asker sayılmıyor yani bizlerin evlatları Jandarmada askerlik yapıyor, Kara Kuvvetlerinde de askerlik yapıyor. Bakınız, ben Aydın Milletvekili olarak Aydın'daki tüm resmî törenlere gidiyorum, orada bir generalimiz var. Şimdi, Kara Kuvvetlerinin temsilcisi, oradaki komutanı jandarmanın daha alt sınıfında olduğu için her resmî törende İzmir'den Kara Kuvvetlerinden paşa geliyor. Peki, Jandarma Genel

Komutanı da burada; yıllarca terörle mücadele eden, her türlü mücadeleyi yapan jandarmadaki insanlar, aynı okuldan mezun, aynı devre, aynı şey, bunlar nasıl asker olmaz? Sizin çocuğunuz askere giderken jandarma çıkıyor mu? Çıkıyor; Kara Kuvvetleri de çıkıyor, Hava Kuvvetleri de çıkıyor. Ha, bunu burada söylerken, Bakanlık olarak bu sadece sizin eksiğiniz, suçunuz anlamında söylemiyorum yani ben aslında Hükümetin bir koordinasyon eksikliğine dikkat çekmek istiyorum yani jandarmanın askerden sayılması çok yanlış.

Şimdi, diğer taraftan, polis alımları yapıyorsunuz değişik şekillerde; işte, bir tarafta polis meslek okulları var, diğer tarafta üniversite mezunlarının alındığı, bunların değişik şekilde eğitimleri var. Şimdi, ne kadar acıdır ki 2015 yılında çıkan bir sisteminiz var; bu sistemde -düşünün arkadaşlar, bakın, iyi dinleyin- bir öğrenci arkadaşımız sınava giriyor, sınavdan geçiyor, polis okuluna alınıyor, bir de ön sağlık koşulu isteniyor bundan, o da oluyor, işte altı ay, iki sene, neyse, durumuna göre eğitim görüyor. Eğitim bitiyor, eğitim bittikten sonra bir sözlü mülakat yapılıyor. Sözlü mülakatı yapamayan arkadaşımıza iki yıl eğitim gördükten sonra "Polis olamazsın." deniliyor. Ya, devlet iki yıl para harcamış, masraf etmiş, yazık günah değil mi? O çocuk iki yıl eğitim görmüş. Ya bu sınavı başında yaparsınız... Bir de bu çocuklar okurken not alıyor, normal yani derslere girip notlar alıyorlar. Ayrıca, bir daha sözlü sınavda bu çocukları elemenin... Hem çocuklarımıza yazık hem de devlete yazık Sayın Bakanım. Yani 2015 yılında bu yapıldıysa bunu devam ettirmek zorunda değilsiniz, bu gerçekten yanlış.

Diğer taraftan, bunlardan sağlık raporu isteniyor. Şimdi, bir de sağlık raporunda işte kan değerleri düşük gelmiş, herhangi basit bir şey düşük gelmiş, deniyor ki: "İtiraz hakkınız var." Ya, inanın, bakın, burada arkadaşların birçoğu belki konuya hâkim değil, siz hâkinsiniz Sayın Bakanım. Bir öğrencinin sağlık raporu olumsuz geliyor, idari mahkemeye gidiyor -çünkü itiraz hakkı var, itiraz hakkına gidiyor- ve mahkemeler iki yıl, üç yıl, beş yıl sürüyor. Çocuk okuldan mezun oluyor, arkasından polisliğe başlıyor, silah veriyorsunuz buna; mücadeleye giriyor, operasyona giriyor, altı sene, yedi sene polislik yapıyor, sonra idari mahkeme karar veriyor, diyor ki: "Hastanenin verdiği sağlık raporu gerçekten doğruymuş, bu polis olamaz." Ya, altı sene, yedi sene polislik yapan çocuğun polislikten bu sefer -yani "Sen polis olmadın zaten." diyorlar- ilişkisini kesiyorlar. Peki, bu çocuğun yerine kendinizi koyun, ailesinin yerine kendinizi koyun; altı sene polislik yapmış "Artık polis değilsin." diyorlar. Şimdi, ailesine ne anlatacak, çevresine ne anlatacak? Ailesi diyecek ki: "Ya, yolsuzluk mu yaptın sen, hırsızlık mı yaptın? Ya, altı senedir sen polistin, iki senedir polistin; ne oldu?" İnanır mı o çocuğa ailesi, çevresi, eşi, dostu? "Ben ta öğrenciyken sağlık kuruluna müracaat etmişim, mahkemeye başvurmuştum, bu sonuç geldi. Ben artık polis olamıyordum da o yüzden beni polislikten attılar." dese bu çocuğa kim inanır? Sizin evladınız olsa inanır mısınız? Çevrenizdeki biri olsa inanır mısınız? İnanmazsınız. Tekrar söylüyorum Sayın Bakanım, burada yapılacak işlem şudur: Bu öğrencilere yazık etmeyin, devlete de yazık etmeyin. Sağlık raporu, mülakat, KPSS, her neyse, ne yapacaksanız, hangi şartlarda alacaksınız alın bu çocukları ama bu çocukları almadan önce yani o okula başlamadan önce bu çocuklara her türlü sınavı yapın, ondan sonra okula başlatın, bu çocuklar da geleceğini görsün. Yazıktır, günahdır, bu kardeşlerimize de yazık etmeyiniz.

"Uyuşturucuyla mücadele" dediniz. Evet, uyuşturucuyla mücadele yapılıyor ama yetersiz. Sayın Bakanım, artık uyuşturucu ortaokullarda, ortaokul 1'inci sınıflarda. Yani, maalesef artık sınırlarımız kevgir oldu. Her türlü uyuşturucu madde değişik şekillerde sokuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bir dakika veriyorum.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani her şeyin telafisi olur, ekonomik sıkıntının olur, onun olur, bunun olur ama ortaokul gençliği uyuşturucuya bağımlı hâle gelirse, gençlerimiz biterse ülke biter, hiçbir şeyin anlamı olmaz, biliyor musunuz. O yüzden, sadece İçişleri Bakanlığı olarak değil tüm diğer bakanlıklarda da koordinasyonu sağlayıp, artık şu sınır güvenliğini muntazam şekle getirip sizin de kararlılıkla bu işe el atmanız lazım. Bir defa, Adalet Bakanı da Trafik Kanunu yapmak yerine şunu yapmalı yani benim polislerim suçluyu yakalayıp cezaevine gönderdiğinde veya karakola getirdiğinde yasaları öyle yapmalı ki diğer kapıdan çıkmamalı yani kendi işini yapmalı, Trafik Kanunu'nu değil. O bakımdan işiniz zor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Son bir şey Sayın Bakanım, sözümü tamamliyorum.

Biz yapılan doğru şeyleri de takdir ediyoruz. Özellikle Aydın'da Söke Hükümet Konağı tamamlandı, Karpuzlu Hükümet Konağı da tamamlandı. Siz Aydın'a geldiğinizde söz verdiğiniz, özellikle Aydın Valilik binası ve AFAD binasının da 2026 yılı bütçesine mutlaka alınmasını istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Ömer Bey, teşekkür ediyoruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Her ne kadar AFAD Başkanımız sözlerini çok fazla yerine getirmese de biz AFAD'ın hakkını da savunuyoruz, AFAD binamızın da bir an önce yapılması gerektiğini söylemiş olalım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyoruz.

İkinci konuşmacı Uğur Poyraz.

Buyurun.

Sayın Poyraz, süreniz on dakika.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Değerli Komisyon üyeleri, sayın milletvekilleri ve İçişleri Bakanlığının değerli bürokratları; Türkiye'deki güven krizinin 3 temel başlığı "ekonomi" "hukuk" ve "asayiş." İçişleri Bakanlığı da bu 3 başlıktan maalesef muaf değil. Güvenliği sağlamak için istihdam edilmiş personel güvenden yoksun. Emniyet teşkilatında kurum hafızasına sahip, devletin yatırım yaptığı birinci sınıfa ayrılmış, yetişmiş personel on yıl ve üzerinde fiilî aktif görev verilmediği için emekli ediliyor. Karar vericilerin takdir hakkı, teşkilatta kadrolaşma iradeleri, cemaat ve tarikat yapılanmaları yanı sıra minareye kılıf misali bir de ihtiyaca göre referans aldıkları personel sicil dosyaları var ki bunlar 2002-2016 yılları arasında FETÖ'ye teslim edilmiş Emniyetteki işlenen siciller. 15 Temmuzdan sonra da bu sicillerle ve açılmış soruşturmalarla ilgili yeniden inceleme yapılmadı. FETÖ'nün delil uydurduğuna inanıyorsunuz da sicil bozduğuna mı inanmıyorsunuz Sayın Bakan? FETÖ'nün görev vermediği, FETÖ'yle mücadelede ise en ön safta kullanılan bu personel şimdilerde on yıl şartıyla tek tek tasfiye ediliyor; aslında kurumsal hafıza, kurum kültürü ve teamüller

tasfiye ediliyor. Göreve geldiğinizde önceki Bakan Soylu döneminde bu şekilde emekli edilmiş personeli mahkeme kararları yazılır yazılmaz iade etmişsiniz; sonra ne olduysa, sizin döneminizde emekli edilenlerin mahkeme kararlarına aynı duyarlılık gösterilmedi. 2025 Mayıs ayında toplanan değerlendirme komisyonuna sevk edilen mahkeme kararları altı aydır toplanmayan, karar da vermeyen komisyonda hâlâ bekliyor; belli ki siz bu işe el atmayınca ilgili komisyon üyelerinin toplanacakları da yok.

Güven krizinin bir de örgütsel ve idari boyutu var. 400 bin kişilik Emniyet teşkilatı hâlen genel müdürlük ve daire başkanlıkları seviyesindedir. Hacimsel olarak Emniyetle kıyaslanmayacak olan AFAD ve Göç başkanlık olarak teşkilatlanmıştır. Emniyetin her kademesinde bu durum değersizlik duygusu yaratmaktadır; aynı Kabinede görev yaptığınız kimi bakanlar veya bakan yardımcılar bir model düşük araca bindikleri için kriz geçiriyorlar ya, işte, tam öyle bir duygu bu değersizlik duygusu. Türk polisi hâlen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi; gelin, yeni bir Emniyet teşkilat kanunu yapalım, Emniyeti başkanlık olarak örgütleyelim, teşkilatı da bu değersizlik duygusundan kurtaralım Sayın Bakan. Biz İYİ Parti olarak gerekli tüm desteği vereceğimizi buradan ilan ediyoruz. Bürokratlarınız da lütfen not alsınlar; siyasi savrulmaya inat, cumhuriyet ve üniter devlet felsefesiyle yaraşır bir Emniyet teşkilatı için sizleri de taşın altına elinizi koymaya davet ediyoruz.

Bugün İçişleri Bakanlığı fiilî Başbakanlık konumundadır, kaldı ki tüm bakanlıkların taşra teşkilatı, il emniyet müdürleri, Jandarma da valiyi bağlı yani devletin omurgasından bahsediyoruz; bu omurganın bel kemiği de polis teşkilatı. Polisin maaşı ortalama 60 bin, birinci sınıf müdür maaşı da ortalama 100 bin lira; İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Antalya'da görev yapan polisin sadece barınmak için ödediği kira bu maaşın yarısı, hele de evliyse, bir de çocuğu varsa hayat âdeti bir zulüm hâline geliyor. Aklında ay sonu, kira, kredi kartı borcu, çocuğun servisi, harçlığı olan Emniyet personeli suçla, suçluyla nasıl mücadele edecek? Bu açıdan artık vakayiadiden sayılan polisin intiharları sizce tesadüf mü? Elbette bu yoksulluk ve değersizlik içerisinde birtakım işlere tenezzül ve tevessül edenler oluyor; rüşvetten, suç örgütleriyle iş birliğinden, dosya delmekten her gün onlarca vakaya soruşturma izni veriyorsunuz. Soruşturmalara konu suçlar 400 bin personel içinde istisna olsa da esas olan 2025 Türkiye'sinde barınamayan, doyamayan, ailesine mahcup, evlatlarına rol model olamayan Emniyet teşkilatı mensuplarıdır. Bu hâldeki teşkilat mensuplarının vatandaşın derdini çözmesi de mümkün değildir. İllerde devleti temsil ettiriyorsunuz Emniyete ve mülki idareye ama diyorsunuz ki: "Devlet bazen kredi kartının asgarisini bile ödeyemez, devlet bazen evladına harçlık bile veremez, devlet bazen mutfağına erzak bile alamaz, devlet bazen ev sahibinin telefonunu bile açamaz." öyle mi? Polisin hafta sonu yok, bayramı yok, resmî tatili yok; maç olur, polis; konser olur, polis; festivale polis; tebligat bile dağıtan polis. Asayiş sağlansın, vatandaş rahat etsin, amenna saddakna; iyi de hâlen mesaisi kanunla düzenlenmemiş, keyfi alınan kararlarla, angaryalarla çalışıyor bu teşkilat; fazla mesai yok, iş tanımı yok, çalışma saati belirsiz, iâşesi de bayat ekmek arası peynirden bile mahrum, sadece salatalık. Devlet, polisini zalim fabrika patronu gibi sömürmez Sayın Bakan.

Bir de başka hiçbir kurumda olmayan, teşkilatın kâbusu hâline gelmiş olan 2'nci şark meselesi var. Artık büyükşehirler de polisler için şark görevi. Terör örgütünü sevindirdiniz, teröristi sevindirdiniz. Bu hainlere geçit vermeyen, şehitler veren teşkilatın yüzünü güldürmediniz. İmralı'daki caniyi adam yerine koydunuz, ulaklarla Cumhurbaşkanlığı makamını muhatap ettiniz. Mecliste paralel komisyon kurup İmralı'ya ayak basma yarışına girdiniz. Türk polisini her dönemde siyasete ezdirip, kullanıp kullanıp bir köşeye attınız.

Gelelim, asayişten sorumlu olanların asayiş problemine, polis intiharlarına. Hep sonuçlara hem de en tali sonuçlara odaklandığınız için sebepler umurunuzda olmadı. Bakanlık bürokrasisinde başlayıp mülki idare ve Emniyet teşkilatının tüm kademelerine sirayet eden değersizlik duygusu; kendini değersiz hissedenden üstün, astına yansıttığı bu duygu, işte bu sarmal her türlü suistimale ve vahim olaya kapı aralıyor; özlük hakkı yok, bunun üstüne kurumuna güveni yok. E, ne olacak? Bahis, kumar, bitcoin, dağılan yuvalar, kararan hayatlar... Siz sebebi, polisin belindeki resmî tabancada arıyorsunuz. Oysaki yer ve yetki teminatının ortadan kalktığı, yönettiğiniz ekonomik krizin derin yaralar açtığı tüm kurumlarda bu kötü alışkanlıklar bir çare, bir umut olarak baş göstermiş durumda. Devletin memuru devletine güvenemiyor. Mesela kefil misiniz tüm arkadaşlarınıza? Yarınlarına duydukları endişeyle sizce hiç dosya biriktirmemişler midir? Emniyet teşkilatının tüzel kişiliğine ve mensuplarına, onlara yaraşır şekilde muamele edilmesi her şeyden önce devlet olmanın temel ödevi. Her defasında çıplak elle ateşe tuttuğunuz Emniyet teşkilatı... Maşa muamelesi yapmaya devam ederseniz emin olun en çok ama en çok İçişleri Bakanlığı bürokrasisi yanar.

Sayın Bakan, televizyon seyretmeye fırsatınız olmuyordur. "Terörsüz Türkiye" kampanyanız ve İmralı ittifakınız sebebiyle terör konulu senaryolar şimdilik beklemede. Yerli film ve diziler gerçek hayatı birebir yansıtır hâle geldi; neredeyse hepsinin konusu suç, uyuşturucu satma, vatan haini olma, kadın ticareti yapma ama geri kalan her suç dizi kahramanlarının nişanesi; mafya, adam kaldırma, öldürme, gasp, yaralama, tahsilat. Başroldeki ağır ağabeyler adalet dağıtıyorlar. Sizin hayaller Asım'ın nesli, sokaklar Deli Yüreklere, Polat Alemdarları bile artık yeterli bulmuyor; iş, çakal Carlos'luğa kadar varmış durumda. Kestirmeden söylemeliyim ki siz de gelişme çağındaki çocuklar için rol model değilsiniz Sayın Bakan. Yaptığınız teknik dinleme deşifreleri bile emin olun dizi replikleri. Daha 13-15 yaşında "Azdan az gider."ciler mi ararsınız, "Ölümünden öte köy yok."cular mı?

Trafikte de durum aynı. Öne kır, el frenini çek; bagajda manga donatacak kadar silah var. Artan suçları bugüne kadar suçlulara muameleniz semirtti Sayın Bakan. Şimdi taslağa belirli maddeler girecek; dilerim, trafik teröründe de aynı hataya düşülmez.

Her infaz indiriminde anlattık. Suçu meslek hâline getirenler salındıkça suçlarını daha da profesyonelleştiriyorlar, gördükleri zararları kalan mağdurların da devlete güveni yok oluyor. Bunca operasyona rağmen bu kadar mafya nasıl oluşuyor? Çünkü vatandaşın harçla, dilekçeyle, avukatla, uzun yargılamayla alamadığını mafya, temyizi kabil olmaksızın on beş günde kesin olarak tahsil edebiliyor hem de bir cemaat ya da tarikat mensubiyeti şartı da yok. Artık bu örgütler çiğ köfteci gibi şehir şehir, mahalle mahalle "franchise" bayilik veriyorlar. Bugün eğer KOM Daire Başkanınız buradaysa onlar da size gerekli raporları sunacaklar. "Franchise" veriyor adamlar ya, bayilik veriyorlar. Mafyaya bayilik mi olur?

Devlete güvenin bitmesi, artan işsizlik, derinleşen ekonomik kriz ortamında "prime time" dizilerin önermesi ve kurgularıyla vatandaşın uzun zamandır devlete tercih ettiği organizasyonlar var karşınızda. Mafyanın insan kaynağı tükenmiyor. Üretimi ve istihdamı sübvansenememek sebep; illegaliteyi, gayrimeşruyu sübvansenememek sonuçtur Sayın Bakan.

Son olarak da rahmetle andığımız Ahmet Minguzzi'nin ailesini mahkemede avukatıyla, sokaklarda namıyla koruyan Sedat Peker oldu. Peker'in yurt dışından sağladığı asayiş kadrolarınızın makam, yetki ve imkânlarıyla sağlayamaması normal mi Sayın Bakan?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Süremi uzatırsanız bitiriyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bir dakika ek süre veriyorum.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Eğer size de bu normal gelmiyorsa gereğini yapacak kadar imkânınız var ve yapmalısınız Sayın Bakan. "Hayır, bu gayet normal. Sedat Peker sağ olsun, eksik olmasın, asayişin sağlanmasına yardımcı oluyor. Biz evladını çetelerin katlettiği annenin güvenliğini sağlayamıyoruz." diyorsanız reisinize söyleyin, Reis Sedat Peker için de ayrı bir bakanlık oluşturulabilir.

Teşekkür ediyorum, tahammülünüz için saygılar.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - YENİ YOL Partisi adına Birol Aydın.

Buyurun.

Süreniz on dakika.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, kıymetli milletvekillerimiz, değerli bürokratlarımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

28'inci Dönem milletvekilleri olarak 3'üncü bütçe görüşmelerindeyiz. Bu bütçe iktidarın da 24'üncü bütçesi olacak. 2026 bütçesi genel olarak 18,9 trilyon lira gider; 16,2 trilyon lira gelir öngören ve 2,7 trilyonluk bütçe açığına denk gelen faiz ödemesinin yapılacağı bir bütçe. Tabii, bütün İçişleri Bakanlığımızın ve bağlı kuruluşların bütçesini değerlendiriyoruz bugün. On yıllardır mülkiye, dahiliye ve içişleri adlarıyla nice isimler geldi geçti. Sayın Yerlikaya da AK PARTİ iktidarının ara dönemlerle birlikte 11'inci İçişleri Bakanı.

Ben sözün burasında Erbakan Hocamızdan bizzat dinlediğim bir hadiseyi sizlerle paylaşmak isterim. Eski Ürdün Başbakanlarından birisiyle bir sohbet esnasında Ürdün Başbakanının Hocamıza şöyle dediği... "Değerli Hocam, ben bir şeyi hatırladıkça çok pişmanlık duyuyorum, çok keşke diyorum. O da şudur ki Başbakan olunca bir gençlik platformu bendenize geldiler; bir matbaa, gazete ve radyo kuruluşuyla ilgili bir düzenleme istediler. Onu da şu takvimde istediler. Ben de gençler gibi düşünüyordum ama gençlerin istediği terimde o işi yapmadım, tehir ettim. Bu arada da Başbakanlıktan düştüm, o gün bugün de o iş olmadı. Ben de bundan dolayı çok hayıflanıyorum, çok keşke diyorum."

Değerli milletvekilleri, evet, keşke dememek için bugünkü sorumluluklarımızı bihakkın yerine getirmemiz gerekiyor. Makamlar bugün var, yarın yok; günler, aylar, yıllar gelip geçiyor ve 50 tane keşke 50 kuruş etmiyor. Eskilerin güzel bir sözü var "Geçmiş de gelecek de hâlin içindedir." diye. Zira kişinin bugün bulduğu şeyler, geçmişte yaptıklarının veya yapmadıklarının semeresidir; gelecekte bulacağı şeyler de bugün yaptıklarının ya da yapmayacaklarının sonucu olacaktır. Bu nedenle bizler "keşke"lerimizi değil, "iyi ki"lerimizi çoğaltmaya gayret etmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığımızın Bakanlık birimlerinin yanında kendisine bağlı Emniyet, Jandarma, Sahil Güvenlik, Göç ve AFAD'la birlikte en önemli Bakanlıklarımızdan biri olduğunu hep beraber biliyoruz. Aynı zamanda yetki ve sorumluluk alanı epeyce geniş olan, vatandaşlarımızın doğumdan ölümüne kadar doğrudan irtibatlı olduğu Bakanlığımız İçişleri Bakanlığımızdır. Her bir vatandaşımız doğumundan ölümüne kadar valiliklerimizle, kaymakamlıklarımızla, nüfus müdürlüklerimizle ve Emniyet müdürlüklerimizle doğrudan irtibatlıdır. Yani bu noktada İçişleri Bakanlığımızın attığı veya atamadığı bütün sonuçlar, gelişmeler vatandaşlarımızı doğrudan ilgilendirmektedir.

Değerli milletvekilleri, maalesef bugün İçişleri Bakanlığımızı ilgilendiren konuları konuşurken "keşke" diye başlayacağımız cümlelerin sayısı oldukça fazla. Bugün keşke burada uyuşturucu bataklığını nasıl kurduğumuzu konuşabilseydik. Keşke yasa içi, yasa dışı; çevrim içi, çevrim dışı demeden tümüyle bahis meselesinden, kumar illetinden gençlerimizi, ailelerimizi nasıl kurtardığımızı konuşabilseydik. Keşke "Mafya ve çeteleri artık sadece Latin Amerika dizilerinde görebiliyoruz." diyebilseydik. Keşke "Kadınlarımız, kızlarımız, evlatlarımız, çocuklarımız işine, çarşısına, pazarına, okuluna güvenle gidip gelebiliyor." diyebilseydik. Keşke "Emniyet görevlilerimiz başta olmak üzere, İçişleri personelimizin mesai koşullarının saatlerini düzelttik, ücretlerini iyileştirdik, emeklerinin karşılığını kendilerini eksiksiz verdik." diyebilseydik. Keşke "Kayyım mı, kayyum mu?" diye sözlüklere bakmayı bir kenara bırakmış olabilseydik. Zamanımız kısa ama maalesef keşkelerimiz çok.

Sayın Bakanım, burada, siz olumlu pek çok rakam, istatistikler ortaya koyduğunuz, paylaştınız; değerli milletvekillerimiz de olumsuz pek çok şeyi paylaştı, bunları daha da artırabiliriz ama rakamların ötesindeki gerçekliği biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz hatta siz pek tabii olarak bizden daha iyi biliyorsunuz. Bugün, herhangi bir Emniyet mensubumuzu buraya çağırırsak ve desek, herhangi bir Emniyet mensubumuza sorsak; hangi mahallede, kimler hangi maddeyi dağıtıyorlar, hangi esnafımıza kimler haraç bağlamış, onu tek tek gösterirler, bunlar biliniyor. Mafya siyaset paslaşması biliniyor, uyuşturucunun sokak ayağı da ağababaları da siyaset ayağı da biliniyor ve ne yazık ki özellikle son yıllarda herkesin bildiği sırlar çoğaldı -altını çiziyorum- maalesef son yıllarda herkesin bildiği sırlar çoğaldı. Bu bilinenler karşısında yarın "keşke" dememek için kararlı adımlar atma zamanı geldi, geçiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bugün, İçişleri Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz fakat bilinmelidir ki yaşadığımız ahlaki ve ekonomik yıkımın neden olduğu problemler bugünün konusu değildir, bütün bakanlıkları ilgilendiren meselelerdir ama bu enkazın kaldırılmasında doğrudan ya da dolaylı İçişleri Bakanlığımızın büyük bir sorumluluğu vardır. Örneğin, yine, bahis, kumar meselesini ele alalım. Biliyorsunuz, son günlerin en önemli meselelerinden biridir. Bu işin eğitim boyutu var, ekonomik boyutu var, sosyal boyutları var fakat ben gerçekten merak ediyorum: Sayın Bakanım zatıalınız, Sayın Başkan, siz, sayın milletvekilleri, siz, hiç maça gitmiyor musunuz? İzlediğiniz maçlarda kenarlardaki reklam panolarını görmüyor musunuz? Futbolcuların formalarının üzerindeki bahis sponsorluğu reklamlarını görmüyor musunuz? Bir kazancın vergilendirilmiş olması, bir gelirin vergilendirilmiş olması onu meşru mu kılar, onu mübah mı kılar, onu kutsal mı kılar? Biz, sigarayla ilgili, içkiyle ilgili özendirilmemesi için özel bir gayret göstermiyor muyuz devlet olarak? Peki, neden kumarla ilgili bu kadar özendirici işler gözümüzün

önünde cereyan ederken müdahale etmiyoruz? Bir işi "yasal" "yasal olmayan" diye haberleştiriyoruz. Yasa dışı bahis var, bir de yasa içi bahis varmış. Bu, kahredici bir durumdur, bunu hep beraber yaşayarak görüyoruz. Buna behemehâl müdahale etmek gerekiyor. Sonra, bu arada, polis intiharlarının çok olduğunu biliyoruz. Burada da iki şey ön plana çıkıyor; biri mobbing, diğeri de kumar. Bunu pek tabii olarak bildiğimiz hâlde niye candan, yürekten bu işe sarsıcı bir müdahalede bulunmuyoruz?

Değerli milletvekilleri, zamanımız kısa. Ben sözlerimi toparlayacağım. İçişleri Bakanlığımızı daha samimi, daha içten, daha verimli adımlar atmaya davet ediyorum. Tereciye tere satacak hâlîm yok ama tereciye tereci olduğunu hatırlatmak gibi bir sorumluluğumuz da bu vesilelerle oluyor, bunu ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 yılının bitimine sayılı günler kaldı. Bugün bir Komisyon toplantısını daha gerçekleştiriyoruz hep beraber. Erzurumlu İbrahim Hakkı hazretlerinin bir sözü var "Dünyaya geldim gitmeye." Dünyaya geldim gitmeye; mademki geldik, gideceğiz, bu makamlara geldik, gideceğiz. Bizden önce gelenler hep gittiler ama uzun ama kısa kaldılar ama kalan yok, hepsi gittiler. Önemli olan geride hoş seda bırakmaktır, keşkelerimizin sayısını azaltmaktır, "İyi ki yaptık." dediklerimizin sayısını artırmaktır ve bunu görev süremiz içerisinde tehir etmeden yapmaktır yoksa kartopu gibi sorunlarımız büyüyor diye ifade ediyorum.

Ben, bu düşüncelerle, toplantımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. İşini layıkıyla yapan bütün Emniyet mensubu arkadaşlarımızı, yöneticilerimizi, bürokratlarımızı yürekten tebrik ediyorum; gayret ve çabaları için aziz milletimiz adına şükranlarımı ifade ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Aydın, teşekkür ederim.

Sayın İdris Şahin, buyurun.

Süreniz on dakika.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerine YENİ YOL Grubu adına söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce İçişleri Bakanımızla birlikte tüm ekibini ve kıymetli hazırunu selamlıyorum.

Malumlarınız olduğu üzere, İçişleri Bakanlığına suçla mücadelede göç ve sınır yönetimine, afet yönetiminden trafik güvenliğine kadar çok geniş yelpazede kritik görevler tevdi edilmiştir. Bu yönüyle, Bakanlığın politika ve uygulamaları gerek ülkemizin kamu düzenini, gerekse de insanımızın can, mal ve namus güvenliğini, huzurunu, başka bir ifadeyle yaşam kalitemizi birinci derecede etkilemektedir. Bütçe, sadece bir kurumun mali tablosu değildir esasında bir aynadır; devletin vatandaşına nasıl baktığını, güvenlik anlayışını, insan hayatına verdiği değeri yansıtır.

Burada, Sayın Bakan, elbette Bakanlığıyla alakalı geniş kapsamlı bir sunum yaptı. Olumlu olan mutlaka somut adımlar var, bunları ziyadesiyle görüyoruz, takdir ediyoruz ve tebrik ediyoruz ancak boş olanlarını da eksik olanlarını da burada muhalefet olarak bizim dile getirme ve bunu kamuoyuyla paylaşmak gibi bir zorunluluğumuz var.

Evet, Sayın Bakanı biraz önce dinledik. Yapılan icraatlardan bahsetti; anlattıklarına bakılırsa ülkede her şey güllük gülistanlık görünüyor ancak ülkede olup bitenleri görünce de aklımıza Kayserili hemşehrimizin şu sözü geliyor: "Muhasebeciyi dinliyorum hac bize farz ama kasaya bakıyorum zekâta muhtacız." Yani Sayın Bakanın vermiş olduğu bir kısım verileri burada gördüğümüz zaman bu cümleyi burada ifade etmeden geçmek mümkün değil. Bu arada Kayserili hemşehrilerimizi de muhabbetle selamlıyorum. Ne yazık ki karşımızda rakamların ardına gizlenmiş, sorunları görmezden gelen, güvenlik politikalarını insandan uzaklaştıran, kronikleşmiş sorunları günübirlik tedbirlerle çözmeye çalışan bir yönetim anlayışıyla karşı karşıyayız.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; suçla mücadelede görünür başarı ve görünmeyen başlıklarımız var. Sayın Bakanlık her yıl binlerce operasyonun yapıldığını söylüyor, neredeyse her gün Bakanlığın sosyal medya hesaplarından Hollywood filmlerine taş çıkartan operasyon görüntüleri paylaşılıyor ama biz soruyoruz: Bu kadar çok operasyon yapılıyorsa neden suç oranları düşmüyor? Neden uyuşturucu kullanımı son on yılda bu kadar yaygınlaştı? Neden organize suç örgütleri, mafya yapılanmaları yeniden güç kazandı? Neden vatandaşımız kendini güvende hissetmiyor? Evet, kolluk kuvvetlerimiz canla başla çalışıyor, kendilerine huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum ancak sistemde bir sorun yok mu Sayın Bakan? Biraz önce ifade ettiğiniz hırsızlık suç oranlarının, kadına karşı cinayet oranlarının azalmaları gerçekten takdire şayan. Anlattıklarınız eğer TÜİK'in verileri gibi makyajlı değilse ve gerçek rakamları ihtiva ediyorsa gerçekten tebrik ediyoruz; bu, son derece kıymetli ve değerli. Hem kadına karşı cinayet oranlarında hem de hırsızlık suç oranlarında bu çapta bir düşüşün olmuş olması fevkalade güzel.

Yine "Uyuşturucuyla mücadelede önleme eğitimi son derece önemli." dediniz, sonuna kadar katılıyorum ve burada, özellikle bütün Bakanlık yetkililerinize şu konuda bir uyarıda bulunmak istiyorum: Ortaokullardan başlamak kaydıyla rehberlik derslerinde uyuşturucuyla mücadele de zorunlu bir eğitim olarak mutlaka verilmeli; Millî Eğitim Bakanlığıyla, Aile Bakanlığıyla, Gençlik Spor Bakanlığıyla entegre bir şekilde bu çalışma yürütülmeli ve bunun takibi de bizzatîhi sizin tarafınızdan, İçişleri Bakanlığı tarafından yapılmalı çünkü biraz önce Sayın Başkanın da ifade ettiği üzere vali de Jandarma da Emniyet de tamamen sizin kontrolünüzde olan birimler. Dolayısıyla Millî Eğitimle, Gençlik Sporla ve Aile Bakanlığıyla yapılacak bu çalışmalarda takibin sizin üzerinizden yapılması hâlinde uyuşturucuyla mücadelede bambaşka bir ivme kazanılabilir ve bugün geldiğimiz oranlarda -sadece yapılan operasyonların sayısı değil- bataklık zeminde kurutulur ve bir şekilde bizim sivrisineklerle uğraşmak gibi bir sorumluluğumuz kalmaz diye düşünüyorum.

Evet, kolluk kuvvetlerimiz canla başla çalışıyor dedik ancak sorun sistemde Sayın Bakan. Siyasi koruma zincirleri, liyakatsizlikler, denetimsizlik suçla mücadelede en büyük engel hâline geldi. Suçla mücadele yalnızca kolluk kuvvetleriyle yapılmaz; veri odaklı analiz, suçun kökenine inmeyi sağlayan sosyal politika, rehabilitasyon ve yeniden topluma kazandırma süreçleriyle birlikte olmalıdır. Suçla mücadele sadece operasyonla gerçekleşmez; tam anlamıyla adaletle, şeffaflıkla, bağımsız kurumlara olur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; polis intiharları ve personel hakları sessiz bir çığlık gibi büyüyor. İçişleri Bakanlığının en acı tablosu hiç şüphesiz ki polis intiharları. Son yıllarda yüzlerce polisimiz ağır çalışma koşulları, mobbing, borç baskısı ve tükenmişlik nedeniyle yaşamına son veriyor. Bu durum sadece bireysel trajedi olarak değerlendirilemez; kurumun güvenlik vizyonunun eksikliğinin, personel desteğinin yetersizliğinin bir yansımasıdır. Polisin huzur bulmadığı ülkede toplumun huzur

bulabilme ihtimali söz konusu değildir. "Personelin maaş, ek gösterge, tayin, disiplin, kariyer yolları gibi özlük hakları konusunda reform yapıyoruz." denildiği hâlde pratikte ciddi beklentiler karşılanamamıştır. Görev yapan polis ve jandarma personelimiz sadece operasyon yapan memur değil aynı zamanda yakınlarını özleyen, yük altında ezilen, çalışma koşulları ağır ve çözümü belirsiz olan birer bireydir; her şeyden önce çocuklarının babası, ailelerinin reisidir. Gece gündüz nöbette olan, bayramı olmayan, ailesini ayda birkaç kez görebilen polisimizin hakkını ödemek sadece maaşla olmaz; moral desteğiyle, saygıyla, adaletle olur. Kaldı ki sadece kolluk personeli değil, Bakanlık bünyesinde özellikle taşrada çalışan kamu personeli arasında da uyumsuzluklar söz konusudur. Yazı İşleri Müdürü, İl İdare Kurulu Müdürü ile Göç Müdürü ve AFAD Müdürü arasında çok büyük maaş farklılıkları söz konusudur. Dolayısıyla bu, Bakanlık arasında uyum ve ahengi de etkileyen önemli meselelerden biridir. Bir kurumun örgüt kapasitesi güçlü olsun istiyorsanız önce o kurumda çalışan insanların koşullarını düzeltmelisiniz.

Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar, değerli milletvekilleri; sınır güvenliği ve göç yönetimi, kriz yönetimi değil krizin ta kendisi hâline geldi. Ülkemizin bulunduğu coğrafi konum itibarıyla göç ve sınır yönetimi hayati önemde, bunu hepimiz biliyoruz ancak burada ciddi bir yönetim boşluğu hissedilmekte. Gerek sınır güvenliği açısından Millî Savunma Bakanlığıyla entegre bir çalışmanın sağlıklı bir şekilde yürütülmediği, düzensiz göç meselesinde sokak düzeyinde toplumsal tepki, göçmen-yerli gerilimi ve kayıt dışılık sorunlarının öne çıktığı aşikâr. Sınır güvenliği konusunda teknolojik sistemler kurulduğu ifade edilse de uluslararası suç örgütleri, kaçakçılık tünelleri, insan ticareti alanlarından hâlâ haberler gelmekte; bu da gösteriyor ki Bakanlık vizyonu ve sahada uygulama arasında ciddi bir makas bulunmakta. Türkiye, bugün kontrolsüz göçün en yoğun yaşandığı ülkelerden biridir. İktidar yıllardır "güçlü sınır yönetimi" diyor ama sınırlarımız delik deşik, kaçak geçişler sürüyor, kayıt dışı göçmen sayısı belirsiz. Bakanlığın geçtiğimiz yıl yaptığı açıklamaya göre 100 binleri bulan düzensiz göçmenin belirtilen adreslerde bulunamadığı gerçeğiyle karşı karşıyayız. Toplumun göçmenlere değil bu karmaşayı yöneten beceriksizliğe tepkisi var. Biz diyoruz ki: Göç politikası, insani olmalı ama aynı zamanda planlı olmalı; ne nefret diliyle yürütülebilir ne de denetimsiz bir bakışla sürdürülebilir. Sınır güvenliği duvar örmekle değil teknolojiyle, istihbaratla, diplomasiyle sağlanır ama siz ne yazık ki sınırları koruyamadığınız gibi bu meseleyi de bir iç güvenlik krizine dönüştürdünüz.

Değerli milletvekilleri, afet yönetiminden de ders alınmadığını her geçen gün yapılan hatalarla tek tek görüyoruz. Deprem, sel, yangın gibi her afetten sonra "Bir daha asla!" dedik ama yine aynı eksiklikleri yaşadık. Burada şunu özellikle ifade etmekte fayda var ki AFAD gerçeği hepimizin malumu. Biz AFAD Başkanlığının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, Birol Bey'inki de dâhil iki dakika efendim, tam kullandık.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bir dakika uzatıyoruz, buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - AFAD alanında devletin refleksi değil milletin vicdanı devreye giriyor ve AFAD Başkanlığının biz İçişleri Bakanlığı bünyesinde değil doğrudan Cumhurbaşkanlığına bağlı bir birim olarak çalışmasının uygun olacağı kanaatindeyiz.

Sözlerimin devamı da trafik güvenliğiyle alakalı, zaten bir değerlendirme yaptınız, kara yolları trafik güvenliğiyle alakalı. Aslında bakarsanız konuşulacak çok söz var ama zaman dar.

Üzerimizde bir emanet var, onu sizinle paylaşmak istiyorum Sayın Bakanım. 302 polis memuru arkadaşımız, Emniyet teşkilatında Sağlık Yönetmeliği nedeniyle mağduriyet yaşayan çok sayıda eski personel bulunduğunu, idari yargıda davalarının geç bitmesi nedeniyle görev yaptıklarını, görev yaparken polis olma şartlarını taşıdıkları hâlde öğrencilik kriterlerini taşımadıklarından bahisle -302 kardeşimiz- mağdur olduklarını ve polis iken vazife başında görevlerinden ayrılmak durumunda kaldıklarını ifade ediyorlar. Bu mağdur polisler, 2022'de uygulanan ancak 2023'te kaldırılan geçici 31'inci maddenin bir defaya mahsus olmak üzere 302 arkadaş açısından da uygulanmasını ve bu sınıfa atanma hakkının kendilerine tanınmasını talep etmekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyoruz Sayın Şahin.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Bir dakika, tamamlayayım Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Verdim, ben bir daha verdim, lütfen.

Buyurun Sayın Şahin.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Bu adım hukuki ve vicdani açıdan mağduriyetlerinin giderilmesine önemli katkı sağlayacaktır. Bu arkadaşlarımız bunu dillendirmemizi talep ettiler, biz de elçiye zeval olmaz düşüncesiyle sizlerle paylaşıyoruz. 302 arkadaşımız, kamunun, başlangıçta öğrencilik esnasında şartları haiz olmadığı hâlde polislik yaparken aynı şartları haiz olduklarını ifade ederek bu hakkın kendilerine tanınmasını istiyorlar. Biz de bunu sizlere aktarıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Şahin, teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Erbaş.

Süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

AHMET ERBAŞ (Kütahya) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar, Meclisimizin değerli çalışanları, basınımızın kıymetli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığının 2026 yılı bütçeleri ile 2024 yılı kesin hesapları üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

İçişleri Bakanlığı, ülkemizin huzuru ve güvenliği için gece gündüz demeden çalışan bir bakanlıktır. Bizim için iç güvenlik, devletimizin bekası ve milletimizin esenliği için vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Görevlerini büyük bir özveriyle yerine getirmeye çalışan gece bekçilerimizden polislerimize, ezcümle Emniyet Genel Müdürlüğümüze, Jandarma Teşkilatımıza, mavi vatanda huzur ve güvenliği sağlayan, denizlerde akla ilk gelen, saygın bir kurumumuz olan Sahil Güvenlik Komutanlığına ve personelimize, çaresiz

zamanlarımızda yanımızda olan AFAD çalışanlarımıza, Göç İdaresi personelimize, pasaport işleriyle yükü daha da artmasına rağmen görevlerini büyük bir titizlikle yerine getiren Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne, İçişleri Bakanlığı personelimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

İçişleri Bakanlığımızın, Bakan Yardımcılarımızın, bürokratlarımızın, vali ve kaymakamlarımızın, Emniyet genel müdürlerimizin, Jandarma ve Sahil Güvenlik komutanlarımızın üstün gayretleriyle çalışmalarını takdirle izliyoruz. Türk milleti; desteğiyle, dualarıyla güvenlik güçlerimizin her zaman yanındadır. Onlar varsa biz güvendediz, onların özveri ve çalışmaları huzur içinde yaşamamıza vesile oluyor.

İçişleri Bakanlığımız, 688 bini aşkın personeliyle temel hak ve özgürlükleri esas alarak ülkemizin bütününde iç güvenlik, kıyı ve kara sularının emniyetini sağlama, göç yönetimi ve kurumlar arası iş birliğini geliştirme, afet ve acil durumlara ilişkin süreçleri yönetmeye çalışmaktadır. İçişleri Bakanlığı, başta terör, organize suçlar, uyuşturucu, göçmen kaçakçılığı, siber suçlar ve asayiş olmak üzere tüm suçlar ve suçlulara karşı mücadelesini ülkemizin huzuru ve güvenliği için büyük bir kararlılıkla, özveriyle ve inançla sürdürmektedir. Bakanlığımızın suçun önlenmesi, suçla ve suçluya mücadele konusunda çok önemli görevleri yerine getirdiğine inanıyoruz. Uyuşturucuyla, kaçakçılıkla mücadelede devletimize önemli hizmetler yaptınız ve yapmaya da devam etmektesiniz.

Son on ay içinde FETÖ'ye yönelik 3.258, DEAŞ'a yönelik 1.457, diğer terör örgütlerine yönelik ise 691 operasyon gerçekleştirilmiştir. Terörün finansmanına yönelik olarak 305 operasyonda 177 milyon 262 bin lira ele geçirilmiştir.

Güvenlik güçlerimizin uyuşturucu ve bağımlılıkla mücadele kapasitesini artırmalı, daha etkili sonuçlar almak için mücadele etmeyi sürdürmeliyiz çünkü uyuşturucu bu memleketimizin en büyük belalarından biri.

Türkiye'nin siber güvenliğinin sağlanması çok önemlidir. Siber suçlara ve saldırılara yönelik sürekli teyakkuz hâlinde olmalı ve bu konuda teknolojik altyapı ve yatırımlarımızı artırmalıyız.

Trafik tıpkı terör, asayiş ve uyuşturucu gibi en önemli güvenlik problemlerimizden biridir. Trafik kazalarının azaltılması için yapılan çalışmalarını takdirle izliyoruz. Ölümlü trafik kazalarını azaltmak önceliğimiz olmalıdır. Son yıllarda özellikle motosiklet kullanımının artmış olması ve yaygınlaşmasıyla yaşanan trafik kazalarının neredeyse yarısına motosikletlilerin karıştığı görülmektedir. Bu konuda da sert tedbirler almak zorundayız. Yine, biz trafik kazalarında kırmızı ışık ihlali, sarhoşken kazaya, aşırı hıza alıştık ama son zamanlarda şerit ihlali kaynaklı kazalar da çoğalmaktadır; bu önemli bir vakadır. Bir an önce trafikle ilgili problemlerimizi en aza indirecek yasaları yürürlüğe geçirmeliyiz.

Türkiye, sorunlu bir coğrafyanın hemen yanı başında yıldız gibi parlayan bir ülke konumundadır; hem coğrafi konumu hem de sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi nedeniyle göçe maruz kalmaktayız. Türkiye kimi göçmenler için transit ülke, kimisi için hedef ülke konumundadır. Göç hareketlerinin tek sebebi savaş, çatışma, terör değildir; ekonomik koşullar, iklim değişikliği, küresel ısınma da göç hareketlerini hızlandırmaktadır. İklim değişikliğine bağlı göç dalgalarının yaşanacağı, önümüzdeki yıllarda daha da artacağı da öngörülmektedir. Bu nedenle, sınır güvenliği konusunda ciddi önlemler almak zorundayız.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede son yıllarda önemli adımlar atıldı. Kadına yönelik şiddeti insanlık onuruna yapılmış bir saldırı olarak addediyoruz. Kadına karşı kalkan her eli örflerimize, geleneklerimize, dinî ve manevi değerlerimize uzanmış sayıyoruz. KADES uygulaması 2018'den bu yana 8,9 milyon indirme rakamına ulaşmış, bu yıl geçen yıla kıyasla indirme oranı yüzde 20 artmış. Bu artış, uygulamanın bilinirliğinin ve erişilebilirliğinin her geçen gün yükseldiğini gösteriyor ama bu rakamların önünde önemle durmak lazım çünkü aynı zamanda kadına şiddet de artıyor.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; liderimiz Sayın Devlet Bahçeli tarafından başlatılan, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından da devlet politikası hâline getirilen "Terörsüz Türkiye" politikası Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın daha demokratik, daha zengin, lider Türkiye inşası için önemli bir girişimdir. Bizim hedefimiz terörsüz, huzurlu, güvenli bir Türkiye'dir. Bizim anlayışımız "Önce ülkem ve ay yıldızlı bayrağım." diyerek her şartta millî duruşumuzdan asla taviz vermemektir. Bizim varlık sebebimiz onurla dalgalandırdığımız bayrağımız, ezanımız, hür milletimiz, hür ve bağımsız Türkiye'dir. Amaç net ve bellidir: Bu ülkenin tek evladı bile terörün, şiddetin ve suçun hedefi olmayacaktır. Hiçbir güç milletimizin huzurunu bozmayacak, hiçbir tehdit milletimizin iradesini sinamayacaktır.

Sayın Başkanım, Türkiye, şehidine, gaxisine, şehit yakınına her zaman öncelikli olarak sahip çıkmıştır ve çıkmaya da devam etmektedir çünkü bu topraklar üzerinde özgürce yaşayabiliyorsak, bayrağımızı dalgalandırabiliyorsak bunları bu şehitlerimize ve gazilerimize borçluyuz. Bu anlayışla şehit çocuklarımızın tamamına istihdam hakkı verilmesi, gazilerimize ilave istihdam sağlanması, ayrıca terörle mücadelede yaralandığı hâlde gazi sayılmayanların da gazi hakkının mutlaka verilmesini talep etmekteyiz.

Sayın Bakanım, yeri gelmişken bir konuya daha dikkatlerinizi çekmek isterim. Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli arasında yani size bağlı polislerimiz ile jandarmamız ve Sahil Güvenlik personelimiz arasında ciddi maaş farkları var. Bu farkın ortadan kaldırılması komutanlar ile emniyet müdürü arasında, polisler ile astsubaylar arasındaki maaş ve sosyal hak farklılığının ortadan kaldırılması hem hakkaniyet gereğidir hem de tüm yapacağımız mücadelelerde önemli bir motivasyon desteği sağlayacaktır.

Bir diğer konu da polislerimizin ciddi sorunları var. Bu sorunların başında "ikinci şark" meselesi geliyor; bizce birinci şark biraz daha uzatılarak bu problemi halledebiliriz. Mesai ücretleri, gece çalışma tazminatları, haftalık çalışma süreleri, çalışma saatinin güvende olması bu sorunun çözülmesine izin vermektedir.

Bakanlığımızın açıkladığı Polis Amirleri Eğitim Merkezi öğrenci alım rakamlarına baktığımızda 15 Temmuz darbe girişiminden sonra yaklaşık 25 bin komiser yardımcısının göreve başladığını görüyoruz. İlk alımları dikkate aldığımızda, 2016 girişli komiser yardımcısı rütbesindeki polis amirleri birkaç yıl içinde Emniyet amiri, beş altı yıl sonra da Emniyet müdürü olacaklardır. Bugün bin kişiyle kadro sorunu yaşayan Emniyet Genel Müdürlüğümüzün gelecekteki en büyük sıkıntılarından biri bu kadro problemi olacaktır. Bizim bu konudaki teklifimiz de kadrolar arası geçişlerin yani kıdem arası geçişlerin sürelerini uzatmakla bu soruna bir çözüm bulabileceğimize inanıyoruz.

Sayın Bakanım, izinsiz "jammer" -"frekans kesici" dediğimiz bir alet- kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır. 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nda hangi kurumların "jammer" kullanabileceği düzenlenmiştir. İzinsiz "jammer" kullananlara yönelik

yaptırımlar ve cezaların artırılması, bu konuda sıkı tedbirlerin alınması gerekmektedir. Teknolojideki gelişmelerin güvenliğini tehlikeye atmasına izin vermeyelim, kimsenin kanun dışına çıkmasına göz yummayalım. "Jammer"ın yanı sıra bir de "drone" uçuşları var. "Drone" uçuşu, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'na göre Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü kayıt sistemine girmek zorundadır. Uçuş bölgesi koordinatlarının bildirilmesi, izin alınması gerekmektedir, izin alınma zorunluluğu vardır. 500 gramın üzerindeki "drone"lar için Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü İHA Kayıt Sistemi'ne girilmediğinde cihaz markası, modeli, seri numarası, ağırlık sınıfı ve pilot adına eşleştirme yapılması gerekmektedir ancak internette baktığımızda çeşitli "drone"ların rahatlıkla alınıp satılabildiğini, bu "drone"ların suikast aracı olarak kullanılabileceğini, bu cihazların satın alımı sırasında kayıt sisteminin olması gerektiği hâlde ciddi bir kayıt sisteminin olmadığını maalesef görmekteyiz. Bu izinsiz durumu ve "jammer" kullanımını engellememiz lazım.

Asayiş olaylarını incelediğimizde, Sayın Bakanım, önemli bir kısmının sosyal medya kaynaklı olduğunu biliyoruz. Sosyal medya kullanımının yaygınlaşması ve sosyal medyadaki hakaretlerin cezasız kalması nedeniyle vatandaş kendi cezasını kendi vermeye kalkmakta ve asayiş olayları artmaktadır. Bunu sadece polise tedbirlerle engellemek mümkün değildir. Bu konuda sosyal medyadaki hakaretlerin cezasız kalacağı kanısını ortadan kaldırmamız gerekiyor. Bu düzenleme ancak Adalet Bakanlığıyla sizin ortaklaşa yapacağınız bir düzenlemeyle sonuçlanır çünkü eğer Adalet Bakanlığı bu konuda size gerekli desteği sağlamazsa asayiş tedbirleriyle sosyal medya üzerindeki hakaretler, tehditlerden kaynaklanan bu problemleri bir noktaya kadar çözebilirsiniz.

Sayın Bakanım, ülkemiz bir deprem kuşağı üzerindedir. Yılda ortalama yaklaşık olarak 25 bin deprem meydana gelmektedir ki bunların en acısı da hepimizin malumu, 6 Şubat depremlerinde asrın felaketiyle imtihandan geçtik. 120 bin kilometrelik alanda 14 milyon kardeşimiz depremden etkilendi. 53.693 kardeşimizi depremden kaybettik, 107.213 kişi ise yaralandı. Yıkılan evler, iş yerleri, enkaz altında kalan hayaller, umutlar; hepsi hafızamızdan silinmeyecek derin izler bırakmıştır. O acı günden bugüne yaraları hızla sarmaya millet olarak çalışıyoruz. Tarihin en büyük konut seferberliğini yürütüyoruz. Bir yandan depreme dayanıklı modern sosyal donatıyla güçlü konutlar yükselirken diğer yandan ticari hayatın da yeniden canlanması için el birliğiyle çalışıyoruz. Milletimiz için şefkatle uzanan bu el, sınırlarımızın ötesinde yaşanan acil afet durumlarına da duyarsız kalmıyor. Binlerce yıllık medeniyet birikimimiz, bize sadece kendi acımıza değil dünyanın neresinde olursa olsun mazlumun acısına da koşmayı emrediyor. Dara düşenin elinden tutuyor, sesini duyuramayan mazlumların sesi oluyoruz. Asya'dan Afrika'ya, Balkanlardan Orta Doğu'ya kadar nerede bir felaket yaşanırsa ümitleri tükenmeden oraya ilk ulaşan ülke Türkiye olmaktadır.

Bu yaşadığımız felaketlerden, afetlerden sonra eksiklerimizi ivedilikle tespit etmeli, bir sonrakinde daha etkin ve daha hızlı müdahale için hazırlıklı olmalıyız. AFAD bölge depolarını zaten kuruyoruz, benim bildiğim kadarıyla Ege'de mesela İzmir'de bir bölge deponuz var; teklifimizdir, Zafer Havalimanı'nın yanına da çok büyük bir depo kurabilirsiniz çünkü Zafer Havalimanı'nın olduğu bölge yani Kütahya-Uşak-Balıkesir-Eskişehir bölgesi birinci derecede deprem bölgesi maalesef ve orada çok uygun yerler var. AFAD yetkililerinin acil bir durumda bir an önce ulaşması için bu bizim teklifimizdir.

Sayın Bakanım, bir konuyu daha bilginize sunmak istiyorum. Öğrenciler öğrenim gördükleri illere nüfus kayıtlarını almıyorlar. Bir ilimizden bahsediyorum, Kütahya'dan; 54 bin öğrencimiz var, bunun yaklaşık 4 bini kayıtlı, 50 bin öğrenci maalesef kaydını almıyor ama belediyeden, şehrin bütün hizmetlerinden yararlanıyorlar ki diğer vekillerimizin illerinde de buna benzer problemler mutlaka vardır. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne, öğrencinin okula kayıt yaptığı andan itibaren mutlaka o iline aktarılacağı şeklinde yeni bir düzenleme getirmeliyiz çünkü bu, hem o ildeki asayiş açısından da güvenlik açısından da önemli hem belediye hizmetleri açısından da önemli.

Zor bir Bakanlık, zor bir coğrafyada ifa etmeye çalışıyorsunuz. Ben, şahsınızda Bakanlığınızın tüm çalışanlarına, bu bütçenin oluşmasında emeği geçen tüm arkadaşlara, isimsiz kahramanlara -ismini sayamadığımız birçok Bakanlık yetkilileri var- hepsine huzurlarınızda bir kere daha teşekkür ediyorum. İçişleri Bakanlığımız ve kurumlarımızın 2026 bütçesinin ülkemize, vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

Sağ olun Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Erbaş, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, öğle yemeği için F Blok'ta Tören Ara Salonu'nda Sayın Bakanımız, milletvekillerimiz, Bakan Yardımcılarımız, kurum başkanlarımız ve genel müdürlerimiz için yemek ikramımız olacak. Diğer bürokratlar ve katılımcılar için alt kattaki Üyeler Lokantası'nda yemek olacaktır.

Böylece birleşime 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.33

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 15'inci Birleşim İkinci Oturumu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Açıkcapı, buyurun.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri; bugün, Türkiye'nin huzurunu, milletimizin güvenliğini, demokrasimizin sağlam zeminini konuşmak üzere buradayız. Açıkça ifade ediyorum ki bu bütçe Türkiye'nin huzur bütçesidir, bu bütçe 86 milyonun can güvenliğinin teminatıdır; bu bütçe milletin iradesine, devletin bütünlüğüne, huzurun istikrarına yapılan bir stratejik yatırımdır.

Öncelikle, gece gündüz demeden görev yapan İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'ya, Emniyet teşkilatımıza, Jandarmamıza, Sahil Güvenliğe, Göç İdaresi personelimize teşekkür ediyorum. Onlar olmasa bugün ne bu kürsüde özgürce konuşabilirdik ne de Türkiye huzur içerisinde yoluna devam edebilirdi.

Türkiye artık terörle anılan bir ülke değil, Türkiye artık terörsüz bir geleceği inşa eden güçlü bir devlettir. Bundan on yıl önce kim derdi ki Tendürek'te huzur tarlaları açılacak, Cudi'de festivaller düzenlenecek, Gabar'da günlük 81 bin varillik petrol üretilecek, Hakkâri yaylalarında çocuk sesleri yeniden yükselecek. Bugün Türkiye; silahların değil sözün konuştuğu, korkunun değil güvenin hüküm sürdüğü, kaderine terk edilen değil kaderini yeniden yazan büyük bir ülke hâline gelmiştir. Bu başarı; hamasetle değil şehitlerimizin kanıyla, güvenlik güçlerimizin fedakârlığıyla, milletimizin duasıyla ve devletimizin kararlılığıyla elde edilmiştir. Terörsüz Türkiye artık hayal değil bir gerçeğe dönüşecek inşallah.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin yıllarca bir dağında terör vardı, bir sokağında korku ama bugün tablo tamamen değişti. 2024-2025 döneminde PKK'nın kırsaldaki hareket kabiliyeti tarihin en düşük seviyesine indi ve kendisini feshetti; şehir yapılanmaları çöktürüldü, finans kaynakları kurutuldu. 2025'in ilk on ayında FETÖ'ye 1.395 tutuklama, DEAŞ'a 662, DHKP-C ve MLKP'ye 228 olmak üzere binlerce terör unsuru etkisiz hâle getirildi. Biz ne yaptık? Bir elimizle terörü bastırdık, diğer elimizle o bölgelerde üretimi, yatırımı, turizmi ve kardeşliği büyüttük. Türkiye, bugün, sadece terörü değil terörün beslediği iklimi de yok eden bir devlettir. Yıllardır "Terör bitmez." diyenlerin zihniyeti çöktü, devletimizin kararlılığı galip geldi.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öğlenden önceki toplantıda muhalefetin birçok eleştirisi oldu ve denildi ki: "Türkiye bir güvenlik devletine döndü." Hayır, Türkiye bir hukuk devletidir ama Türkiye aynı zamanda vatandaşının canını koruyacak kadar güçlü bir devlettir. Güvenlik devleti olmak başka şeydir, güvenliği sağlamak, özgürlüklerin güvencesi olmak başka şeydir. Bütçenin yüzde 11,4'ünün güvenlik alanına ayrılması eleştirildi. Soruyoruz: Bu ülke kırk yılı aşkın bir süre terörle mücadele etti mi? Evet, etti. Sokaklarında bombalar patladı mı? Evet, patladı. 15 Temmuzda gökten ölüm yağdı mı? Evet, yağdı. Bugün, terör kırsalda bitmişse, Gabar'da petrol çıkıyorsa, Cudi yaylalarında festivaller yapılıyorsa, Diyarbakır anneleri dağa gitmiş evlatlarını geri alıyorsa bu o eleştirdikleri güvenlik bütçesi sayesinde.

Yine, bazı milletvekilleri Türkiye'yi uyuşturucu dağıtım merkezi gibi göstermeye çalıştı. Gerçekler ise tam tersini söylüyor. 2025'in ilk on ayında 45.572 operasyon, 211.136 adli işlem, 35.226 tutuklama, 38 tona yakın uyuşturucu, 112 milyon adet uyuşturucu, uyarıcı hap... Bu rakamlar neyi gösteriyor? Türkiye'de uyuşturucunun arttığını değil, uyuşturucuyla mücadelenin tarihin en sert dönemine girdiğini gösteriyor. Birileri rahatsız oluyor çünkü. Uyuşturucu baronları Türkiye'de artık nefes alamıyorlar. Eskiden Emniyet içindeki kripto yapılarla korunan çeteler şimdi adalet önünde hesap veriyorlar.

Denildi ki: "Türkiye suç örgütleriyle doldu." Gerçek oysa çok farklı. 2025'in ilk on ayında 552 organize suç örgütü çöktürüldü, 6.788 örgüt üyesi tutuklandı, 76 milyar Türk liralık mal varlıklarına el konuldu. Türkiye, bugün suç örgütlerine meydan okuyan, onları sınır dışına kaçırmaya zorlayan bir devlettir. Eskiden bu çeteler devlet içindeki bazı yapılar tarafından evet korunurdu, bugün ise koruyan kimseleri yoktur. Devlet milletin yanındadır.

Polis şiddeti ve işkenceyle ilgili bazı eleştiriler oldu. Sahte videolarla, sosyal medya manipülasyonlarıyla polisi hedef gösterenler oldu. Ancak söylemedikleri gerçek şudur: Yaka kamerası uygulamasıyla 103.841 kamera aktif hâle getirildi, 2026'da sayı 163.941'e çıkacak. Yani her işlem, her müdahalede müdahale kayıt altındadır. Polisini suçlayanlara değil, gerçeklere bakalım. 2015-2023 yılları arasında Avrupa'daki işkence şikâyet sayısı Türkiye'nin tam 12 katıdır. Türkiye artık dünyada en şeffaf kolluk sistemlerinden birine sahiptir.

"Düzensiz göç" "Yönetilemedi." eleştirileri oldu. Denildi ki: "Türkiye göçmen akını altında eziliyor." Oysa gerçek şudur: 2025'in ilk on ayında 63.228 düzensiz göçmen sınır dışı edildi, 3.627 göçmen kaçakçısı ise tutuklandı. 81 ilde 375 mobil göç noktası aktif hâle getirildi. 19 Temmuz 2023-31 Ekim 2025 arasında 6 milyon 28 bin 814 kimlik kontrolü, 236 bin 212 düzensiz göçmen tespiti gerçekleştirildi. Göç yönetimi ve sınır güvenliği konusunda Türkiye Avrupa'nın örnek aldığı bir model hâline gelmiştir. Bugün Suriye'de rejimin çöküşüyle birlikte 557.702 kişi güvenli şekilde geri dönmüştür. Türkiye sorumluluğunu dün olduğu gibi bugün de yerine getirmektedir.

"Emniyet çalışanları maaş alamıyor." eleştirisi getirildi, "Polis değersizleştiriliyor, maaşları düşük." denildi. Gerçek şu: Emniyet teşkilatına araç envanteri son üç yılda 21.861 araç artırıldı. Jandarma envanterine 35 hava aracı eklendi. Operasyon kapasitesi tarihin zirvesinde, 688 bin personelin tamamı için özlük haklarında iyileştirmeler devam ediyor. Burada Sayın Bakanımızın geçen açıkladığı... Emniyet teşkilatımız ile Jandarma teşkilatı arasında maaşlarla ilgili bir çalışma olduğunu ifade etmişti sanırım Sayın Bakanım, bu konuyu sonuna kadar destekliyoruz. Emniyet teşkilatımız da Jandarma teşkilatı kadar -en az- mutlaka bir maaş seviyesine çıkarılmalıdır.

Personel intiharları maalesef siyasi bir malzeme yapıldı, bu vicdansızlıktır; devlet her personelinin yanındadır, yanında durmaktadır. Özetle, Türkiye bu noktalara kolay gelmedi. Bugün terör örgütlerinin beli kırıldıysa, organize suç örgütleri yok olduysa,

uyuşturucu baronları yakalanıyorsa, Türkiye'nin dijital vatani korunuyorsa, gc ynetiminde model ülke olunmuşsa bu başarı sadece siyasi aklın değil bir devlet iradesinin, bir millet kararının eseridir.

Sonuç olarak Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; buradan samimiyetle ifade etmek istiyorum. Bu bte, sadece rakamlardan ibaret tabii ki değildir, istatistiklerden tabii ki ibaret değildir. Bu bte, Türkiye'nin aynı zamanda huzur btesidir. Bu bte, evladını güvenle okula gönderen annenin btesidir. Bu bte, gece yarısı devriye gezen polisimizin btesidir. Bu bte, dağda nöbet tutan jandarmamızın btesidir. Bu bte, sınırda vatan nöbeti tutan Mehmetçik'in btesidir. En önemlisi bu bte, 86 milyon geleceği yansımış btesidir.

Sayın Bakanım, biraz da ilim Elâziğ'la ilgili bazı konulara değinmek istiyorum. Elâziğ'ımız şehir merkeziyle birlikte 546 köy ve 679 mezradan oluşan geniş coğrafyasında yrtlen hizmetlerde Bakanlığımızın gl koordinasyonu ve desteğini her dönem yanında hissetmiştir. Hemşehrilerimiz adına bu büyük gayret için başta Sayın Bakanım size, emek veren herkese ve tabii ki orada bulunan 2 Bakan Yardımcımıza, hemşehrime de teşekkür ediyorum.

İlimizde güvenlik ve üstyapı yatırımları şehrin güvenliğine büyük katkı sunmaktadır. Açın Hkmet Konağı, Arıcak ve Karakoçan kaymakamlık konutları, yeni Emniyet ve Jandarma tesisleri, yüzde 95 seviyesine ulaşan Polis Eğitim Merkezimiz ve sahada hızla ilerleyen ilelerimizdeki birçok lojman ve hizmet binası var. Bunların her biri Elâziğ'ın güvenlik altyapısını yeni bir seviyeye taşıtmaktadır.

Sayın Bakanım, 2020 depreminde hasar alan ve yıkılan Emniyet lojmanlarımız konusunda Emniyet teşkilatımızın kahramanlarına yeni lojmanlarının bir an önce teslimi konusunda özel desteklerinizi istirham ediyorum.

Sayın Bakanım, ilimizde desteklerinizle yaklaşık 1 milyar 65 milyon TL'lik bir yatırımın şehrimize 2025 yılında kazandırıldığını da ifade etmek isterim. Altyapısını tamamlama aşamasında olan Ulukent Lojmanları, zel Harekât Tesisi ve Sayın Bakanım, 2020 depreminde ağır hasar alan Alacakaya Hkmet Konağımızın bir an önce ilçemize kazandırılması konusunda emir ve talimatlarınız olursa çok seviniriz.

İlimizde, kırsalda huzurun ve ekonomik hayatın temelini oluşturan güvenlik yolları konusunda vermiş olduğunuz destekler için teşekkür ediyoruz. Bkardı'da tamamlanan 9 kilometre sıcak asfalt güvenlik yolu, yine Palu Gökdere-Gemtepe hattında altyapısı biten 25,5 kilometre yol kırsal bölgemizin ulaşım standartlarını yükseltmiştir. Bu 2 proje pr emanet yöntemiyle hayata geçirilmiş ve devletimize de ciddi tasarruf sağlamıştır. Kırsal yol ve altyapı, tarihimizin en yüksek standartlarını yakalama yönünde ilerlemektedir. Bu, son iki buçuk yılda özellikle vermiş olduğunuz destekler sayesinde. Sayın Bakanım, 2025 yılı çalışmalarında Elâziğ'da 84 kilometre sıcak asfalt, 89 kilometre birinci kat asfalt, 141 kilometre ikinci kat asfalt, 710 kilometre bakım ve onarım, 80.557 metrekare kilitli parke, 31 yeni menfez tamamlanarak köy yollarımız tarihinin en yüksek standartlarına doğru bir ilerleme içerisindedir. Bu güçlü ivmenin devamı için kırsal yol ödeneklerinin artırılması konusunda da desteklerinize tabii ki ihtiyaımız vardır. Yine, ilimizde su ve kanalizasyon altyapısı czm noktasında önemli çalışmalara imza atılmıştır. 332 içme suyu projesi, 145 sondaj, 129 drenaj ve 100 kanalizasyon yatırımının hayata geçirilmesiyle kırsalda uzun yıllardır devam eden su erişimi sorunları artık büyük lde czlmştr.

Sayın Bakanım, diğer bir önemli konu da Gökdere-Beyhan-Kklce hattının on yıllık bir mağduriyetinden bahsetmek istiyorum. Sayın Bakanım, özellikle ifade etmek isterim ki önemli bir konudur bu, önemli bir problemimizdir. Beyhan Barağı 2015 Martında devreye alınmıştı ve bu tarihten itibaren de Gökdere havzasında bulunan 11 köyümüzün Palu'yla olan kadim ulaşım hattı tamamen kesilmiştir. Vatandaşlarımız yaklaşık on yıldır Palu'ya çok kısa sürede gidebilecekken ulaşım Kovancılar ilçemiz üzerinden 2,5 kat daha uzun bir gzergha mecbur kalmıştır. Bu durum hem acil sağlık hizmetlerinde gecikmeye, tarımsal ürünlerin nakliyesinde maliyet artışına, öğrencilerimizin servis yüküne, sosyal iletişim ve ticari faaliyetlerde zorlanmaya neden olmaktadır. Bu konuda Sayın Bakanım, vereceğiniz destekle inşallah İl zel İdaremizin proje çalışması vardır, bu konuda Sayın Bakan Yardımcılarımızın bilgileri de vardır. Teknik ekiplerimizin yaptığı çalışma hayata geirilebilirse bu mağduriyet giderilecektir. Bu projede Kklce ile Beyhan arasında yaklaşık 5,5-6 kilometrelik 2026 yılında yeni bir yol yapılması hâlinde 11 köyümüzün on yıldır yaşadığı ve Kovancılar zerinden Palu'ya ulaşmak zorunda kaldıkları bu mağduriyet tamamen ortadan kaldırılmış olacaktır. Bu yol yalnızca bir ulaşım hattı değildir, aynı zamanda sosyal ve ekonomik bir can damarı da olacaktır. Sayın Bakanım, bu nedenle Kklce-Beyhan bağlantı yolunun yatırım programına alınması konusunda güçlü desteklerinizi Elâziğ adına da istirham ediyorum.

Bir diğer konu da Sayın Bakanım, yine, Palu-Beyhan arası "Ekrek" dediğimiz Andılar köyü ile Suveren arasında 5-5,5 kilometrelik bir yol tesis edilirse, bu köyler Bingöl'e en az 100 kilometre daha kısa bir mesafeden ulaşma imknına kavuşmuş olacaklardır.

Sayın Bakanım, İl zel İdaremizin tarım ve enerji altyapısı konusunda üreticinin yükünü azaltan hamleleri de oldukça değerli olmuştur. 70 sondaj, 71 sulama yapısı, 15 sulama havuzu ve 2 tarımsal GES yatırımıyla üreticimizin maliyetleri düşürülmüş, tarımsal üretim kapasitesi artırılmıştır, ilimizde evre ve atık yönetimi Türkiye'ye örnek bir model olmuştur. 470 köyde 7.470 konteyner, yıllık 40 bin ton atık yönetimi, 26 araç ve 93 personelle yrtlen temizlik hizmetleri köylerimizin sürdürülebilir yaşam standardını sağlamıştır.

Sayın Bakanım, ilimizde desteklerinizle yine gençlik ve bilim yatırımları Elâziğ'ı sosyal hayatta bir merkez hâline getirmiştir. İpek Yolu Uluslararası ocuk ve Gençlik Merkezi ve Bilim Merkezi'nde yrtlen programlarla 2025 yılı içinde on binlerce gencimize ulaşılmıştır.

Sonuç olarak Sayın Bakanım, yol, su, güvenlik, gençlik, evre ve tarım altyapısı konularında Elâziğ bgn çok boyutlu bir dönüşüm yaşamaktadır. Bu yatırımların her birinde Bakanlığınızın güçlü bir iradesi vardır. şehrimiz adına şükranlarımı sunuyorum. Aynı güç ve kararlılıkla -özellikle bir kez daha ifade etmek istiyorum- Kklce-Beyhan bağlantı yolu gibi kritik ihtiyaçlarda da desteklerinizin süreceğine yürekten inanıyor, Elâziğ'daki her bir hemşehrime adına saygılarımı sunuyorum.

2026 yılı btemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAşKAN MEHMET MUş - Teşekkür ediyorum.

şimdi Sayın Akay, buyurun lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, çok kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığı bütçesinin hayırlı sonuçlar doğurmasını temenni ediyorum. Bütçe rakamıyla ilgili bir konuşma yapıp diğer konulara değineceğim hızla. Merkezî bütçe rakamının 119 milyar civarına çıktığını görüyoruz; 119,5 milyar yani binde 6,31 yani bağlı genel müdürlükleri saymadık bunda, merkezî bütçe olarak konuşuyoruz. Geçen yıl 96 milyardı. Yüzde 23'lük bir artış var, enflasyon oranının altında kalmış bir artış. Başlangıç ödeneğine göre tüm bakanlıklarda aşım devam ediyor. Ara aktarmalarla aşım gideriliyor. Baktığımız zaman, 2024 yılı kesin hesabında 3,6 milyarlık başlangıç ödeneğine göre bir aşım var. Ödenek tespitlerinde ödeneklerin daha yeterli bir şekliyle tespit edilmesi durumunda ara aktarımlar olmadan daha düzgün bir yönetim olacağına inanıyoruz. Bütün bakanlıklarda da bunu söylüyorum.

Milletvekillerinin denetleme yetkisiyle ilgili bakanlıklara sorduğu soru önergeleriyle ilgili olarak Meclis Başkanlığına bir soru sormuştum. 2/10 itibarıyla gelen cevapta... İçişleri Bakanlığına tüm vekiller 4.468 soru önergesi sormuş. Süresi içerisinde 236 adedi cevaplanmış, süresi geçtikten sonra cevaplanan 2.483 adet, cevaplanmayan 1.325, süresi devam eden 424 adet soru önergesi var. Çok soru sorulan bir bakanlık İçişleri Bakanlığı, en çok soru sorulan bakanlıklardan biri ve dolayısıyla cevaplar da önem arz ediyor. Benim sorduğum soru önergeleriyle ilgili cevaplara ben genelde tatmin edici cevaplar aldım ama bir tane sorum vardı, onda çok detay cevap alamadım. O sorumu size ben tekrar hatırlatmak istiyorum Sayın Bakanım. "Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin iş ve işlemlerle ilgili olarak, değerlendirme şirketleriyle ilgili, değerinden daha fazla rapor yazıp bu konuyla ilgili de gayrimenkul değerleri yüksek olduğu için de vatandaşlık hakkı kazanan veya suistimal yapılan işlemler var mı?" diye sormuştum. Çünkü TDUB'un bir incelemesi ve soruşturması vardı yani Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğine ait şirketlerle ilgili. Bu konuda şikâyetler ve incelemeleri olduğunu biliyorduk. "Burada kimler yakalandı, neler yapıldı, akıbeti ne oldu?" diye sormuştuk. Sizin cevabınızda "Suçlu varsa gereği yapıp ilgili makamlara bildiriliyor." diye bir ifade kullanmışsınız. Benim açımdan şahsen daha detay cevap alabilseydim, ilgilendiğim bir konuydu. O konuyu tekrar size hatırlatmış olayım. Sayın Bakanım.

Şimdi, torba yasayla ilgili olarak görüştük, trafik cezalarıyla ilgili; Genel Kurula geldi. Genel Kurulda da birinci bölüm bitti, maddelere geçildiğinde ara verildi bu trafik cezalarıyla ilgili husus. Biraz bu konuya değinmek istiyorum. Şimdi, burada, 14'üncü madde, özellikle radar, hız cezalarıyla ilgili olan madde hem Komisyon'da hem Genel Kurulda da bütün vekil arkadaşlarımız bu konuya ekseriyetle değindiler. Buradaki aralıklar, 5-10 kilometre sık sık, daha fazla cezaya sebep teşkil edecek pozisyonlara bırakıyor. Yüksek miktardaki aşımelerde tabii ki ceza olmalı. Burada 2-3 kata kadar ulaşan -eski kanuna göre- cezalarda bir artış olacak. Eğer yılbaşı öncesi bu kanun teklifi Genel Kuruldan geçip de kanunlaşırsa yeniden değerlemeye ilgili de 1 Ocak itibarıyla tekrar 25,5 zam gelmiş olacak. Bu konuyla ilgili ikazlarımızı yaptık, "Burada bir düzenlemeye ihtiyaç var." dedik. Eleştirilerimizde de bütçe açığının sürekli arttığından bahsetmiştik "Bütçe açığının finansmanında mı bu cezalar kullanılıyor?" diye. İdari para cezalarına bakmıştım ben Sayın Bakanım bütçede. Trafik cezaları dâhil bütün idari para cezalarını konuşuyorum. Ağustos sonu itibarıyla 1,1 trilyonluk bir tahakkuk var yani çok ciddi bir tahakkuk. Hedefte, baktığımızda, bütçede esasında 261 milyar olarak bir hedef konulmuş. Yani ağustos sonu itibarıyla şu an 4 kat tahakkuk eden, kesilen ceza var; tahsilatını bilmiyoruz tabii. Yıl sonuna da 1,5 trilyon civarını bulacak. Trafik cezaları açısından baktığımda da işte, 53,4 milyarlık bir hedef varken Sayın Bakan Yardımcım Münir Bey de burada, ona Genel Kurulda sormuştum, cevap vermişti, ekim başı itibarıyla 50 milyarlık bir tahsilat olduğunu, 83 milyarlık bir tahakkuk olduğunu ifade etmişti. Dolayısıyla trafik cezası olarak da kesilen bir ceza var, ciddi tahsilat var ama tahakkuk tahsilat oranı da gün geçtikçe düşüyor. Yüzde 60,9'larda olan tahakkuk tahsilat oranı, nisan sonunda bakmıştım ben en son, yüzde 39'a düşmüştü. Yani bu şunu düşündürüyor bize: Cezalar kesiliyor fakat insanların ödeme kabiliyeti, ödeme gücü zayıfladığı için bu kesilen cezalar yeterince ödenemiyor; buna dikkat çekiyorum. Bir de bu tutarlar devasa tutarlar, idari para cezaları Hazine ve Maliye Bakanlığından sonra en çok geliri olan bütün bakanlıkları geçiyor. Burada "ceza gelirleri başkanlığı" diye bir birim kursak yeridir çünkü bunu tahsil etmek, yönetmek gerçekten ayrı bir olay; Allah size kolaylık versin bu konuda da yani trafik cezaları açısından, bunu bir kez daha vurguluyorum.

Baktım, trafik cezalarının tahsilatına, hangi bakanlıkları geçiyor diye; geçen yıl Ticaret Bakanlığı 56 milyarmış; onu geçiyor, Dışişleri Bakanlığı 39 milyar; geçiyor, Enerji Bakanlığı 45, Kültür ve Turizm Bakanlığı 53 milyar. Yani bunların merkez bütçeleri bu. Trafik cezalarıyla ilgili tahakkuk ve tahsil eden bütün cezalar bunların üstünde hatta İçişleri Bakanlığının geçen yılki merkez bütçesi 96 milyar. Tabii ki bağlı ortaklıklarla büyük bir bütçemiz var İçişleri Bakanlığı olarak. Bu konu önemli, bir kez daha buna burada dikkatlerinizi çekiyoruz. Halkımızın bunu ödeme gücü de hakikaten yok. Daha makul seviyelere çekilmesi ve bu 14'üncü maddenin mutlaka gözden geçirilmesi gerekir Genel Kurulda. Şimdi, bunu da bir tarafa bağlayacağım, bu trafik cezaları bütçe finansmanında gelir olarak düşünülürken, açığın kapatılmasıyla ilgili düşünülürken bir taraftan da bütçe açığı yıl sonunda 2,2 trilyonu bulacak. Ekim sonunda 1 trilyon 440 milyar olmuş, Maliye Bakanlığı bütçe verilerini 15'inde açıkladı ve tutar da artarak devam ediyor ama kamu kurum ve kuruluşlarında israf da tasarruf tedbirlerine uymamak da devam ediyor.

Ben bir konuyu paylaşacağım. Şimdi, bir belediye, şöyle fotoğrafı da Sayın Bakanım, sizin dikkatlerinizi çekiyorum, gösteriyorum; fotoğraf görünüyor mu bilmiyorum. Bu belediyenin ismini vermeyeceğim, Muhtarlar Günü'nde kıymetli muhtarlarımıza bir hediye yapmış. Muhtarlarımız bizim için kıymetli, tabii ki hediye alabilirler, biz buna karşı değiliz ama bu hediyein hangi kaynaklardan yapıldığını, belediye kaynaklarından mı yapılmış, kamu zararı var mı, israf var mı, bu konularla ilgili size intikal eden bir şey var mı? Bakın, burada da son derece lüks bir saat hediye ediliyor, yani bunun fiyatı çok ciddi rakamlar, saatin markasını da vermeye gerek yok. Baktığınız zaman, hakiki ise yani buna güç yetmez, 38-50 milyon olur, taklitse o da ayrı bir suç zaten. Şimdi, Sayıştayın bu konularda denetlemeleri var, raporları var. Geçmiş yıllarda, bunun 5018 sayılı Kanun'un 71'inci maddesine aykırı olduğunu ifade etmiş, kamu zararı olduğundan bahsediyor. Yine, baktığımız zaman, etik kurallar yani Kamu Görevlileri Etik Kurulu Yönetmeliği'nin 15'inci maddesine aykırı olduğunu ifade ediyor. Bir boyut da eğer kişisel çıkar sağlamak, kamu kaynaklarını kişisel menfaat için kullanmak, bir kişiye imtiyaz kazandırmak gibi konular olursa da ceza hukuku bölümünü ilgilendiriyor, Türk Ceza Kanunu'nun 257'nci maddesi. Bu kamu zararı ve menfaat temini olaylarıyla ilgili bütün kamu kurum ve kuruluşlarında ciddi bir denetime ihtiyaç var; Bakanlığınız mutlaka bu denetimi yapıyordur. Ben merak ediyorum, bu konuyla ilgili herhangi bir inceleme ve

soruşturma var mı? Sayıştay raporundan bir örnek vereceğim size, 2019 örnek karar özeti Sayıştay denetim raporunda, bir belediyeyle ilgili: "Belediye tarafından belediye başkanının yabancı misafirlerine verilen 12.500 TL değerindeki kol saatleri kamu yararı taşımamakta olup 5018 sayılı Kanun'un 71'inci maddesi uyarınca kamu zararı oluştuğuna karar verilmiştir." Sayıştayın raporunda belirttiği, 2019 yılından bir örnek, yine belediye ismini verdim. Yani bu olay da aynen buna benzer bir olay. Bu konuyla ilgili Bakanlık olarak gerekli uygulamaları, yaptırımları yapmanızı bekliyoruz, belki de yapmışsınızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, bir dakika veriyorum.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkür ederim.

Çok konu var, tabii, değinemedim ben konulara. Uyuşturucuyla mücadele olayı önemli, kırmızı bültenle aranan suç örgütleriyle ilgili, uyuşturucu baronlarıyla ilgili Emniyet güçleri yıllardır çok önemli operasyonlar yapıyorlar. Hakikaten çok kişi yakalandı ama yakala yakala da bitmiyor. Uyuşturucu koridoru hâline geldik hem hedef hem transit koridor hâline geldik Türkiye olarak. Laboratuvarlar var Türkiye'de, laboratuvarlarla ilgili operasyonlarda yakalıyorsunuz ama bunlar sizin görünen kısmındaki yakaladıklarınız. Bu uyuşturucuyla ilgili mücadelede de gerekli kaynakların ayrılması, tüm Bakanlıkların koordineli çalışması... Ben buradan bir öneride bulunuyorum: Bu idari para cezaları, trafik para cezaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Şimdi, trafik para cezalarının yarısı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu'na gidiyor. Buradaki idari para cezalarından bir kısmının da bu kaçakçılıkla mücadeleye, uyuşturucuyla mücadeleye ve kayıt dışıyla mücadeleye de ayrılması, bütçenin genişletilmesinde fayda var diyorum.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Oluç, buyurun lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hoş geldiniz Sayın Bakan, Bakan Yardımcıları ve değerli bürokratlar, sayın vekiller; sunumunuz için teşekkür ederiz.

Birkaç konuya çok kısa değinmek istiyorum. Bir tanesi, sizin sunumunuzda da belirttiğiniz, ifade ettiğiniz, Mecliste kurulmuş olan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunun faaliyetleri, hedefi vesaire konusunda söyledikleriniz gerçekten çok anlamlı. Zaten o Komisyona da yarın, herhâlde, büyük ihtimalle siz de geleceksiniz, kapalı bir oturumda birlikte değerlendirmeler yapacağız, daha önce de gelmişsiniz, orada da yapmıştık bir değerlendirme. Tabii, bu Komisyonun çalışmalarının başarıyla sürmesi, bir noktaya gelmesi ve Meclise, hem Genel Kurula hem ihtisas komisyonlarına önemli tavsiyelerde bulunması, gerçekten hepimizin beklediği, arzu ettiği bir şey; herhâlde öyle bir aşamaya da gelinecek gibi görünüyor, benim kanaatim o doğrultuda şimdiye kadarki gelişmeler açısından baktığımızda.

Şimdi, sizin sunumunuzda söylediğiniz, Türk'ün de Kürt'ün de kardeşçe yaşadığı bir vatan belirlemesi gerçekten çok önemli. Yani kardeşçe yaşamak, bütün bu topraklarda var olan bütün halklar, bütün inançlar, bütün kimlikler, kültürler, ana diller için geçerli olan bir şey ve hepimizin özlem duyduğu bir şey. Yani özgür yaşamak, özgürce birlikte yaşamak, ortak vatanda birlikte yaşamak, eşit koşullarda birlikte yaşamak; bunların hepsi çok önemli meseleler ve bu konudaki eksikliklerimizi önümüzdeki dönemde hem yasal anlamda hem anayasal anlamda giderme konusunda bir iradenin ortada olması, hem iktidar açısından hem de muhalefet açısından böyle bir iradenin var olması önemli, bunu öncelikle vurgulamış olayım. Yani eşit, özgür, demokratik bir ortamda kardeşçe, bir arada yaşamak, dediğim gibi, Türk'ün de Kürt'ün de Arap'ın da Gürcü'nün de Laz'ın da yani bu topraklar üzerindeki bütün farklı kimliklerin, kültürlerin, bütün zenginliklerimizin en büyük özelemlerinden bir tanesidir. Bunu ben de vurgulamış olayım.

Sizin yine sunumunuzda söylediğiniz, gerçekten önemli bir hedef var, "medeniyet ve kardeşlik hedefi" diyorsunuz. Bu da çok önemli. Yani kardeşlik; biz bunu geçen sene de konuşmuştuk hatırlarsanız, Komisyonda da konuştuk birkaç kere. Yani bugün baktığımızda, hem Türkiye sınırları içindeki hayat açısından bunu kastediyorum hem Orta Doğu elbette ki. Yani geniş Orta Doğu coğrafyasına da baktığımızda, bu kardeşlik hedefi önemli; konjonktürel olarak da tarihsel olarak da baktığımızda Türk-Kürt kardeşliğinin yeniden güçlendirilmesi, tesis edilmesi büyük önem taşıyor ve bunun için de hep birlikte bir çaba sarf ediyoruz.

Şimdi "medeniyet" dediğimizde gerçekten doğru, Anadolu, Mezopotamya bir medeniyetler beşiği bakıldığında ve tarihte yaşanmış olan bütün medeniyetlere ve bundan sonra da olacak olanlara bakıp bu medeniyetler beşiğini hem projelerimizle hem günlük politikalarımızla, ilişkilerimizle, ticari, ekonomik, kültürel ilişkilerimizle geliştirmek büyük önem taşıyor ve elbette ki bu medeniyetler beşiğine uygun olan bir zihniyeti geliştirmek büyük önem taşıyor. Yani zihniyeti özellikle vurgulamak istiyorum, bir zihniyet değişimine ihtiyaç var. Bu hepimiz için geçerli olan bir şey. Ben sadece hani iktidara dönük olarak bunları ifade etmiyorum, hepimiz için, iktidar, muhalefet yani toplumun bütün kesimleri için geçerli olan bir şey. Bir zihniyet değişimine... Ki hani bazen dil değişiminden bahsediyoruz "Dil ve üslubumuzu değiştirelim." filan diye, tabii ki dil ve üslup zihniyet değişmediği müddetçe değişmiyor. Dolayısıyla, zihniyet değişiminin yaşanması büyük önem taşıyor dil ve üslupta bir değişimin olması yönünde. Bir normalleşme dili hepimize lazım. Biz kendimizi katarak da bunu söylüyoruz. Bu konuda çeşitli eksikliklerimiz var değil mi Orhan Bey?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Evet.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Evet, anlaşıyoruz bu konuda.

Bir normalleşme diline hepimizin ihtiyacı var gerçekten. Tabii, bu hani bir günde, iki günde olacak şey değil ama bu süreç içinde bunu geliştirmek önem taşıyor. Hani siyaset açısından bakarsak nihayetinde buradaki siyasi partiler birbirinin rakibidir, siyasi rekabet var aramızda yoksa bir düşmanlık yok yani karşımızdakini -ya da onlar bizi, öyle diyeyim- düşman olarak görmüyoruz, görmememiz gerekir aynı zamanda. Bu açıdan da topluma örnek olmak gerekiyor. Dolayısıyla, bu zihniyet değişimini de başlatmak, yaşamak büyük önem taşıyor.

Şimdi, bir örnek vereceğim izin vererseniz, belki bir eleştiri olacak biraz size yani sizin kadrolarınıza dönük olarak. Şimdi çok taze olduğu için yoksa konuşmamda bu örneği hazırlamamıştım ama biraz evvel basına -Batman'ın yerel gazetelerinden Batman Olay gazetesi- düştüğü için... Orada "Batman Kayyımlı DEM'li vekilleri topa tuttu." diye bir haber yapmışlar ve Batman Valisi, aynı

zamanda Belediye Başkan Vekili olan, bizim "kayyım" dediğimiz kişi hakikaten vekillerimize dönük -yani tanımlamak istemiyorum ama- yersiz ifadelerde bulunmuş. Şimdi, önce şunu söylemek istiyorum: Atanmış bir kişidir, atanmıştır -özellikle altını çiziyorum- haddi değildir seçilmişlere yönelik böyle bir dil kullanmak. Bunu özellikle vurguluyorum. Bizim vekillerimiz Batman'da seçilmiştir, hepsi Batman halkının rızasıyla, gidip iradelerini sandıkta göstermeleriyle seçilmişlerdir ve bir atanmışın halkın temsilcilerine yönelik böyle konuşması kayyım olsun olmasın -burada kayyım ve Vali çakışmış vaziyette- uygun değildir. Bunu özellikle söyleyeyim.

Bakın, diyor ki: "Bazı milletvekillerimiz var, ağzıma almak istemiyorum." Yani böyle bir üslup olabilir mi? Vali aynı zamanda bu. Olmaz yani siz de takdir edersiniz. Diyor ki: "Gidiyorlar Ankara'dan... Hiç değilse Batman'a gel, Batman'dan söyle ne söyleyeceksen." Allah Allah! Vekiller Ankara'da çalışmayacak mı Mecliste? Yani Mecliste bir eleştiri yapınca "Batman'dan gittiler Ankara'ya, konuşuyorlar." denilebilir mi böyle bir şey? Yani bu vekillerimizin Batman'da ne kadar zaman kaldıkları, ne faaliyet yaptıkları filan, bu bizim partimizin meselesidir ve seçmenin, halkın meselesidir yani Batman kayyımının meselesi değildir, Batman Valisinin meselesi değildir. Gerçekten sınırlarını aşan bir şey. Yani çok dikkatli bir şekilde konuşmaya çalışıyorum çünkü ben aslında onun anladığı dilden cevap vermeyi de biliyorum ama hani işte zihniyet değişimi falan dediğim için daha dikkatli konuşmaya çalışıyorum.

Şimdi, diyor ki: "Valiye, belediye başkanına, kayyım -bu 3'ü de kendisinde birleşmiş zaten- ne söyleyecekseniz gelin Batman'da söyleyin, biraz performansınızı Batman'da görelim." Allah, Allah! Yani kahve konuşmasından daha beter. "Kavga edeceksiniz de gelin burada edelim. Ben varım, hiç çekmem sonuna kadar da." Allah, Allah! Yani çok ilginç, Batman Valisi aynı zamanda. Ne kavgası? Sen vekillerle neyin kavgasını vereceksin? Böyle bir şey olabilir mi? Devam ediyor, bir sürü şey ondan sonra... Şimdi, şu üsluba bakın Sayın Bakan: "Gelin Batman'a, Ankara'dan sallamak olmaz." Şimdi, bu adam Batman Valisi. Devam ediyor: "Ankara'dan bütün yalanınızı dolanınızı söylemek bile istemiyorum artık, sizinle uğraşmak da istemiyorum." Ya, sen kimsin? Sen kimsin Batman kayyımı, Batman Valisi? Bakın, söylenecek o kadar çok laf var ki burada keseyim, daha fazla uzatmayayım ama haddini aşan, ne dediğini bilmeyen, yerine yakışmayan bir bürokrat belli ki, böyleleri de var; bunu bir kenara koyayım. Niye bir kenara koyacağım? Bakın, Sayın Bakan, siz de biliyorsunuz, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunda yaptığımız çalışmalar açısından yasal düzenlemeler önerilecek vesaire. Burada gündeme gelen düzenlemelerden bir tanesi de bu kayyımlarla ilgili olan, yerel yönetimleri ilgilendiren düzenleme. Dolayısıyla hakikaten -daha evvel de söyledim burada yani hem AK PARTİ hem MHP, Cumhur İttifakı açısından- bu konuda bir düzenleme yapılması gerektiğine dair yaklaşım olduğunu, bir irade olduğunu görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç, buyurun lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim.

Tabii, detayları tartışılacak bu yasal düzenlemenin nasıl şekilleneceğine dair. Meclisteki 10-11 muhalefet partisinin bu kayyımlarla ilgili olarak bir yasal düzenleme yapılsın diye ortaklaşa verdiği bir kanun teklifi var biliyorsunuz. Tabii ki bu da değerlendirilebilir, konuşulabilir ama nihayetinde, bu kayyım derdinin demokrasi adına, yerel demokrasi adına, seçim hukukuna, sandık hukukuna sahip çıkma adına, halkın iradesine saygı gösterme, sahip çıkma açısından bir yasal düzenlemeye ihtiyaç olduğu çok net, açık ortada ve bunun da çok gecikmeden yapılması gerektiği de ortada.

Hani siz de bu alanda muhataplardan birisiniz Sayın Bakan yani kayyım atanmış olanlara söylerseniz; biraz dillerine, söylediklerine, pozisyonlarına dikkat ederlerse iyi olur. Nihayetinde, eğer Türkiye'de demokrasi ve yerel demokrasi galip gelecekse, demokrasi ve yerel demokrasi güçlü çıkacaksa, alanı genişleyecekse o zaman, artık, kayyım olarak görevlerini sürdürme imkânları kalmayacaktır onların yani vali, kaymakam ya da hangi görevse -o beni ilgilendirmez- o görevlerini sürdüreceklerdir. Dolayısıyla bu konuyu da bilsinler yani o kadar fazla yüksekte atıp tutmak iyi olmuyor, sonra mahcup olurlar günü geldiğinde, olmasınlar deriz, herhangi bir bürokratımızın da mahcup olmasını istemeyiz.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, değerli bürokratlar; ben de bütçenizin hayırlı olmasını dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Önce, Malatya'yla ilgili birkaç eksikliğimizi, düşüncemi sizlerle paylaşmak istiyorum. Depremın üzerinden otuz üç ay geçti; 47 konteyner kentte yaklaşık 60 bin kişi yaşamaya devam ediyor, bu yıl da konteyner de geçecek gibi gözüküyor. Şimdi, çok da büyük hırsızlıklar oldu deprem sonrası, onu da belirtmek istiyorum.

Yine, deprem bölgesinde Türkiye'nin en yoğun kurumlarının başında AFAD ve çevre, şehircilik il müdürlükleri geliyor. Biliyorsunuz, 2020 depremlerinde Malatya ve Elâzığ etkilenmişti, o işler bitmeden yeni bir deprem oldu, 2023 depremi meydana geldi; AFAD personel sayısı yetersizliği nedeniyle çok ciddi sıkıntılar yaşandı, yaşanmaya devam ediyor. AFAD'ın önünde başvurular olunca uzun kuyruklar oluşuyor, geçmişte hak sahipliği itirazları tam bir çileye döndü; sinirler gergin, işlemler uzun, personel sayısı yetersiz. AFAD ve çevre şehircilik il müdürlükleri TYP kapsamında alınan personellerin desteğiyle yoğun iş yükünü aşmaya çalıştı, onlar da altı ay sonra işten çıkarılınca durum iyice kötüye gitti. AFAD Malatya'nın teknik personel eksikleri var, iş yükünün bu kadar ağır olduğu kurum 80 personelle çalışıyor; harita mühendisi, jeoloji mühendisi, inşaat mühendisi başta olmak üzere teknik personel eksikliğinin giderilmesini istiyoruz.

Malatya'da şu an en çok çalışan kurum AFAD ancak Sayın Bakan, AFAD'ın Malatya'da bir binası yok. Maalesef, bina AFAD'a ait değil, YİKOB'un binasında geçici olarak görev yapıyor; mutlaka, hızlı bir şekilde binanın kazandırılmasını sizden rica ediyoruz.

AFAD, odaların, sendikaların, kooperatiflerin hak sahipliği başvurularını kabul etmedi. Mülkiyet sahibi olan kişinin gerçek kişi olması isteniyor, mevzuata göre tüzel kişiler hak sahibi olamıyor; bu durum da çok ciddi sıkıntılara sebep oldu. Dernek, vakıf, sendikalar gibi kendi paralarıyla bina alanların maalesef binaları veriliyor.

Yine, önemli bir konu, tüm Malatya ve deprem bölgesi sizden haber bekliyor. Dönemin Bakanı Sayın Süleyman Soylu "Eşya yardımı yapacağız." dedi; insanlar eşyalarını almadan evlerini terk ettiler, sabahlara kadar çadırların önünde kuyruk beklediler, sıraya girdiler ama bir kuruş eşya parası ödenebilmiş değil.

Yine, Malatya'da Yeşilyurt Belediyesinin yapmış olduğu Topsöğüt Konutları vardı. Topsöğüt Konutları'nda da maalesef 136 daire, 6 iş yerini kapsayan proje teslim edildikten sadece altı ay sonra depremden kullanılamaz hâle geldi. Oradaki insanların da mağduriyeti devam ediyor.

Şimdi, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, 19 Marttan sonra... Önce 30 Ekimde başladı Sayın Ahmet Özer'in tutuklanmasıyla, daha sonra 19 Martta devam etti ve kayyum uygulamaları devam ediyor. Sayın Devlet Bahçeli açıklama yaptı daha önce "Ahmet Türk görevine dönmeli, Ahmet Özer tahliye edilmeli." diye. Maalesef, Ahmet Türk beraat etmesine rağmen hâlâ kayyum uygulaması devam ediyor. 19 Mart darbesi Türkiye'nin dört bir yanında Cumhuriyet Halk Partili belediyelerden âdeta bir intikam alma operasyonu gibi gözüküyor. Bir taraftan "Huzur gelsin, barış gelsin, terörsüz Türkiye." diyorsunuz, PKK'yla barış yapıyorsunuz, Öcalan'la görüşüyorsunuz; diğer taraftan, Cumhuriyet Halk Partisine, Ekrem İmamoğlu'na savaş açıyorsunuz.

Bakın, hepinizin vicdanına havale ediyorum değerli AK PARTİ'li milletvekilleri, şu görüntüye bakın Allah aşkına; şu görüntüye bir bakın, hepinizin vicdanına havale ediyorum. Ya, bunlar gözaltı görüntüleri, Emniyetten servis ediliyor arkadaşlar; bunların suçlu olduğu belli değil, mahkemeye çıkmamış, yargılama yok ama bu insanların durumunu, Allah aşkına, hangi vicdan kabul eder ya? Gözaltı var ve Sayın Bakan, bunu sizin Bakanlığınız, siz servis ediyorsunuz. Bu insanlar belki ceza almayacak. Bakın, Türkiye siyasi tarihinde yargılamalara bir bakın; kimler, kimler terörist oldu? Şimdi, Türkiye'nin Silahlı Kuvvetlerinin en üstünde görev yapan Deniz Kuvvetleri Komutanı askerî casusluktan cezaevinde yattı. Bu memleketteki Türk Silahlı Kuvvetleri karargâhı terör örgütü olarak ilan edildi, ceza aldı İlker Başbuğ. Sonuçta ne oldu? Beraat etti. Bu görüntülerin ne size faydası var ne memlekete faydası var. Bakın, bir yakınınızın, bir akrabanızın ya da aynı siyasetten olduğunuz birinin burada olduğunu düşünün arkadaşlar, memlekete bu görüntüler yakışıyor mu? Bu hakikaten büyük ayıp yani. Burada sizin yüzünüze söylemek istiyorum, bu görüntü olmaz Sayın Bakan, bu görüntüler olmaz.

Yine, bakın, Sayın Ekrem İmamoğlu'yla beraber görev yaptınız siz. Bu İstanbul, ona geleceğim. Ekrem İmamoğlu'nu çağırırsaydınız savcılığa gelmez miydi? Gelirdi. Ya da Zeydan Karalar, koca Adana Büyükşehir Belediye Başkanı arkadaşlar; sabah baskın yapılıyor, sabah baskınla savcılığa götürülüyor. Tekrar buradan söyleyeyim: Bütün milletvekilleri, değerli bürokratlar, Sayın Emniyet Genel Müdürü; bu Vatan Emniyete lütfen gidin bir gün kalın, Vatan Emniyeti bir gün görün. İnsan insana yapmaz, insan düşmanına yapmaz; o kadar kötü. Vallahi, yapamıyorsanız, söz, biz yapalım, biz yapalım. Vatan Emniyeti koca İçişleri Bakanlığı yapamıyorsa biz yapalım. Yani bakın, biraz önce söyledim, bir belediye başkanı diyor ki: "Ben orada dört gün kalacağıma dört yıl cezaevinde kalayım." Vatan Emniyet... Ya "Esrar var, eroin var, kokusu var, koşullar iğrenç." diyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, burası İstanbul İl Binası'nın önü. Ya, bu polisler yazık değil mi? Bu polisler sizin köleniz mi ya? Allah aşkına, Ali Gökçek burada mı? Ali Gökçek'e 20 şeyden gaz sıkıyorlar, bakın arkadaşlar, görüntüye bakın. Orhan Yegin, bakın, Meclisin en kemal milletvekillerinden birisi; ya, milletvekiline gaz sıkılır mı arkadaşlar? Ben o polisi suçlamıyorum, onu söyleyeyim. Şu polisin hâline bakın, sabahlara kadar polis binada bekledi ve değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri, o binada nöbet tutan, kayyuma karşı nöbet tutan Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerine ekmeğin girmesine izin verilmedi, suyun girmesine izin verilmedi; böyle bir ablukaya alındı, bunu da size söylemek istiyorum.

Şimdi birkaç düşüncemi daha paylaşmak istiyorum. Bir de arkadaşlar, bu 19 Marttan sonra şu öğrencilerin geldiği duruma bakın. Orhan Yegin, belki bunlardan birisi senin yeğenin, belki amcanın torunu; ya, bu çocuklara yazık değil mi? Bu çocukların size olumlu bakması mümkün mü ya? Şuraya bakın, sanki ellerinde silah var, düşman kovalıyorsunuz, sanki düşman kovalıyorsunuz. Olmaz arkadaşlar, bakın, her şeyin bir...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yeğenimiz de olsa devlete taş atmamalı.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Adalet isteniyor ya, özgürlük isteniyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah, Allah, "Taş attı." Alışmışsın, o yalanlara sen de inan. Burada bir şiddet yok, bir şey yok; ya, üniversite öğrencileri yürüyor arkadaş, yapamazsınız, yapmamalısınız, yapmamalısınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sana şurada bir laf atılıyor, deliriyorsun, kendini kaybediyorsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başka şey arkadaşlar, bakın, şu belediye başkanlarımızın şeyini gören... Şuna bak, şuna, Allah aşkına, şu taş mı atıyor ya, taş mı atıyor? Taş mı atıyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yok, atmıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ee?

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Bir kere bir gitsene oraya, bir kere git ya, bir kere git, bak bakalım ne oluyor ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yani, bakın, yazık yani, bunlar bizim gençlerimiz ya. Bizim gençlerimiz, yazık ya, yazık!

Şimdi, arkadaşlar, bakın, şu belediye başkanları... Bir örnek vereceğim: Zeydan Karalar, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı, bir dosyadan gözaltına alındı. Dosya, bildiğin suç örgütü lideri olduğu iddia edilen Aziz İhsan Aktaş'ın iş yaptığıyla ilgili. Aynı yerde Kütahya Belediyesi var, bakın, aynı işte Kütahya Belediyesi var, Kütahya Belediyesine dokunulmuyor. Başka hangi belediye var? Elâziğ Belediyesi var, ona da dokunulmuyor. Başka bir örnek: Avcılar Belediye Başkanı daha belediye başkanı değilken Aziz İhsan Aktaş buna bir seçim arabası vermiş, ondan dolayı cezaevinde, Isparta Belediye Başkanına A8 hediye ediliyor, ona bir şey yok, ona bir şey yok. Böyle ikili hukuk sistemi olmaz arkadaşlar. Bakın...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Kötü örnek örnek değildir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, olmaz arkadaş, olmaz!

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, hepinizin ailesi var, birisi cinayet işliyor, kimse karısına, kızına, yeğenine dokunmuyor. Bakın, bacanak olmak suç, baldız olmak suç, şoför olmak suç. Ya, eski emniyet personeli Mustafa Akın, Ekrem İmamoğlu'nun koruması. Giresun'da "Evde kasa bulduk." dediler, TRT'de yayın yaptılar. Kasadan ne çıktı, biliyor musunuz? 1 tane beylik tabancası, 1 tane mermi çıktı. Böyle bir şey olur mu ya? Biraz önce diyorsunuz ki telefon... Ne diyordunuz? "CHP'nin kurultayında 1.200 tane cep

telefonu dağıtılmış." İddianamede var mı? Yok. "560 milyar var." deniliyor, iddianamede var mı? Yok. Tamamen algı operasyonuyla insanlar, maalesef, kirletilmeye çalışıldı.

ORHAN YEGİN (Ankara) - O kongrenin nasıl alındığını sen de biliyorsun Veli Ağbaba.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Üyelerin iradesiyle alındı. Ben oradaydım, sen orada mıydın?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hayırlı olsun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Üyelerin iradesiyle, delegelerin iradesiyle alındı.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hayrını görün, hayrını.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hayrını da görüyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Arkadaşlar, bakın, sabah söyledim, şimdi bir daha söylüyorum: Sayın Bakan, siz İçişleri Bakanısınız, bakın, deneyimli bir bürokratsınız, valilik yaptınız; İstanbul ilinden ne istiyorsunuz siz ya? İstanbul'daki kayyum il başkanının korumasını polis niye yapsın ya, ayıp değil mi ya? Polise ayıp ya, polise ayıp!

Şimdi, bir de biraz da bu açıklamaları da konuştuk, her gün de yeni açıklamalar oluyor. Diyorsunuz ki: "Suç örgütleri, suç operasyonları" vesaire vesaire... Sayın AK PARTİ milletvekilleri, hatırlatırım, geçen dönem bakan CHP'den değildi, ondan önce de CHP'den değildi. Bu suç örgütleri yerleştirildi ya, sizin bakanlığınız döneminde, sizin iktidarınız döneminde yerleşti bunlar, türedi, yeni yeni suç türleri. Eskiden, ya, babalar vardı, kabadayılar vardı, onların yerini neler neler aldı? Akla gelmedik isimler var; Dalton'undan Casper'ına, motosikletten bisikletine kadar insanlar suç örgütlerinden para kazanmaya çalışıyorlar. Bunlar yapılırken bunlara müdahale edilmiyor. Ne yapılıyor? Sanatçıların konserleri yasaklanıyor. Ne yapılıyor? Ayşe Barım üzerinden sanatçılara mesaj veriliyor, tanınmış insanlara uyuşturucu operasyonu yapılıyor, "Kullanıyor." diye haber yapılıyor. Sonra ortaya çıkıyor ki kullanmamış.

Değerli arkadaşlar, bakın, burada birkaç tane tablo var. Bu tablo organize suç endeksi diye bir tablo. Bakın, bizim durumumuza bakın arkadaşlar, bizim durumumuza bakın, bizim yerimize bakın, bu çok kötü bir durum arkadaşlar. Bakın, Avrupa'nın, medeni ülkelerin durumuna bakın, bizden kötü ülkelerin durumuna bakın, bir de bize bakın, Türkiye Küresel Suç Endeksi'nde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu kimin tablosu?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bunu şeyden aldık, bizim dükkândan aldık.

ORHAN YEGİN (Ankara) - CHP Genel Merkezinde hazırlayıp geldiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Her sene yayınlanan...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Otur Genel Merkezde rapor hazırla, burada istatistik diye sun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - 2025 Raporu, Küresel Organize Suç Endeksi diye bir şey var. Sen bul bir tane, sen getir. "İyiyiz." diye sen getir bir tane, sen yayınla.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Getiririz, merak etme.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayır, sen yayınla.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tablo hazırlamış, istatistik diye gelmiş.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, bak, finansal suçlarda dünyada 6'ncı sıradayız, uyuşturucuda 7'nci sıradayız, devlet aygıtının içine yerleşmiş suç aktörleri bakımından dünyada... Yahu, sen "Bizde suçlu yok, çete yok, iyiyiz." diyorsan... Aynı memlekette yaşıyoruz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ben öyle demiyorum, ben bu tabloyu sen Genel Merkezde hazırlayıp gelmişsin diyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nerede?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Genel Merkezde.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bak, bir şey söyleyeyim, gel, sokağa çık... Yahu, senin çocuk küçük mü, büyük mü, bilmiyorum, Allah bağışlasın. Ya, çocuklarınız gece güvenle sokağa çıkabiliyor mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Çıkabiliyor elhamdulillah.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, arabası var, arabadan iniyor, arabaya biniyor. Neyle gidip geliyor?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yahu, nereye çıkıyor, Allah aşkına ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayret bir şey!

Arkadaşlar, bakın, memlekette hepinizin çocuğu var, hepiniz korkuyorsunuz. Korkmakta haklısınız. "Çocuğum uyuşturucuya bulaşır mı? Çocuğum uyuşturucu kullanır mı?" diye korkuyorsunuz. Korkmuyor musunuz? Korkuyoruz hepimiz. Bunun önleminin alınması lazım, bunun ciddi tedbirlerinin alınması lazım. Cezaevine gidin bakın, en çok hangi suçlular yatıyor cezaevinde, bir bakın. Bunun önleminin alınması lazım. Bunun hep beraber... Memleket meselesi, bakın, bu ulusal bir mesele. Bir siyasi mesele de değil. Bununla ilgili hep beraber deyin ki: "Gelin, bu işi bilen uzmanlarla..." Biz de size akıl verelim, biz de destek verelim size. Ama hâlâ itiraz ediyorsunuz, itiraz ediyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - İtiraz etmiyoruz, yoo.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, bakın, memleket çete cumhuriyeti olmuş ya. Ne bileyim; Sırbistan'dan, Arnavutluk'tan, Makedonya'dan çeteler birbirini kovalıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Neyse, PowerPoint kullanmayı öğrenmişsin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, bir başka bir şey değerli arkadaşlar, başka bir konuya girelim. Bu Mehmet Şimşek ile Sayın Ali Yerlikaya'nın ilişkilerinin iyi olduğu gözüküyor. Niye? Çünkü Mehmet Şimşek vergi koyuyor, radar cezalarını artırıyor. Bakın, radar cezalarını artırıyor; geçen yılın bütçesine göre neredeyse yüzde 100 zam var bütçede radar cezalarında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hemen onların da rakamlarını...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Önemli şeyleri en sona bırakıyorsun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hangi birini söylesin? Yetmiyor ki.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, iki dakika daha uzatıyorum son defa.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakın arkadaşlar, radar cezasının 9.267 liralık üst sınırı bu teklife göre 30 bin TL'ye, yılbaşından 37.500 liraya fırlayacak. Trafik canavarı, oldu mali canavar. Bakın, trafik cezaları caydırıcı olsun mu? Vallahi olsun; ya, bu kazaların önlenmesi için olsun ama gaza hafiften basarsan her 5-10 kilometrede artık katlamalı ceza yiyeceksin. Değerli arkadaşlar, bakın, bunun da önlemini almak lazım, trafik kazalarını azaltmak için önlemler almak lazım ama bunu ne için yapıyorsunuz gençler? Bunu bütçe açıklarını kapatmak için...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Hiç alakası yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Öneriniz nedir Sayın Ağbaba?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Önerim: Fakir fukaraya bu kadar ceza bindireceğinize az için, az yiyin, az harcayın, az makam arabası alın; önerim o.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - "Az için."

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Lüks araçlara ceza yazsınlar ya, lüks araçlara.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yani şatafattan uzak durun diyorum. Yahu, içebilirsiniz... Orhan Bey, Yaşar Bey; biz sizin özel hayatınıza karışamayız, içebilirsiniz tabii.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yaşar Bey, ayrıncı içmiyor musunuz? Ayrıncı yiyor musunuz, suyu yiyor musunuz? Suyu da içiyorsun, ayrıncı da içiyorsun; ayrıncı da içiliyor, yenmiyor ki.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bizim için sıkıntı yok ama içip arabaya binme Orhan Bey. İçip binmeyebilirsiniz arabaya da...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yaşam tarzları karıştı Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Benim kısaca söyleyeceklerim bunlar.

Değerli arkadaşlar, bakın, tekrar söylüyorum, bütün hepinizin vicdanına tekrar söylüyorum: Bakın, bu devir değişecek; bu operasyonlar, yapılan bu siyasi operasyonlar, aileleri rencide etmeniz, insanları suçluymuş gibi ortaya atmanız, kendi yandaş kanallarınızda insanları yayınlamanız doğru değil, vicdani değil, ahlaki değil.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizinkiler melaïke, melaïke.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Adam ceza almamış, daha gözaltına alınmış, onların ellerinde kelepçe, tek sıra hâlinde. Yahu, düşman, düşmana yapmaz ya! Bunun içinde ahlak yok, vicdan yok.

Bu duygularla bütçenizin tekrar hayırlı olmasını diliyor, teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizin kanallar acayip tarafsız Ağbaba, korkunç güzel tarafsız haber yapıyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sizinkilerden iyi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın Adalet Kaya, buyurun lütfen.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; ben de herkesi selamlıyorum.

Sayın Bakan, şimdi, sorumluluk ve görev alanınıza giren tüm konularda gerekli tedbirleri aldığınızı iddia ettiğiniz bir sunum yaptınız ancak ne yazık ki biz de sahada, mahallede, sokakta, kentlerimizde farklı bir tabloyla karşılaşılıyor, sizin ortaya koyduğunuz tabloyla hiç örtüşmüyor.

Şimdi, ülke nüfusunun yarısını oluşturan kadınlardan bahsetmek istiyorum: Ülkenin yarısını, nüfusun yarısını oluşturuyorlar ve her an yaşamın her alanında ne yazık ki tam anlamıyla bir hayatta kalma mücadelesi veriyorlar çünkü her an şiddet tehdidiyle karşılaşıyorlar. Siz de kadın cinayetlerinde önceki yıllara oranla bir azalma eğiliminden bahsettiniz sayılarla ama 25 Kasım'a doğru gidiyoruz ve pek çok kurum, ajans ve sivil toplum örgütü veriler açıklıyor, ne yazık ki bu veriler oldukça kötü yani hiç iyiye giden bir durum yok.

Ben, özellikle son günlerde -geçen ay- yayınlanan bir raporu biraz açmak istiyorum size: Kadın Dayanışma Vakfı ve Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği 6284 sayılı Kanun Uygulamaları İzleme Raporu'nu paylaştı. Biliyorsunuz ki 6284, kadına karşı şiddetle mücadele konusunda en kritik meselelerden, uygulanması en kritik öneme sahip yasalardan biri ve bu nedenle uygulanmasının çok önemli olduğunu siz de biliyorsunuz; zaten bununla ilgili çabanızı da biliyoruz ama bu raporda 200 dosya incelemesi, bilgi edinme başvuruları ve kadınların deneyimlerinden elde edilen bilgiler var. Kadınlar demişler ki: Tedbir kararı için kolluk kuvvetlerine başvurduklarında daha ilk aşamada beyanlarının sorgulandığını ve şiddet "aile içi bir mesele" olarak tanımlanarak yanlış yaklaşımlarla eve gönderilmeye çalışıldıklarını ifade etmişler; çoğunluğu bunu söylemiş. "Kolluk görevlileri kadınlara yanlış bilgilendirmeler yapıyor, şikâyetçi olmadan tedbir kararı alınamayacağını söylüyor; hâlbuki kanunda böyle bir şikâyet şartı bulunmamakta. Kadınlar gece saatlerinde başvurduğunda 'Git, sabah gel.' diyorlar ya da 'Eşindir, barışın.' diye eve gönderiyorlar." Böyle akıl almaz cevaplar var. Psikolojik, ekonomik ve dijital şiddet ya da ısrarlı takip gibi durumlarda asla ciddiye alınmadıklarını ifade etmiş kadınlar ve bu tür meselelerle ilgili delil şartı istenmiş. Yine, 6284 sayılı Kanun'da koruma tedbiri için delil şartı yoktur, delil şartı aranmaz, bunu söyleyelim.

Yine, KADES uygulaması gibi teknolojik imkânlar dahi kolluk kuvvetlerinin yerinde ve yeterli müdahalesini sağlayamamakta. KADES'e basan kadınlar olay yerine gelen ekiplerin "Görünürde kimse yok." diyerek tutanak tutup gittiğini ifade etmiş. Dahası, fail ile şiddete uğrayan kadını uzlaştırma çabaları oldukça tekrar eden bir durum. Bu yaklaşım sadece kadınların güvenliğini tehlikeye atmakla kalmamakta, kolluğun tarafsızlık yükümlülüğünü de açıkça ihlal etmektedir.

Şimdi, göçmen kadınlar açısından durum daha da vahim. Geri gönderilme korkusu nedeniyle şiddete uğradıklarında dahi başvuru yapamıyorlar, ayrıca başvuran kadınlar da çoğu zaman tercüman desteği alamıyor, ifadeleri yanlış ve beyanları da eksik olarak kayda geçiyor çoğunlukla. Bu çok önemli çünkü Fatma Altınmakas örneğini hatırlamak gerekiyor burada, tercüman olmadığı için ne yazık ki hayatını kaybetmiş, katledilmiş bir kadın. Kolluk birimlerinin kadınları yeterince bilgilendirmemesi, silah teslimi veya gizlilik gibi hayati öneme sahip tedbir taleplerinde kritik öneme sahip ve kritik gecikmelere yol açıyor. Bu gecikmeler can güvenliği riski yüksek olan durumlarda ne yazık ki hayati bir zaman kaybı demek ama bu da yapıyor.

Suçu doğrudan önlemekle ilgili bir şeyden bahsettiniz sunumunuzda yani aslında bütün meselelerle ilgili. Bu çok önemli, yasakçı politikalarla ya da ağır cezalarla olmayacağını aslında biliyoruz. Sadece var olan yasalardaki cezaların uygulanması çok önemli.

Bunun dışında da eğitim ve zihniyet değişimine vurgu yapmak istiyorum. Kolluk görevlilerinin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda düzenli, denetime açık zorunlu eğitim alması, şiddet bildirimlerinin her koşulda ciddiyetle ele alınması ve kadınların güvenliğini önceleyen standart uygulamaların hayata geçirilmesi zorunlu Sayın Bakan. Alınan eğitimlerin etkili bir şekilde denetlenmesi, takip edilmesi gerekiyor. 6284'ün gerekliliklerini yerine getirmeyen kamu görevlilerinin yaptırıma tabi tutulması gerekiyor. Burada soruyorum: Bu zamana kadar 6284'ü uygulama konusunda gerektiği gibi davranmayan veya ihlal eden personel hakkında hiç soruşturma açıldı mı, eğer açıldıysa kaçına ceza verildi? Bunu sormak istiyorum.

Sayın Bakan, bir diğer mesele mülteciler ve geri gönderme merkezleri. Az önce göçmen kadınların geri gönderilme korkusuyla şiddete uğradıklarında şikâyet başvurusu yapamadıklarından bahsetmiştim. Korkmakta çok haklılar çünkü eziyet kaçıtkları ülkeye gönderilmeden daha burada yani bekletildikleri o merkezde başlıyor. 2014 yılında otel konforunda olduğu iddiasıyla geri gönderme merkezleri açıldı. Maalesef ki birer cezaevinden farksız, hatta, daha beter durumda olduklarını belirtmek gerekiyor. Türk Tabipleri Birliğinin bu konuyla ilgili tespitleri ve raporu var, merkezlerdeki hak ihlallerinin boyutunu gözler önüne seriyor. Burada kapasite aşımı nedeniyle hijyen sorunları yaşanıyor, avukatların müvekkilleriyle görüşmeleri keyfi şekilde engelleniyor ve keyfi şekilde tedbir ve gizlilik kararları var dosyalara. Alıkonulmalarıyla ilgili süreçler hakkında bilgi alamama ve yakınlarıyla görüştürülmeme gibi sorunlar yansımış raporlara. Günlük içme suyu ve temizlik için su kısıtlamaları çok kalabalık olan bu merkezlerde ne yazık ki arbede yaşanmasına sebep oluyor. Yemekler az, besin değerleri düşük, çevirmen talepleri karşılanmıyor. Engelli, özel ihtiyaç sahibi ve LGBTİ+ göçmenler için fiziki ve psikososyal ortamlar sağlanmamış, sağlanmıyor. Şiddet ve darp iddiaları bulunmakta, hatta, bu duruma dayanamayan göçmenlerin kendilerine zarar verdikleri iddiaları var. Şüpheli ölümler, çıplak arama, terör şüphelisi oldukları gerekçesiyle hiçbir soruşturma olmadan alıkonulan göçmenler olduğunu biliyoruz, bu da raporlara yansdı. Ya da disiplin cezası olarak hücre cezası veya soğuk oda işkencesi yapıldığına dair iddialar var.

Bir diğer konu, Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezinde bir kadının intihar ettiği haberi. Göç İdaresinin bu durumu "Merkezde kusur yok. Psikolojik sorunları vardı." diyerek örtbas etmeye çalışması, bu da Bakanlığın denetim ve şeffaflık konusundaki zafiyetini gösteriyor Sayın Bakan.

Bir de şu iddialar var: Göç İdaresi binalarının MİT tarafından muhalif göçmenleri sorgulama bürolarına dönüştürüldüğü iddiası; bu, çok önemli bir iddia.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Çok önemli bir iddia değil, çok önemli bir gerçek dışılık.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Bize haber olarak gelen başvurular bunlar Sayın Bakan, ben söyleyeyim, siz açıklarsınız.

İkamet izni veya vatandaşlık alabilme karşılığında ajanlık dayatıldığı... En son, İstanbul'da İranlı bir üniversite öğrencisinin ikamet izni iptal edildi; nedeni, ajan olması istendiği için bunu kabul etmeyip reddetmesiydi. Bu, haberdar olduğumuz en küçük mesele.

Yine, ikamet izni ve vatandaşlık hakkı... Ben bunu soru olarak sorayım: Bunun ajanlaştırma ve insansızlaştırma gibi bir aracı olduğuna dair iddialar var, bu iddialar nedir yani bunları açıklayabilir misiniz?

Bir de ülkede, sokaklarda çeteler ne yazık ki tehdit savuruyor. Seçim bölgem Diyarbakır'da gece "Devlet bizim." diye silahla halkı tehdit ederek bağıırıyorlar, görüntüler sosyal medyaya da yansdı Sayın Bakan.

Şimdi, kadınlar her gün şiddet görüyor ve her gün öldürülüyorlar ne yazık ki ama ben başka bir meseleden bahsetmek istiyorum. Diyarbakır'daki her dağı kazmaya başladı maden şirketleri. Hasandin Yaylası'ndaki şirketlerin de yine açtığı her sondaj kuyusunun önünde bir kalekol yapımı var, bunu sormak istiyorum Sayın Bakan. Az önce AK PARTİ'li vekil "Dağda nöbet tutan jandarmamızın bütçesidir bu." dedi ama şimdi dağlarda kalekol yapılıyor, biz oradaki, bölgedeki komutana gidip bu kalekolların neden yapıldığını sorduk, maden şirketlerini koruma amacıyla yapıldığını söyledi, hatta bunun şirkete yaptırıldığını ve daha sonra devredileceğini ifade etti. Ben sordum, oradaki karakol komutanı da bana bunu ifade etti. Yani şimdi şunu sormak istiyorum Sayın Bakan: Diyarbakır'daki her dağda, her ilçemizdeki dağlarda yapılan kalekollar halka karşı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Bir dakika lütfen...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kalekol niye halka karşı olsun?

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Halk orada toprağını savunmak için ya da hayvancılık yapıyor, yaşam alanını korumak için madenciye karşı direniş gerçekleştiriyor. Orada ne yazık ki jandarmaya, askere madenciye korumak için nöbet tutturuyorlar. Bunu sormak istiyorum. Ben kendim gittim, oradaydım -bu kabul edilemez- "Neden yapılıyor bu kalekollar?" diye sordum.

Bir de Filistinlilerin Türkiye'de tedavi edilmesiyle ilgili soruyu sormak istiyorum. Filistinlilere vatandaşlık verildi mi? Çünkü bu, uluslararası camiada İsrail'in Gazze'yi insansızlaştırmasına dolaylı olarak bir tür destek olarak algılanıyor. Bunu merak ediyorum "Kaç Filistinliye vatandaşlık verildi?" diye sormak istiyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Sadullah Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve basınımızın güzide mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, ben konuşmama sizin sunumunuzdan iki soruyla başlamak istiyorum. Şimdi, bize verdiğiniz verilerde, asayiş suçlarıyla mücadele ve hırsızlık olayları başta olmak üzere birçok suç oranlarında dramatik bir azalış olduğunu görüyoruz. Yani bakıyoruz, evden hırsızlık olaylarında 2022 ile 2025 arasında yüzde 74 bir azalış var, iş yerinden ve kurumdan hırsızlıkta 2022

ile 2025 arasında yüzde 67 bir azalış var, otopan hırsızlıklarda 2022 ile 2025 arasında yüzde 84 gibi bir azalış var. Aynı şekilde, motosiklet hırsızlığında yüzde 73,7, oto hırsızlığında yüzde 70,6 gibi bir azalış var 2022'ye göre. Şimdi, ben tebrık ediyorum siz başta olmak üzere Emniyet mensuplarımızı ama bu başarının sebebi, sırrı nedir, onu da sizden öğrenmek istiyorum. Yani gerçekten de radikal bir azalış var, yöntem mi değişti İçişleri Bakanlığımızda, mücadele tarzı mı değişti? Hani soru olarak bunu o anlamda sormak istiyorum.

Diğer taraftan da yine bize verdiğiniz sunumda, afet yönetimi ve islah çalışmaları dere temizliği... Şimdi, Türkiye'de hemen hemen birçok bölgede özellikle dereler büyük bir sorun. Şimdi bakıyorum, yalnız mücadele tamamen Karadeniz'de olmuş. Zaten "Envanterimizde bulunan 11 iş makinesi vardı, 100 tane de yeni aldık, 111'in hepsini Karadeniz'e gönderdik ve islah çalışması yaptık." dediniz. Yani bunun 3'ünü, 5'ini de böyle mesela Adana, Mersin, Antalya, Muğla'da çok görüyoruz. Yani burada haritaya bakın, her taraf gri bir Karadeniz mavi, maşallah yani. Bakan da çok orada. Yani yapılınsın ama bunun 3'ünü, 5'ini, 10'unu da diğerlerine gönderseydiniz Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Şöyle söyleyeyim: Son on yılda selle ilgili en çok sınanan yani 10 selin 8'i...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Ama Sayın Bakanım, Antalya, Mersin, Muğla... Adana'nın mesela bizim Saimbeyli, Feke...

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Bu 111, şimdi katlanarak devam ediyor imkânlar dahilinde. Artık Türkiye'nin her yerindeki metreküps cinsinden en küçüğünden en büyüğüne bütün derelerin riskini azaltma noktasında bu şekilde bir örnek çalışma yapıyoruz.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Yani bir 10'unu da gönderin Sayın Bakanım diğer illere.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Daha fazlasını göndereceğiz.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Eyvallah.

Şimdi, İçişleri Bakanlığı... Tabii, Emniyetle ilgili konular çok konuşuldu ama şimdi burada AFAD var ve biz çok büyük bir deprem yaşadık, asrın felaketini yaşadık maalesef, buradan da şehitlerimize rahmet diliyorum tekrar. Şimdi, AFAD'ın görevi sadece afetlerde yaraları sarmak değil, aynı zamanda da afetleri önlemek ve riskleri azaltmak.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - İşte, o 111'i ondan dağıttık.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tamam, 10'unu da Türkiye'nin diğer illerine dağıtın Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Sağlayacağız, merak etmeyin.

SADULLAH KISACIK (Adana) - 4 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle il afet ve acil durum müdürlüklerinin görevleri sayılıyor ve bu görevler arasında da afet ve acil durum azaltmak, müdahale ve iyileştirme için il planları yapmak, uygulamak ve uygulamak görevleri AFAD'a verilmiş durumda. AFAD da bununla ilgili olarak il afet risk planları hazırlamış her ilde. Sayın Bakanım, hiç bu planları inceleme fırsatı buldunuz mu?

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - İstanbul'dakinideydim.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Evet, şimdi, ben Adana ile Hatay'a baktım deprem olduğu için. 2021 yılında hazırlanmış bu planlar. Bakın, şimdi, depremde niye devletin geride kaldığının en iyi göstergesi bu planlar Sayın Bakanım. Mesela bu Adana planı. Bu plana bakıyoruz, bu plan 146 sayfa. Bunun içerisinde coğrafi konum ve genel bilgiler, ilin jeomorfolojik durumu, ilin jeolojik durumu, sosyodemografik yapı, nüfus yapısı, nüfus dağılımı, göç hareketleri ve incinebilir nüfus, ilin ekonomik yapısı, ekonomik faaliyet sektörleri, kentin gelişim tarihi, planlama geçmişisi vesaire, bir sürü konu var. 146 sayfada depremle ilgili risk sadece 4 sayfa. Yani şu kadar raporda depremle ilgili plan sadece 4 sayfa. Şimdi, Hatay yerle bir olduğu için Hatay'ınkini indirdim, onu da inceledim baştan sona. Hatay raporu toplam 210 sayfa, burada sadece 6 sayfa depremle ilgili riskler, o da genel anlamda değerlendirilmiş.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Tek bir cümle olsa bile yeterli olur. Yani kentsel dönüşüm... İyi bak orada, o 4 sayfanın içinde baştan sona der ki... "Yapı stokumuz, kentsel dönüşümle kentleri dirençli hâle getirmek elzemdir." diyor orada.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Ama Sayın Bakanım, tamam, şimdi büyük bir deprem yaşadık. Bakın, bu depremde günlerce devlet birçok ile gidemedi, geç girdi, bakın geç girdi. Şunu söyleyeyim: Ya, 2023 depreminde hiçbir teşkilatı olmayan, elinde hiçbir kamu gücü olmayan Haluk Levent, AFAD'ın da Kızılay'ın da önüne geçti Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Değil, değil. Yapmayın ya!

SADULLAH KISACIK (Adana) - Geçti ama bakın, algıda geçti. Bakın, o günlere dönelim; bu, devlet adına çok üzücü, onu söyleyeyim. Maalesef, millet Haluk Levent'ten çadır istedi, Haluk Levent'ten konteyner istedi. Sayın Bakanım, AFAD eğer zamanında orada olsaydı, Kızılay orada olsaydı... Bakın, bir sanatçının görevi ne, sanatçının eti ne budur ne ki ya, gelip de orada birinci figür hâline gelecekti? Sayın Bakanım, bakın, şimdi...

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Orada bile siyaset yapıldı, yapma etme ya!

SADULLAH KISACIK (Adana) - Ama devlet buna izin vermemeliydi Sayın Bakanım. Haklısınız, siyaset yapıldı; haklısınız, yapıldı. Ama devlet hazırlıklı olsaydı...

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Depremi ilk anından itibaren "Sandık da gelmeyecek." "Seçim de yapmayacaklar." "Artık bu burada bitecek." "Enkazın altında kaldılar." dediler, ne oldu şimdi? 350 bin... Daha cumartesi günü Adıyaman'daydım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Bakanım, size söz vereceğiz.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Bakanım, bakın, depreme anında müdahale etmek ile -bak, biz deprem bölgesinin milletvekilleriyiz- deprem sonrası konutların durumu ayrı bir iş.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı da kabul etti, mesela, özellikle Adıyaman konusunda "Evet, biz geç kaldık." dedi. Sayın Bakanım, evet, devlet bu depremde geç kaldı. Zaten şu plana göre acil durum eylem planı yok burada. Bunu, lütfen, bir an önce güncelleyin Sayın AFAD Başkanı. Bakın, bunlar gerçekten acil durum eylem planı değil. Ben yönetim sistemleri uzmanıyım. Şimdi, eğer acil durum eylem planı olsa Sayın Bakanım, burada yıkıcı bir deprem olduğu zaman Adana AFAD Müdürü "Benim Hatay'da acil görevim var." diyecek, kimseden talimat almadan acil duruma göre direkt gidecek; kolordu nereye gideceğini, güvenlik alacağını bilecek. Sayın Bakanım, Hatay üç gün yağmalandı, üç gün.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Adam belediyeye müracaat ediyor, diyor ki: "Deprem etüdünü yaptırdım, binamı güçlendirmem lazım." Güçlendirme ruhsatıyla ilgili müracaatına on bir aydan beri cevap vermiyor belediye. Böyle belediye var Türkiye'de.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Siz de soru önergelerine cevap vermiyorsunuz Sayın Bakan.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Bakanım, siz tecrübeli bir kamu yöneticisisiniz, risk planının ne demek olduğunu iyi bilirsiniz. Şu anda, şu elimdeki risk azaltma... Burada acil eylem planı yok. Bugün yine deprem olsun, bu plana göre devlet yine aciz. Eğer planımız buysa, net söylüyorum, bugün deprem olsun devlet yine aciz bu plana göre. Onun için, bunların bir an önce güncellenmesi lazım. Halk AFAD umut olacak, halk AFAD'a sığınacak, halk Kızılaya sığınacak, halk devletine sığınacak, halk İçişleri Bakanlığına sığınacak; halk bir sanatçıya sığınmayacak Sayın Bakanım, halk bir sanatçıya sığınmayacak. Biz sosyal medyada gördük, herkes Haluk Levent'e yazdı. Yani devlet adına bu gerçekten de üzücüdür, onu söyleyeyim. Tabii, Haluk Levent Adanalıdır, hemşehrimizdir, depremde de elinden geleni yapmıştır ama Haluk Levent'in ön plana çıkmasının sebebi devletin orada geri kalmışlığıdır. Devlet varken...

ADEM ÇALKIN (Kars) - Siz ön plana çıkarıyorsunuz.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Biz çıkarmıyoruz; mağdur halk çıkardı, mağdur halk. Halk çadırını bulamadı, çadırı bulamayınca kime gitsin yani? Gelin, o günleri unuttunuz, o günleri unuttunuz. Ben ön plana çıkarmıyorum, ön plana çıkarmıyorum.

ADEM ÇALKIN (Kars) - Siz unutmusunuz, algı yapıyorsunuz!

SADULLAH KISACIK (Adana) - Hayır, algı yapmıyorum. O günkü sosyal medyaya bakın bir ya, o günkü insanların yakarışlarına, çağrılarına bakın. Biz oradaydık ya, iki ay oradaydım ben, ertesi gün oradaydım. Böyle bir şey olur mu!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kısacık, karşılıklı değil.

Arkadaşlar, lütfen, sözlerini bitirsin.

Ek süre vereceğim.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Time dergisi Haluk Levent'i en etkili 20 insan arasına soktu ya, düşünün. Niye? Devlet olmadığı için bir adam ön plana çıktı. Bu kadar ha!

ADEM ÇALKIN (Kars) - Bütün dünya bu mücadeleye hayran kaldı ya, bir tek siz anlamadınız! Devlet gereğini de yaptı, en güzelini yaptı.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Şimdi, onun için...

Neyse, sonuca gelelim. Bu planların bir an önce düzenlenmesi lazım.

Diğer taraftan, Sayın Bakanım, bugünkü konuşmanızda çeteler konusunda daha vurgulu ve daha kararlı bir mesaj vermenizi açıkçası beklerdim. Şimdi, geçen sene sizinle Adana milletvekilleri olarak bir toplantı yaptık; teşekkür ediyoruz, gerçekten de o toplantının ardından Emniyet birimlerimiz, gerek Sayın Valimiz gerek Emniyet Müdürümüz, Sayın Bakan Yardımcımız da süreci titizlikle takip etti. Adana çok kötüydü bu konuda, Adana'da iyi bir yol katettik bu anlamda, gerçekten de asayiş uygulamaları orada karşı tarafa, çetelere bayağı bir gözdağı verdi ama şunu da söyleyeyim, hâlâ, daha katetmemiz gereken çok büyük aşamalar var. Şunu da söyleyeyim: İçişleri Bakanlığı olarak aslında, bu sizi de aşan bir konu yani siz bu sorunu kucağınızda bulduğunuz. Yıllardır toplumun geldiği noktada, sadece Adana'da değil -bakın, her vekil, her milletvekilimiz kendi bölgesinden örnek veriyor- şu anda çeteler aynı kanser gibi maalesef yurdu sarmış durumda. Size yine, o toplantıda da belirtmiştim, yeni nesil bir suçla karşı karşıyayız. Bu yeni nesil suçla aslında, Emniyet birimlerimiz de yabancı ister istemez; yeni nesil bir suç, bunun kökü yok. Bir mahallede, bir bakıyorsunuz, 10 genç bir araya gelmiş, bir yapı kurmuş, mahallenin esnafına, berberine vesairesine gidip "Sana ceza kestik." diyor. Tabii, bu süreçte bunda bir istihbarat toplamak da zor, onu da söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Son kez mikrofonunuzu açayım çünkü birer dakika birer dakika açtım.

Lütfen, tamamlayalım.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Dolayısıyla, biz, bu çeteler konusunda, suça karışan çocuklar konusunda gerekli önlemleri şimdiden almazsak gerçekten de ülkemizi çok zor günler bekliyor. Şu anda terörsüz Türkiye sürecinde inşallah terör belasından kurtulmaya doğru gidiyoruz ama eğer burada önlem almazsak terörden çok daha büyük bir şekilde kamu düzenini bozan, huzuru bozan, güvenliği bozan bir olayla karşı karşıyayız.

Son olarak, bakın, rakam vereyim: Emniyet birimlerine getirilen, çocuklara isnat edilen suç türlerinden -ya, çocuk bunlar- yüzde 40'ı yaralamadan geliyor, yüzde 16'sı hırsızlıktan geliyor. Çocuk suç oranının yüzde 40'ı yaralama olur mu? Önemli bu. Dediğim gibi, bu sizi de aşan bir konu yani toplumsal bir gerçek var, gençliğimizin geldiği nokta bu, yetişen gençlerimizin geldiği nokta bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Bunun üzerine çok daha büyük kararlılıkla gidilmesi gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen, tamamlayın.

Sözcülere sağladığımız toleransı fazlasıyla verdim.

Teşekkür ederim.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tamam Başkanım.

Zaten üç dakikasını Sayın Bakanım konuştu, iki dakikasını da AK PARTİ'li arkadaşlar.

Ben tekrar, çabalarınızdan dolayı Emniyet birimlerimize, Sayın Bakanıma, Bakan Yardımcılarımıza, Genel Müdürümüze ve Jandarma Komutanımıza teşekkür ediyorum; Adana'da gerçekten de belli şey var.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakan ve heyetini saygıyla selamlıyorum. Değerli basın mensuplarımızı da verdikleri emekleri için saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, hemen küçük bir dipnot vererek başlamak istiyorum. Esenyurt Belediye Başkanımız Ahmet Özer, 14 Temmuz 2024 tarihinde örgüt üyeliği nedeniyle yargılandığı davadan beraat ediyor, tahliye ediliyor. Sonra yedekleme amacıyla ikinci bir tutuklama kararı çıkıyor ve bunda da ihaleye fesatla ilgili bir yargılama oluyor. Buradan da tensiple tahliye edilmiş durumda, biliyorsunuz bunu. Şimdi, 9. İdare Mahkemesi de aynı zamanda somut norm denetimi talebini kabul etmiş yani Anayasa Mahkemesinde konu görüşülecek. Peki, şimdi "Belediye Başkanlığının boşaltılması hâlinde ne yapılacak?" diye 45'inci maddenin ikinci fıkrasına bakıldığında, Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar vermiş ama İçişleri Bakanlığınca Esenyurt Belediyesine kayyum ataması yapıldıktan iki ay sonra bir de Profesör Doktor Ahmet Özer'in görevden uzaklaştırılmasıyla ilgili görevden uzaklaştırma yazısı Esenyurt Belediye Başkanlığına tebliğ edilmiş. En son, Sayın Bakan "28/08/2025 tarihinden itibaren iki ay süreyle devam etmesine karar verilmiştir." demişsiniz ve bu süre de 28/10/2025 tarihinde sona ermiş. Yani 10'uncu aydan sonra siz Profesör Doktor Ahmet Özer'e görevden uzaklaştırma kararının iki ay süreyle uzatıldığına dair yeni bir tebliğ yapmamışsınız.

Şimdi, tabii, Türkiye'de büyük bir sorun bu kayyımların varlığı. Profesör Doktor Ahmet Özer ülkemiz açısından, özellikle bu barış sürecine duyulan güvenin artırılması açısından önemli rol oynayan ve her iki davasından da beraat etmiş olan Belediye Başkanımız. Dolayısıyla görevine iadesi açısından, Sayın Bakan, size bir sorumluluk düşmektedir, bu sorumluluğu yerine getirmeliyiz, özellikle barışa verebileceği katkı açısından önemlidir, bunu dikkatinize sunuyorum, birincisi bu.

Buraya kadar bir şey yok, iyiydi, bunda bir şey yok. Şimdi gelelim eleştirmeye tabii ki.

Sayın Bakanım, neden rahatsızsınız? Birincisi, görev süreniz boyunca kolluk kuvvetlerinin barışçıl gösterilere karşı tavır takındığı tutumdan ve oradaki orantısız şiddetten çok rahatsızsınız. Birincisi, bu, bizim milletvekillerimize gaz sıkmasıyla çok ortaya çıktı. İstanbul İl Başkanlığında, İstanbul Saraçhane'de, burada ODTÜ öğrencilerinin kendi protesto haklarını kullanırken yaptıkları barışçıl gösterilerde Emniyet mensupları çok ciddi bir tazyik uygulamak suretiyle orantısız güç ifade etmişlerdir. Bunu mesela şöyle de görebiliyoruz: Rize'de çay için kadro hakkını savunan üreticiler ve çalışanlar Rize İl Başkanlığını ziyarete gitti. Orada da yine polis memurları tazyik ve gaz yoluyla onları uzaklaştırmaya çalıştılar.

Sayın Bakan, mesela ben bir milletvekiliyim. Beni tehdit eden Güneysu Vakfı ve -altını çizerek bunu belirtiyim özellikle- Kuzuoğlu Grubu iş birliğine ait bir su ürünleri ticareti meselesinde halkın yanında dururken özellikle şirket yetkilisi bir meczubun beni bilerek, bir milletvekili olduğumu bildiği hâlde tehdit etmesi karakol kayıtlarında mevcuttur, savcılık da bununla ilgili takipsizlik kararı vermiştir. Arkanızda oturan Emniyet Müdürüme aynı kaynaktan geldiğini düşündüğüm yeni tehdidi ve trafikte trafik canavarıyla beni şeritten atma girişimlerinde bulunan bu insanları özellikle dikkatinize sunuyorum.

Dolayısıyla bu tür tehditler devam ederken şimdi Sayın Vekilimiz Veli Ağbaba'nın kaldığı yerden bir devam edeyim. "Uluslararası Organize Suçlara Karşı Küresel İnisiyatif" adlı bir kuruluş var. İşte bu kuruluş... Tam da onların yayınladığı suç endeksine göre Türkiye suç rekoru bakımından 193 ülke arasında 10'uncu sırada yer almış ve dayanıklılık sıralamasında ülkemiz 193 ülke arasında 131'inci sıraya düşmüş. Ülkemizle ilgili olarak kullanılan ifadeler çok rahatsız edici. Mesela "Türkiye'de insan ticareti özellikle metropollerde, sınır ve turistik bölgelerde önemli bir endişe kaynağı olmaya devam ediyor." denmektedir. "Bununla ilgili ne anlatabilirsiniz?" dersiniz hemen şunu söyleyebilirim: Bir generalin makam aracıyla insan kaçakçılığı yapabildiği işte buna bir örnektir. Emniyet müdürünün deprem yardımlarını çalabildiği, SPK'nin başına getirilen kişinin borsa vurgunu yapabildiği, hazineyi korumakla görevlendirilen kişinin kasayı soyabildiği, mafyanın savcıları, hâkimleri, polisleri kendine suç ortağı yapabildiği bir kirli düzen var ve devleti şirket gibi yönettiğiniz için Kızılay Başkanı kendini CEO zannetti, depremzedelere parayla çadır satmak için -en hafif tabiriyle- şuursuzca bir durum yarattı. Demek ki Türkiye'nin bu tür örnekleri var.

Yine, Türkiye'nin küresel suçlarla ilgili yasa dışı silah ticaretine kaynak geçiş ve varış ülkesi olarak tanımlandığı ve rol oynadığı söylenmekte. Sentetik uyuşturucu ticareti giderek daha da yoğunlaşmış olup en yaygın olanlarının hem sınırlı varış ülkesi olarak hem de geçiş ülkesi olarak bir tüketici pazarı oluşturduğu belirtilmektedir. "Türk yargısının bağımsızlığı ve kapasitesi endişe kaynağı olmaya devam ediyor." deniyor. İnsan hakları savunucuları ve siyasi figürleri ilgilendiren önemli davalarda siyasi müdahaleler ve keyfî tutuklamaların, yüksek mahkemeler arasında çelişkili kararların gözlemlendiği kayıt altına alınıyor. "Yargı kararlarının tutarlı bir şekilde uygulanmaması ve yargıyı çevreleyen siyasi iklim kamuoyunun hukuk kurumlarına olan güvenini zedelemektedir." deniyor. Bu bilgiler ışığında Bakanlığınızın yaptığı çalışmaların biz yetersiz olduğunu düşünüyoruz, siz bunları nasıl gidermeyi düşünüyorsunuz?

Sayın Bakan, Emniyet Genel Müdürlüğünün 2024 yılı bütçesinde bağımlılıkla mücadele için ayrılan pay 5 milyar 937 milyon lira ama siz bunun 1 milyar 40 milyonunu kullanmışsınız yani yüzde 17,5'ünü kullanmışsınız. Geriye kalanı, 4 milyar 897 milyon diğer bütçe tensiplerine aktarılmış. Bu program altındaki ödeneklerden özellikle il emniyet müdürlüklerinin personel giderleri ve memurlar tertibinde 4 milyar 502 milyon liranın ve bununla ilgili sosyal güvenlik tedbirlerinde 300 milyon liralık ödemenin hiç kullanılmayarak diğer tedbirlere aktarılması dikkat çekmektedir. Benzer şekilde, 2025 bütçesinin Bağımlılıkla Mücadele Programı altındaki 7 milyar 341 milyonluk ödeneğin sadece 462 milyar lirası kullanılmış durumda. Ödeneğin kullanılma oranı hâlen yüzde 6 olduğu hâlde -2025 yılında da 2024 oranını geçmeyecek gibidir- buna karşılık siz yine 2026 bütçesinde 9 milyar 441 milyon ödenek talep ediyorsunuz. Bu ödeneklerin kullanılmayarak diğer tertiplere aktarılmasındaki amaç nedir? Son iki yılda kullanma oranı bu kadar düşük olan tertipler için niçin ısrarla ödenek talep ediyorsunuz? Aynı şekilde Sağlık Bakanlığında da olmuş idi, yüzde 53'ü kullanılmıştı. Dolayısıyla, bu Bağımlılıkla Mücadele Programı ödenekleriyle bütçede dostlar alışverişte görsün diye bir durumunuz mu var?

Sayın Bakan, şimdi yanınızda oturan Sayın Bakan Yardımcılarımızı da ilgilendiren, kasti olmayan ama merak olan durumları size sormak istiyorum. Yani Göç İdaresi Başkanlığı Sayın Mehmet Aktaş'a bağlı, öyle biliyorum. Doğru mudur Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MEHMET AKTAŞ - Doğrudur.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Doğru değil mi efendim, evet, peki. O zaman ben de Sayın Bakana soruyorum bu soruyu: Bu kurumla ilgili bütün toplantıları Sayın Mehmet Sağlam'la yapıyorsunuz, hukuk bölümü de yine Sayın Bülent Turan'a bağlı iken neden Mehmet Sağlam Bey'le bu tür toplantıları yapıyorsunuz? Bunları bilmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bir dakika ek süre veriyorum.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - İkincisi, valilerle yapılan bir video kayıt toplantısında valilere "Uçkurunuza sahip çıkın, istihbarat bende, sizi görevden alırım." gibi ifadeleri kullandığınız doğru mudur Sayın Bakan? Strateji Başkanı Mehmet Mut neden ara dönemde görevden ayrıldı, alındı; onu anlamak istiyoruz. Atanan kişiye Mehmet Sağlam'ın referans olduğu bilgisi doğru mudur? Bakanlığınızda böyle bir huzursuzluk olduğu bilgisi yayılırken siz Türkiye'nin huzurunu bu durumda nasıl sağlayacaksınız merak ediyorum.

Bütçenin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Umarım bana kızmadınız. Ben milletin vekiliyim ve ben milletin duyduğu, millettten duyduğum her şeyi sorarım Sayın Bakan.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Kızmadım, acıdım!

CAVİT ARI (Antalya) - Acımış size.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Acımış mı? "Acıma, acınacak hâle düşersin." diye bir laf var Sayın Bakan.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Necmettin Erkan...

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Komisyon Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Kadim devlet geleneğimiz "Her insan bir cihandır." ilkesini rehber edinmiştir. Türk devlet anlayışımız "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." şiarı üzerine inşa edilmiştir. Devletin öncelikli görevi milletin huzurunu, refahını, güvenliğini tesis etmektir. Biz de yirmi üç yıllık iktidarımız boyunca bu temel öğeleri rehber ederek, daima, önce millet anlayışıyla hareket ettik. Bugün devlet ile millet arasındaki bağların her zamankinden daha kuvvetli hâle geldiğine inanıyorum. Milletimiz bu yolda önüne çıkarılan tüm engelleri aşmış, demokratik ve müreffeh bir ülke olma yolundaki kararlılığını ortaya koymuştur. Türkiye Cumhuriyeti her ne kadar henüz bir asırlık geçmişe sahip olsa da binlerce yıllık bir tarihin sorumluluğunu ve mirasını üzerinde taşıyor. Özellikle Osmanlı'dan intikal eden çok sayıda kurumun devlet kademelerindeki yeri, hiyerarşik düzeni ve hizmet anlayışı devam ettiriliyor. İçişleri Bakanlığımız bu mirasın izlerinin en yoğun şekilde görüldüğü, yaşandığı, hissedildiği yerlerin başında geliyor. Mülki ve mahallî idarelerin işleyişi, asayiş birimleri, nüfus, vatandaşlık işlemleri gibi alanlarda İçişleri Bakanlığımız bünyesinde verilen hizmetler bugün de başarıyla sürdürülüyor.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz yirmi üç yıllık süreçte terörle mücadelede kararlılık Bakanlığımızın en bariz vasfı oldu. Bakanlığımız PKK, FETÖ, DEAŞ ve diğer örgütlerle mücadelede iç güvenlik stratejilerini yenileyerek istihbarat koordinasyonunu güçlendirdi; iç güvenlik yapılanmasının modernizasyonunu sağladı. Bakanlığımız teknolojik yatırımlarla daha modern ve daha güçlü bir hizmet standardına ulaştı. Kent Güvenlik Yönetim Sistemi ve Plaka Tanıma Sistemi tüm Türkiye'de yaygınlaştı. Kırsalda güvenlik koruculuğu sistemi güçlendirildi. Sınır güvenliği hattında entegre elektronik sistemler kuruldu. Uyuşturucuyla mücadelede "Narko Tır" ve "En İyi Narkotik Polis: Anne" gibi projeleri geliştiren İçişleri Bakanlığımız aynı anda hem saha operasyonlarını hem de bilinçlendirme çalışmalarını yürüttü.

Değerli milletvekilleri, yerel yönetimler toplumun ihtiyaç duyduğu hizmetleri birinci elden sunan kamu idari yapılarıdır. Halkın yönetime katılarak düşüncelerini hayata geçirebildiği ve aynı zamanda da yerel ihtiyaçların karşılandığı en önemli idari merkezlerdir. İçişleri Bakanlığımız mahallî hizmetlerin kalitesini artırmak hedefiyle birtakım düzenlemeler yaptı. Bu düzenlemeler çerçevesinde özellikle belediye mevzuatı ve hizmet kalitesi geliştirildi. Belediyelere mali ve teknik destek artırıldı. 2009 yılında kurulan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile sivil savunma ve afet yönetimi tek çatı altında toplandı. Deprem, sel, yangın gibi afetlerde AFAD'ın ulusal ve uluslararası müdahale kapasitesi güçlendirildi. AFAD Gönüllülük Sistemi kuruldu. Milyonlarca vatandaşa ilk yardım, arama, kurtarma ve afet bilinci eğitimi verildi.

Değerli milletvekilleri, nüfus, vatandaşlık hizmetleri kapsamında birtakım yeniliklere imza atan İçişleri Bakanlığımız yeni çip kartları, biyometrik pasaportları ve yeni sürücü belgelerini vatandaşımızın hizmetine sundu. Nüfus müdürlükleri Nüfusmatik ve Alo 199 gibi uygulamalarla çağdaş hizmet anlayışına kavuştu. Adres Kayıt Sistemi oluşturularak Türkiye'nin en güncel demografik veri tabanı kuruldu. E-devlet entegrasyonu ile birçok işlemin çevrim içi yapılması sağlandı. Emniyet ve jandarma personel sayısı, araç silah, teknoloji altyapısı büyük ölçüde artırıldı. Polis Akademisi yeniden yapılandırıldı, eğitim standartları yükseltildi. Kadın polis ve jandarma personel oranı önemli ölçüde artırıldı. Toplum destekli polislik anlayışı yaygınlaştırıldı. Trafik güvenliği eylem planları hazırlandı. Akıllı sistemler EDS, mobil radar devreye alındı. Veri güvenliği, siber suçlar, dijital kimlik gibi alanlarda yeni birim ve mevzuatlar geliştirildi.

Değerli milletvekilleri, düzensiz göç asrın en büyük sınamalarından biridir. İçişleri Bakanlığımız bu konuda kararlı bir duruş sergilemektedir. Ülkemizin bir göç üssüne dönüşmesine asla izin vermiyoruz. 2013'te Göç İdaresi Başkanlığını ihdas eden İçişleri Bakanlığımız bilhassa Suriye krizi sonrası Türkiye'ye gelen sığınmacıların kayıt, barınma, sağlık ve güvenlik işlerini başarıyla sürdürüyor. Yabancı kimlik numarası sistemi ile mültecilerin kamu hizmetlerine erişimini düzenliyor. Göçmen kaçaklığına karşı yürütülen operasyonlar, sınır güvenliğini güçlendiren adımlar ve geri gönderme merkezlerimizle bu sorunu sistematik bir hâlde ele alıyoruz. Medeniyet değerlerimizden, inancımızdan ve milletimizin geçmişinden gelen misafirperverlik anlayışımızla yabancı düşmanlığına kapı açmıyoruz, açmayacağız. İçişleri Bakanlığımız insan haklarına saygılı bir şekilde hem ülkemizin güvenliğini sağlıyor hem de ulusal sorumlulukları yerine getiriyor.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak en büyük gayemiz bölgesel ve küresel barışın sağlanmasıdır, ülkemizin huzur ve güvenliği içinde Türkiye Yüzyılı'na erişmesidir. İçişleri Bakanlığımız da bu vizyonun en önemli taşıyıcılarından biri olarak hukuk ve insan hakları çerçevesinde görevini büyük bir özveriyle yerine getirmektedir. Kırk yılı aşkın süredir bölücü terör örgütleriyle mücadele eden devletimiz bugün bu mücadelede tarihî bir başarı elde etmiştir. Terörsüz Türkiye hedefimize bugün her zamankinden daha yakınız. İçişleri Bakanlığımız, güvenlik güçlerimiz omuz omuza bu hedefe ulaşmak için gece gündüz demeden çalışmaktadır. Bugün

vatandaşlarımızın her köşesinde vatandaşlarımız daha güvenli bir şekilde hayatını sürdürebiliyor. Hiç şüphesiz, bu başarı milletimizin birliğine ve bütünlüğüne kastedenlere karşı verilen kararlı mücadelenin bir sonucudur.

Değerli milletvekilleri, terörle mücadelede gösterdiğimiz kararlılığı organize suç örgütlerine karşı da aynı şekilde sürdürüyoruz. Kendisini hukukun üstünde gören şehir eşkıyalarına, suç çetelerine en ufak bir müsamaha göstermiyoruz çünkü biliyoruz ki sokakları güvenli olan bir milletin istikbali de güvendedir. Aynı şekilde, uyuşturucu satıcılarına, çağımızın bu büyük vebasına karşı da amansız bir mücadele içindeyiz. Gençlerimizi, geleceğimizi zehirlemeye çalışanlara göz açtırmıyoruz. İçişleri Bakanlığımız bu konuda yürüttüğü başarılı operasyonlarla zehir tacirlerine darbe üstüne darbe vuruyor.

Değerli milletvekilleri, günümüz dünyasında güvenlik sadece fiziksel dünyada değil sanal dünyada da kritik bir önem taşımaktadır. Bakanlığımız siber devriyeleri 7/24 vatandaşlarımızın güvenliğini sağlamak için çalışmaktadır; sanal dünyada işlenen suçlara karşı etkin bir mücadele yürütürken vatandaşlarımızın dijital dünyada da korumasını sağlıyor.

Aynı şekilde, kaçakçılıkla mücadelede kararlıyız. Helal rızık peşinde koşan, alın teriyle çalışan esnafımızın, tüccarımızın haklarını korumak bizim boynumuzun borcudur. Bu yüzden, kayıt dışı ticaretin önüne geçmek, haksız rekabeti önlemek için tüm gücümüzle çalışıyoruz.

Diğer taraftan, kadına yönelik şiddeti önlemek toplumumuzun huzur ve güveni için olmazsa olmaz bir önceliklidir. Kadınlarımızın güvenliği toplumumuzun geleceğinin teminatıdır. Bu konuda son derece kapsamlı çalışmaları hayata geçiriyoruz.

Kıymetli vekillerim, Türkiye Yüzyılı aynı zamanda huzurun ve güvenliğin yüzyılı olacak inşallah. İçişleri Bakanlığımız bu anlayışla 86 milyon vatandaşımızın huzur ve güvenliği için büyük bir çaba sarf ediyor, birilerinin yalan ve iftiralarına aldırmandan yoluna devam ediyor çünkü milletimiz kimin çalıştığını, kimin de laf ürettiğini çok iyi görüyor. Muhalefetin gölgelemeye çalıştığı bütün başarılar milletimizin ferasetiyle daha da parlıyor. Anlaşılan, birileri boş konuşmaya devam edecek, biz ise iş yapmaya, eser üretmeye, hizmetlerimizi sürdürmeye yoğunlaşacağız. Milletimizle el ele, gönül gönüle güçlü Türkiye'nin geleceğini inşa edeceğiz.

Sözlerime son verirken, ülkemizin huzur ve güven ortamını güçlendirmek için fedakârca görev yapan, bilgisi, tecrübesi ve diyaloga açık yaklaşımlarıyla kurumlarımızın arasında köprü kuran, icraatlarıyla halkımızın güvenliğini ve sevgisini kazanan, cesur ve dirayetli duruşuyla personele örnek olan İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'ya ve ekibine teşekkür ediyorum.

İçişleri Bakanlığının 2026 bütçesinin vatandaşımızın geleceği, evlatlarımızın güvenliği, milletimizin huzuru için hayırlı olmasını diliyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Erkan, teşekkür ederim.

Sayın Seydi Gülsoy...

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcılarımız, kurumlarımızın saygıdeğer yöneticileri, bürokratları, değerli basın mensupları; ben de hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığımız huzur, güvenlik ve kamu düzenini sağlama görevini en yüksek sorumluluk bilinciyle yerine getirmektedir. Güvenli, huzurlu, güçlü ve dirençli bir Türkiye inşa etme vizyonu ile hareket eden Bakanlığımız, toplumun her kesimine dokunan hizmetleri etkin, şeffaf ve vatandaş odaklı bir anlayışla yürütmektedir. Göçten nüfus hizmetlerine, afet yönetiminden asayişe kadar birçok alanda faaliyet gösteren İçişleri Bakanlığı, her koşulda milletin esenliğini, devletin sürekliliğini ve toplumsal dayanışmayı teminat altına alma kararlılığında.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımızın görev alanı yalnız, kolluk kuvvetlerinin sevk ve idaresinden ibaret değildir. Bakanlığımız, güvenlikten afet yönetimine, nüfus hizmetlerinden göç yönetimine kadar kapsamlı bir yönetim anlayışı yürütmektedir. Emniyet ve Jandarma teşkilatımız hem sınırlarımızın içerisinde hem de sınır ötesinde yürüttükleri kararlı operasyonlarla suç ve suç örgütleriyle mücadelede önemli başarılar elde etmiştir. Bu başarılar sayesinde şehirlerimiz daha huzurlu, vatandaşlarımızın günlük yaşamı daha güvenli hâle gelmiştir. Tüm güvenlik güçlerimize bir kez daha teşekkür ediyor, şükranlarımı sunuyorum.

Diğer bir önemli konu ise düzensiz göçle mücadelenin etkin ve kararlı bir şekilde sürdürülmesidir. Ülkemiz hem coğrafi konumunun hem de bölgesel gelişmelerin doğal bir sonucu olarak uzun yıllardır yoğun bir göç baskısına maruz kalmaktadır. Türkiye, Asya ile Avrupa arasında bir geçiş noktası olması çerçevesinde çatışmalar, ekonomik istikrarsızlıklar ve insani krizler nedeniyle yoğun bir hareketliliğin merkezinde yer almaktadır. Bu durum, göç yönetimini sadece teknik bir idari süreç olmaktan çıkararak ulusal güvenliğimizin ve toplumsal dengemizin en kritik başlıklarından biri hâline getirmiştir. Türkiye bu süreci hem insan onuruna yakışır şekilde hem de hukukun üstünlüğünden taviz vermeden yönetmektedir. Düzensiz göçle mücadele yalnız bir güvenlik meselesi değil aynı zamanda sosyal barışı ve ulusal güvenliğimizi doğrudan ilgilendiren stratejik bir konudur.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığımızın yürütmekte olduğu önemli çalışma alanından biri de vatandaş odaklı dijital hizmetlerdir. Günümüz dünyasında teknolojinin sunduğu imkânlardan en verimli şekilde yararlanmak, vatandaşlarımızın günlük yaşamını kolaylaştırmak ve kamu hizmetlerini daha erişilebilir kılmak artık bir zorunluluk hâline gelmiştir. Bu doğrultuda yapılan dijital dönüşüm hamleleri özellikle Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde büyük bir ivme kazanmıştır. Dijitalleşme sayesinde vatandaşlarımızın uzun kuyruklarda beklediği birçok işlem artık birkaç dakika içerisinde tamamlanabilmektedir. E-devlet üzerinden sunulan hizmetler genişletilmiş, kimlik kartı başvurularından adres beyanına, pasaport işlemlerinden nüfus kayıt örneği teminine kadar pek çok işlem hızlı, güvenli ve kesintisiz bir şekilde yapılabilir hâle gelmiştir. Böylece hem vatandaşlarımızın bürokratik yükünü önemli ölçüde azaltmış hem de kamu kurumlarımız iş yükünü daha etkin bir yapıya kavuşturmuş bulunmaktayız. İçişleri Bakanlığımızın bu alanda atmış olduğu adımlar hem çağın gereklerine uyum sağlamak hem de vatandaş memnuniyetini esas alan bir hizmet anlayışının somut göstergesidir. Devletimizin kapısını vatandaşlarımızın cebine taşıyan bu çalışmalar Türkiye'nin dijital dönüşüm vizyonunun en başarılı uygulamalarından biri olmaya devam etmektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün özellikle değinmek istediğim konu, afet yönetimi ve toplumun dirençliliğidir çünkü afet dediğimiz olgu hiçbir siyasi farklılık, hiçbir coğrafi ayırım gözetmeyen her an hepimizin kapısını çalabilecek bir gerçektir.

Hepimizin bildiği gibi, 6 Şubat depremleri bize bir kez daha göstermiştir ki afet yönetimi yalnızca kriz anında verilen tepkiden ibaret değildir; afet yönetimi, riski azaltmak, hazırlık, müdahale ve iyileştirme sürecinin tamamını kapsayan bütüncül bir anlayış gerektirir. İçişleri Bakanlığımıza bağlı olan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığımız yerel yönetimler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve gönüllülerle birlikte büyük bir koordinasyon içinde çalışmaktadır. Bu çerçevede, her yatırım hayata geçirilirken, her proje güçlendirilirken her kapasite vatandaşımızın canını, malını ve geleceğini güvence altına alacak bir adımdır. Bizler bu bilinçle afetlere karşı daha dirençli bir Türkiye için üzerimize düşen tüm sorumluluğu yerine getirmeye kararlıyız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz coğrafi konumu gereği farklı afet riskleriyle karşı karşıya olan bir coğrafyadadır. Yaşanan depremler insan kaybı açısından dünyada 3'üncü, etkilenen insan sayısında da 8'inci sıradadır. Ortalama olarak da ülkemize her yıl büyüklüğü 5 ile 6 arasında değişen en az bir deprem meydana gelmektedir. Depremlerden sellere, yangınlardan heyelanlara kadar uzun, geniş risk yelpazesi bizlere bir gerçeği açıkça göstermektedir: Afetlere karşı daha güçlü bir hazırlık güçlü bir devletin temel göstergesidir. Bu anlayışla, AFAD yıllardır yalnızca afet anlarında değil afetlerden önce ve sonra da milletimizin yanında yer almaktadır. Afet öncesi risk azaltma çalışmaları, eğitim seferberlikleri, gönüllülük programları ve modern erken uyarı sistemleriyle ülkemizin afetlere karşı dayanıklılığını her geçen gün artırmaktadır. Özellikle 6 Şubat 2023 tarihinde yaşadığımız birçok ilimizle birlikte Osmaniye'mizi de etkileyen büyük deprem felaketi bizlere hem dayanışmanın hem de hazırlığın önemini bir kez daha hatırlatmıştır. O zor günlerde devletimizin tüm imkânları seferber edilmiş, AFAD koordinasyonunda yürütülen arama, kurtarma, barınma, gıda ve psikososyal destek faaliyetleriyle milletimizin yaraları sarılmıştır. Bugün hâlâ o illerimizde kalıcı konut projeleri, altyapı güçlendirme çalışmaları ve ekonomik destek programları kararlılıkla devam etmektedir. Bu süreçte AFAD'ın üstlendiği lojistik koordinasyonu ve barınma operasyonları küresel çapta dahi nadir görülen bir büyüklüktedir. Deprem bölgesindeki çadır kentler ve konteyner kentlerin kurulması, milyonlarca insana geçici barınma sağlanması ve gıda zincirinin kesintisiz işletilmesi devletimizin gücünü ve koordinasyon yeteneğini kanıtlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AFAD, sadece bir kriz yönetim kurumu değil, aynı zamanda toplumsal bilinç ve dayanışma ruhunun sembolüdür. AFAD, gönüllülük sistemiyle binlerce vatandaşımızı eğitimlerden geçirerek afet anında profesyonel ekiplerle omuz omuza çalışabilecek düzeye ulaştırmıştır. Bu, devlet ile milletin el ele verdiği dayanışmanın en güçlü örneklerinden biridir. Bu gönüllülük ordusu, sadece arama kurtarma değil aynı zamanda farkındalık eğitimlerinin yaygınlaştırılmasında kritik bir rol oynamaktadır. İçişleri Bakanlığımızın Afet Eğitim Yılı kapsamında başlattığı seferberlikle on milyonlarca vatandaşımıza ulaşılmış, afet farkındalık eğitimi bilinci ülkenin en ücra köşelerine dahi taşınmıştır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün dünyada iklim değişiklikleriyle birlikte sel, yangın, kuraklık, fırtına gibi afet türleri de artmaktadır. Bu nedenle, şehir planlamalarımızda, altyapı yatırımlarımızda ve eğitim politikalarımızda "Afetlere dirençli Türkiye" vizyonunu merkeze almak zorundayız. AFAD'ın yürüttüğü ulusal afet risk azaltma planları ve yerel dayanıklılık projeleri bu vizyonun en somut adımlarıdır. Afetlere karşı hazırlıklı olmak sadece devletin değil her bir kurumumuzun sorumluluğudur. Her evde, her kurumda bir acil durum planı olmalıdır. Her okulda afet eğitimi verilmeli çünkü biliyoruz ki afet anında değil, afet öncesinde alınan tedbirler hayat kurtarır.

Bu vesileyle, zor şartlarda, kimi zaman canı pahasına görev yapan tüm AFAD personeline, gönüllülerimize, Jandarmamıza, Emniyet teşkilatımıza ve kamu kurum görevlilerimize yürekten teşekkür ediyorum. Onların gayreti milletimizin dayanışma ruhuyla birleştiğinde hiçbir felaket bizi "Türkiye Yüzyılı" hedefimizden uzaklaştıramayacaktır. Afetlere karşı hazırlıklı, dayanıklı ve bilinçli bir Türkiye için İçişleri Bakanlığımız büyük bir operasyon yürütmekte, illerimizi ve ülkemizi daha güvenli geleceğe hazırlamaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu düşüncelerle, 2026 yılı bütçemizin hazırlanmasında emeği geçen Sayın Bakanımıza, bürokratlarımıza ve tüm personelimize teşekkür ediyorum. Bütçenin ülkemize ve milletimize, özellikle de depremden sonra yeniden inşa sürecindeki yiğit Osmaniye'mize hayırlı olmasını diliyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) -ve her zaman yanımızda olan Sayın Bakanımıza ve ekibine yürekten teşekkür ediyorum. Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Nilgün Ök...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım, değerli Komisyon üyeleri, basınımızın kıymetli temsilcileri; ben de hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Evet, bugün yine çok önemli bir bütçeyi konuşuyoruz, Bakanlığımızı konuşuyoruz, İçişleri Bakanlığı bütçemizi.

Öncelikle Sayın Bakanım, sabahki sunumunuz için teşekkür ediyorum. Ayrıca bu kitapçık için de teşekkür ediyorum, yıllar itibarıyla kıyaslamalı da olduğu için aslında biz bunun sonrasında da bu kitapta bulunan, kitapçığındaki verilerden istifade ediyoruz; emeği geçen tüm bürokratları da tebrik ediyorum.

Tabii, biraz önce de söyledik, biz bugün aslında sadece İçişleri Bakanlığı bütçemizi değil yani bizim milletimizin gece uykusunu, sınırlarımızın güvenliğini, şehirlerimizin huzurunu, evlatlarımızın geleceğini ve terörsüz bir Türkiye'yi aslında bu Bakanlık bütçesinde görüşüyoruz. İçişleri, Bakanlık olarak, Emniyetimiz, Jandarmamız, göç ve afet yönetim birimlerimizle devletin vatandaşına uzanan en sıcak ve en kararlı eli konumunda bugün. Bugün Türkiye, son yirmi üç yılda, yalnız kendi içinde değil, aslında bölgemizde ve farklı coğrafyalarda da istikrarı sağlamış, güven veren bir ülke konumuna da gelmiştir. Terör örgütlerinin eylem kapasitesini kıran kararlı duruşumuzla, düzensiz göç baskısına karşı akıllı ve insani yönetim biçimimizle, uyuşturucuyla mücadelede taviz vermeden "Afetlerde devlet her an sahada." anlayışıyla bunu ortaya koyuyoruz. Tüm bunlar birbirleriyle aslında bağlı, hepsi bir resmin, bir bütünün parçaları. Bunun temelinde iki büyük sütun var, bunlar da yerli ve millî imkânlarla güçlendirilmiş güvenlik kapasitesi. Bugün

örneğin, sınır hattında termal kameradan elektronik optik kulelere, keşif gözetleme araçlarından veri füzyon merkezlerine kadar bütün sistemimiz yerli yazılım ve donanımla entegre bir şekilde çalışmaktadır; bununla da gurur duyuyoruz.

Sayın Bakanım, aslında benden önceki arkadaşlarımız da Seydi Vekilimiz de değindi ama ben özellikle bugünkü... Tabii ki eleştiriler olacak, muhalefet eleştiriler yapacak ama şöyle: 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü için konuşmacılar dedi ki: "Şiddete dur!" diyen kadınlara şiddet uyguluyorsunuz." Kadına yönelik şiddetin sebebi İçişleri Bakanlığımıymış, kolluk kuvvetlerimiymiş gibi söylemde bulunuldu; bu, kesinlikle doğru değil. Şöyle: İstanbul'da, Taksim'de 25 Kasım'da gösteri yapmak ya da orada kadına yönelik şiddeti işte anma ya da protesto ya da neyse beraber olma...

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Nilgün Hanım, sanki Bakanlık yanıt verse daha doğru olacak.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Neden böyle bir inat var? Bakın, İstanbul Valiliği, İstanbul'da 40 tane bölge belirlemiş.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Siz bence başka şeyler anlatın, Bakanlık ona yanıt versin.

CAVİT ARI (Antalya) - Siz orada mıydınız?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Müsaade ederseniz...

Belirlenen bölgelerde bu gösteriler, vesaireler yapılabilir.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Ama şöyle: Siz tarafı değilsiniz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Peki, hâlâ inatla ve inatla yani Valiliğin izin vermediği, İçişleri Bakanlığının izin vermediği yerlerde gösteri yapmakla ilgili duruş nedendir?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anayasal hak, anayasal.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Yani gidin bunu...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Toplantı ve gösteri yürüyüşünde izin almaya gerek yok.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Anayasal, bakın...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararı var hanımefendi, kararı.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama belirlenmiş, burada anayasal... Tabii ki gösteri yapmak isteyen her grup Anayasa'mızın öngördüğü şekilde başvurur, izin alır, güvenlik önlemleri sağlanır ve barışçıl bir şekilde talebini dile getirir.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Anayasa "Hiç kimse izin almadan..." diyor ya.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama siz inatla izin verilmeyen yerde yaparsanız buna da yol açmış olursunuz.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Anayasa diyor ki: "Önceden izin almaksızın..."

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anayasa'dan haberiniz yok.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - "İzin almadan..." diye yazıyor ya! Bak, Orhan Vekil bile gülüyor ya!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Arkadaşlar, lütfen...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama izinsiz çağrılarla, sokakları hareketlendirmekle, polise saldırmakla, kamu düzenini bozmakla demokratik hak arayışı olmaz.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Anayasa şöyle başlıyor Nilgün Hanım: "Herkes önceden izin almaksızın..."

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Tekrar ediyorum: İzinsiz çağrılarla, sokağı hareketlendirmekle, polise saldırmakla, kamu düzenini bozmakla demokratik hak arayışı olmaz; bunun adı demokrasi değil hukuksuzluktur.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Hani sivil, özgürlükçü anayasa yapacaktınız ya?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Burada açıkça söylemek istiyorum, ülkenin güvenliğini sağlayan polisimize saldırmak...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, bu ülkenin güvenliğini sağlayan polis canı istediğinde yürütüyor, canı istemediğinde yürütmüyor; bu nasıl oluyor?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Aynı şekilde, asit attınız ya, biraz önce asit...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Aynı yerde bir gün yürüyorsun, bir gün yürüyemiyorsun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Vekilim, lütfen...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Onlara kimyasal madde atmak, taş atmak, sopayla yönetmek hiçbir siyasi görüşün, hiçbir ideolojik duruşun savunamayacağı bir eylemdir; bunu kim yaparsa yapsın, hangi partiye yakın olursa olsun şiddet siyasetin aracı olamaz; bu yöntemlerle olmaz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Kadınlar yürüyecek 25 Kasım'da.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ankara'da polise tornavidayla saldırıldı, baltayla saldırıldı, asit atıldı...

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - İstedigine yürüyüş yaptır, istemedigine yaptırma.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anayasa yok mu? Anayasa'yı verin okusun ya Nilgün Hanım.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ee, bunda ne yapsın yani ne yapsın?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ne yapsın, kadınları mı dövsün!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Yani nerede gösteri yapılacaksa orası... Dolayısıyla, bunu çarpıtmamak lazım.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Bakanlık kendini savunamıyor mu Nilgün Hanım?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Kadın şiddetini meşru mu görüyorsun Sayın Vekilim?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Yine "Polis, güvenlik güçleri halka zulmediyor." denildi. Bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti'nin polisi asla halka zulmetmez, nerede mağdur varsa onun yanındadır.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sizin hiç derdiniz yok mu, hiç sıkıntınız yok mu?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Şimdi şiddetle ilgili verilere gelelim.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Vallahi helal olsun, iyi avukatlık yapıyorsunuz, çok iyi avukatlık yapıyorsunuz!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Tabii ki 1 kadının bile, 1 canımızın bile yok olmasından biz üzüntü duyarız.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Milletin derdini söyleyin, milletin derdini.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Bununla mücadelemizi sonuna kadar yaparız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, sonuna kadar neyi yapacaklar anlaşılmadı, ona bir açıklık getirsin.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama buna baktığımızda sadece bunun Türkiye'ye özel, siyasi bir araç olarak kullanılmasını doğru bulmuyorum.

Sayın Bakanımız sunumunuzda vermişsiniz, dünyanın ortalaması, 100 bin kadın nüfusuna göre dünyada kadın cinayet oranı yüzde 1,3.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, Suriye'de DAİŞ var, onlar bile daha geride ya, istatistik verdiler.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Türkiye 0,7.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - DAİŞ var ya, dünyanın en büyük çetesi, tecavüzcüsü; oradan bile geridesiniz ya!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Avrupa ortalaması 0,66. Türkiye biraz bunun üstünde...

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Ya, biraz daha artsın o zaman, az olmuş ya; kadın cinayetleri biraz daha artsın (!)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Bir müsaade eder misiniz? Bağırmasınız?

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bu ülkede her gün 1 kadın katledildi, bununla mücadele etmek zorundasınız.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Dolayısıyla, bu mücadele devam edecek.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Kadınları öldürelim, tamam (!)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ne var? KADES var, 6284 sayılı Kanun'umuz var; önleyici, koruyucu tedbirlerimiz var.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Kadınların vebali üzerinizde.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Bakın, elektronik kelepçeyle takip kapasite oranı...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Yazık ya, yazık! Şule Çet davasında tahliyesine sevinen kadın gibisin ya aynı.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - ...geçen yıl 1.200'dü, bunun kapasitesi 2 bine çıkmış. Şu an 67 ilde 1.556 aktif kelepçe var.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Kelepçeleri daha çok devrimcilere, sosyalistlere vuruyorsunuz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ben daha önceki Kadına Yönelik Şiddeti Araştırma Komisyonunda, 27'nci Dönemde, İçişleri Bakanlığının GAMER merkezini gidip izleme fırsatı bulmuştum, gerçekten orada ciddi anlamda görevini titizlikle yapan çalışanlarımız var, Emniyet mensuplarımız var; kendilerini, açıkçası, tebrik ediyorum.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Demek ki yetmiyormuş!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Yalnız, sunumunuzda bir konuya dikkat çekmek istiyorum Sayın Bakanım: "KADES'le ilgili toplam ihbar sayısı 407.257." denmiş ve bunun 147.492'si -yani yüzde 36'ya tekabül ediyor, çok ciddi bir oran- asılsız. Yani bununla da ilgili belki de kamuoyunda bilinçlendirme yapmak lazım çünkü yüzde 36 çok ciddi bir oran; aslında orada bunun gerçekten ihtiyacı olan kadınların da güvenliğini tehdit altına sokabildiğini düşünüyorum.

Uyuşturucuyla mücadeleyi biliyoruz Sayın Bakanım, yaklaşık 947 ton dediniz herhâlde.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Cezaevinde uyuşturucuyla ilgili yüzde 33 artış var, istatistiğe bakın, yüzde 33 artış var.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Gerçekten, ben de bir anne olarak... Benim de 2 evladım var. Bu konuda hem okullarda hem de belki sağlık alanında, bilmiyorum, taramalar mı yapılmalı, ne yapılmalı? Maalesef, annelerle bir araya geldiğimizde bazı okul çevrelerinde, biraz ortaokul çağında çocuklarımızda uyuşturucuyla ilgili böyle sıkıntıların yaşandığını biz de duyuyoruz ama Narkotimlerle, NARVAS'larla ciddi anlamda da mücadele ediyorsunuz.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Ha, duyuyorsunuz sadece!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, her mahallenin bir çetesi var, her mahallenin.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Çiçek Hanım, sizin konuşmanız var, o zaman konuşursunuz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Var, var, konuşacağım, merak etme!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ben bu anlamda da teşekkürlerimi sunuyorum. Özellikle saha analizleri yaptığınızı biliyorum. Risk haritaları ve istihbari süreçlerle ilgili bir çalışma haritanız var. Yine, sınır kapılarından mahalle bazı mikroplanlamaya kadar birçok katmanlı alanda mücadele ettiğinizi biliyorum, bu anlamda da ben tebrik ediyorum.

Ben sözlerime burada son vermek istiyorum.

Bu arada, Sayın Bakanım, dijital şiddet sunumumuzu da çok önemsiyorum, çok da ciddi veriler var; bu anlamda da tebrik ediyorum. Özellikle, rakamlara baktığımızda, çocuklara cinsel ağırlıklı şiddetlerin bayağı ciddi olduğunu görüyorum; bu konunun da önemli olduğunu düşünüyorum.

Bu arada "tek devlet, tek bayrak, tek vatan" yazılmasından niye rahatsızlık duyuluyor, bunu da anlamış değilim. Biz Türkiye Cumhuriyeti'yiz. Hepimizin birlikte, hepimizin beraber, aynı çatı altında özgür ve demokratik bir şekilde yaşamamız için terörsüz Türkiye'ye sürecini de bu anlamda çok önemli bulduğumu söyleyerek Bakanlık bütçemizin hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ök, teşekkür ederim.

Sayın Vehbi Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bir paylaşımınız var, demişsiniz ki: "Milletimizin başı sağ olsun; Antalya ili Konyaaltı İlçe Emniyet Müdürlüğü kadrosunda görevli Polis Memuru Esat Koyuncu görev esnasında geçirdiği rahatsızlık sonucu kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak şehit oldu." Allah'tan rahmet dilemişsiniz, biz de bir kere daha Allah'tan rahmet diliyoruz.

Esat Koyuncu 15 Nisan 2025 tarihinde gece yarısı saat bir buçukta kadına şiddet vakasına müdahale etmek için bir eve gidiyor; burada bir arbede çıkıyor, kapının başında ve Esat Koyuncu kalp krizi geçiriyor. Siz de bu mesajı yayımlamışsınız, şehidimizden bahsetmişsiniz, şehitlikten bahsetmişsiniz ve şehidimiz de şehitliğe defnediliyor ancak SGK (Sosyal Güvenlik Kurumu) Esat Koyuncu'nun zaten kalp rahatsızlığı olduğu, bunun MEDULA sağlık kayıtlarında görüldüğü, o nedenle vazife malullüğü hükümlerinin mümkün olmadığı konusunda bir karar alıyor ve bu şehidimize şehitlik maaşı bağlanmıyor, emekli maaşı bağlanıyor. Şu an şehidimizin ailesi, eşi, 2 çocuğu -biri üniversite öğrencisi- 29 bin lira maaşla geçim mücadelesi veriyor.

Şimdi, burada, Esat Koyuncu vefat ettiği gece, dokuz gün boyunca 12/12 çalışmış, bakın, dokuz gün boyunca 12/12 çalışmış. Madem şehidimiz Esat Koyuncu kalp hastasıydı, nasıl oluyor da kalp hastası olan bir polis memuru on gün boyunca 12/12

çalışmak durumunda kalıyor? Nasıl oluyor da Esat Koyuncu o gece suç mahalline gidiyor? Esat Koyuncu 3 kardeş; bir kardeşi subay, bir kardeşi de polis ve bu 3 kardeş aynı anda, 2007 yılında Şırnak'ta görev almışlar.

Şimdi, burada buna benzer daha çok vaka var. Ben daha önce SGK Genel Müdürüne aktarmıştım, çözüldü. Emsal kararlar var, buna benzer çok vaka var ve SGK, nedense, bu konuda her seferinde dava açıyor ve istinafa yani Yargıtaya kadar götürüyor bu süreci. Burada bir eksiklik olduğu aşikâr. Burada yasal düzenleme gerekiyorsa yani sizlerin katkısıyla da yasal düzenleme yapılabilir. Bu ve buna benzer şehitlerimizin, daha doğrusu ailelerin mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda biz sizlerden de yardım bekliyoruz.

Şimdi, Sayın Bakanım, bizim bu son iki üç yıldan beri burada tartıştığımız konulardan bir tanesi bu Bağımlılıkla Mücadele Programı'nın ödenekleriyle alakalı. Biz diyoruz ki bu ödenekler yetersiz ve her seferinde önerge veriyoruz ödeneklerin artırılması konusunda, Adalet ve Kalkınma Partisi yani iktidar milletvekilleri de "Yeterli." diyorlar ve reddediyorlar. 2026 yılında Bağımlılıkla Mücadele Programı'nda Emniyet Genel Müdürlüğüne ayrılan bütçe 9 milyar 441 milyon lira, genel bütçede toplam ayrılan tutar 14 milyar 959 milyon lira, Sağlık Bakanlığı bütçesiyle beraber, işte, 14 milyar 959 milyon lira olacak. Şimdi, kesin hesaba baktığımız zaman, 2024 bütçesine baktığımız zaman, 2024'te Emniyet Genel Müdürlüğü Bağımlılıkla Mücadele Programı'na -ki son günlerde bağımlılıkla mücadele çok ön plana çıkıyor- 5 milyar 937 milyon lira para, ödenek ayırmışız. Harcamaya bakıyoruz, gerçekleşmeye bakıyoruz, 1 milyar 40 milyon lira yani ayrılan ödeneğin ancak yüzde 17'si harcanabilmiş. Sağlık Bakanlığında da aynı şekilde geçerli. Yani 2024 yılında biz Bağımlılıkla Mücadele Programı'na toplamda 9 milyar 310 milyon liralık bir ödenek ayırmışız ancak harcama sadece 2 milyar 825 milyon lira.

Şimdi, ben baktım "Nasıl oluyor bu?" diye. Daha önceki yıllarda da aynı şeyi yapmışsınız. Yaptığınız şey şu, Sağlık Bakanlığı bütçesinde de ona benzer bir şey var: Yani şişiriliyor, memurlara ödenek ayrılıyor, il emniyet müdürlükleri memurlarına ödenek ayrılıyor fakat bu ödenek hiçbir zaman kullanılmıyor ve dolayısıyla böyle bir tablo karşımıza çıkıyor. 2025 yılında Bağımlılıkla Mücadele Programı'nda da aynı şey söz konusu. Emniyet Genel Müdürlüğü 7 milyar 341 milyon lira kaynak ayırmış, ödenek ayırmış, biz ayırmışız bunu burada yani iktidarıyla muhalefetiyle bir bütçe yapmışız, biz ayırmışız, biz "Yetersiz." demişiz, Emniyet Genel Müdürlüğü bu sene sonunda tahmini -benim tahminim, farklı çıkmayacak- 1 milyar 281 milyon lira para harcayacak, 7 milyar 341 milyon liranın sadece 1 milyar 281 milyon lirasını ayıracak.

Şimdi, biz bu kaynakların yetersiz olduğundan dem vuruyoruz burada -burada bağımlılıkla mücadele, uyuşturucu, uyuşturucunun kaçakçılığı, transit bir ülke olduğundan bahsediliyordu eskiden; artık ülkemizde kullanım oranlarının da artışından bahsediyoruz- bir kaynak ayrılıyor burada fakat bu kaynak kullanılmıyor. Bunun gerekçesi nedir? Şimdi bu kaynak kullanılmıyor. Mesela, bakıyorsunuz, sizin rakamlara baktığımız zaman, Sayın Bakan, uyuşturucuyla mücadele operasyon sayısı 2024 yılında 262.164'müş, 2025'te 168.796'ya düşmüş. Kaynak kullanılmıyor, yalnız yapılan operasyon sayısı azalıyor. Uyuşturucuyla mücadele farkındalığının artırılması için 2024 yılında 2 milyon 252 bin kişiye ulaşılmış, görüşülmüş; bu rakam 2025 yılında neredeyse yarıya düşmüş, 1 milyon 403 bin kişiye düşmüş, 2026 yılındaki hedef ise 665 bin. Yani bu kaynağa ihtiyaç var mı, yok mu? Bu rakamlarda operasyon sayısı düşüyor, ulaşılan kişi sayısı düşüyor, uyuşturucu kullanımında gözle görülür bir artış var, kaçakçılıkla ilgili ciddi rakamlar var ancak baktığımız zaman, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bütçesinde ilgili programa harcanan tutar her geçen yıl azalıyor. Burada bir izahat istiyoruz sizlerden.

Bir de suça sürüklenen çocuklar çok tartışılıyor son günlerde. 2024 yılında güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olaylar 612 bine çıkmış Sayın Bakanım. Şimdi, bakın, 2020 yılında bu çocukların 179 bin tanesi mağdur olarak gelmişler Emniyete veyahut da Emniyet kuruluşlarına; bu, 2024 yılında 279 bine çıkmış, 100 bin çocuk artmış. 112 bin çocuk 2020 yılında mağdurmuş, 2024'e geldiğimiz zaman 202 bine çıkmış, burada da neredeyse 100 binlik bir artış var. Bu artışlar gerçekten de insanı endişelendiriyor. Bilmiyorum, siz nasıl düşünüyorsunuz. Bir de bakıyorsunuz, gelen çocukların yüzde 40'ı yaralama suçuyla gelmişler, yüzde 40'ı yaralama. Ben geçmiş yıllara da baktım, geçmiş yıllarda yaralama yüzde 30'larda, yüzde 25'lerdeyken yıllar içerisinde çok ciddi bir artış olmuş yaralama suçunda. Hırsızlık yüzde 16,6; uyuşturucu kullanmak, satmak gibi suçlar yüzde 8. Şimdi, uyuşturucuda da çok ciddi bir artış var; geçmiş yıllarda yüzde 5'lerden yüzde 8'lere çıkmış.

Şimdi, başka bir olay daha var, mesela, gene uyuşturucuyla alakalı, 2022 yılında -en yüksek olayın olduğu yıl- 206 bin olay olmuş. Bunların içinde uyuşturucu suçları 9.206'yı, bugün 16.539; artış var Sayın Bakan. Başka bir artış cinayetlerde söz konusu. Cinayetlerde de çocukların karışmış olduğu cinayetlerde de çok ciddi artışlar söz konusu ne yazık ki.

Şimdi, dünyada yeni nesil teknolojiler konuşulmakta, bizim ülkemizde ne yazık ki yeni nesil çeteler tartışma konusu, isimleri; Barış Boyun çetesi, Daltonlar, Redkitler, Casperlar. Gerçekten de işiniz zor çünkü bunlar kendi aralarında ciddi ittifaklar kuruyorlar, kendi aralarında çatışıyorlar, motosikletli çeteleri, infaz timleri var ve gençleri ve çocukları kullanıyorlar; sosyal medya üzerinden örgütleniyorlar ve hiçbir gizlilikleri yok, esasında her şeyi aleni bir şekilde yapıyorlar "Şunu öldüreceğiz." diyorlar ve onu da öldürüyorlar, yapacakları infazları öncesinden söylüyorlar. Belli mahallelerde, genellikle gelir durumu düşük olan mahallelerde gençler ve çocuklar ne yazık ki bu çetelere katılıyorlar. Şimdi, baktığımız zaman, neden katılıyor bu çocuklar? Gençlerin ve çocukların gelecek ve geleceğe dair ne yazık ki hiçbir umutları yok ve hiçbir beklentileri yok. Okuyarak, meslek sahibi olarak hayatta tutunma şanslarının zor olduğunu görüyorlar, biliyorlar. Onlara da zenginleşmek için, daha varılacak için kala kala ellerinde tek yol olarak, tek adres olarak bu çeteler oluyor ne yazık ki. Bunun sebebi belli yani bununla mücadele etmek de zor, çok ciddi bir sosyolojik sıkıntıyla karşı karşıyayız. Bunun sebebi, sizin sebep olduğunuz, iktidarın sebep olduğu ekonomik yıkımdan kaynaklanmakta, otoriterleşmeden kaynaklanmakta, eşitsizlikten kaynaklanmakta, adaletsizlikten kaynaklanmakta ve karşımıza da yeni nesil çeteler çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

Bir dakika süre daha veriyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Organize Suç Endeksi'nden bahsettiler, dünya sıralamasında 10'uncu sıradaymışız fakat burada esas problem devlet aygıtının içine yerleşmiş, faaliyetlerini bizzat devletin kurumları içerisinde yürüten suç aktörleri açısından Türkiye 193 ülke arasında 7'nci sırada; bu, gerçekten de önemli bir problem. Taze bir örnek vereyim size:

Mesela, sigara kaçakçılığında uluslararası baron olarak bilinen Kemal Can, bir kara para operasyonunda tutuklanıyor, ifade veriyor ve Ciner Medya Grubunu, Bilgi Üniversitesini, Doğa Kolejini devlet büyüğü ve üst düzey devlet yetkililerinin ricası üzerine aldığı söyleniyor. Gerçi savcı da sormuyor "Kim bu devlet büyüğü, kim bu üst düzey devlet yetkilileri?" diye. Burada uluslararası bir kaçakçı, herkesin bildiği bir kaçakçı büyük bir holding kurmuş, tüm bu kurumları devlet büyüklerinin, üst düzey devlet yetkililerin ricasıyla almakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Savcı sormamış, biz soralım; kim bu devlet büyüğü, kim bu üst düzey yetkililer? OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kamuran Tanhan, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve Komisyon üyeleri; hepiniz hoş geldiniz.

Ben de bugün önemli bir Bakanlığın bütçesi üzerinde birkaç söz kuracağım. Sayın Bakanın geçmiş tecrübeleri ve daha önce beraber kısmen de olsa en azından gördüğümüz pratiklerinden birkaç örnek vereceğim.

Şimdi, Sayın Bakanın Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana uygulanan devlet politikalarının özellikle Kürt meselesine yaklaşımında güvenlikçi, tekçi bir çizgiye süreklilik gösterdiğini hepimiz biliyoruz. Bu uygulamaların bir sonuç vermediğini de hepimiz biliyoruz. Eğer sonuç alınmış olsaydı umumi müfettişliklerden tutun, Takrir-i Sükûn Kanunu, sıkıyönetim uygulamaları, OHAL valilikleri, kayyum uygulamalarını da bunun en güncel bir hâli olarak sunabiliriz. Dolayısıyla sonuç almadığını hepimiz ne yazık ki kötü bir tecrübeyle deneyimledik. Merkezîyetçi akıl, kendisinin yeniden ürettiği bu mekanizmalar Kürtlerin demokratik özleşmesini engelleme amacı taşıyan tarihsel sürekliliği ifşa etmektedir aslında. Tam da bu noktada 31 Mart 2024 seçimlerinde halkın iradesiyle yaklaşık 100 yerelde yapılan ön seçimlerle partimiz kendi adaylarını belirledi. Yalnızca bir belediye seçiminden bahsetmiyoruz, bu hususu aynı zamanda halkın kendi kendini yönetme iradesinin yeniden kurulması anlamına gelen demokratik bir hamle olarak değerlendiriyoruz. On binlerce yurttaşımız sandığa giderek eş başkanlarını, belediye meclis üyelerini, il genel meclis üyelerini doğrudan belirlemiş ve seçime girdik. Bu yöntem partimizin demokratik, katılımcı ve toplumsal meşruiyetini önceleyen siyaset anlayışının somut bir yansımasıdır aslında ancak ne yazık ki halkın bu açık iradesi seçimlerden hemen sonra bir kez daha idari müdahalelerle karşı karşıya bırakılmış, bugün belediye binalarına atanan kayyumlar yalnızca yöneticileri değil bir halkın kendi yönetme iradesini, yetkisini de ortadan kaldırmıştır, aslında demokratik katılım hakkını ortadan kaldırmıştır.

Yalnız mevzuat kayyum rejimlerine işletilmemektedir; özellikle Belediye Yasası, Ceza Kanunu ve diğer ilgililer. Ankara'dan getirilen bürokratlar eliyle mevzuata aykırı imar revizyonları yapılmakta, kat artışı yapılmakta. Parklar, sağlık ocakları, sağlık alanları imara açılarak şehirler âdetâ yaşanılmaz hâle getiriliyor bu uygulamalarla hatta cami ve okulları satanları da gördük. Tarihsel örüntü açıktır Sayın Bakan, 2014'te 95 belediyeye, 2019'da 48 belediyeye, bugün ise 31 Mart seçimlerinin ardından 10 belediyeye kayyum atanmıştır. Bu tablo halkın seçimle elde ettiğini yargı ve idari kararlar eliyle geçersizleştiren siyasal bir yaklaşımın sürekliliğini göstermiyor mu? Bu yaklaşımlara yerel halk tarafından tepkiyle yaklaşılmaktadır. Bakın, kayyum atamalarına gerekçe olarak gösterilen soruşturma veya mahkeme dosyalarında birer birer beraat kararı verilirken neden idari bir kararla bu kayyum uygulamalarını geri almıyorsunuz? Önerimiz, kayyum tarafından yönetilen belediyelerin tamamındaki bürokratların mali bir soruşturmada geçirilmesi, o zaman ne kadar büyük bir tahribat yapıldığını hep birlikte görmüş olacağız.

Sayın Bakan, sizlere birkaç somut bilgi sunmak istiyorum. Yine, Mardin'de 30 taşınmazın satışa çıkarıldığını basından öğrendik, kapalı kapılar ardında ve âdetâ yargıdan kaçırılırcasına. Yine, Batman'da 34 taşınmaz, Van Büyükşehir Belediyesinin 30 taşınmazı, toplam 600 bin metrekare arsa satışa hazırlanmış, yalnızca yedi ayda 100 taşınmaz için tahmini değer 2 milyar TL olarak belirlenmiş. Van kayyumu toplam 130'dan fazla taşınmazı satışa çıkarmış. Mersin Akdeniz Belediyesinde 680 milyonluk taşınmaz satışa çıkarılmış, dolayısıyla bu bir talan döngüsüne sebebiyet veriyor. Kayyum rejimi bir idari tedbir değil sistematik bir kaynak transferi mekanizması olarak uygulanmaktadır ne yazık ki. Sayın Bakan, Mardin'de, Batman'da, Van'da, Mersin'de kayyum döneminde satışa çıkarılan taşınmazların gerçek değerleri nelerdir biliyor musunuz mesela? Bakanlığınızın en azından bu konuda bir soruşturması var mı? Ekspertiz değerleri yapılmış mı? Satış yapıldığına dair iddialar hakkında Bakanlığınız herhangi bir soruşturma başlattı mı?

Diğer bir husus da kayyum tarafından AKP'li belediyelere mevzuata aykırı olarak bütçe aktarımı, nakdî bütçe aktarımı. Aynı dönemde partilerimizin kazanmış olduğu belediyelerde tasarruf tedbirleri adı altında neredeyse bir araç kiralama yapılmazken kayyum yönetimindeki, özellikle kayyum yönetimindeki belediyelerin nakdî yardım yapması açıkça mevzuata aykırı olmasına rağmen herhangi bir soruşturma başlattınız mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Bizler DEM PARTİ olarak kentlerin, halkın ve kamunun geleceğini koruma sorumluluğunu taşıyoruz, size de bunu öneriyoruz Sayın Bakanım. Belediye taşınmazları, tarihsel dokusu ve halkın iradesi kapalı kapılar ardında alınan kararlarla şekillenmemeli, buna seyirci kalmamalıyız hep birlikte. Yerel demokrasiyi savunmak, halkın iradesini korumak ve kayyum rejiminin yarattığı tahribatı onarmak için kararlılıkla mücadele etmemiz gerekmiyor mu? Bu konuda size, Bakanlığınıza büyük görev düşmektedir.

Son olarak, sözlerimi bitirirken tarihten ders alarak barışın toplumsallaşması ve bir an önce gerçekleşmesi için elimizi çabuk tutmalıyız Sayın Bakan. Hasılıkelam bilgiden çok duyguların konuşulduğu bu düzende bildiğimizi sandığımız şeyleri yeniden gözden geçirmemize sebep oldu. Barışın anlamının savaşmamak değil karşılıklı birbirini anlamak, birlikte bir şey yapmak, yardımlaşmak olduğunu... Adaletin mahkeme salonlarında değil birbirleriyle kucaklaşarak gerçekleştirilmesi hepimizin görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Bir de Sayın Bakanım, Nusaybin Belediyesinin bir tane kültür merkezi şurada, fotoğrafını da ben size arz edeceğim, bakarsanız. Tek kültür merkezi belediye yönetimi tarafından o dönemde, 8 Mart 2024 tarihinde ihtiyaç fazlası gerekçesiyle devredilmiş ama tek kültür merkezi belediyenin ve şu anda atıl duruyor. Lütfen, bu konuda da bir girişim yaparsanız seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederiz Kamuran Bey.

Sayın Erhan Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, ben gerçekten merak ediyorum, Türkiye'nin bir nüfus politikası var mı yani geniş anlamda, geniş kapsamlı? Mesela, nedir? Şimdi, köylerimiz boşalıyor, değil mi? Birçok yerde, belli bölgelerde daha fazla olmak üzere arazilerimiz ekilmiyor, dikilmiyor, kullanılmıyor ama bir taraftan da gıdada gıda güvenliği sorunlarıyla karşı karşıya olan bir ülkeyiz. Mesela, burada bizim boş olan arazilerimizin daha fazla işlenebilmesi için bir şey planlanıyor mu? Bu, sadece sizin Bakanlığınızı -elbette hiçbir konu zaten tek bakanlığı ilgilendirecek bir şey değil- ilgilendirecek bir konu değil ama nüfus işlerinin genel olarak koordinasyonunun sizde olduğu düşünülürse yani bir miktar buralarla ilgilenmek gerekir diye düşünüyorum ben.

Şimdi, İlber Ortaylı'nın mesela bir önerisi var; Fırat ve Dicle havzasında boşalan köylere Uyurlu çiftçilerin, hayvancılık konusunda uzman olduğunu belirttiği Kırgızların getirilmesi gerektiğini söylüyor. "Türkiye için hem teknik hem demografik hem de siyasi açıdan bu konu hayati önem taşır. Burada boşalan köyler vakit kaybetmeden Asya'daki kardeş potansiyel nüfusla doldurulmalıdır." diyor. Mesela, buna ilişkin düşünceniz nedir? Yani burada böyle bir politikanız var mı? İlla bu olması gerekmiyor ama yani bir ülkede köyler boşalıyor ve araziler ekilmiyorsa buna ilişkin devletin birtakım tedbirler alması gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, diğer bir husus, bu konuda, işte, Aile Bakanlığının koordinasyonunda yeni bir kurul kuruldu, o yapılıyor, siz de o kuruldasınız. Nedir? Türkiye'de, işte, doğurganlık azalıyor, ciddi bir aslında nüfus problemiyle önümüzdeki yıllarda karşılaşacağız. Tamam, burada tabii, çok geç kalındı yani bu konu çok daha öncesinde üzerinde durmamız gereken bir konuydu, nedenlerin neler olduğunun çok iyi araştırılması gereken bir konuydu fakat burada da henüz zaten kurul işte, toplanıyor ediyor da henüz somut bir tedbirin olmadığını, somut bir çıktı olmadığını görüyoruz.

Burada, tabii, dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da yani doğurganlık ülke genelinde, totalde baktığın zaman azalıyor ama bir de bölgesel dağılımında ciddi bir dengesizlik var. Yani bazı bölgeler olağanüstü düşük bir şekilde devam ediyor. Bunlar bence hassas konulardır, bunlara bakılması lazım.

Tabii, yine, nüfus politikasıyla ilgili olarak yabancıların durumu var. Türkiye'de vatandaşlık bağıyla bağlı olmayan, işte, çeşitli şekillerde ülkemize gelmiş olan, farklı statülerde kayıtlı, kayıt dışı olan neyse gelmiş yabancılar var. Kayıt dışı ve kaçaklar hariç 3,6 milyon kişi olduğu sizin internet sitenizde görünüyor ama tabii, kaçak ve kayıt dışı olanların ne olduğunu zaten statüsü de kaçak ve kayıt dışı olduğu için herhâlde siz de bilmiyorsunuz, biz de bilmiyoruz.

Şimdi, buralarda, özellikle Suriyeliler özelinde bakınca bu sefer de burada da doğurganlığın aşırı yüksek olduğunu görüyoruz yani ve sayısını bilmediğimiz miktarda ülkemizde bir yabancı var, bunlar gelişigüzel bir şekilde ülkenin her tarafına yayılmış, köylerde dahi bunları görüyoruz ve uzun bir süre de geçtiği için artık iş kuruyorlar, evlilikler yapıyorlar ve önümüzdeki dönem için özellikle Anadolu coğrafyasının Türksüzleştirilmesi açısından ve o riskle karşı karşıya olunmasından bence bu işin son derece önemli bir konu olduğunu düşünüyorum fakat Hükûmetin, biz daha doğrusu, buna ilişkin böyle doğru düzgün, kapsamlı bir politikasının olduğuna bugüne kadar şahit olmadık. Eğer böyle bir politikanız varsa, bu konuda bizi bilgilendirirseniz sevinirim.

Şimdi, yine az önce de ifade ettim, mesela, Uygur Türklerinin hani belki çiftçilik yapmak amacıyla belli bölgelere getirilmesi düşünülebilir dedik. Ülkeye gelen Uygur Türkleri var, sosyoekonomik entegrasyonu ve hukuki güvenliklerinin sağlanması konusunda sizin Bakanlığınızın da üzerine birtakım vazifeler düşüyor. Bununla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı neler yapıyor, onu öğrenmek isteriz. Yani biz bir şey yapılmadığını biliyoruz ve düşünüyoruz, sunumunuzda zaten Uygur Türkleriyle ilgili herhangi bir şeye rastlayamadık.

Diğer bir husus, yine, İnsan Hakları İzleme Örgütü raporları, Göç İdaresi Başkanlığının bazı Uygurların uzun dönem veya insani ikamet izni müracaatlarını, özellikle millî güvenlik riski gibi muğlak gerekçelerle reddettiğini gösteriyor. Bunun nedeni nedir? Yani bunlar bizim hem soydaşımız hem dindaşımız. Uygur Türklerine yönelik olarak bu millî güvenlik riski nedeniyle müracaatların reddedilmesi konusunun arkasındaki temel gerekçe nedir? Bu Çin meselesi yani tamam Çin büyük bir ülke olabilir ama Türkiye de bağımsız bir ülke, egemen bir ülke, Türkiye de büyük bir ülke. Bu. Çin korkusundan mı kaynaklanıyor, neden kaynaklanıyor? Yoksa bu konuya kayıtsız mı kalıyorsunuz? O daha kötü bir durum. Bunun doğrusunu öğrenmek isteriz.

Şimdi, bu trafik cezası meselesi var. Vatandaşın canını yakan bir mesele yani gerçekten millet çok şikâyetçi. Özellikle gelirin çok düştüğü bir dönemde böyle ayda 1 defa veya iki ayda, üç ayda 1 defa insanların ceza yemesi, tabii, insanların ciddi bir şekilde durumunu sarsıyor. Elbette kural ihlal edenlere ceza verilsin, onda hiçbir şeyimiz yok hatta bir kısım cezalar artırılabilir bile, onlara ilişkin herhangi bir itirazımız olamaz. Fakat şimdi, bazı anlamsız cezalar var. Yani bir defa çok anlamsız trafik levhaları var. Yani burası Karayollarının sorumluluğuna mı giriyor, Bakanlığınızın sorumluluğuna mı giriyor, nedir, onları bilmiyorum. Bir kısmının kaldırıldığı da ifade edildi ama zannediyorum çok daha fazla yapılacak işler var. Ya, gerçekten, bakın, yani bir bakıyorsun 90, anında hiçbir şey, uyarı yok, 70'e düşüyor, 30'a düşüyor, tekrar 90'a çıkıyor filan. Ya, bunları takip etmek, bunlara uyayım desenez ciddi bir şekilde zaten trafikte bir can güvenliği problemiyle karşı karşıya kalırız. Hepsisi de küçük araba değil, nihayetinde burada büyük arabalar var. Yani sırtında 30-40 ton yük taşıyan bir kamyon bu ani hız limitlerine nasıl adapte olacak, adapte olması durumunda nasıl bir sonuçla karşılaşırız, bunları görmek lazım.

Bu radar meselesinde, özellikle yani milletteki algı şu: Devlet bize tuzak kuruyor. "Devletin amacı kurallara uymayı sağlamak veya insanları kurallara uyumsuzluğundan caydırmak değil para tahsil etmek." şeklinde vatandaşın genelinde yaygın bir

kanaat olacak şekilde bir uygulama var. Bunu mutlak surette görmemiz gerekiyor. Dolayısıyla buna göre tedbir almak gerekiyor. Gerçekten insanlar sıkıntılı.

Bir de bu Maliye Bakanlığının konusuna da girebilir ama yani nihayetinde cezayı kesen siz olduğunuza göre belki sizin tarafınızdan bu uyarı gidebilir. Şu, on beş gün içerisinde ödenmesi durumunda indirimli ödeme var. Şimdi, dar gelirli, sabit gelirli, diyelim ki ayın 15'i, yeni aylığını almış. İşte, bir süre sonra bu parayı ödemeye imkânı yok. Mesela, bunun bir otuz güne çıkarılması, insanlar hiç olmazsa maaşını aldığı anda bu parayı rahat öder yani hiç olmazsa yediği cezayı indirimli olarak ödemiş olur, bunun yolunu açarsınız.

Bu fahri müfettişlik meselesiyle ilgili olarak şikâyetler var. Evet, elbette bu işi doğru düzgün yapan vatandaşlarımıza teşekkür ediyoruz, büyük bir yurttaşlık görevi yapıyorlar ancak burada da keyfi, kişisel ön yargı ve yanlış tespitleri önleyecek şekilde bu müessesenin de ele alınmasının ben doğru olacağını düşünüyorum.

Şimdi, zamanımız azaldı, kısa kısa birkaç konu var. Bu 18 Ekim 2025 Cumartesi günü saat 20.00 civarında DEM organizasyonunda Diyarbakır'da gerçekleştirilen bir yasa dışı toplantı ve gösteri yürüyüşü yapıldı. Burada, biliyorsunuz, işte yani terör örgütü lehinde bildiriler yapıldı, afişler taşındı. Mesela "Şehitlerin hayali gerçek olacak, özgür önderlik surlara çıkacak." pankartı açıldı; "PKK halktır, halk burada." kahraman Türk polisi için "Düşman!" sloganları atıldı. Ben özetle şunu söylemek, sormak istiyorum: Bu yürüyüşe hakikaten siz hangi kanuna istinaden, neye istinaden müsaade ettiniz? Yani bir terör örgütü lehinde afişlerin açıldığı... Ve saati de 20.00 yani gün batımından sonra normal şartlarda böyle benim bildiğim kadarıyla... Elimde burada kanun maddeleri var, vaktim azaldığı için onları söylemiyorum. Yani saat 20.00'den sonra böyle bir gösteri yürüyüşüne hangi kanununa istinaden müsaade edilmiştir ve niçin müsaade edilmiştir? Daha sonra da bu özellikle Türk polisi için "Düşman!" şeklinde slogan atan veya terör örgütüyle ilgili slogan atanlar, onun lehinde slogan atanlarla ilgili herhangi bir adli soruşturma yapılmış mıdır? Bunlara da cevap verirsiniz sevinirim.

Şimdi, Emniyetin uyuşturucu raporunu takip ediyoruz. Gerçekten yani Türkiye'nin artık yalnızca bir transit ülke olmadığını, sentetik kannabinoidler, metamfetamin ve sentetik ecza başta olmak üzere yeni nesil uyuşturucu maddeler açısından hedef pazar ve üretim, dönüştürme girişimlerinin odağı hâline geldiğini maalesef görüyoruz. Uyuşturucu yaşının çok küçük yaşlara indiğini biliyoruz. Dolayısıyla tabii, uyuşturucuyla mücadelenin de yalnızca bir operasyon sayısı veya yakalama miktarına indirgenmemesi gerektiğini, gençleri hedef alan yaygın ve agresif bir risk ortamıyla karşı karşıya olunduğunu da görmemiz gerekiyor. Uyuşturucuya çok kolay ulaşılabilirliğine yönelik olarak ciddi şikâyetler var. Yakalamalarla ilgili istatistikleri burada epeyce vermişsiniz ama yani niye ülkemizde bu kadar çok uyuşturucuya ulaşılabilir, bunu da size sormak gerekir tabii ki.

Bir de cezaevlerinin -biraz Adalet Bakanlığı konusuna girmekle birlikte- etkin tedavi ve rehabilitasyon mekanizmalarıyla desteklenmediği sürece örgütlü suç yapıları için yeniden örgütlenme alanına taşınma riskinin olduğunu da zannediyorum görmek gerekiyor.

Şimdi, Emniyet teşkilatındaki intiharlar ve sorunlara yönelik anket çalışması var. Emniyet Teşkilatı Sivil Toplum Kuruluşları Birliğinin bir çalışması var 2024 tarihli. Burada, tabii, çok çarpıcı sonuçlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun, iki dakika süre veriyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Tabii, ben bu çalışmanın teknik açıdan kalitesini bilmiyorum doğrusu ama kamuoyuna açıklanmış bir şey, bununla ilgili sizin tarafınızdan da zannediyorum herhangi bir değerlendirme de yapılmadı. Şimdi, buradaki sonuçlara bakılırsa, yaklaşık 15 bin yani örnek olarak çok iyi, 15.360 personelle yapılmış bir anket. Mesela, diyor ki: "Çevrenizde intihar eden ya da intihar girişiminde bulunan -bu polisler soruluyor- bir meslektaşınız oldu mu?" sorusuna 3/4'ü "Evet." cevabını veriyor yani polislerimizin 3/4'ünün tanıdığı veya etrafında olan birisi bir intihar girişiminde bulunmuş. "Hiç intihar etmeyi düşündünüz mü?" sorusuna polislerin 1/3'ü "Evet." diyor yani yüzde 35,2'si. Bu çok fevkalade ürpertici bir oran. Ondan sonra, Emniyet teşkilatı personeli hakkında "İstifa etmeyi düşündünüz mü?" sorusuna 7/10'u istifa etmeyi düşündüğünü ifade ediyor personelin. "Başka bir meslek seçme şansınız olsa Emniyetten ayrılır mısınız?" sorusuna "Evet." diyen yüzde 77; bu da çok yüksek bir oran. Dolayısıyla polislerin ciddi ekonomik sıkıntılar, mobbing altında çalışma gibi birtakım şikâyetleri var. Yani bunları, bilmiyorum, siz de ölçüyorsunuzdur. Diyelim ki bu rapor çok gerçekleri yansıtmıyorsa da...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Erhan Bey, kim ölçmüş onu?

ERHAN USTA (Samsun) - Emniyet Teşkilatı STK'leri Birliği.

Bakın, ben bundan mutlak bir sonuca gitmiyorum, tam tersine, diyorum ki böyle bir rapor var, ben bir milletvekili olarak bu raporu dikkate almak durumundayım. Ha, bu rapordaki değerlendirmeler yanlış olabilir, buna ilişkin de sizin bir şey söylemeniz lazım. Şu anda bugün burada değil, bununla ilgili kamuoyuna açıklama yapılması lazım, bu raporla ilgili. Veya çok ciddi mesela bununla ilgili çalışmalar yaptırılabilir, o çalışmalar çerçevesinde de böyle bir şeyin olmadığını söylemek lazım ama yani bizim çıplak gözle de baktığımızda, gördüğümüzde ciddi bir şekilde bir problem olduğunu görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) - Bitireceğim Başkanım.

Tabii, bu hemen bir anda bugünkü üst yönetimin sorunudur, oradan kaynaklanan bir şeydir diye söylemek çok fazla mümkün değil elbette, bunun belki yıllara dayanan bir temeli var ama netice itibarıyla buna bakmak gerekiyor.

Şimdi, 17 Mayıs 2025'te PKK yöneticileri Ali Haydar Kaytan ve Rıza Altun için düzenlenen sözde anma etkinliğine izin vermek istememesine ilişkin süreç sonrasında İçişleri Bakanlığı tarafından merkeze çekilen Tunceli Valisi Bülent Tekbıyıkoglu... Bir defa, kendisinin karşısında saygıyla eğildiği bir Türk milliyetçisi olarak, bir vatanperver olarak söylüyorum. Keşke başka valilerimiz de böyle olabilse ama devletin burada kendi valisini bu kadar kolay... 2 teröristin anma törenine ilişkin bir meselede devletin valisini bu kadar kolay harcamaması lazımdı. Yani bundan duyduğum -buna çok şey söylenebilir ama- üzüntüyü burada ifade etmek istiyorum. Bu, bir defa, hiçbir şekilde çağdaş yönetim normlarına da uygun değil, hiçbir şeyle bunu bağdaştıramayız. Yani oraya biz devletin bir

temsilcisi olarak valiyi gönderdiysek o valinin de oradaki işleyişe ilişkin kanaatlerine bir miktar dikkat etmek lazım, onlara saygı duymak lazımdı. Tam tersine, bu yapılmadı ve oradaki Vali, 2 teröristin anma töreni yüzünden, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kahraman bir Valisi merkeze alındı. Bu ayıbın da ben bugünkü Hükûmete yeteceğini düşünüyorum.

Bu mafya meselesine girecektim, vaktim kalmadı ama şunu görmek lazım ki bugün mafya ve çeteleşme özendiriliyor, çocuklarımız genç yaşta... Bunun bir sürü ekonomik sıkıntıları var ama asayiş boyutu sizinle ilgili, mafyanın eline geçmiş durumda. Bunlarla ilgili de daha ciddi tedbirler almak gerekir diye düşünüyorum. 1,5 trilyon lira bütçeniz var bağlı ilgili kuruluşlarla birlikte bu bütçenin de ülke hayrına harcanması konusunda iyi dileklerimi, temennilerimi iletmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Mustafa Erdem, Cavit Arı, Orhan Yegin, Ayyüce Türkeş Taş olarak devam edeceğiz ama önce 17.15'e kadar ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 17.16

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.30

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 -----

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - 15'inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Konuşma taleplerini karşılamaya devam ediyoruz.

Sayın Mustafa Erdem, buyurun.

Süreniz on dakika.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, üç sene önce göreve başladığınızda, aslında biz muhalefet partilerinin milletvekilleri olarak sevinmiş, sizi tebrik etmiştik. Zira ülkede toplumsal kamplaşmanın en önemli unsuru olan, demokrasiyi sadece süslü bir kelime sanan bir selefiniz vardı fakat maskeniz çabuk düştü. Tam bir sene önce buraya geldiğinizde Esenyurt Belediye Başkanımız sabaha karşı kapısı kırılarak gözaltına alınmış ve uyduruk iddialarla tutuklanmış, yerine kayyum atanmıştı. O gün bunun bir demokrasi darbesi olduğunu söylemiştik. Ahmet Başkanımız şimdi serbest bırakıldı; elle tutulur, somut bir delil bile yok. O zaman da "Suçu varsa herkes yargılanır, cezası varsa çeker. Bu insanlar belediye başkanı, bunlara bu muameleyi yapmayın, halkın iradesine darbe vurmayın." demiştik ama siz hukuku ayaklar altına alan bir muamele yaptınız.

Değerli milletvekilleri, şimdi, o tarihten bu yana bir sene geçti; 17 CHP'li belediye başkanı cezaevinde, demokrasi askıda, halkın iradesi gasbedilmiş durumda ve iddianameler ortada. Bu, bir düşman hukuku değil de irade gasbı değil de nedir diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, bir senede ülkenin önemli sorunlarını bir kenara bırakıp saray talimatıyla İçişleri Bakanlığını muhalefete ve demokrasiye karşı bir savaş bakanlığı hâline getirdiniz. Bunu üzülerek söylüyorum. CHP'li belediye başkanlarımız, il başkanlarımız tamamen siyasi nitelikteki operasyonlarla ve suçlamalarla tutuklandı. Şimdi iddianameler hazırlanıyor, yargılamalar başlayacak ve gerçekler ortaya çıkacak. Halkımız da bunu yakından takip ediyor. Vahim olan nedir biliyor musunuz? Halkın oylarıyla seçilen başkanlar gözaltına alınırken sizin tarafınızdan Türkiye'de âdeta terör örgütü liderlerine uygulanacak bir sistem devreye sokulmuştur. Gözaltındaki belediye başkanlarımız insanlık dışı biçimde gözaltına alınmıştır. Yoğun polis ablukası altında itilip kakılarak bazılarının elleri kelepçeli şekilde sağlık kontrolüne götürülmesinin görüntüleri maalesef tüm ülkeye servis edilmiştir. Sayın Bakan, siz bu belediye başkanlarına bu muameleyi gerçekten niye yaptınız, kimin gözünü şirin görünmeye çalışıyordunuz; anlaşılır değil.

Yine, İBB Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun tutuklanmasının ardından iradesine sahip çıkanlar Saraçhane'de ve yurdun dört bir yanında toplandı. Kimler vardı orada? Gençler, kadınlar, emekçiler, öğrenciler, emekliler, gazeteciler; hepsinin ortak talebi "İrademe darbe yapma." idi ama iktidar ne yaptı? Siz ne talimat verdiniz Sayın Bakan? Vatandaşa gazla, copla, tazyikli suyla saldırıldı; altı gün içinde 1.418 kişi gözaltına alındı. Bu, demokratik bir ülkede olmaz Sayın Bakanım. Görüntüler ülkenin hafızasına kazındı; coplanan öğrenciler, yerlerde sürüklenen insanlar, gazdan kaçarken ayakkabılarını kaybedenler, panikten insanların birbirini ezdiği anlar... Bu hangi yasaya uygun Sayın Bakan? Bunlar, demokratik hakkını kullanan vatandaşlara karşı savaş açmış bir iktidarın uygulamalarıdır. Bu şiddet ordusunun komutanı da maalesef sizsiniz.

Bakin, ifadelerde ve tutanaklarda var, hem Ankara'da hem İstanbul'da gözaltına alınan kadınların çıplak aramadan geçirildiği, tacize uğradığı iddiaları var. Demokratik hakkını kullanmanın dışında ne yapmış bu insanlar Sayın Bakanım? Bu İçişleri Bakanlığı sokaktaki genci ezerek mi güç gösterisi yapar, gazeteciyi gözaltına alarak mı demokrasi sınavı verir? Bunlar için soruşturma açacağınıza bunları uygulayan bazı polisler için "Kahraman polislerimizle iftihar ediyorum." diyerek bu yöntemleri uygulayanları cesaretlendiriyorsunuz.

Sayın Bakan, kimse polisle kavga etmiyor, biz polisimizin yanındayız, biz sizin emirleriniz altındaki hukuksuz polis şiddetine karşıyız. Bu yaşananların asıl sorumlusu maalesef sizsiniz.

Yine, sayın milletvekilleri, bu ülkenin 1'inci partisinin il başkanlarına hem de Atatürk'ün kurduğu partiye mahkeme kararı gerekçe gösterilerek kayyum atanmıştır. Partimiz "Babaevine sahip çıkıyoruz." diyerek bütün örgütlerini dayanışmaya çağırmış ama Valilik aynı saatlerde âdeta İstanbul'da olağanüstü hâl ilan etmiş, yolları kapatmış, il binamız polis tarafından abluka altına alınmıştır. Ve daha ileri giderek il binamız polis şiddetiyle işgal edildi, milletvekillerimiz darbedildi, yüzlerine biber gazı sıkıldı; kadınlar, gençler tekmelendi; onlarca yurttaş gözaltına alındı. Bu, demokrasi değil polis devleti anlayışıdır Sayın Bakan ve bütün bunların ardından çıktınız "Mahkeme kararını yok saymak hukuka meydan okumaktır, devlet gereğini yapacaktır." dediniz. Biz hukuka meydan okumadık, hukuka siz meydan okudunuz. Anayasa'nın 34'üncü maddesi "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir." diyor, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11'inci maddesi aynı şeyi söylüyor; AİHM ve AYM kararları ortada, yasa ortada, hukuk ortada; Anayasa'yı ve yasa'yı çiğneyen maalesef siz oldunuz. Sayın Bakan, bu ülkenin polisini iktidarın değil, milletin emrine vermek zorundasınız; kolluk gücünü bir partinin sopası gibi kullanamazsınız. Polis, iktidarın değil hukukun polsidir.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan AKP iktidarı varlığını devam ettirsin diye tüm muhalefete savaş açarken bakın, ülkede durum ne? Organize suç örgütleri 18 yaş altına indi, mahalle çeteleri ülkeyi kuşattı, kendilerine "Daltonlar" "Redkitler" ve benzeri adlar veren çeteler kontrolden çıktı, özellikle büyük şehirlerde terör estiriyorlar. Son yıllarda tüm tehdit, haraç, kurşunlama, cinayet işlerinde bu çocuk çeteler var. Bakın Sayın Bakan, TÜİK verilerine göre 2024 yılında çocukların karıştığı olay sayısı 612.651; bu sayı 2023 yılına göre yüzde 9,8 oranında artmış. Suça sürüklenen çocukların yüzde 40,4'ü yaralama; 16,6'sı hırsızlık; 8,2'si uyuşturucu suçlarına karışmış. Bakın, genç yaşta öldürülen Polis Memurumuz Şeyda Yılmaz'ı öldüren 19 yaşındaki Yunus Emre Geçti'nin 26 suçtan kaydı var. Yine, Sinan Ateş cinayeti sanıklarından Serdar Öktem İstanbul'un göbeğinde uğradığı silahlı saldırı sonucunda yine çeteler tarafından öldürüldü, şüphelilerden 2'si 18 yaşın altında. Yine, İzmir'de bir tarikat bağlantılı bir çocuk evinin sokağında karakol basıp polislerimizi katlediyor, katliam öncesi sosyal medya paylaşımları var, önlem alınmış değil ama iktidarı eleştiren en ufak "tweet"te sabaha karşı insanların evi basılıyor. Bu uygulama hız kesmeden devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, Mihyeddin Yakışır olayını biliyorsunuz, sahte diplomacı; devletin çöküşünün tablosu. Türkiye Cumhuriyeti devletinin sistemine 29 yaşındaki uyuşturucu bağımlısı bir torbacı sızmış, bu torbacı sahte başkomiser kimliğiyle emniyet içinde gezmiş, e-imza kullanmış, diploma dağıtmış, devletin tüm sınav sisteminde oynamalar yapmış yani rezillik diz boyu ama gelin görün bizim belediye başkanlarımız ise veri sızdırmakla yargılanıyor. Vallahi diyecek laf bulamıyorum!

Kadın cinayetleri her gün artıyor, her gün sokak ortasında 2-3 kadını katlediliyor. 2025 Aile Yılı'nın ilk dokuz ayında 290 kadın öldürüldü ama buna barikat yok; barikat, "Zeytinime dokunma." diyen köylüye, yemek fiyatlarını protesto eden öğrenciye.

Sayın Bakan, uyuşturucu yaşı 11-12 yaşına kadar düştü, gençler uyuşturucu batağında, önlem yetersiz. Bakın, Emniyet Genel Müdürlüğüne 2024 yılı bütçesinde "Bağımlılıkla Mücadele Programı" altında 5 milyar 937 milyon lira ödenek ayrılmışken toplam harcama sadece 1 milyar 40 milyon lira olmuş, ödenegi kullanma oranı yüzde 17,5 yani buradan da ne kadar mücadele ettiğiniz aslında belli oluyor. Benzer şekilde, 2025 yılı bütçesinde de Bağımlılıkla Mücadele Programı altında 7 milyar 341 milyon liralık ödenegin sadece 462 milyon lirası kullanılmış yani bu alanlarda hiç mücadele etmediğiniz ortada Sayın Bakanım.

10 Kasım 2025 tarihinde yayınlanan Küresel Organize Suç Endeksine göre Türkiye suç rekoru bakımından 193 ülke arasında 10'uncu sırada ama asıl ürkütücü olan veri, devlet aygıtının içine yerleşmiş, faaliyetlerini bizzat devletin kurumları içerisinde yürüten suç aktörleri açısından Türkiye 193 ülkeden 7'nci sırada Sayın Bakanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Son bir dakika.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Veriler ortada, gençler tehlike altında ama siz, uyuşturucu baronlarını bitireceğinize ünlü isimlere yapılan uyuşturucu operasyonunu "başarı hikâyesi" diye pazarlıyorsunuz.

Sayın Bakan, ülkenin asıl beka sorunu bunlardır. Bu millet sizden gerçek suç örgütlerine karşı mücadele bekliyor. Bunları yapın, biz sizin arkanızdayız, biz polisimizin arkasındayız; cesur olun diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Cavit Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, Değerli Bakan Yardımcıları ve milletvekili arkadaşlarım; ben de sizleri öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ülkenin genel anlamında huzurundan sorumlu bir Bakansınız. Gerek Emniyet teşkilatı gerek Jandarma gerekse diğer faaliyet kollarıyla birlikte eğer bir ülkede "huzur" denecekse ilk akla gelen Bakanlık siz ve sizin Bakanlığınız. Dolayısıyla Sayın Bakan, ben size sormak istiyorum: Sizce bu ülkede huzur var mı? Siz, bu ülkede huzur olduğunu görüyor musunuz ya da düşünüyor musunuz? Bunu sormak istiyorum. Yani bugün toplumda şöyle baktığımızda gerçekten insanlar infiale kapılmış vaziyette. Ha, bunun değişik nedenleri var yani ekonomik boyutu var, sosyal boyutu var, genel anlamda strese girmiş bir toplum boyutu var yani kısacası, toplum gerçekten infial vaziyetinde ve artık sokakta kimsenin kimseye yan bakmaya cesaret edemediği yani yolda "Yok, beni solladın." deyip sopalarla insanların linç edildiği bir ülke hâline geldik. Yani böyle bir toplumdayız şu an ve böyle bir dönemi yaşıyoruz. Gerçekten, insanların artık birbirine tahammülü kalmadı, can güvenliği de kalmadı yani kime, nereden, nasıl bir saldırı geleceği, hangi gerekçeyle veya bahanelerle başına ne iş geleceği belli olmayan bir ülkedeyiz Sayın Bakan. Yani sorgulanması gereken taraf gerçekten bu yani.

Şimdi, polisimiz görevini yapmaya çalışıyor, sıkıntıları var, zor durumda, Jandarmamız aynı şekilde, gerek iç güvenlik gerek sınır güvenliği, her şey bir arada. Yani böyle bir dönemi yaşadığımız süreçte size de gerçekten görev düşüyor ve bunu yaparken de toplumda bir ayrışmaya müsaade etmeden bunun yapılması gerekiyor. Ama bakıyoruz ki kolluk kuvvetleri sadece bir iktidarın kolluk kuvveti ve kendinden olmayana karşı hasmane tavır sergilensin diye alanlara gönderilen bir vaziyete dönüşmüş vaziyette. Sayın Bakan, gelin miting girişlerine bir bakın veya diğer toplumsal etkinliklere bir bakın. Ya, alana girerken vatandaş girmemeye zorlanıyor, böyle bir dönemi yaşıyoruz. Yani polis de bizim polisimiz, jandarma da bizim jandarmamız yani siz "bizden yana-bizden olmayan" ayrımını o insanlara empoze etmeyin. Ve yapılan eylemlerdeki o jandarmanın, polisin tutum ve davranışı, o genç kızlara, gençlere, kadınlara, erkeklere olan davranışlarını bir görün ya! Sayın Bakanım, gelin, bir bakın. Karşıdaki insanlar bu ülkenin düşmanı değil, karşıdaki insanlar yabancı unsur değil, bu ülkenin vatandaşı. İşte Saraçhane olayları ve bütün şehirlerde benzer etkinlikler düzenlendi. Bir hafta on gün sürdü. Ya, orada ne muamelelere maruz kaldı? Yanımdaki milletvekili arkadaşın gözüne yarım metreden biber gazı direkt hedef alınarak sıkıldı, ben tesadüfen kenarda kaldım ya. Ya, milletvekili bu Sayın Bakan, milletvekili, üstelik tanınmış bir milletvekili; görüntüleri yanımızda. Ya, bu talimatları siz verirken gerçekten vicdanınız... Yani neye göre bu talimatlar veriliyor veya bu talimatları veren müdür arkadaşlar sizin bilginizle mi bunları yapıyor? Ben sormak istiyorum. Eğer böyle davranırsak toplumda huzur kalmaz. Sizin göreviniz, siyasi ayırım yapma değil toplumdaki huzuru sağlama bakanlığı ama daha önce de söylendi ya kendi arazisini kurtarmaya çalışan köylüye, zeytinini kurtarmaya çalışan teyzeye, su kaynaklarını kurtarmaya çalışan amcaya saldıran jandarma-polis istemiyoruz ya! Böyle olmasın yani onlar da kendi için, toplum için, memleket için mücadele eden gerek o bölgenin insanı gerek çevreci insanlar Sayın Bakan.

Siz, ülkede bir kere huzuru bitirdiniz ve gerçekten can güvenliği kalmadı bu sokaklarda. En ufacık bir olayda... Ya, bakkalda adam bozuk para üstü tartışması yaşıyor, akabinde 3 kişi giriyor, adamı linç ediyor tekme tokat sopalarla, sonra da elini kolunu sallayarak geziyor. Yok, efendim, işte, değişik nedenlerle "Yan baktın." da "Yok, öbür tarafta, bilmem ne yaptın da." Toplum o hâle geldi. Yani Sayın Bakan, sorgulanması gereken nokta burası. Yani diğer konuları bir şekilde çözeriz, çözülür. Ha, bu zamana kadar da çözemediğiniz için belki de bu olaylar bu kadar büyüyor ayrı bir mesele ama sorgulanması gereken, tekrar söylüyorum, üzerinde çalışmanız gereken yön burası.

Polis, sadece sizin ve sadece AKP'nin polisi değil; jandarma, sadece bir siyasi partinin, AKP'nin, iktidarın polisi, jandarması değil. Böyle bakmayın, böyle bakmayın. Yani o polis arkadaşlar, jandarma arkadaşlar, görevli arkadaşlar öyle düşünmesinler. Bu memleketin polisi, bu memleketin askeri ya! Ama sizin tutum ve davranışlarınız sadece bir yere mensuplarmış gibi algı yaratıyor. O algı da sokağa sirayet ediyor Sayın Bakan, ben size söyleyeyim.

Şimdi, bugün sizin Bakanlığınızın görüşmesi olacağını bilen, duyan arkadaşlarımızın bazılarının talepleri var. Sayın Bakan, belediye başkanlarımızın şöyle bir talebi var: Belediyelerin EDS ücreti alacakları var Bakanlığınızdan. Bugüne kadar bu ücretler yeterli derecede ödenmemiş. Belediyelerin hemen hemen çoğunluğunun EDS ücreti alacakları var. Bu alacakların ödenmesini bekliyor belediyeler ya da ödeyemeyeceksiniz belediyelerin vergi ve SGK borçlarıyla mahsup edilmesi noktasında temlik yetkisi vermenizi bekliyorlar. Bu konuda gerekli talimatları verirseniz belediyeler en azından ekonomik anlamda biraz rahatlar diye düşünüyorum. Bu konuda belediyelerle ilgili alacak konusunda talimatınızı bekliyoruz Sayın Bakanım.

Yine, Sayın Bakan, Antalya ili Korkuteli ilçemizin bir talebi olmuş sizden, Bakanlığınızdan hayvan barınağı konusunda bir destek... Bu konuda sizlerden... İlçenin mevcut nüfusunun özellikle yaz aylarında çok yoğun olması nedeniyle bu sorunun çözümü noktasında sıkıntı yaşanıyor. Korkuteli Belediyesi sizden bu anlamda destek istiyor.

Sayın Bakan, bir konu var -onu da daha önce burada çok defalarca konuştuk- şehitler arasında ayrımlar yapıldığı konusu. Bugün bir şehit ailesinin tarafımıza gönderdiği mesajı paylaşmak istiyorum. 15 Temmuz sürecinde şehit olan Antalyalı bir evladımızın anne ve babası. Babasına bu polis kardeşimizin beylik tabancası veriliyor, babası beylik tabancasını alabilmek için kendisinden istenen sağlık raporu için hastaneye gidiyor ve babasından 1.300 TL ücret isteniyor. Şimdi, tabii ki burada mesele tek başına bir para meselesi değil yani 1.300 TL'yi verebilir, veremez, verebilecek durumda olur, veremeyecek durumda olur; ayrı bir mesele ancak düzenlemelerin çoğunda eş ve çocuklardan bahsediliyor, şehit eş ve çocuklarına birtakım haklar sağlanırken bu olayda olduğu gibi, o çocuğu yetiştiren anneyi ve babayı da yok saymayalım. Benzeri uygulamalarda olduğu gibi anneye ve babaya da bu imtiyazlardan yararlanma noktasında gerekli katkıyı sağlayalım. Dediğim gibi, bir taraftan evladını kaybetmiş bir annenin, bir babanın orada kendisine bırakılan bir beylik tabanca için para ödemiş olmasının onları manevi anlamda daha çok yaraladığı ortada. Bu anlamda bir düzenleme yapılmasının da ihtiyaç olduğunu sizlere yeniden ifade etmek istiyorum.

Yine, bizim Antalya bölgesinde özellikle otelcilerin sorunları var. Kimlik bildirim sistemiyle ilgili, orta ve küçük ölçekli otel ve pansiyonların kimlik bildirimleriyle ilgili zaman zaman sorunlar yaşadığı ve kısa süre içerisinde bildirimde sorun yaşarsa ruhsat iptaline kadar giden bir süreç var. Özellikle eski pansiyonların ve çoğu basit konaklamayla ruhsatlandırılmış olan bu tesislerin çoğunluğu eski parseller, eski taşınmazlar eğer ruhsat iptal edilirse yeniden ruhsat çıkarılmaları çok zor; bu da o esnafı mağdur edecek bir durum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Dolayısıyla, bu anlamda süreli olursa yani en azından yılda 1-2 kere tekrar edilirse, en az 2 kere tekrar edilirse gibi kayıtlar konursa esnafın mağduriyetinin önüne geçilmiş olabilir.

Polislerimizin sorunlarıyla ilgili burada çok detay konuşmalar yapıldı, ben de o konuşmalara aynen iştirak ediyorum. Bu konuyla ilgili bana gelen taleplerden bir tanesi de terfilerle ilgili düzenlemelerin neredeyse iki yıldır yapılmadığı ve iki yıldır birinci sınıfa yükselme noktasında bir düzenlemenin olmadığı konusu var. Bu anlamda, Emniyetteki arkadaşlarımızın yani polis arkadaşlarımızın böyle bir beklentisini diğer sorunların yanında ilave olarak söylemek istiyorum.

Sayın Bakan, son olarak Esenyurt Belediyesiyle ilgili, Belediye Başkanımızla ilgili o kayyım sürecini ben de tekrar etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Geline süreç itibarıyla kayyım sürecine son verilmeli ve Belediye Başkanımızın bir an evvel göreve iadesiyle ilgili karar verilmeli diyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Son söz...

Sayın Bakan, sizin verdiğiniz verilerde -göç yönetimiyle ilgili söylüyorum- yakın tarihte...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ari, uzatmayı da yapmıştık.

CAVİT ARI (Antalya) - Bitiriyorum Başkanım, bir kelimeyle bitiriyorum.

Yakın tarihte geçici koruma altında olan Suriyelilerin sayısı önce 2 milyon 782 bin 733 olarak geçerken bugünkü sunumunuzda 2 milyon 381 bin 326 olarak geçmekte, ikamet izni verilmiş olan 1 milyon 85 bin 40 Suriyeliden de bahsediliyor. Şimdi, şunu sorayım: Şu an Türkiye'de doğan Suriyeliler bu sayıya dâhil mi? Bir de ne kadar Suriyeli ve diğer yabancı ülke vatandaşı seçmen olarak seçimlerde oy kullanıyor? Bunları da size sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim, sorularda da, inşallah, soracağız.

Orhan Yegin, buyurun.

Sayın Vekilim, süreniz on dakika.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bütün misafirler, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Ülkeyi güvenlik devletine çevirdi AK PARTİ." eleştirileri oldu sıkça. Yirmi üç yıldır güvenliği özgürlüğe, özgürlüğü güvenliğe feda etmeden ikisini de önemseyerek ülkemizde her ikisini de güçlendirecek politikaları, uygulamaları hayata geçirmeye çalışıyoruz, bunun mücadelesini veriyoruz ama biz özgürlükleri genişlettikçe birileri bundan mazarat çıkarıp sokakları, her yeri terörize etmeye, ülkeyi karıştırmaya çalışıyorlar ama biz, yine de bu ikisini birbirine feda etmemek için çalışıyoruz.

Arkadaşlar, şuna bir karar vermemiz lazım; bakın, bu memleket hepimizin, bu ülke hepimizin: Ölçsüzlük, sınırsızlık mı istiyoruz yoksa güvenli, gerçek bir özgürlük mü? Bireyin her istediğini yapabildiği mi yoksa başkalarının hakkının hukukunun gözetildiği mi? Bireyin keyfi için hukukun sınırlarını yırtıp atmasına yol açılması mı yoksa hukukun içinde sınırların en geniş manada kullanılması mı, toplumun huzuru mu? Marjinalliği teşvik eden, onu cesaretlendiren, yakmayı yıkmayı kutsayan bir özgürlük mü peşinde koşacağımız yoksa toplumu, onun huzurunu, refahını koruyup farklılıkları yaşatan, güvence altına alan bir özgürlük mü? Bizim olanı, hepimizin olanı; hepimizin sığınağı, dayanağı olanı, bu çatıyı korumak mı yoksa bu çatıyı entelektüel tartışmalara, marjinallerin taleplerine feda olabilecek bir düzeye götürmek mi? Buna bir karar vermemiz lazım. AK PARTİ'nin, Cumhur İttifakı'nın burada durduğu nokta nettir ama muhalefetteki arkadaşların kafalarının bu konuda biraz karışık olduğunu görüyorum. AK PARTİ'nin yirmi üç yıldır hikâyesinde durduğu yer burasıdır arkadaşlar.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Söylemediğimiz şeyleri bize izafe etme Orhan Bey; kendi kendine kıyas yapıyorsun, biz söylemiş gibi dile getiriyorsun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, AFAD, afetle ilgili bir şey söylemek istiyorum. Sayın Kısacık ifade etti, 1 milyon 300 binin üzerinde çadır dağıtmış depremde kurumlarımız, AFAD'ımız.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Satmış mı dedi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dağıtmış. Yaklaşık 100 bin civarında; uluslararası yardımlar -100 küsur ülkeye yardım çağrısında bulunmuşuz- sivil toplum kuruluşları, ondan sonra yurt içi bağışçılar, bunların hepsinin toplam buraya yaptığı çadır katkısı 100 bin civarlarında ama bugün siz Time dergisinin davetini baz alarak Time dergisine, onu davete söz konusu olan cümleye, Elif Şafak'ın yazdığı cümleye atıfla "Ben ülkemin benim üzerimden, benim yaptığım çalışmalar üzerinden küçük düşürülmesine razı gelmem." diyerek o ödülü almaya gitmeyen, onu kabul etmeyen, onu reddeden Haluk Levent'in çalışmaları üzerinden kalktınız burada "Devlet aciz kaldı, millet Haluk Levent'ten yardım istedi. Devlet yoktu, bitti, perişan etti milleti." dediniz. Bu, doğru değil.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Devlet yoktu, demedim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Depremde yoktu, ilk günler yoktu.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Yetmiş iki saat çorba bile dağıtamadı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bir hafta yoktu Orhan Bey, ben deprem bölgesi vekiliyim, yoktu; ilk bir hafta yoktu AFAD.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ya, sizin orada yoktu belki.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Maraş'ta yoktu, herkes biliyor, Cumhurbaşkanı itiraf etti ya, yoktu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizin hemşehriniz bence sizin kurduğunuz bu cümleden bir mahcubiyet duymuş olabilir çünkü şöyle düşünmüştür muhtemelen, demiştir ki: "Ya, benim hemşehrime kullandığı cümle beni değil Elif Şafak'ın gerekçesini, dolayısıyla Time'a daveti memnun etmiştir." diye düşünmüştür.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Cumhurbaşkanı söyledi, dedi ki...

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Özur diledi, af diledi ya!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Arkadaşlar, depremde ve sonrasında "Devlet yok." dediniz. Bu, büyük bir haksızlık. Biz tarihimizin en büyük afetiyle karşı karşıya kalmışız.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Maraş'ta AFAD binası depremde ilk yıkılan yer oldu.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - 350 bin konut yapmış bu hükûmet, 350 bin konutu daha dün teslim ettik.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Yaşar Bey, lütfen...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ya, biraz insaf ya! Biraz insaf ya!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben sana insaf diyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Biraz vicdana davet ediyorum sizi.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Neyse, 350.000'inci konut teslim edildi; yıl sonuna, bir aya kadar -453 bin kadar- konutunu almamış kimse kalmayacak. Vatandaş neyin ne olduğunu biliyor, ben başka bir şeyin altını çizmek istedim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Biliyor tabii.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ben başka bir şey söylemek istedim. Eksik kaldığınız yer olur, yetişemediğiniz yer olur, iş büyük olur, felaket büyük olur ama orada küçük, hemen çözülebilecek meseleler üzerine devleti küçük düşürmenin, devletin yaptığı bu kadar büyük işleri küçük görmenin bir anlamı yok. Onun altını çizmek istedim. Yanlış anlamışız.

Şimdi, kayyuma gelelim, kayyum Sayın Tiryaki.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Tarihimize "kayyumcu parti" olarak yazılacaksınız; bitti, o kadar!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi bak, şundan emin olun: Biz bu kayyumların atanmasından mutlu değiliz. Biz kayyum atanmasından mutlu değiliz, memnun değiliz ama kardeşim, aday yaptığınız adamlara bir dikkat edin, çalışan arkadaşlarınız biraz dikkatli olsunlar.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Hakkâri'yi niye 3 Haziranda soruşturmayla aldınız?

(DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın vekiller, lütfen...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu ülkede bir hukuk var, diyor ki: "Terörden dolayı bir yargılama olursa, ondan dolayı bir suç olursa Bakanlık şu kanunun şu maddesinden hareketle şöyle yapar." diyor.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Ahmet Türk beraat etti.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - E, Ahmet Türk beraat etti.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Beraat etti...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ne yapacağız arkadaşlar? Yani bütün belediyelerinize mi kayyum atadık biz sizin?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Yalancı itirafçılarınız yüzünden...

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - E, Ahmet Türk beraat etti mi, etti.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Devletin bir mevzuatı var, o mevzuatı işletmek zorunda.

Devam edelim, şimdi diyor ki: Kayyumlar... 13 belediye atanmış memurlar tarafından yönetiliyormuş ve onlar da halka zulmediyormuş. Ne, nasıl zulmediyorlar Sayın Tiryaki, merak ediyoruz.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Valla ben on dakika anlattım, istiyorsan on saat daha anlatırım Orhan Bey.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Konuşmasına devam ediyor, bilmen belediyenin birinde duvarlara "tek devlet, tek millet, tek vatan, tek bayrak" yazmış. Ya, ne var bunda? Bunun neyi zulüm?

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - AK PARTİ'li belediye kazandığında yazıyor musunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kardeşim, bu milletin ihtiyacı olan cümle bu.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tekçilik her zaman zulümdür. Tekçi kafadan sıyrılmanız lazım.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Niye kendi belediyelerinize kazandığınız zaman yazmıyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Biz bütün farklılıklarımızla, renklerimizle, desenlerimizle işlediğimiz bu motifi tek devlet, tek bayrak, tek millet altında birleştiriyoruz.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - AK PARTİ bir belediye kazandığında yazıyor mu bunu ama kayyum yazıyor, sorun bu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu cümleyi yazmanın bir yere zulümle ne alakası var arkadaşlar?

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Tekçilik zulümdür, zulüm.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Siz bile gülüyorsunuz, siz bile inanmıyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Devam ediyor Sayın Tiryaki, diyor ki : "İşten çıkarmışlar kayyumlar." Bilmem, şu belediyede 36 kişiyi işten çıkarmışlar, Siirt'te 71 kişi işten çıkarılmış. Zannedersiniz ki onların belediye başkanları melek, melek. Arkadaşlar, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve iştiraklerinden 250 kişiyi işten çıkarmış sizin yöneticileriniz.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Son altı ayda işten...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dargeçit Belediyesi 35 tane arkadaşı işten çıkarmış.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Çünkü son gün, gideceğini bildi, işe aldı. Son gün bile işçi aldınız, son gün.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Viranşehir 48 arkadaşı işten çıkarmış, Halfeti 68 kişiyi işten çıkarmış, Cizre Belediye Başkanınız 97 kişiyi işten çıkarmış, Van Büyükşehiriniz 198 kişiyi, Van Su İdaresi de 272 kişiyi işten çıkarmış.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Trollük böyle bir şey işte, trollük bu ya, trollük.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bunlar sadece işten çıkarılanlar, bir de mobbing yapıp, zulmedip arkadaşları sürgün ettiğiniz sayılar var, onların sayıları bundan daha fazla.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ah, yazık(!)

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Dokuz yıldır yapıyorsunuz Orhan Bey, tam dokuz yıl.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Arkadaşlar, zulmeden sizsiniz. Sizin yaptığınıza benzer birtakım işler... Güvenlik soruşturmaları istenmiş, problemliler gelenlere belki birtakım işten çıkarmalar, sözleşme iptalleri yapılmış. Bunları gelip burada "İnsanlara zulmediliyor." diye... Yakışmıyor, olmuyor.

Devam edelim: Şimdi, başka bir arkadaş diyor ki... Genel merkezde, gitmiş, tablo hazırlanmış, gelmiş, uluslararası istatistik diye burada bize bunu anlatıyor, hiç utanmıyor da, yüzü de kızarmıyor.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Nerede hazırlayacak yani kapıda mı hazırlayacak?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, arkadaşlar, Suriye'nin, bilmem bir sürü ülkenin arkasına koymuşsunuz Türkiye'yi; işkencelerin yapıldığı, toplu katliamların yapıldığı. Ülkenizi bu kadar kötölemeyin. Bu ülke sizin de ülkeniz ve bu ülkeyi yönetmeye talipsiniz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bu hâlde getirdiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ne var bu hâlde? Ülkenin hâlinde ne var?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yönetemeyeceksiniz de millet size o yetkiyi vermeyecek ama amaç... Bakın, sorunları ifade etmek başka. Ben de Sayın Bakanla oturduğumda, uygulamalarla ilgili, o da bizimle oturduğunda, başka bakanlarla uygulamalarımızla ilgili şu niye daha iyi değil, şunu daha iyi yapabilmemiz lazım gibi konuşmalar yapabiliriz. Sizin cümleleriniz biraz daha iğneleyici olabilir ama devletinize bu kadar hakaret etmeyin, küçük düşürmeyin ya. Hani böyle bir devletin yok arkadaşlar, çok ayıp oluyor. Bunlar yakışmıyor.

MURAT ÇAN (Samsun) - Barrack'a söyle sen onu, Barrack'a, Barrack'a.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Geçelim.

Şimdi, güya kayırmacılık varmış, çifte standart varmış, yok bilmem ne, general suça karışmış, Merkez Bankası Başkan Yardımcısı, bilmem, yolsuzluğa karışmış, emniyet müdürü rüşvet almış. Ne olmuş kardeşim? Bunlar bunu yapmış da ne yapmış devlet?

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Yetimin hakkını yediniz, garibanın hakkını yediniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bunu buraya ben atadım diye, onu göreve ben getirdim diye, onun kararnamesinin altında benim imzam var diye kulağını kapatmamış, gözünü kapatmamış, kör kalmamış. Ne olmuş onlara? Yargılanmışlar.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Mustafa Yaman... Mustafa Yaman...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ceza alanlar var, yargılamaları devam edenler var, mahkûm olanlar var. Peki, siz ne yapıyorsunuz böyle adamlarınız için, ne yapıyorsunuz?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Siz serbest bırakıyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sokakları terörize edip insanları itaatsizliğe çağırıyorsunuz, sokakları yakıp yıkmaya, anarşiye davet ediyorsunuz insanları. Allah'tan çok ciddiye alınmıyorsunuz. Yandaşlarınız dışında kimse yanınızda yok da seçmenleriniz de sizi ciddiye almıyor da yapmak istediğinizi yapamıyorsunuz. Tamam mı arkadaşlar?

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Ya, he, he.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, niye korkunuz bu kadar?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bize oradan buradan lütfen laf atıp durmayın. Sonra da buraya gelip "Barışçıl gösterilere karşı emniyetin tutumu yanlıştır." eleştirileri...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, sen bir dayak ye bakayım, o zaman kaçarsın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - "Dayak ye." diyen mi var?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, arkadaşlar, Allah aşkına, İstanbul İl Başkanlığının seçimleriyle ilgili konuşuyor. Yok, işte, şöyle olmuş, 10 tane mahkemeye gitmiş, 10 tane mahkemeden dönmüş, AKP'li bir savcı çıkmış. Arkadaşlar, işinize gelen yargı sonucu olduğu zaman "namuslu hâkimler" "onurlu hâkimler", işinize gelmeyen karar olduğu zaman "AKP'li savcı". İşte bu, çifte standart bu, ikiyüzlülük bu arkadaşlar. İl Başkanlığınız, yok, polislerle kuşatılmış, yok, vekillere darbetmişler, biber gazı sıkmışlar. Karara uyacağız kardeşim. Beğenmiyorsak... Evet, beğenmeyebiliriz, uyacağız. Saygı duymak zorunda değilsiniz ama uymak zorundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bir dakika veriyorum.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Polisler bunu yapın diye karar mı verdi mahkeme? Neye uyacağız, neye?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizler Mecliste kürsüleri tutarak, arkadaşlar, Komisyon kapılarını burada kapatarak, mahkeme basarak, barikatlara uçarak bu ülkenin kararlarının önüne geçmeye çalışıyorsunuz. Saygı duyun, siyasetinizi yapın, milleti ikna edin, millet de sizi desteklesin.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Sen millî iradeye saygı duy önce, millî iradeyle!

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Polis şiddeti" "polis şiddeti" deyip duruyorlar. Evet, her meslekte yanlış yapanlar olabilir, o yanlışlıklar ayıklanır.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Saygıyı senden mi öğreneceğiz!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kimi gücü olması gerektiğinin ötesinde kullanabilir, üstüne gidilir, ayıklanır. Bütün teşkilatı suçlayacak cümlelerden kaçınmak lazım ama polisin sizden gördüğü şiddet ne ya, polisin sizden gördüğü şiddetle ne?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Vallahi ya... Vallahi...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, çok kesildi. Müsaadenizle...

Ne adaleti arıyorlar öyle? Polise taş atmalar matmalar... Ne adaleti ya! Kaldırım taşı atmalar, tekmelerle polisin üstüne gitmeler, polise bağırımlar, aşağılamalar, uşağınızmış gibi talimat vermeye kalkmalar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nerede gördün, ne gördün? Üfürüyorsun, nerede? Üfürüyorsun!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Orhan Bey, çabuk bitirin...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, bak, bir şey söyleyeceğim...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Üfürme! Sallıyorsun, meydanı boş buldun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bizim de engellendiğimiz zamanlar oldu...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ne zaman?

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...kardeşlerimizin örtüleriyle okullara alınmadığı zamanlar oldu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Git işine ya! Hâlâ... Git işine!

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - O zaman saygı mı duydunuz? Ne yaptınız o zaman, polise saygı mı duydunuz o zaman?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dur, dur, dur...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kim kime saldırmış ya, kimi duydun?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Partilerimize kapatma davaları açıldı ama kardeşim, saygı duymadık ama mücadele ettik...

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sokağa çağırmadık.

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...mücadelemizi sokakta yakıp yıkarak yapmadık, elimize silah alıp dağa çıkmadık; yakmadık, yıkmadık...

VELİ AĞBABA (Malatya) - O çocuklara sıkıgın gazdan utanmıyorsun, onu savunuyorsun be!

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...insanları sokağa, kargaşaya davet etmedik, "Mücadele edeceğiz; devleti yönetenler yanlış yapıyor, halka bunu anlatacağız, halk yönetimi bize verecek ve bu yanlışlıkları düzelterek..." dedik...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ayıp ayıp, onu savunuyorsun! Savunduğun şeye bak be!

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...ve hamdolsun, hepsini düzeltmek bizlere nasip oldu. Arkadaşlar, öyle anarşiyle hak araması olmaz; devlete karşı taş atarak, polise hakaret, küfür ederek adalet arayışı olmaz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Bozuk düzeninizde sağlam çark yok..

VELİ AĞBABA (Malatya) - İstanbul il binasının önünü gördün mü? Ayıp ya, ayıp ya! Atıyorsun! İftira, iftira! İstanbul il binasında kim kime taş atmış...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Son cümlem: Aramızdaki fark şu: Kimi kuyu kazar herkes o sudan içsin diye, kimi de kazar ki gelen geçen düşsün diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Durumunuz aynen bu.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sizden 10 puan öndeyiz, hadi hadi meydan, sandık.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Anarşik işler yapmayın kardeşim.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Anarşik mi? Vay, vay, vay. Vallahi, burada başka, öbür tarafta başka, çok orijinal yani.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sandık diyorum, anarşik görüyor bak.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Benim ne dediğim çok açık.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Tabii, tabii, görüyoruz

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ayyüce Türkeş, buyurun.

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, kıymetli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar ve basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz diyorum, bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Öncelikle Sayın Bakanım, bu Meclise gelirken Dikmen yokuşunun sağındaki Polis Moral Evinin moral bozucu yapısına bir el atmanızı talep ediyorum. Gerçekten çok yıpranmış ve eski duruyor. O benim dikkatimi çekiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Aman dikkat et, onu da yıkıp AVM yaparlar.

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Daha sonra, seçim bölgem Adana'dan ben de biraz bahsetmek istiyorum: Adana, bildiğiniz üzere, hem coğrafi konumu açısından hem de çok fazla göç alması sebebiyle hem ekonomik kalkınmasının bir büyükşehrin kalkınmasıyla doğru orantılı olmaması, gelir düzeyinin düşük olması, işsizliğin, özellikle genç işsizliğinin çok yüksek olması; bütün bunların, suça eğilimin, özellikle uyuşturucu bağımlılığının artmasına sebep olan bir ortama sahip bir şehir. Siz de Bakanlık olarak

şehrimize özel bir ilgi gösterip üzerinde duruyorsunuz, bir sürü yol da kat ettiniz. Sayın Adana Valimiz de bu konuda çok hassas ama Adana'ya karşı daha fazla hassasiyet göstermenizi ve daha çok vakit ayırmanızı bir kere daha buradan Adana Vekili olarak talep etmek istiyorum.

Konu suç ve suçluya gelince -önceden de dile getirmiştım Sayın Bakanım- Türkiye'de maalesef bir grup insan kendini suç işleme meyzietine sahip hissetmekte. Bunun önünü kesmeniz kesinlikle şart; bu, Türkiye'nin bir beka problemi. Herkes kanun önünde eşit olduğunu bilmeli ve hissetmeli; polisin, jandarmanın caydırıcı gücü herkes için eşit olmalı; bazı siyasi partiler ile suç örgütü liderleri eşleşmemeli mesela. Biz siyasilerin suç örgütleriyle işi olamaz, olmamalı. Bu, topluma yanlış yönlendirme ve sinyal vermektedir.

Yine Bakanlığınızla ilgili, işte şu, şu bakanlığın şu kısmında güçlü; bu, bu bakanlığın bu kısmında güçlü, ona bu karışıyor, buna bu karışmıyor söylemleri her ne kadar doğru olmasa da toplum ve vatandaş üzerinde farklı algılar yaratıp farklı insanlara farklı imtiyazlar vermeye sebep olmaktadır. Örneğin, Minguzzi davasında, Minguzzi'nin annesinin davası bir türlü yürütülemedi, kadın devamlı tehdit aldı; şu anda adını söylemek istemediğim bir insanın avukatı devreye girdi, bir anda her şey sütlıman oldu. Bu, benim için açıkçası ne milletvekili olarak ne de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak kabul edeceğim bir algı değil, bunun önüne kesinlikle geçilmesi gerekiyor.

Ben de yine AFAD konusunda birkaç bir şey söylemek istiyorum Sayın Bakanım. Türkiye, maalesef, doğal afetler açısından şanssız bir ülke ve jeopolitik konumu, bulunduğu yer de bu konulara çok açık. Bu konuda çok fazla kötü tecrübelerimiz oldu, 6 Şubat depreminin acısı hâlâ hepimiz için çok taze. Yaşanan orman yangınları ve onunla ilgili yapılan çalışmaların zayıflığı da, maalesef yetiştirilmesi de hepimizin önünde. Biz diyoruz ki Sayın Bakanımız, Türkiye'de olağanüstü hâller bakanlığına ihtiyaç kesinlikle vardır, AFAD da kesinlikle bu bakanlık altında faaliyet göstermelidir. Yine, AFAD'ın bütçesine bakıldığında 2025 yılı başlangıç önergesi 267 milyon TL, buna karşın 2025 yılında bu ödeneğin yalnızca yaklaşık olarak 7 milyon TL'lik kısmı kullanılmış yani AFAD'ın 2025 yılı bütçesinin yaklaşık sadece yüzde 3'ü harcanmıştır. Bu oran olağan bütçe uygulamalarının çok dışında, son derece düşük bir gerçekleştirme düzeyine işaret etmektedir. Buna rağmen 2026 yılı için AFAD'a ayrılması öngörülen başlangıç ödeneği 373,5 milyon TL'ye çıkarılmakta, bu da 2025 yılı başlangıç ödeneğine göre yaklaşık yüzde 40 oranında bir artış anlamına gelmektedir. Bir önceki yıl bütçenin çok küçük bir kısmını kullanabilen bir kurum için niye bu kadar büyük bir artış oldu? Bu artışın bütçe teklifinin rasyonel temellerinin tartışılır hâle getirdiğini dile getirmek istiyorum. Aynı zamanda, 2027 bütçe teklifi 32 milyon TL, 2028 bütçe teklifi yaklaşık 35 milyon TL yani ciddi bir daralma gözüküyor burada. Bu kadar risklere sahip olan ülkemizde yapılması gereken tonlarca iş varken bu 2025 bütçesindeki bu kadar atıl kalma, 2026'daki artış ve 2027, 2028'deki bu sert düşüşün, bunların arkasındaki mantık nedir; onunla ilgili de bir açıklama bekliyorum.

Bir diğer değinmek istediğim konu da göçmenler Sayın Bakanım. 6 Kasım 2025 tarihi istatistik verilerine göre Türkiye Cumhuriyeti devletiyle vatandaşlık bağı bulunmayan ülkemizdeki yabancı sayısı -kaçaklar ve kayıt dışı hariç olmak üzere- 3 milyon 611 bin 131 olup bunların 2 milyon 384 bin 739 kişisi yani yüzde 66'sı geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerden oluşmakta, bunun dışında tabii kayıt dışı göçmenler de mevcut. Öncelikle hep söylüyorduk, yine söyleyeceğim, 81 ilde bu göçmenlerin ikamet etmesine izin verilmesinin kamu düzeni, kamu güvenliği ve kamu sağlığında risk oluşturduğu tartışılmaz bir gerçek. İskân Kanunu'nun 11'inci maddesi "Kasabalarda ve şehirlerde yerleşen yabancıların toplamı belediye sınırı içindeki bütün nüfusun tutarının yüzde 10'unu geçemez ve ayrı mahalle kuramaz." düzenlemesinin örnek alınması suretiyle ülkemizdeki Suriyeliler ile Afganlar başta olmak üzere göçmenlerin bölgesel bazlı belirlenecek olan sayısal bir oran kriterine göre ve topluca ikamet edemeyecekleri şekilde iskânlarının sağlanması önemli, bir kez daha vurgulamak istiyorum. Hatırlatmak istiyorum ki Suriye ve Afganistan vatandaşları başta olmak üzere hangi ilde ne tür bir hukuki gerekçe sonucunda yabancılara Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı verildiğinin İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı ya da Nüfus ve Vatandaşlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün internet sitesi istatistiki veriler bölümünde belirli zaman diliminde 18 yaş üstü ve altı ayrı ayrı ve toplam olacak şekilde yayınlanmasının, seçmen sayılarındaki artış oranlarının belirlenmesi ile vatandaşlık verilmesi işlemlerinin şeffaflığı ve kamuoyunun zamanında, doğru şekilde bilgilendirilmesi açısından çok gerekli olduğunu da vurgulamak istiyorum. Bakanlığınız tarafından yapılan açıklamalarda Suriyelilerin gönüllü eve dönüş yaptığı da görülmekte. Bunun üzerine Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yasa Dışı Göçmenlerin Geri Kabulüne Dair Anlaşma'nın Suriye Arap Cumhuriyeti'yle tesis edilecek diplomatik ilişki neticesinde güncellenerek etkinliğinin artırılmasının faydalı olacağını dile getirmek istiyorum. Suriye'deki rejim değişikliğini müteakip Suriyelilerin ülkemizde bulunma zorunluluğunun ortadan kalkması nedeniyle Cumhurbaşkanının sahip olduğu Geçici Koruma Yönetmeliği'nin göçmen geri gönderme yetkisini kullanma zamanının geldiğini kesinlikle düşünüyoruz.

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında 16 Aralık 2013 tarihinde imzalanan Geri Kabul Anlaşması'nın iptal edilmesi ya da Türkiye lehine güncellenmesine kesinlikle ihtiyaç bulunmaktadır. Geri Kabul Anlaşması'nın iptal edilmesi ya da Türkiye lehine güncellenmesi sonrasında Avrupa ülkeleri içinde açık sınır politikasının yürürlüğe konulmasının yanı sıra geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerin gidecekleri hedef ülkenin turistik, ticari ve çalışma vizesiyle ikamet izni mevzuatına uygun olarak düzenli göçmen statüsünde Batı ülkelerine, diğer bir ifadeyle geriye gönderilmelerinin yanı sıra ileriye de gönderilme hususları kesinlikle değerlendirilmelidir.

Son olarak da Sayın Bakanım, Terörsüz Türkiye sürecinden bahsederken herhâlde bu proje için mi yoksa Türkiye'deki terörü yenme açısından mı bilmiyorum ama Sayın Cumhurbaşkanına ve Devlet Bahçeli'ye teşekkür ettiniz; ben bunu kabul etmediğimi söylüyorum çünkü Türkiye Cumhuriyeti devletinin terör konusundaki başarısı kişilere değil, yüce Türk ordusuna, güvenlik güçlerine, MİT teşkilata ve tabii ki Türk milletinin büyüklüğüne bağlıdır. 2002'de yani AK PARTİ göreve geldiği zaman terör Türkiye'de bitmişti hatırlarsanız ama AK PARTİ iktidarınca 10 Mart 2009-22 Temmuz 2015 tarihleri arasındaki demokratik açılım süreci yönetiminin devreye sokulmasıyla çok iyi hatırlarsınız ki Diyarbakır Sur, Silvan, Mardin Nusaybin, Şırnak Merkez, idil, Cizre, Yüksekova gibi şehir merkezlerimize sızmak suretiyle mezkûn mahallelerden âdeta üst bölgesi gibi istifade edilmeye başlanılmıştı. Öte yandan, sözde ateşkes ve demokratik açılım süreci dönemi PKK/KCK terör örgütüne katılım sayısını artırma, silah ve mühimmat temini gibi faaliyetleriyle sonuna kadar istismar edilmiştir. Sözde ateşkes dönemi ve demokratik açılım süreci zaman aralığında nicelik ve nitelik olarak güç kazanan PKK/KCK terör örgütüne karşı sözde ateşkes dönemi ve çözüm süreci sonrasında

kırsal alanda ve mezkûn mahallelerde başlatılan operasyonlar neticesinde şehit ve yaralı sayımızda ciddi artışlar olmuştur. Sonuç, hendek olaylarıdır. Şimdi de göstermelik olarak silah yakma ve Irak'ın kuzeyine çekilme şovları yapan, tüm bileşenleriyle kendisini feshedeceği beklenen, Millî Güvenlik Kurulunca terör örgütü listesinden çıkarılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - ... yönünde karar alınması hâlinde sorunun hukuki zemininin tahkim edileceğine ilişkin açıklama yapılan PKK/KCK terör örgütüne, 14 Kasım 2025 tarihinde, Suriye'nin kuzeydoğusundaki sınırımızın hemen karşısındaki Cezire'de bomba ve silah eğitimi verilen teröristler için teröristbaşının posterleri ve PKK paçavraları önünde sözde yemin törenini yaptırılmıştır. Bu durumda teröristbaşının çağrısıyla PKK/KCK terör örgütü kendisini feshetmiş mi oluyor Sayın Bakanım? Tabii ki cevap "kesinlikle hayır"dır. Kısaca tekrar ifade etmek gerekiyor ki terör örgütü kendini feshetmemiş, sadece yılan kabuk değiştirmiştir.

Size son olarak bir soru sormak istiyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş'un, 7 Kasım 2025 tarihli, Terörsüz Türkiye sürecine ilişkin, millî güvenlikle ilgili kurumlarımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Tamamlayabilir miyim Başkanım?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun tamamlayın.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - ...başta Millî İstihbarat ve Millî Savunma Bakanlığı unsurlarının ve işte, akabindeki açıklamalarla, MGK kararıyla, PKK ve KCK'nın terör örgütü olmaktan çıkarılmasının gerekli olduğunu söylemiştir. Siz de bir Millî Güvenlik Kurulu üyesisiniz Sayın Bakanım, bu konudaki düşüncelerinizi merak ediyorum: PKK ve KCK terör örgütü değil midir, çıkarılmalı mıdır?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Yaşar Kırkpınar Bey, buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri, çok Saygıdeğer Bakanım, kıymetli Bakan Yardımcılarımız, değerli bürokratlar, basınımızın saygıdeğer mensupları, kıymetli hanımefendiler, beyefendiler; ben de hepinizi en kalbî, en samimi duygularımla saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyorum. Gerçekten çok önemli bir Bakanlığın Bakanısınız. Bugüne kadar yapmış olduğunuz görevlerden dolayı, başarılı ve üstün görevlerinizden dolayı size ve ekip arkadaşlarınıza ben gerçekten çok teşekkür ediyorum.

Tabii, sabahdan beri -İçişleri Bakanlığı bizim için çok önemli bir bakanlık, stratejik bir bakanlık. Sadece bizim için değil, bütün Türkiye için, bütün ülke insanı için- özellikle bazı istatistiklerin, maksatlı bir şekilde hazırlanan istatistiklerin burada açıklanmış olması gerçekten bizler için çok üzüntü verici. Bunlar hem polisimizin hem güvenlik güçlerimizin moralini bozan hem de bizleri üzen, aslı astarı olmayan istatistikler. Ben bunların burada konuşulmasının bile doğru olmadığını bir kere daha ifade etmek istiyorum. Tabii, ben konuşmamın genelinde polemiklere girecek değilim. Genel olarak İçişleri Bakanlığımızın uygulamaları ve AK PARTİ hükûmetlerinin politikalarıyla ilgili birkaç hususu dikkatlerinize arz etmek istiyorum.

Tabii, konuşmamın başında, ülkesi ve milleti uğruna can veren kahraman güvenlik görevlilerimiz ile yine, görevleri başında şehit olan mülki idare amirlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa ve sağlıklı bir ömür diliyorum.

Artık milletimizin hafızasında yetişemeyen, çözemeyen devlet algısı kalmadı; tam aksine, afet anında ilk andan itibaren sahada olan, göç yönetimini insani ve hukuki ilkelere göre yürüten, uyuşturucuyla, organize suçla, siber suçlarla, terörle kararlılıkla mücadele eden, hizmeti vatandaşın ayağına götüren bir yönetim anlayışı var. Ülkemiz, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, sınırları aşan bir vizyon ve devlet aklıyla bölgesinde ve dünyada huzur ve güven üreten, itimat telkin eden, sözü dinlenen bir ülke konumuna kavuşmuş durumda.

Sayın Bakanım, Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun en önemli ayağını Türkiye'nin huzuru olarak görüyor, gece gündüz demeden, kara vatanda, mavi vatanda ve siber vatanda suçun ve suçlunun her türlüüne karşı seferberlik ruhuyla hareket ediyoruz ve çalışıyoruz. Terörsüz Türkiye hedefiyle kardeşliğimizi büyütüyor, organize suç örgütleriyle, zehir tacirleriyle ve tüm suç odaklarıyla amansız bir mücadele yürütüyoruz. Trafikte sıfır can kaybı hedefimize ulaşmak için yoğun bir mesai harcıyor, yalnızca suçla mücadele etmiyoruz, suçu doğuran alanları da daraltmak için yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Emniyetimizle, Jandarmamızla, Sahil Güvenliğimizle vatandaşlarımızın huzurunu bozmaya çalışanların karşısında dimdik ayakta durduk, bundan sonra da durmaya devam edeceğiz. Terör örgütlerinden organize suç örgütlerine, zehir tacirlerinden siber zorbalara kadar her türlü suç odağına karşı milletimizin yanında ve onların hizmetindeyiz. Hiçbir sapkın düşünce akımının, hiçbir suç odağının ülkemizin huzurunu bozmasına bugüne kadar izin vermedik, bundan sonra da vermeyeceğiz. Yirmi üç yıl boyunca ortaya koyduğumuz irade gayet açıktır. Biz hiçbir zaman farklı etnik kimlikleri, inançları, siyasi görüşleri, kültürel aidiyetleri çatışma veya ayrılık unsuru olarak görmedik; tam tersine, 85 milyonun tamamını Türk milletinin ayrılmaz parçası olarak gördük. Her fırsatta tek millet dedik, tek bayrak dedik, tek vatan, tek devlet dedik; demeye de devam edeceğiz. Bu topraklarda bir arada, barış içinde, kardeşçe yaşama irademizin ve millî mutabakatımızın timsali olan İstiklal Marşı'mızın etrafında 85 milyonu buluşturmak, milletimizin tüm fertlerini aynı ortak idealler etrafında kenetlendirmek, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Hükûmetimiz ve Bakanlığımız çalışmalarıyla bunu ispatlıyor ve sürdürüyoruz. Bizler birliğinin tarihin her noktasında defalarca ispat etmiş bir milletin evlatlarıyız. Birbirimize omuz vermiş, zor zamanlardan geçmiş ve geleceğe hep gönlümüzün bütün güzelliğiyle bakmış güzel bir milletin evlatlarıyız. Cumhuriyetimizin ilk yüzyılının en kritik demokrasi ve kalkınma atılımlarını her türlü siyasi, sosyal sınıflamaların ötesine geçen bir ortak akılla, ortak iradeyle, ortak vicdanla gerçekleştirdik. Aşkla çalışarak, millî iradeyi güçlendirerek vesayeti adım adım geriletтік. Demokrasiyi kökleştirerek darbelere zemin hazırlayan şartları birer birer ortadan kaldırdık. Güvenliği sağlayarak insanımızın bugününü huzurlu yaşamasını, geleceğine de umutla bakmasını temin ettik.

Sayın Bakanım, Türkiye Yüzyılı vizyonunun öncelikli hedeflerinden birinin de ülkede huzurun kökleştirilmesi olduğunu bir kez daha huzurlarınızda ifade etmek istiyorum. Bunun için de insan hak ve özgürlükleri ile can ve mal güvenliğinin her türlü filî ve potansiyel tehdide karşı güvence altına alınmasına verdiğiniz öneme özellikle dikkat çekmek istiyorum. Biz, ülkemizi bugünlere her karış toprağına dokunan her ferdine ulaşan eser ve hizmetlerimizle getirdik. Türkiye'yi demokrasi ve kalkınma rayından çıkartıp yeniden eski günlerine döndürmek için pek çok deneme yapıldı. Hamdolsun, birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize sıkı sıkıya sarılarak bu alçak gayretlerin hepsini de hamdolsun, boşa çıkardık. Dünyanın en etkin afet yönetim kurumu olan AFAD'ı kurarak arama kurtarmadan zararların telafisine kadar her konuda vatandaşlarımızın yanında olduk, onları sahipsiz bırakmadık.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Vallahi, sahipsiz kaldılar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Düzensiz göçle etkin mücadele için 30 geri gönderme merkezi kurup Suriye'de oluşturduğumuz güvenli bölgelere gönüllü dönüş yapılmasını da temin ettik. Afet yönetiminden eğitim ve yardım faaliyetlerine kadar geniş bir alanda sivil toplum kuruluşlarımızın sayısını yükselterek, kurumsal kapasitelerini genişletip maddi destek vererek etkinliklerini artırdık. Sınır güvenliğimiz konusunda hem terör örgütleriyle mücadele hem de komşu ülkelerle ilişkiler hususunda gayet iyi bir seviyeye geldik. Toplumda güvenlik ve asayişin temini noktasında geçmişe ve birçok Avrupa ülkesine kıyasla, şükürler olsun ki, çok iyi bir yerdeyiz. Tüm dünyada ve özellikle yakın coğrafyamızda yaşanan tüm olumsuzluklara, artan belirsizliklere ve jeopolitik risklere rağmen istikrar ve güven adası konumunu güçlendiren ülkemiz, bugün atılan sağlam adımlar ve elde edilen kazanımlarla önümüzdeki yıllarda istikrarlı yüksek büyüme ve kalıcı refah artışının temellerini oluşturmaktadır. Terörsüz Türkiye, sürecimizle acı ve gözyaşıyla dolu bir dönemi inşallah, kapatacak, merkezinde kardeşliğin, huzurun, refahın, kalkınmanın olduğu yeni bir dönemin kapılarını ardına kadar açacağız. Nazlı hilalin 86 milyon, hep birlikte, güven içerisinde, kardeşçe gölgesinde yaşamaya devam edeceğiz. Hiçbir sabotaj, hiçbir tahrik, hiçbir tuzak Türkiye'yi girdiği bu tarihî yoldan geri döndüremeyecektir. Her karışında bir yiğidin yattığı bu topraklar dünyanın en büyük şehitliğidir. Burası şüheda yurdudur, gaziler toprağıdır ve erenler diyarıdır. Millet olarak asırlardır şehitlerimizle yaşıyoruz, şehitlerimizle de yürüyoruz. Şehit ve gazilerimizin emanetine canımız pahasına sahip çıkacağız. Devletimizi, milletimizi, birlik ve beraberliğimizi daha da güçlendirmek için Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde çalışmalarımızı devam ettireceğiz. Elbette bu süreçte asayiş ve güvenlik noktasında hassasiyeti, teyakkuzu asla ve asla elden bırakmayacağız. Zehir tacirlerinden çetelere, milletin malına ve canına kasteden canilerden suçta kibirlenenlere kadar kendisini devletten, hukuktan ve yasalardan üstün gören kim varsa hepsiyle mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Rabb'im hepimizin yâr ve yardımcısı olsun.

Sayın Bakanım, bu duygu ve düşüncelerle, yapmış olduğunuz her faaliyetten gururla bahsettik, etmeye devam edeceğiz. Bu vesileyle 2026 yılımızın bütçesinin her kuruşunun hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyor, heyete saygı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Süleyman Şahan, buyurun.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcıları, Bakanlığımızın kıymetli bürokratları; İçişleri Bakanlığımızın 2026 yılı merkezî yönetim bütçesi ile 2024 yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi hayırlı uğurlu olsun.

Bu çerçevede, Sayın Bakanımızın ifade ettiği üzere, İçişleri Bakanlığımızın 2026 bütçesinin genel bütçe içerisindeki payı yüzde 8,56'dır. Toplam ödenek teklifimiz ise 1 trilyon 476 milyar 729 milyon 363 bin TL'dir. Bu bütçe milletimizin huzuruna, devletimizin bekasına, şehirlerimizin güvenliğine yapılan stratejik bir yatırımdır ve unutulmasın ki Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde yürüttüğümüz bu mücadele sadece bugünün değil, yarının teminatıdır. Sadece 2025 yılının ilk on ayında FETÖ ve DEAŞ ve diğer terör örgütlerine yönelik operasyonlarda 2.285 şüpheli tutuklanmış; organize suç örgütlerine yönelik operasyonlarda 552 örgüt çöktürülmüş; 6.788 örgüt üyesi tutuklanmıştır. Asayiş alanında ise kişilere karşı işlenen 10 önemli suçta olay sayısı yüzde 7,8; mal varlığına karşı işlenen 9 önemli suçta ise yüzde 22,6 oranında azalmış; hırsızlık suçları ise yüzde 37,4'e düşmüş; bu alandaki aydınlatma oranı ise yüzde 85'e yükselmiştir.

Burada İçişleri Bakanlığımızın bütçesini konuşurken aslında konuştuğumuz şey, milletimizin birliği, devletimizin bekası, toprağımızın huzuru, şanlı bayrağımızın gölgesinde güvenle yaşama irademizdir.

Bu noktada, Sayın Cumhurbaşkanımızın hepimize emanet niteliğindeki şu sözünü özellikle hatırlatmak istiyorum: "Hangi amaç için olursa olsun bu milletin birlik ve beraberliğini bozmaya yönelik her söz, her tutum, her eylem doğrudan Gazi Mustafa Kemal'in emanetine ihanettir. İşte bu sebeple, sokak çetelerine, terör örgütlerine, suç şebekelerine, yasa dışı yapılara ve ülkenin huzurunu dinamitlemeye çalışan her türlü karanlık odağa karşı verdiğimiz mücadele sadece bir güvenlik operasyonu değildir. Bu mücadele Meclisin, bu milletin, bu vatanın namus borcudur." Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, AK PARTİ olarak kuruluşumuzdan bu yana milletimizle omuz omuza yürüdük, rotamızı asla millettten ayırmadık. Çeyrek asra yaklaşan bu kutlu yürüyüşte ne milletimizin hedeflerinden koptuk ne de kadim değerlerinden vazgeçtik. Bu sevdâyı kıskananlar oldu, gönül birliğimizi hazmedemeyenler çıktı fakat Rabb'im birliğimizi daim eyledi, şükürler olsun.

Cumhurbaşkanımızın şu sözleri bugün yürüttüğümüz terör mücadelesinin anahtarıdır. "Artık bu acıları dindirme vakti gelmiştir. Gün kardeşlik günüdür, huzurun kapısını ardına kadar açma günüdür. Niyet hayır, Allah'ın izniyle akıbeti de hayır olacaktır." Bugün terör örgütünü yıllarca destekleyen güçlerin dahi artık örgüte filî ve etkin destek verme iradesi kalmamıştır. Cumhuriyet'in, özellikle Sayın Cumhurbaşkanımız ile Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin devletin bekasını önceleyen sarsılmaz birlik duruşu, terörü kaynağında kurutan, kardeşliğimizi büyüten, millet iradesini tahkim eden en büyük stratejik gücümüzdür. Biz meseleyi bağırarak değil, suhuletle, devlet aklıyla sükûnetle ve milletimizin ortak vicdanıyla nihayete erdirmeye arzusundayız çünkü artık bu coğrafyada huzurun, barışın, istikrarın egemen olacağı yeni bir dönem başlamıştır. Bugün, birileri hâlâ terörle mücadeleyi sorgularken, biz terörü bitiriyoruz. Onlar afet sahalarında eleştiriye tercih ederken, biz enkazın başında vatandaşımızın elini tutuyoruz. Aramızdaki fark da budur.

Sayın Bakanım, İçişleri Bakanlığımızın Yozgat ilimizde bugüne kadar sağladığı her yatırım Yozgat'ımızın kamu hizmeti kapasitesini güçlendirmiş, hemşehrilerimizin devletle temasını kolaylaştırmıştır. Bu vesileyle, şahsınıza ve Bakanlığımızın tüm teşkilatına şükranlarımı sunuyorum.

İçişleri Bakanlığımızın Yozgat'ımıza yaptığı yatırımlar sadece birer yapı değil, güvenliğin, huzurun, devlet-millet birlikteliğinin somut nişaneleridir 2002-2025 yılları arasında Yozgat'a İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan tamamlanmış projelerin toplam tutarı 6 milyar 400 milyon TL'dir. Bu dev yatırım AK PARTİ hükûmetlerinin millete hizmet siyasetinin en güçlü göstergelerinden biridir. Akdağmadeni İlçe Jandarma Komutanlığı Hizmet Binası, Yerköy İlçe Jandarma Komutanlığı Hizmet Binası, Sorgun, Kadişehri Saraykent, Sarıkaya ve Yerköy İlçe Emniyet Müdürlüğü hizmet binalarımız, merkez, Şefaati, Çekerek, Aydıncık ve Yerköy Hükûmet Konaklarımız, KÖYDES kapsamında yürütülen 506 milyon 500 bin TL'lik yatırımlarımız, 112 Acil Çağrı Hizmet Binası, kent güvenlik yönetim sistemi yatırımlarımız; bu eserler, Hükûmetimizin Yozgat'a gösterdiği özel ilginin ve Bakanlığımızın hizmet odaklı yaklaşımının açık bir göstergesidir. Bugün itibarıyla Yozgat'ta İçişleri Bakanlığımızın yürütülen yatırımlarının güncel toplam değeri 521 milyon 800 bin TL'dir. Devam eden projelerimiz; Yozgat İl Jandarma Komutanlığı Hizmet Binası 279 milyon lira, Çekerek İlçe Emniyet Müdürlüğümüz 56 milyon lira, Akdağmadeni İlçe Emniyet Müdürlüğümüz 86 milyon lira, Sarıkaya hükûmet konağımız 100 milyon TL'dir. Bu projeler tamamlandığında Yozgat'ta İçişleri Bakanlığına bağlı kurumlarımızın fiziki kapasitesi, hizmet kalitesi ve kurumsal gücü en üst seviyeye ulaşacaktır.

Sayın Bakanım, Yozgat ilimizin Kadişehri ve Boğazlıyan ilçelerinde uzun süredir ihtiyaç duyulan hükûmet konağı yatırımlarının yatırım programlarına alınması hususunda desteklerinizi arz ediyorum. Her iki ilçemizdeki mevcut hizmet binaları fiziki kapasite ve güvenlik koşulları, işlevsellik açısından artık ihtiyaca cevap verememektedir. Modern, bütünlük, vatandaş odaklı kamu hizmeti sunumuna uygun yeni hükûmet konakları zaruri hâle gelmiştir ve özellikle ifade etmek isterim ki Kadişehri ve Boğazlıyan hükûmet konakları da tamamlandığında İçişleri Bakanlığımıza bağlı bina yatırımları bakımından Yozgat'ımızın hiçbir ilçesinde eksik kalmayacak, şehrimiz kurumsal altyapı anlamında tam bir bütünlüğe kavuşacaktır.

Yozgat'ımıza yapılan ve yapılacak olan tüm yatırımlarımız için tüm hemşehrilerimiz adına size tekraren teşekkür ediyor, İçişleri Bakanlığımızın 2026 bütçesinin aziz milletimize, devletimize, Gazi Meclisimize hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Şahan, teşekkür ederim.

Sayın İsmail Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok Değerli Başkanım, milletvekillerimiz, çok Değerli Bakanımız ve Bakan Yardımcılarımız, İçişleri Bakanlığımızın çok değerli bürokratları ve basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlarım.

Öncelikle, tabii ki İçişleri Bakanlığımızın en önemli görevlerinden bir tanesi vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini sağlamaktır. Dolayısıyla da tabii 1990'lı yıllarda Güneydoğu Anadolu illerinde bir ilden bir ile gitmek gerçekten de cesaret gerektirirdi. Aynı zamanda, 1990'lı yıllarda Uşak'ta "Nuriş çetesi" diye bir çete vardı Sayın Bakanım; bu Nuriş çetesinin başkanı hapisanedeydi, geceleri, akşamları gaziye gidiyordu, yemek yemeğe gidiyordu. Kendisi içindeki vatandaşlardan baskıyla para topluyordu, adamları da dışarıdaki esnafı rehin alıyordu. Yani, biz gerçekten de böyle dönemleri yaşadık.

AYYÜCE TÜRKÜŞ TAŞ (Adana) - Hediye götürdü Devlet Bahçeli.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şimdi, bunlarla kıyaslanamayacak derecede güvenli bir ortamda yaşıyoruz. Bugün aşağı yukarı 780 bin kilometrekarenin her bir toprağında, her bir metresinde vatandaşlarımız yirmi dört saat can ve mal güvenliğine erişmiş olmanın huzuru içinde.

Gerçekten de sizin verdiğiniz verilere baktığımız zaman, sadece önceki yıllarla kıyaslamıyorsunuz kendinizi, bir önceki yıla kendi kendinizi kıyasladığınızı görüyoruz. Bu da gerçekten sizin ne kadar konuya vakıf olduğunuzu ve çalışma azminizin ne kadar yüksek olduğunu göstermekte. Bu verdiğiniz verilerden kişilere karşı işlenen suçların -10 önemli suçta- bir önceki yıla göre yüzde 7,8 azalmış olması, en önemlisi de aydınlatma oranının yüzde 99 olması... Geçtiğimiz dönemlere bakarsanız, faili meçhul cinayetler vardı. Artık onlardan tamamen uzaklaşmış ve olayların yüzde 99'u açıklanır hâle gelmiştir. Özellikle mal varlığına karşı işlenen suçların sadece bir önceki yıla göre yüzde 22 azalmış olması, bunlarda da yine aydınlatma oranının yüzde 90'a ulaşmış olması gerçekten de mutluluk verici.

CAVİT ARI (Antalya) - Yıkama yağlama.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Diğer taraftan, hırsızlık olayları, tabii, toplumumuzun en önemli meselelerinden bir tanesi ve bir önceki yıla göre yüzde 37 oranında azalmış olması, dolayısıyla da bunlarda da aydınlatma oranının yüzde 85'lere ulaşmış olması önemli.

Tabii ki en önemli problemlerimizden diğer bir tanesi ruhsatsız silah taşınması. Yani 90 binin üzerinde silah ele geçirmişsiniz 99 bin kişiyi de bununla ilgili işlemlere tabi tutmuşsunuz.

Tabii, diğer taraftan, olay yerine müdahale çok önemli Sayın Bakanım yani polisi çağırdım ben ama polis yarım saat sonra gelirse tabii vatandaş mağdur olur. Vakaların yüzde 37'sinde altı dakikada ulaşıyorsunuz; bu, gerçekten de gurur verici. Diğer taraftan da yaka kamerasını hem polisin vatandaşa karşı daha nazik davranmasını hem vatandaşın hakkını hem de polisin hakkını, hukukunu koruması açısından ben çok önemli görüyorum. Tüm polislerimizde olmasını arzu ediyoruz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - İstanbul'da kimlik bile yok ya! Orada kimlik bile yok, kimlik!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tabii ki bu kadar güzel şeyler var ve bir diğer taraftan, tabii, CHP İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı üç gün önce bir video yayınladı. Oğuz Kaan Salıcı bu videoda diyor ki: "Türkiye, Küresel Organize Suç Endeksi'nde 193 ülke arasında 10'uncu sırada, göçmen kaçakçılığında 10'uncu sırada, eroin ticaretinde 11'inci sırada, finansal suçlarda 12'nci sırada." Aynı zamanda bir sürü şey sayıyor: "Organize Suç Endeksi'nde dünyada 10'uncu sıradayız. Türkiye, suçta devlet bağlantılı aktörler açısından en riskli 12'nci sırada ve Türkiye, mafyanın, çetenin gücü ve yaygınlığı açısından 16'nci sırada." Bizi hangi ülkeler sınıfına

koyuyor arkadaşlar? Eritre, Lübnan, Mozambik, Kamboçya, Malta, Afrika, Kenya, Kosta Rika ve Venezuela gibi, Sudan gibi ülkeler arasına koyuyor.

MURAT ÇAN (Samsun) - Siz koyuyorsunuz oraya Türkiye'yi, siz!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Peki, bu arkadaşımız, bu milletvekilimiz bunu neye dayandırıyor? Tabii, bunu bir veriye dayandırıyor kendine göre.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Genel Merkezinin hazırladığı veriye.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Dolayısıyla da bunu tabii ki "The Global Initiative Against Transnational Organized Crime" yani "Uluslararası Organize Suçlara Karşı Küresel Girişim" diye bir dergiye. Peki, bu dergi veri kaynaklarını şeffaf alıyor mu? Hayır, almıyor. Diğer taraftan, kullanılan ölçütler bilimsel ve karşılanabilir mi? Değil.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Hepsi doğru, hepsi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Diğer taraftan, ülkenin suç çevrelerini yani mahkeme, kolluk, operasyonları istatistik verisine yani somut verilere dayandırıyor mu? Dayandırmıyor.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Örneklerini verdim ben, demin verdim örneklerini.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Peki, neye dayandırıyor? Soyut yorum ve algıya dayandırıyor. En önemlisi de ne arkadaşlar, biliyor musunuz; bu yazıyı kim yazmış arkadaşlar, kim yazmış bu yazıyı? Geriye dönüp bakıyorsunuz, bu yazıyı yazan FETÖ'den dolayı atılmış eski Emniyet Müdürü Mahmut Cengiz yazmış arkadaşlar.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hiç utanmıyorsunuz değil mi?

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Hayır, hayır; İsviçre'deki örgüt de değil!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Arkadaşlar, şimdi şöyle bir şey yani arkadaşlar, bu ülke hepimizin ya! Böyle bir şey olabilir mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hiç yüzün kızarmıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yani adam ülkemizi kötölemek için kafadan bir şeyler yazıyor, siz de bunu kaynak olarak kullanıyorsunuz ve bunu gençlerin arasında yayıyorsunuz, gençlerin arasında yayıyorsunuz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Uluslararası bir kuruluş orası, herkes yazar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Mahmut Cengiz'i kim atadı, Mahmut Cengiz'i kim atadı; hangi bakan atadı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İnsan bir kere utanır abi, utanır, utanır, utanır! Bunu kaynak göstermeye utanır!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Utanmıyorsunuz değil mi!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yahu, hani FETÖ'yle sizin ilişkiniz yoktu, hani o ilişkiniz yoktu?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Mahmut Cengiz'i kim atadı, kim atamıştı Mahmut Cengiz'i?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Demek ki...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Mahmut Cengiz'i kim atamıştı, hangi bakan atamıştı, söyle!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hani ilişkiniz yoktu? Siz onları geçin, o geçen geçti.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Kimin olduğu belli!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hiç utanmıyorsunuz değil mi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Allah aşkına söyle, Mahmut Cengiz'i atayanı söyle! Mahmut Cengiz'i Veli Ağbaba mı atamıştı bakan olarak(!)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ülkenize zarar vermeyin arkadaşlar, ülkenize zarar vermeyin, ülkenize! Bu ülke hepimizin!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Mahmut Cengiz atandığında İçişleri Bakanı Veli Ağbaba mıydı(!)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Gerçekten de AK PARTİ iktidarlarında Emniyetin suçlarla müdahalede, organize suçlarla müdahalede ve güvenlik güçlerinin başarısı yadsınamaz arkadaşlar, yadsınamaz!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Veli Ağbaba mahcup oluyor!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bugün siz diyelim ki Tunceli'de Munzur Çayı'na girebiliyorsanız, Hakkâri'nin Yüksekova'sında gece saat 24.00'te gezebiliyorsanız bu, AK PARTİ'nin sayesinde ve sayın güvenlik güçlerimizin sayesinde arkadaşlar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Vay, vay, vay!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Biz hep gezebiliyoruz Yüksekova'da.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Ya, millet gece sokakta dolaşamıyor, sen ne anlatıyorsun!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Dolayısıyla da kendi ülkenizi...

(Gürültüler)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Kendi ülkenizi kötölemeyin arkadaşlar, kendi ülkenizi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Her şey sizin döneminizde bulundu, traktörü de buldunuz(!)

(Gürültüler)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yazık, yazık! İnsanlar size milletvekili olarak değer veriyor, sizin kaynaklarınızı nereden aldığınızı bilmiyor, bunları gerçek zannediyor arkadaşlar.

(Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın milletvekilleri, lütfen...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Bunlar AK PARTİ'nin sayesinde mi oldu? Devletin polisinin, jandarmasının sayesinde bunlar. Ne oluyor ya, hayret bir şey ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Dolayısıyla da ülkemize sahip çıkalım. Ben tabii ki şimdiye kadar bu uğurda şahadet şerbetini içmiş tüm şehitlerimize, emniyet güçlerimize, jandarmamıza, askerlerimize, şehit olanlara Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize de sağlıklı ömürler, şifalar diliyorum.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Terör örgütleri affediliyor, affediliyor! Yakında FETÖ de affedilecek.

PKK ile FETÖ'nün farkı ne Sayın Güneş, PKK ile FETÖ'nün farkı ne?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Bakanım, burada bir tek şeyi belirtmek istiyorum; gerçekten de AFAD'ımız inanılmaz derecede hızlı ve vatandaşın lehine çalışıyor. Sadece bir şey var...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Vay, maşallah(!)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Değerli kardeşim, sen Maraş Milletvekilisin, eğer bu Maraş'ta olan deprem bir başka ülkede olsaydı bunun enkazını kaldıramazlardı şimdiye kadar. 350 bin konut vermişiz. Siz gidin...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ya, deme öyle ya!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, Rusya'da deprem oldu, hiçbir şey olmadı! Ne diyorsun ya!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, bir hafta yoktu, yoktu, yoktu, bir hafta yoktu devlet ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Dolayısıyla da Sayın Bakanım, ben şunu iletmek isterim: Yahu, hayatında hiçbir işlem yapmamış insanların bundan bahsetmesinin bir önemi yok arkadaşlar. İşte belediyeler, siz de orada kendinizi gösterin.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Peki, o binalara ruhsat veren kimdi, ruhsat? Ruhsat veren belediyeler kimindi?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - "Biz de bu kadar konut yapıyoruz, bu kadar hizmet yapıyoruz". deyin, biz de sizi dinleyelim; sadece eleştiriyorsunuz!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bir hafta, bir hafta AFAD yoktu, yoktu.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ya, ben Pazarcık'taydım kardeşim, ben Pazarcık'taydım, Pazarcık'ta; tamam mı?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam. Devlet var mıydı ilk bir hafta?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Pazarcık'ta insanlarla on beş gün kaldım ve dolayısıyla da nasıl işlem yapıldığını, nasıl yardım yapıldığını ve kısa sürede enkazların nasıl kaldırıldığını, insanları kurtarmada ne kadar etkin olduğunu...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Vicdanın rahat mı bunu söylerken ya? Yapma ya, Allah aşkına yapma ya! İlk bir hafta yoktu!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - ...bu kadar büyüklüğe rağmen nasıl devletin etkin olduğunu gördüm. Devletinize zarar vermeyin arkadaşlar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Devletle ne alakası var ya! Siz, hükümeti devlet mi zannediyorsunuz ya?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Devletinize zarar vermeyiniz.

Dolayısıyla da, Sayın Bakanım, ben şunu ifade etmek istiyorum...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hükümet ayrı, devlet ayrı ya! Yapma ya! Devlet babanızın malı mı ya! Hayret ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bu arkadaşları ben kendi düşünceleriyle baş başa bırakıyorum...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yazıklar olsun size!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Sanki iletişim bakanı konuşuyor!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Cumhurbaşkanı söyledi, "İlk bir hafta yoktu." dedi, özür diledi ya Cumhurbaşkanı, okuyacağım birazdan. Böyle bir şey var mı ya?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Çok büyüktü afet.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - AFAD, bir yerde herhangi bir afet olduğu zaman diyor ki: "Burada yüzde 10'u geçerse yıkım veya yakılan yer, devlet, bu evleri ben yaparım." diyor. "Diyelim ki 100 haneli bir yerde 11 tane yanarsa ben bunu yaparım." diyor ama 9 tane yanarsa diyor ki "Ben belli bir miktarda para veririm, vatandaş yapsın." Bu gibi durumlarda da vatandaş mağdur oluyor. Bunların gözden geçirilmesi gerektiğini ben düşünüyorum.

2026 bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

2 konuşmacımız kaldı, bir on beş dakika ara vereceğiz.

19.00'da toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.46

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.00

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 15'inci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Orhan Erdem, buyurun lütfen.

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Bakanım, çok Değerli Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanımıza teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bütçenizi geçen yılki verilerle, önceki yıl ve bu yıllıkları hep inceliyoruz Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak. Bu bütçede de terörün finansmanına dönük özenle, takiple yapılan tutuklamalar ve el konulan mal ve para cinsinden devletimize büyük katkılar verildiğini görüyoruz. Kişilere karşı işlenen suçlarda çok önemli adımlar atılmış, olaylarda artık neredeyse yüzde 99 aydınlatma söz konusu. Mal varlığına karşı işlenen suçlarda yüzde 47 azalma ve aydınlatmanın da yüzde 25 ileriye gitmesi. Asayiş suçlarında, yine olaylara ulaşmada...

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem, bir saniye.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokrat arkadaşlar; sükûneti tesis edelim. Bizim daha on bir on ikiye kadar işimiz var, sabah bir daha geleceğiz. Sayın Erdem konuşuyor, lütfen... Bakın, bu taraftan ses yok, sayın milletvekilleri dinliyor; salonun diğer tarafında inanılmaz bir uğultu var. Ya uğultuyu bitirelim arkadaşlar ya da konuşmak isteyenler, koridor gayet geniş, ferah, oraya çıkabilirsiniz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Beş dakika yemek molası verdiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Verdim yemek arası.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem, devam edin lütfen.

ORHAN ERDEM (Konya) - Teşekkür ederim.

Jandarmanın son dönemde olaylara ulaşmadaki başarısı altı dakikada yüzde 40 olaya ulaşmış, Emniyet bu süreyi üç dakikaya indirmiş.

Yine, kadına şiddette oranları verdiniz. Biz bir kadınının bile şiddet görmesine veya öldürülmesine razı değiliz ama ne yazık ki bunlar var. Söylenildiği gibi, Türkiye'nin bu noktada da çok kötü bir durumda olmadığı görülüyor; Avrupa Birliği, diğer ülkeler... Ama bu kıyaslamalar bile bizi utandırır; bizim medeniyetimiz, kültürümüz bir kadınıma bile bunu yakıştırmayan bir kültür.

Organize suç örgütlerine çok ciddi operasyonlar olduğunu görüyoruz. Bu noktada, Maliyenin ve Hazinesinin de -150 milyara yakın mal varlığına el konulması gibi- önemli haksız kazançlara el attığını görmekteyiz.

Yine, siber suçlarda, trafik güvenliğinde, her konuda incelediğimde ciddi bir ilerleme gördüm. Yeter mi? Daha iyisi olacaktır, bunu yapmaya da muktedirsiniz. Siz gerçekten devlet adamı olarak Şırnak, Tekirdağ, Ağrı, Gaziantep, İstanbul Valiliklerinizle, Genel Müdürlüklerinizle, Türkiye'nin belki belli bir yaştaki nüfusunun yüzde 50'sine hizmet etmiş bir Valimiz olarak ve arkanızdaki güçlü ekibinizle çok şeyi yapmaya vâkıfsınız ve yapacaksınız; tebrik ediyoruz.

Göç yönetimindeki adımlar gerçekten çok önemli. Bu konudaki mevzuat, kurulan birimler ve yapılanlarla Anadolu'da ihtiyacı olan çiftçimize, hayvancımıza önemli bir yol açtınız. Çoban bulmakta zorlananlar, arazide çalıştıracak işçi bulmakta zorlananlar getirilen çok güzel yöntemlerle bu konuda rahatlamış oldu. Ayrıca bize basında farklı kanallardan 8-10 milyon olarak ifade edilen yabancı göçmen sayısının da net 3 milyon 600 bin olduğunu yine buradan ifade ettiniz; ben de bunu tekrar iletmek isterim.

Tabii, kurumunuzun, Bakanlığınızın bütün birimlerinde tecrübeli insanlar var, hepsini tanıyoruz; Emniyet Genel Müdürlüğünden AFAD Başkanına, Göç İdaresinden Nüfusa, İllere, hepsi birbirinden değerli. Son dönemde tabii ki AFAD ve Göç İdaresi öne çıkıyor; Sayın Hamza Pehlivan, Hüseyin Kök, gerçekten önemli işler yapıyorlar. AFAD'ın şu an dünya nezdinde örnek bir kurum olarak yaptıkları dillere destan.

Şimdi, arkadaşlarımız eleştiriyor ama 14 milyon insanı etkileyen bir depremden bahsediyoruz ve 11 il yan yana. Normalde bir deprem olduğunda diğer ilin yetkilileri oraya ulaşır. Düşünün, 11 ilde aynı anda Emniyet mensuplarının, valisinin, vali yardımcılarının, AFAD yetkililerinin çocukları, belki kendi göçük altında, biz buradan hemen bir hareket bekliyoruz. Bütün bunlara rağmen en güzel şekilde ulaşılmış ve bugün 350 bininci konut bitmiş, 198 bin ağır hasarlı konut yıkımı tamamlanmış, çok önemli işler yapılmış. Eksikler vardır, konuşulur ama bu yapılanlar dünyada herhâlde bugüne kadar örneği olmayan bir hizmet. Depremin büyüklüğünden ben şöyle bahsediyorum: Dünyada 195 ülke var, nüfusu 12 milyondan küçük 120 ülke var yani bir ülke bütün kurumlarıyla çöküyor ve siz onu birkaç yılda ayağa kaldırıyorsunuz.

Sayın Kısacık, çok sevdiğimiz bir dostumuz. Bence bu ifadeleri söylemek istemezdi veya farklı diyecekti. Bir sanatçının yaptıklarıyla ben de devletin kıyaslanması kabul edemem çünkü sivil toplum kurumlarına ayıp olur, belediyelere ayıp olur. Ben kendi ilimden biliyorum, tek başına vakıf insanları binlerce tır gönderdiler, bunlara ayıp olur. Tabii ki Haluk Levent de güzel bir iş yapmıştır, güzel iş yapan herkesi kutluyoruz ama artık hukukta, insan haklarında, her türlü konuda, devletlerin davranışlarında haksızlıkları gördüğümüz bir dünyada bir derginin adını söyleyerek "Bu kişiye ödül verdi." demek yanlış çünkü şu an Nobel Barış Ödülü alan Venezuelalı hanımefendinin Netanyahu'yu arayıp kutlayabildiği bir dünyada yaşıyoruz. Onun için bunların hiçbirinin artık gerçekçiliğinin kalmadığını da hepimiz biliyoruz.

Son olarak, ben Kuzey Kıbrıs Dostluk Grubu Başkanımı; Şamil Ayrım Bey'le beraber hafta sonu 42'nci yılını kutladık Kuzey Kıbrıs'ın. Nice yıllara bağımsız, egemen, tüm kurumlarıyla, yavru vatanımızın ilelebet ayakta kalmasını diliyoruz, kutluyoruz 42'nci yılını.

Sayın Bakanım, orada görüşmelerde... Belki bilgi eksikliğinden yanlış ifade edersem Nüfus ve Vatandaşlıktan arkadaşlar tamamlayabilir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne nüfus cüzdanıyla giriliyor ve bir ay kalınabiliyor, sonrasında dönüp dönmediklerine dönük yeterli bir bilgi olmadığı ve bazı suçların bundan kaynaklandığını söyleyen bir kesim var. Bu nüfus cüzdanıyla girmede suç kayıtları çokça olan kişilerin bildirilmesi veya ortak bir yönetimin olması konusunda ifadeler var. Zaten orada çok güçlü bir ekibiniz olduğunu biliyorum. Aynı usulün Gürcistan'da ve Azerbaycan'da da etkili olduğunu biliyorum ama oralarda tabii pasaport kullanan çok oluyor. Burada vatandaşların neredeyse tamamı nüfus cüzdanıyla giriyor. Bu bakımdan bu konunun bir incelenmesini rica ediyorum.

Başarılar diliyorum. 2026 bütçeniz hayırlı olsun, tüm ülkemizin güvenliğine katkı versin ve birlik, beraberlik içerisinde Türkiye Yüzyılı'nı daha güzel yarınlara ulaştıracak hâle getirsin diyorum.

Size, tüm ekibinizle kolaylık ve başarılar diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Kurt'tan sonra Komisyon üyesi olmayan sayın milletvekillerinin söz taleplerini karşılamaya başlayacağız. İlk olarak Sayın İskender Bayhan'dan yani grubu olmayan partilerden başlıyoruz; sonrasında Sayın Yaşar Tüzün, Sayın Salih Uzun, Sayın Ali Öztunç, Sayın Onur Düşünmez, Sayın Ömer Faruk Hülakü, Sayın Burhanettin Kocamaz, Sayın Tamer Osmanağaoğlu, Sayın Veysel Tipioğlu, Sayın Şamil Ayrım, Sayın Okan Konuralp, Sayın Mahmut Tanal, Sayın Ali Gökçek, Sayın Kadim Durmaz, Sayın Evrim Rızvanoğlu, Sayın Murat Çan, Sayın Çiçek Otlar, Sayın Ceylan Akça, Sayın Hasan Toktaş, Sayın Yasin Öztürk, Sayın Hakan Şeref Olgun, Sayın Zuhul Karakoç, Sayın Mehmet Baykan, Sayın Evrim Karakoz, Sayın Melih Meriç, Sayın Erdoğan Toprak, Sayın Mehmet Tahtasız, Sayın Utku Çakırözer, Sayın Cem Avşar, Sayın Mehmet Zeki İrmez ve Sayın Zülküf Uçar.

Değerli milletvekilleri, lütfen sayın milletvekilleri sırasını takip etsin. Sonra "Ben yoktum, geçti." vesaire falan durumu oluşmasın, bir daha geri dönmeyeceğiz.

Milletvekillerimizin konuşma süresi beşer dakika, bir kısmının on dakika, diğer konuşmacılar onlara verdiler. Uzatma herhangi bir şekilde olmayacak. Bunları da yaptıktan sonra...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkanım, bir dakika daha ver ya, bir dakika da mı yok?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Komisyon üyesi olmayana yok arkadaşlar.

Arkadaşlar, bu, 10'uncu bütçemiz, 3'üncü senenin 10'uncu bütçesi. Dolayısıyla herkese aynı, adil, hakkaniyetli uygulamayı yapıyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - On dakikaya artı bir ver ya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Vermiyoruz Sayın Ağbaba, kararı aldık beraber.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir dakika ver, cebinden mi veriyorsun, sermayeden mi gidiyor?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Aynı şeyi tartışmaya gerek yok.

Değerli arkadaşlar, Sayın Ağbaba, yarın beraberiz yine, yarın Dışişleri var. Biz sabah erkenden kalkıp geleceğiz sizinle beraber.

Şimdi Sayın Kurt'a beş dakika veriyorum, sonra sayın milletvekillerine döneceğiz.

Buyurun Sayın Kurt, süreniz beş dakika.

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar, çok değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kapsamlı sunumları için Sayın Bakanımıza, bütçenin hazırlanmasında katkıları ve emekleri için de ilgili bürokratlara teşekkür ediyorum.

İçişleri Bakanlığımız, güvenlikten afet yönetimine, nüfus hizmetlerinden yerel yönetimlere kadar hayatın her alanına dokunan, 7/24 görev yapan büyük ve güçlü bir yapıdır. Terörle mücadele, organize suçlarla mücadele, göç yönetimi, siber güvenlik, trafik güvenliği ve asayiş hizmetlerinde ortaya koyduğunuz yüksek performans için, Sayın Bakanım, size ve tüm Bakanlık teşkilatlarına teşekkür ediyorum.

Deprem bölgesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde İçişleri ve AFAD'ın tarihî hizmetlerine şahitlik ettik. Cumartesi günü de Adıyaman'ımızda 350.000'inci deprem konutu kurası çekildi. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Özellikle belirtmek isterim ki AFAD'ın tüm çalışanları, Emniyet ve Jandarmanın tüm çalışanları, Sahil Güvenliğimizin tüm çalışanları, deprem süresince, diğer bakanlık bürokratları, bakanlık personeli gibi büyük ve özverili hizmetlerde bulundu. 6 Şubat depremlerinde en ağır yıkımı yaşayan illerimizden biri olan Adıyaman'da 8.566 vatandaşımızı kaybettik, 17.499 vatandaşımızı, hemşehrimizi yaralı çıkardık. Adıyaman'da 6.193 enkaza 4.052 arama kurtarma personeli, 284 araç, 5 arama kurtarma köpeğiyle müdahale edildi. Bu hızlı ve koordineli çalışma, binlerce canın kurtarılmasında kritik rol oynadı. Deprem sonrasında Adıyaman'da 45.852 çadır, 213.129 vatandaşımıza barınma imkânı sağladı. Yine, Millî Eğitim Bakanlığı pansiyonları ve Kredi Yurtlar Kurumunda da 6.053 hemşehrımız barındırıldı. 59 konteyner kent kuruldu, kırsal dâhil 33.449 konteynerde 125 bin 212 vatandaşımıza barınma sağlandı. 42 lokasyonda 820 konteyner, bireysel dağıtılan 1.141 konteynerle birlikte 1.961 iş yeri oluşturuldu. Bu rakamlar, İçişleri Bakanlığımızın deprem bölgesindeki koordinasyon gücünü açıkça ortaya koymaktadır.

İlimizde bugüne kadar toplam 3 milyar 104 milyon 333 bin TL nakdi yardım yapıldı. 131.423 aileye 10 bin TL ödeme yapıldı, 59.526 aileye 15 bin TL taşınma yardımı yapıldı, 5 milyon 574 bin TL tahliye desteği sağlandı.

Yine, bu kapsamda, Bakanlığımızın şehrimize yaptığı aktarımlarla birlikte valiliğimiz bünyesine 3 milyar 833 milyon 592 bin 395 lira, belediyelere 128 milyon 69 bin 588 TL, kaymakamlıklarımıza 453 milyon 49 bin 762 TL, yıkım, enkaz ödemeleri olarak da 1 milyar 77 milyon 838 bin 515 TL ödeme yapıldı. Adıyaman şehrimize toplamda 11 milyar 149 milyon 92 bin 429 TL kaynak aktararak şehrimizin deprem sonrası ayağa kalkması için gerekli yardımlar sağlandı.

Yine, 16.792 haneye aylık 75 milyon 564 bin TL, 2025 Nisan ayında da 9.400 haneye 42 milyon 300 bin TL yardım yapılarak Esen Kart yardımıyla birlikte hemşehrilerimizin mağduriyetleri giderilmiş oldu.

Hak sahipliği ve kalıcı konutlarla ilgili yapılan çalışmalara baktığımızda; Adıyaman'da toplam 36.364 hak sahibi bulunmakta olup 30.341 konut, 3.020 iş yeri, 2.933 ahır ve 70 adet samanlık olmak üzere Adıyaman'da hak sahiplerimizin yapılan çalışmalarla hem konutlarına hem de iş yeri ve diğer hayvancılıkla ilgili binalarına kavuşmaları sağlandı.

Kurası çekilen konutlara baktığımız zaman, 36.696 konutun, 1.837 iş yerinin kurası çekildi; teslim edilen 15.549 konut, 35 iş yeri ve 11.206 konutta da vatandaşlarımız yaşamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika vereceğim zaten, veriyorum.

Buyurun.

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Bakanım, Bakanlığınızın deprem sürecindeki olağanüstü gayretleri için teşekkür ederken Adıyaman'ımızın önümüzdeki süreçte ihtiyaç duyduğu bazı adımları da ifade etmek istiyorum:

AFAD personel, ekipman ve eğitim kapasitesinin artırılması, emniyet ve jandarma hizmet binalarıyla ilgili olarak modern, dayanıklı binalar yapılması, kırsalda mobil asayiş ve trafik ekiplerinin artırılması, Adıyaman'ın bir AFAD lojistik merkezi hâline getirilmesi Adıyaman'ın afetlere karşı daha dirençli bir şehir olması açısından önemlidir.

Deprem sonrası ortaya koyduğunuz koordinasyon, kararlılık ve hızlı müdahale Adıyamanlı hemşehrilerimiz tarafından şükranla hatırlanmaktadır. Adıyaman'ın yeniden ayağa kalkması sürecinde verdiğiniz destek bize güç vermektedir.

2026 yılı bütçesinin ülkemiz, milletimiz ve Bakanlığımız için hayırlara vesile olmasını diliyorum; Bakanlık bütçesi hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Adıyaman'a gitmiyorsunuz ki onu bilirsiniz, İstanbul'a gidiyorsunuz ya! İstanbul'da yaşıyor, Adıyaman'dan bahsediyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bayhan, buyurun lütfen.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de hazırunu selamlıyorum.

Türkiye'nin huzuru...

RESUL KURT (Adıyaman) - Mahmut Bey, sen İstanbul'da yaşıyor olabilirsin.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, bir saniye....

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Tanal, İstanbul'da yaşamak suç mu?

RESUL KURT (Adıyaman) - Git Malatya'da yaşa, Urfa'da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Sayın Bakanım...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Kurt İstanbul'da oturuyor, Adıyaman'dan seçilmiş; suç mu, günah mı bu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, biz her bütçede mutlaka böyle bir şey yapacağız ama değerli arkadaşlar, bir sayın milletvekili konuşuyorken kendinize yapılmasını istemediğiniz bir şeyi ben kabul etmiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, ben Sayın Kurt'un hakkını hukukunu savunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kurt kendi hukukunu savunsun değerli arkadaşlar, kendi hukukunu savunsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Mahmut Tanal diyor ki "Kurt, İstanbul'da oturuyor, Adıyaman'dan milletvekili olmuş." Suç mu?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Efendim, Adıyaman'daki tespitlerinin yerinde olmadığını söylemek için vurguladım.

RESUL KURT (Adıyaman) - Sen Urfa'ya kaç kere gittin ya Mahmut Tanal? Kaç kere gittin Allah aşkına ya, Urfa'yı kaç kere gördün?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - İstanbul'da yaşıyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) - Urfa'ya kaç kere gittin?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, onu....

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Gerçek dışı beyanda bulunuyor Sayın Başkan, gerçek dışı beyanda bulunuyor; gitsin Adıyaman sokaklarını dinlesin.

RESUL KURT (Adıyaman) - Urfa'ya gittin mi? Urfa'ya gitmeden seçiliyorsun, ondan sonra da konuşuyorsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, buyurun.

RESUL KURT (Adıyaman) - Bir kere de Urfa'ya git, Urfalılar görsün yüzünü.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sen müftüye sor gidip gitmediğini Mahmut Tanal'ın, müftüye sor!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Git, kendi il başkanına sor.

RESUL KURT (Adıyaman) - Müftüye, müftüye... Ya, hemşehrim Sırrı Süreyya Önder'e Allah rahmet eylesin. Ya, o işi bilmiyor, çöpü gidiyor müftüye söylüyor...

OKAN KONURALP (Ankara) - İskender Bey'i dinleyeceğiz ya, bir susun!

Resul Bey, İskender Bey'i dinleyeceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bu hakikaten artık şey oldu ya, lütfen... Yani burası Parlamento, bütçe yapıyoruz, belli bir şeyi korumamız gerekir diye düşünüyorum, müsamerede değiliz.

Sayın Bayhan, buyurun lütfen.

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Başkan.

Ben de bütün hazırunu saygıyla selamlıyorum.

"Türkiye'nin huzuru, milletimizin güveni" diye sunduğunuz iç güvenlik anlayışınıza sarayın iç cephe siyaseti yön veriyor. Peki, ne var bu iç güvenlik ve iç cephe siyasetinin içinde? Kendi Anayasası'nı bile ayaklar altına alan bakan, valiler, kaymakamlar örgütü var; anayasal haklarını kullanmak isteyen işçileri, kadınları, gençleri engellemek için illerde, ilçelerde tüm etkinlikleri, basın açıklamalarını, eylemleri, toplantıları keyfi bir şekilde yasaklayan kararlarınız var. 19 Mart sonrası gösterilerde, 1 Mayıs'ta, 8 Mart'ta, 25 Kasım'da, işçi direnişlerinde bu yasaklara başvurmaktan geri durmuyorsunuz ama öyle fütursuz yasaklar getirdiniz ki bunların Anayasa'nın 5, 13, 17 ve 34'üncü maddelerine aykırı olduğu tescillendi. 25 Kasım'da İstanbul'da, 13 Şubat'ta Antep Valiliğinin aldığı gösteri yasakları mahkeme kararlarıyla iptal edildi, Anayasa Mahkemesi 1 Mayıs yasaklarıyla ilgili hak ihlali kararı verdi ama bu kararları alan valiler de kaymakamlar da koltuklarında oturmaya devam ediyor, keyfiyetin tadını çıkarıyorlar.

Başka ne var? Üniversitelerde "uyarı, tedbir" adı altında gönderdiğiniz genelgeler var. "Emniyet görevlisi" diye arayıp "Çocuklarınıza sahip çıkın." diye aba altından sopa gösterilen aileler ve onların babaları, anneleri var. Yine, mahkeme kararlarına rağmen süreleri uzatılan kayyumlar var. Size tehdit edenlerin açık telefonlarını önergelerle verdik ama onlarla bile ilgilenmediniz, yanıt bile vermediniz. Hakkını arayanlara, seçilmişlere, milletvekillerine, gazla, ilaçlı suyla yapılan saldırılar var.

Bakın Sayın Bakan, polisler, jandarmalar "Biz emir eriyiz, emir kuluyuz." diyorlar; gösterilere onları göndermeyin. Talimatları veren, kararları alanlar kimlerse onları alın gelin barikatları onlarla kurun Sayın Bakan.

Liste uzar gider ama kesin olan bir şey var, bütün bunlar huzurlu, güvenli ülkelerde olmaz; bunlar ancak cunta dönemlerinde, saray rejimlerinde olur.

Gelelim sunumunuzda Avrupa Konseyi standartlarına uygun olduğunu söylediğiniz geri gönderme merkezlerinin durumuna. Buralarda baskı, mobbing ve sağlıksız koşullara ilişkin şikâyetler bitmiyor. Bunların önüne geçmek için geri gönderme merkezlerini milletvekillerinin, insan hakları örgütlerinin ve baroların denetimine açmak zorundasınız; aksi takdirde bunların önüne geçilemez.

Gelelim bir diğer önemli meseleye; bugün Türkiye'de estirilen en büyük terör sermaye terörüdür. Sizin bir türlü gündeme almadığınız, bütçe sunumunuza giremeyen bir terördür bu; bu terör en başta iş cinayetleri olarak yaşanıyor. Sadece sizin Bakanlığınız döneminde toplam 4.790 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetti. Baskı, tehdit, mobbing şikâyetleri çığ gibi büyüyor; fabrikalar, organize sanayi bölgeleri birer çalışma kampına dönüşmüş durumda çünkü burjuva devlet işçileri baskı altında tutar, sermayenin çıkarlarını güvenceye alır. Devletiniz sermayenin özel baskı aygıtı olarak çalışıyor; yasalar, polis, mahkemeler, bürokrasi kapitalist sömürücüleri ve onların düzenini koruyor, her türlü hukuksuzluğu hak gören fabrika sahiplerine sırtını verip işçilerin karşısına geçip barikat kuruyor. Tokat'ta Şık Makas işçilerinin ücretlerini ödemeyen sömürücü Haluk Kolunsağ elini kolunu sallayarak geziyor ama hakkını isteyen işçi Buse Kara'nın ayağına kelepçe takıyorsunuz. Eğer öyle değil diyorsanız size bir önerim var Sayın Bakan: Huzur operasyonlarıyla övünüyorsunuz ya, gelin, her cuma günleri işçi sağlığı ve güvenliği, işçi hakları ihlalleri için fabrikalarda, iş yerlerinde, organize sanayi bölgelerinde huzur operasyonları yapın, Çalışma Bakanını da yanınıza alın. Ne o; kulağınıza şaka gibi geliyor, değil mi?

Sonuç olarak sizin iç güvenlik anlayışınızda sermaye ve saray düzenini korumak var ama gerçek huzur "drone"larla, TOMA'larla, duvar kameralarıyla gelmiyor, gelmez, gerçek huzur halkın üzerine çökmüş, atanmış yüksek bürokrasiyle sağlanamaz; gerçek huzur ancak gerçek bir halk demokrasisi ve halk egemenliğiyle mümkün olur. Doğrudan halkın seçtiği temsilcilerden oluşan, yasama ve yürütme görevini üstlenmiş ve en üst iktidar organı olan bir meclis ülkeyi yönetirse, işte, o zaman gerçek anlamda bir huzur ve güven olabilir.

Valilik, kaymakamlık gibi bütün atanmış kurumlar kaldırılmalıdır, yerelerde yönetim yetkisi seçilmiş yerel meclislerde olmalıdır, seçilmiş vekil, temsilci ve diğer görevliler sadece halkın çoğunluğunun kararıyla görevlerinden alınabilmelidir; işte ancak o zaman huzur olur ve halk güven içerisinde yaşar Sayın Bakanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Tüzün, buyurun, on dakika.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığımızın değerli bürokratları, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri; ben de Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İçişleri Komisyonu Sözcüsü olarak hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Değerli bürokratlarımız" dedik ama şöyle bir totale baktığımızda, 688 bin İçişleri Bakanlığı personeline gerekli desteğin, özlük haklarının ve ekonomik şartlarının düzelmediğini bu bütçede bir kez daha görmüş oluyoruz. O nedenle, bürokratlarımızın daha da değerli hâle gelebilmesi için bu haklarının en kısa zamanda verilmesini talep ediyoruz.

Sayın Başkan, özellikle bu bütçenin genel durumuna baktığımızda milletvekili olarak Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'mız bize iki konuda hak veriyor, yetki veriyor; bunlardan bir tanesi yasama yani yasa çıkaracağız, diğeri ise denetim. Denetim hakkımızı kullanamadığımız gibi, senede bir defa gelen bakanlık bütçelerinde de maalesef bakanların bütçe sunum kitapçığı burada Sayın bakanlar konuşmaya başladığında dağıtılıyor ve konuşma metni de konuşma bittikten sonra Meclis üyelerimize yani milletvekillerimize dağıtılıyor, yani denetim hakkımızı kullanamadığımızı bir kez daha ifade etmek isterim.

Özellikle bugün dikkatimi çekti; yürütme var, İçişleri Bakanlığı var, Bakan Yardımcıları var, bürokratlar var ama İçişleri Bakanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisindeki iktidar partisine mensup ne Komisyon Başkanı var ne Komisyon Sözcüsü var ne de milletvekilleri var yani bir yasama görevini yerine getiren Komisyon üyeleri kendi Bakanlığının bütçesi çıktığı aşamada -burada bir mecburiyet yok, tabii ki yok onu biliyorum ancak- bütçesinin ne olduğunu, rakamın ne olduğunu, yıl içerisinde uygulamaların ne olduğunu, bir yıl sonra neler yapılacağını bir merak edip buraya gelmiyorsa, işte bu, sistemin ne kadar Türkiye Cumhuriyeti devletine zararlı olduğunun en somut göstergesidir.

İktidar partisinin bir milletvekili yok İçişleri Komisyonunun yasama üyesi olarak görev yapan arkadaşlardan; neden gelmezler, niçin gelmezler? Sayın Bakan, hadi biz muhalefet partisi milletvekillerine bu bilgiyi vermiyorsunuz ama acaba gizli bir oturum yapıp o arkadaşlara bu bütçeyle ilgili bir sunum yaptınız mı, bunu da merak ediyorum.

Evet, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; gündemimiz çok yoğun. Özellikle ben biraz yerel yönetimler konusunda Bakanlığınızın uygulamalarıyla ilgili yaşadığımız sorunları gündeme getirmek istiyorum; bunlardan bir tanesi, özellikle Cumhuriyet Halk Partili belediyeler Çevre ve Şehircilik hibelerinden asla ama asla faydalanamıyor. Doğrudan temin sınırlarının yetersiz olması, böylesi ekonomik krizin olduğu bir dönemde yapılan ihalelere hiçbir firmanın girmemiş olması ve müteahhit firmanın önünü göremediği için, çalışmak istemediği için özellikle bunu tüm belediyelerimiz için söylüyorum, yani CHP'li, AK PARTİ'li MHP'li, HDP'li fark etmez tüm belediye başkanlarımız doğrudan alım sayısını artırmak için bir çalışma ve gayret içerisinde. Dolayısıyla doğrudan temin yapan, 1 defa, 2 defa, 3 defa doğrudan temin yöntemiyle iş yapan belediye maalesef Sayıştayın gözünde takılıyor ve kamu zararı çıkarılıyor oysa 2-3 defa doğrudan temin yapan belediyeye kamu zararı çıkarılırken aynı ilde yani benim seçim bölgem Bilecik'te belediyemiz 3 defa üst üste doğrudan temin yaptığı için kamu zararına teftiş tarafından karar veriliyor ama aynı ilde il Valiliğine, İl Özel İdaresine tam 12 defa doğrudan temin yapmasına rağmen hiçbir soruşturma başlatılmıyor, kamu zararı çıkarılmıyor. Bunun mutlak surette düzeltilmesi gerektiğini söylüyoruz. Özellikle belediyelerimizin doğrudan temin konusunda rakamın yükseltilmesi gerekir diye bir kez daha söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle 2014 yerel seçimleriyle yürürlüğe giren düzenleme ülkemizde yerel hizmetlerin planlanması, programlanması ve hayata geçirilmesi açısından ikili bir ortam ortaya çıkarmıştır. Türkiye'de 86 milyon nüfusun 66 milyonu büyükşehirlerde yaşıyor. Büyükşehirlerde yerel hizmetler büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri ve yatırım izleme ve

koordinasyon başkanlıkları eliyle yürütülüyor ancak geriye kalan 30 milyon kişinin yaşadığı 51 vilayette özel idareler, il belediyeleri ve ilçe belediyeleri tarafından yürütülüyor. Kamu gelirlerinin dağılımında yerel yönetimlere düşen payın yüzde 15'i geçmediğini bütçeden görüyoruz. Bu açığı kapatmanın makul yolu hizmetleri azaltarak giderleri kısma çalışmak yerine yerel yönetimlerin gelirlerinin artırılması olmalıdır.

Bu yönüyle Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Plan ve Bütçe Komisyonumuza bir önergemiz var, bu konuda katkınızı ve desteğinizi bekliyoruz. Amacı halka direkt hizmet etmek olan yerel yönetimler olduğu için bütün bu mali meselelerin Türkiye Büyük Millet Meclisinde geniş bir katılımı çözülmesi gerektiğine inanıyoruz. Özellikle 51 ilin bütünşehir olması noktasında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak her türlü katkıyı ve desteği vermeye hazırız çünkü 51 ilde yaşayan vatandaş Yaşar Tüzün'le yani ilde yaşayan vatandaş Yaşar Tüzün'le büyükşehirde yaşayan vatandaş Yaşar Tüzün arasında katılım payının ne kadar farklı olduğunu hepimiz biliyorsunuz. Dolayısıyla kamu düzeni bütünlüğü açısından 51 ilin de bütünşehir kapsamında bütünşehir olarak hayata geçmesinin kamu düzeni bütünlüğü açısından önemli olduğunu ifade etmek istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette bunları yaparken amaç halk iradesine sahip çıkmak, halkın istediği, seçtiği belediye başkanlarına sahip çıkmak gerektiğini o halkın bizzat kendisi söylüyor ama siyasi irade uygulamalarında bunu yerine getirmiyor; gerçi ülkemizde yaşananlarla "halkın iradesi" cümlesinin de bir anlamı kalmadığını hepimiz biliyoruz. Halkın iradesiyle sandıkta kazanamadığınız belediyelerin başkanlarını türlü oyunlarla ya içeri atıyorsunuz ya rozet takıyorsunuz; rozet takma tiyatrolarına da "demokrasi şöleni" diyorsunuz. Bu, gerçekten bir ikiye bölme; bu, gerçekten bir utanmazlıktır.

Bayrampaşa'da, İstanbul Bayrampaşa ilçesinde sandıkta seçimi kaybettiniz, Belediye Meclisinde seçimi kaybettiniz, yetmedi, kurada seçimi kaybettiniz; sandıklarda kaybettiğiniz seçimleri ayak oyunlarıyla geri aldınız. Gerçekten bu ne yüzüzlüktür demeden geçemeyeceğim.

Ülkeyi kötü yönettiniz, ekonomiyi batırdınız, şimdi ise CHP'li belediyelere haksız hukuksuz operasyonlar yaparak koltuklarınızda rahat oturmaya mı çalışıyorsunuz? Evet, gerçekten belediyelerimize darbe yapıyorsunuz, seçmenlerimize darbe yapıyorsunuz; uygulamalarda maalesef itiraf etmem gerekir ki Kenan Evren'i bile geçtiniz. Yargıyı iktidarınızın sopası yaptınız, o sopayı rakiplerinize sallıyorsunuz. Unutmayın, ayarını bozduğunuz kantar, gün gelir o kantar sizi de tartar.

Adalet ve Kalkınma Partisine geçen belediye başkanlıkları dokunulmazlık mı kazanıyor, gerçekten bunu merak ediyoruz. Türkiye'de son seçimlerde Türkiye'nin 1'inci partisi olan Cumhuriyet Halk Partisinden 413 arkadaşımız belediye başkanı seçilmiştir ve şu ana kadar 413 belediye başkanından 8'i istifa edip AKP'ye geçmiştir; bu, toplam orana baktığımızda, 413 belediye başkanı olarak hesapladığımızda yüzde 2'ye tekabül etmektedir. Yani Cumhuriyet Halk Partisinden seçilmiş yüzde 2 oranında belediye başkanı başka siyasi partilere geçmiş ise yüzde 98'i bu kadar baskıya, bu kadar tehdide, bu kadar şantajla, bu kadar silkelemeye rağmen yerinde duruyorsa, onurlu ve şerefli bu görevi yerine getiriyorsa onlara da takdir ve teşekkürlerimizi bu yüce Meclisten iletmek istiyorum.

Değerli Bakanım, bürokratinizin döneminde, valiliğiniz döneminde ve Bakanlığınız döneminde çok güzel bir sinerji yarattınız işin başında ancak özellikle dinozorlara servet gömen Melih Gökçek'e...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Tüzün, teşekkür ediyorum.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım ama ben on dakika konuştum, bir dakika vermeniz lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, kimseye vermiyorum. Hayır, öyle değil o, gayet iyi biliniyor.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ama bir dakika ver Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, hayır, kimseye vermiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Devam et, devam et.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bu bana biraz haksızlık olmuyor mu? Buradan dönüp "Devam et, devam et." demek yanlış bir şey arkadaşlar, Sayın Uzun bekliyor. Sayın Tüzün...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Kayıtlara bari girsin Başkanım. Ya sonuçta siz Melih Gökçek'e soruşturma...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Nezaketen bir selam vermek istiyor Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Böyle bir şey olur mu ya? Hayır, nezaket Salih Uzun'a gösterilecek.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - ...dava açmadığınız müddetçe sizin bugüne kadarki yapıcı olan Bakanlığınızın hiçbir inandırıcı tarafı kalmayacaktır. Ne zaman Melih Gökçek bu uygulamalardan dolayı yüce yargıda yargılanırsa o zaman sizin aynı saygınlığınız size iade edilecektir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Uzun, hazırsanız açıyorum.

Sayın Uzun, buyurun, beş dakika.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Teşekkür ediyorum Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Değerli Bakan, kıymetli bürokrat arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz İçişleri Bakanlığı diğer Bakanlıklardan bir miktar farklı çünkü mülki idare teşkilatının kadroları İçişleri Bakanlığının uhdesinde. Mülkiyede bize hocalarımız hangi dersi anlatırsa anlatsınlar mutlaka sözün bir yerinde "Siz vali olacaksınız, kaymakam olacaksınız, büyükelçi olacaksınız; devleti temsil edeceksiniz, vatandaş size baktığı zaman devleti görecektir." diye uyarırlardı. Bürokrat arkadaşlarımızdan Mülkiyeli olan çok bürokrat arkadaşımız vardır; mutlaka, kuşkusuz size de İstanbul Siyasalda aynı şuur verilmiştir. Demem o ki vatandaşın gözünde devlet kestirmeden validir, kaymakamdır, onların emrindeki kolluktur, polistir, jandarmadır; dolayısıyla onlara bakınca vatandaş devleti görür.

Peki, devletin hangi yüzünü görecektir, nasıl, hangi yanını görecektir? Hani derler ya "Devletin iki yüzü vardır; biri cemal, biri celal." Hani biri müşfik, yardım edici, destek olucu, diğeri de caydırıcı, cezalandırıcı yönü. Sayın Bakan, maalesef her iki yüzünde de devletimizin çok ciddi problemleri var. Hani birincisinden başlayalım, cemal tarafından; başı sıkışan, derdi olan, derdine çare arayan

devletten umudunu kesmiş durumda. Sosyal medyada yardım arıyor, sosyal medyada çare arıyor. Sizin de önünüze düşüyordur mutlaka hani böyle, işte, evsiz kalmış, çocuklu aileler böyle "@" işareti yapıp etiketliyorlar "Şu hayırsever iş adamı yardım et." diye yahut "Ameliyat olacağım, imkânım yok." etiket "şu hayırsever kişi" yahut SMA'lı çocuklar ve onların aileleri çok perişanlar, aralarında polisler de var, etiketliyorlar "şu hayırsever kişi" diye. Yani devletin bu cemalet, yardım edici, müşfik yanında ciddi problemler var. Her geçen gün bu çağrılar sosyal medyada da artıyor.

Şimdi, gelelim öbür tarafa, Celal tarafına yani caydırıcı tarafına; istirahat ediyorum bu kısmını lütfen daha dikkatli dinleyin. Bakın, biraz önce dedim ya, millet yardımı sosyal medyada arıyor diye, daha beteri var. Vatandaş adaleti, vatandaş güvenliğini sosyal medyada arıyor çünkü başında çeteler var, çetelerle boğuşuyor, çete, mafya belası var. İşte sabahdan beri sayılıyor burada, ne derler: Red-Kitler, Casperlar, Daltonlar, Çirkinler -belki Güzeller de vardır da henüz haberimiz yok- yok Arap bilmem neyin çetesi, yok efendim şu çete, bu çete. Vatandaş çetelerle boğuşuyor.

İşte, pırıl pırıl bir çocuğumuzu sokak ortasında, pazar yerinde -Ahmet Minguzzi olayı var, yaşadık- çocuğu katlettiler, katlettikleri yetmediği gibi uzun süre ailesi tehdit edildi. Kim tarafından? Çocuk yaştaki çete üyeleri tarafından uzun süre tehdit edildi. Devlet, bu çocuk yaştaki çete üyelerini caydıramadı; devlet, bu çocuk yaştaki çete üyelerini korkutamadı. Sonuç? Sedat Peker'in avukatı ailenin avukatlığını üstlendi de aile tehdit edilmekten kurtuldu.

Şimdi yeni bir olay daha var: Rojin Kabaiş diye bir kızımızın cinayetini aylardır konuşuyoruz. Babası feryat ediyor, isyan ediyor, bütün yetkililere yalvarıyor; sonuç alamıyor. Şimdi yeni bir haber okuduk ki Sedat Peker'in avukatı ailenin avukatlığını üstlenecekti. Şimdi Sedat Peker'e mi bir şey diyelim devlete mi ya da devletin yetkilerini kullanan sizlere mi? Ya, gerçekten durumumuz budur. Devlet acze düşmüş, devleti acze düşürmüşsünüz, Sedat Peker devreye giriyor; durumumuz budur. Bundan biz mutlu olduğumuz için söylemiyoruz ama mesele budur.

Sayın Bakan, Değerli Bakan, hani bir söz var ya "Kanun var, nizam var." diye. Nizam yani düzen, dirlik, o yoksa devlet yok -devletin asli görevi- o yoksa devlet yok. Devletimiz niye bu hâlde? Nasıl oldu devlet bu hâlde geldi? Devletin celal yüzüne ne oldu? Devletin caydırıcı yüzüne ne oldu? Yani çocuk yaştaki küçücük çete üyelerini bile engelleyemeyecek kadar devletin başına ne iş geldi? Sayın Bakan, durumumuz budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Uzun.

Şimdi de söz sırası Sayın Ali Öztunç'ta.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz lütfen.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakan, değerli bürokratlar; hoş geldiniz diyorum.

Ben, Orhan Yegin kardeşimin ve Yaşar Bey'in Tayyip Bey'in, Tayyip Erdoğan'ın sözlerini yere düşüreceğini düşünmezdim, onun sözlerine değer verdiklerini zannederdim ama diyorlar ki "AFAD, depremde hemen sonra en hızlı hareket eden kurumdu, hemen hızlıca hareket etti." ama Tayyip Erdoğan, kendisi 14 Şubat 2023 tarihinde -Anadolu Ajansından okuyorum- aynen şöyle söylüyor: "İlk etapta hem arama hem kurtarma hem de yardım konularında ciddi aksaklıklar oldu." diyor yani Tayyip Erdoğan kabul ediyor ama arkadaşlar kabul etmiyorlar ve üstelik AFAD'ın yaptıkları bir değil, iki değil. Bakıyorsunuz, son zamanlarda köy evleri yapılacak, yapılan köy evleri ya eksik yapılmış ya da hiç yapılmamış, eksik yapılıyor, tuvalet var, kanalizasyon yok. Daha geçtiğimiz günlerde Kahramanmaraş'ta, Onikişubat ilçemizde Şahinkaya köyünün Suçatı mevkinde yapılan 120 konuta heyelan düştü arkadaşlar, daha teslim edilmedi. 10 tane konut gitti. Niye? Yer seçimi yanlış. Defalarca söylendi "Burada olmaz, burada yapmayın." denildi, "heyelan bölgesi" denildi; "Hayır, burada yapacağız." dediler. Allah bilir kimi zengin ettiler kamulaştırmayla ve teslim edilmeden maalesef heyelan oldu. Velhasılkelam, AFAD'ı bu kadar övmeye gerek yok, eleştireceğiz ki onlar da doğruyu bulsunlar.

Sayın Bakan, sunumunuzda Kabine döneminizden bahsettiniz; her fırsatta diyorsunuz ki: "Kabinetimiz itibarıyla yani 4 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla..." diyorsunuz ve bunu da yazmışsınız.

Sayın Bakan, devlette devamlılık esastır. Anladım, sizden önceki bakanla aranız yok, bir münakaşanız var, çok hoşnut değilsiniz birbirinizden ama devlette devamlılık esastır. Reddimiras mı yapıyorsunuz? Süleyman Soylu dönemini yok mu sayacağız? O zaman yapılanları kabul etmeyecek miyiz? Ki siz metinde, görselde "Kendi dönemimiz, Kabinetimiz" diye açıklamalar yapmışsınız.

Ayrıca, bakın, sunum kitapçığınız dağıtıldı ve sunum kitapçığınızda, inceledim Atatürk yok; hadi anladım -tek kare yok fotoğrafı- siyasal olarak bir alerjiniz var Mustafa Kemal Atatürk'e ama ilginç tarafı Tayyip Erdoğan da yok biliyor musunuz? Mesela, şu geçmişteki yani 2024 sunum kitapçığınız Sayın Bakan sizin, burada var bakın; böyle bir şey yok mesela. İlginç geldi bana Tayyip Erdoğan'ı burada kullanmamış olmanız; hayret ettim, ilginç geldi. Devamına gelecek olursak...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - İyi bakmamışsınız.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İyi baktım efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakmamışsınız.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - ...sadece Aliyev'le, İlham Aliyev'le Maraş'ta yapılan bir açılıştan fotoğraf var, o da Aliyev sayesinde olmuştur, Tayyip Erdoğan'a ilişkin fotoğraf yoktur.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Var.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bakın, Sayın Bakan...

MEHMET BAYKAN (Konya) - "Yok." demiştin.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakan, yardımcılarınız var; Sayın Bülent Turan, görev alanında deniliyor ki Bülent Turan'ın: "Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri, İç Denetim Birimi Başkanlığı ve TBMM ile ilişkiler." Türkiye Büyük Millet Meclisiyle ilgili ilişkilerle ilgili Bakan Yardımcısı Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonundaki bütçe görüşmelerinde yok. Neden yok, merak ediyorum? Yoksa, malum sebeplerden dolayı medyada çok şey yazılıyor, acaba onlardan

dolayı mı Sayın Turan da bugün burada bulunmuyor? Kendisi bildiğim kadarıyla, öğrendiğim kadarıyla İstanbul'da da bugün bir programa katılmış.

Ayrıca, Sayın Bakan, yine burada, kitapçığınızda var; "Akrobatik hareketle yarış yapmak" gibi, başka maddelerle ilgili de kanun teklifleri var. Trafik Kanunu... Trafik Kanunu'nu kim hazırlamalı değerli arkadaşlar? Adalet Bakanlığı mı hazırlamalı ya da Adalet Komisyonuna mı gelmeli, İçişleri Komisyonuna gelmemeli mi bu? Trafik; bakın, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün internet sayfasına girin bakın, trafik idari para cezalarıyla ilgili bölümler var. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü mü bakacak trafik kazalarına değerli arkadaşlar ya da bu alana? Emniyet Genel Müdürlüğü yani İçişleri Bakanlığı. Peki, bir kanun teklifi hazırlanıyorsa nerede hazırlanmalı? Mecliste. Hangi bürokratlar orada olmalı? İçişleri bürokratları orada olmalı, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bürokratları orada olmalı. Nereye geliyor? Adalet Komisyonuna. Neden Adalet Komisyonuna geliyor? Bunu merak ediyorum İçişleri Komisyonu üyesi milletvekili olarak yoksa İçişleri Komisyonu Başkanının Süleyman Soylu olmasından dolayı mı maalesef böyle bir şey yaşanıyor?

Yine, sunumunuzda polislerle ilgili -üzülerek söylüyorum- özlük haklarına ilişkin herhangi bir şeyi okuyamadık, göremedik, söylemediniz. Polis intiharlarına ilişkin söyleyemediniz ve en önemlisi 552 suç örgütünün narkotikten dolayı çökertildiğini söylediniz. 552 suç örgütü var ise, bir yılda çökertildiyse arkadaşlar, bu çok büyük bir rakam. Demek ki Türkiye bunların üssü hâline sizin dönemizde gelmiş demektir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Öztunç.

Şimdi de söz sırası Sayın Onur Düşünmez'in.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz lütfen.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün Hakkâri Sere Solan mevkisinde bir araç 200 metreden şarampole yuvarlandı ve maalesef 2 yurttaşımız hayatını kaybetti. Buradan kendilerine rahmet, ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakan, orada halkımız maalesef ki AFAD'ta eksiklikler olduğundan ve yeterince müdahale edilmediğinden şikâyetçi olmuştu. Elbette orada canı pahasına mücadele eden AFAD görevlisi arkadaşlarımız da vardı, onların emeklerine sağlık diyorum ama kazaların bizim özellikle Hakkâri coğrafyasında katliamlara dönüşmesinin önleyici tedbirlerini almak hepimizin yükümlülüğündedir. Bu yönüyle sizleri de bir kez daha bu konuda koordineli bir çalışma yapmaya teşvik etmek istiyorum.

Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlar; şu an Hakkâri bölgesinden yola çıkarak aslında Türkiye'nin bir güvenlik portresini çizmek istiyorum. Hakkâri Derecik ilçesi Şemdinli'ye 65 kilometre uzakta olmasına rağmen 3 kontrol noktasından geçmek zorunda kalıyor vatandaşlar. Yine, Şemdinli Yüksekova'ya 51 kilometre uzaklıkta olmasına rağmen 6 arama kontrol noktasından geçiliyor. Yüksekova Hakkâri'ye 80 kilometre uzakta olmasına rağmen 3 arama noktasından geçiliyor. Hakkâri Çukurca arası 75 kilometre olmasına rağmen 4 arama noktasından geçiliyor. Yine, Yüksekova'dan Van'a gitmek isteyen çünkü Derecik ve Şemdinli Yüksekova'ya bağlantılı, Yüksekova'dan Van'a gidiliyor oradan. Yüksekova Van arasındaki 181 kilometrede 8 arama kontrol noktası var. Hakkâri Van arasındaki 195 kilometrede de yine 8 arama kontrol noktası var. Sayın Bakan, değerli bürokratlar; burada saydığımız üzere Derecik'ten Van'a gitmek isteyen bir vatandaş maalesef ki 20 arama noktasından geçmek zorunda kalıyor. Bunların çoğunda GBT'ye maruz kalıyor, neredeyse 10 kilometrede bir arama kontrol noktası kurulmuş ve çoğu jandarmadan polise, polisten jandarmaya şeklinde devredildiği için bütün arama noktaları bazen, her gün GBT kontrolü yapıyor ve arama faaliyeti gerçekleştiriyor; bu, hayatı çekilmez kılıyor. Biliyorsunuz, çok yakından bir örneğini vereceğim, geçmişte de benzeri vakalar çok sık yaşandı ama en son örneği geçtiğimiz hafta Hikmet Çapraz isimli bir yurttaş, bu arama kontrol noktalarındaki GPT zulmüne ses çıkardığı için kolluk şiddetine maruz kaldı, videosu çekildi, videosu bütün basında paylaşıldı; biz bunu soru önergesi olarak da Bakanlığınıza sunduk. Şimdi, burada gelmek istediğim nokta şu: Sayın Bakan, Yüksekova'da veya Şemdinli'de, Hakkâri'de sağlık sistemleri yetersiz, ulaşım imkânları da yetersiz, oradaki karayolları altyapısıyla, oradaki havalimanının kapasitesi de yetersiz olduğu için ister istemez insanlar Yüksekova'dan, Şemdinli'den veya Derecik'ten veya Hakkâri'den Van'a gitmek zorunda kalıyor. Dönemin ruhuna ve sizin de çizdiğiniz tabloya göre bu arama noktalarının artık son bulması gerekiyor. Bunlar, artık önleyici olmaktan çıkıp baskı aracı hâline gelmiştir. Hakkâri halkı ve Hakkâri'de yaşayan yurttaşlarımız ve orada hayatını idame etmek zorunda kalan ülke vatandaşlarımız sizden bu konuda bir an önce bir adım atılmasını talep ediyor.

Şimdi, Sayın Bakan, kontrol noktalarından bahsettik, bir de sınır noktalarında aramalar var. Sınırlar belli bir kota uyguluyor vatandaşlara. Vatandaşlar sınırdan geçirdikleri malzemeyi; örneğin 2 kilo çay üzerinden örnek vereyim. 2 kilo çayı sınırdan geçiriyor ancak sınırın hemen ötesindeki jandarma ya da polis kontrol noktasında bu kotaya uyulmadığı gerekçesiyle vatandaşın 2 kilo çayından 1 kilosuna el konuluyor ve kendisine işlem yapılıyor. Gümrükten geçirilmesi o kota dâhilinde olan ürünler; örneğin 2 karton sigara 1 kartona düşürülüyor ve arama kontrol noktalarında sınırdan geçirilen maddelere el konuluyor. Bu konuya ilişkin de bir an önce bu önleyici tedbirlerin devreden kaldırılması gerekmektedir.

Dediğim gibi, Hakkâri'den başlayıp Türkiye'nin güvenlik portresini çizmeye çalıştım ancak süre yetersizliğinden dolayı Türkiye'nin diğer bütün alanlarındaki arama kontrol noktalarından örnek veremeyeceğim ama eminim Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde olağanüstü hâl döneminde konulmuş ya da darbe döneminde konulmuş olan o duvarlarla çevrili yol kapatmaların, jandarma güvenlik alanlarının halka kapatıldığı alanların bir an önce halka açık hâle getirilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Düşünmez.

Şimdi de söz sırası, Sayın Ömer Faruk Hülakü'nün.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli basın emekçileri, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, aradan tam olarak bir yıl geçti, geçtiğimiz yıl yani 20 Kasım 2024 günü Sayın Bakan yine burada 2025 yılı bütçesi üzerinden bir sunum yaptı. O sunumda ne söylediğine geçmeden önce şunları hatırlatmak istiyorum: 27 Şubatta bu ülkede tarihî bir çağrı yapıldı. Artık silahların değil, demokratik siyasetin konuşulduğu bir sürecin kapıları aralandı. Bu çağrının ardından barış, çözüm ve birlikte yaşamı önceleyen çok büyük çabalar ortaya konuldu. Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan komisyonda çatışmalarda yaşamını yitiren aileler dinlendi, ortaya çıkan ortak duygu ve talep çok netti. "Bu ülkede artık silahlar değil, barış konuşulsun, acılar son bulsun." denildi. İşte, tam da böylesi bir dönemde İçişleri Bakanlığının tarihî bir sorumluluğu vardır. Bu ülkenin iç barışının sağlanmasında asli ve belirleyici görev sizin Bakanlığınıza düşmektedir. Bu halk sizden sadece güvenliği değil, hukuka ve eşitliğe yöneltilen bir düzen inşa etmenizi bekliyor. Bakın, halk sizden neyi bekliyor? Halk kayyum politikalarından vazgeçmenizi bekliyor. 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nu ihlal etmemenizi bekliyor. Anayasal hak ve özgürlükleri kullananlara kolluk yoluyla müdahale etmemenizi bekliyor. Gözaltında, sokakta, eylemlerde uygulanan işkence ve kötü muameleyi engellemenizi bekliyor. Herkesin eşit yurttaş olarak yaşadığı bir ülkenin inşasında sadece güvenlik değil, adalet merkezli bir yaklaşımın benimsenmesini bekliyor; oysa biz, Bakanlık bütçesinde bu yönde bir perspektif pek göremiyoruz. Toplumun barış talebine kulaklarınızı kapamayınız. Güvenliği yalnızca kolluk kuvvetlerinin harcaması ve donanımıyla tamamlayarak bu süreci yönetmek sürecin ruhuna ters düşüyor. Barış, güvenlik önlemleriyle değil güven duygusuyla inşa edilir. Bir ülkenin demokratik geleceği için geçmişteki hataları tekrar etmeyen bir akla ihtiyaç var, Bakanlığınız da bu sürecin ya öncüsü olur ya da tıpkı geçmişte olduğu gibi halkın karşısında konumlanır. Bizim önerimiz, halkın yanında olmanız, sürecin ruhuna denk politika üretmenizdir.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; bizler demokratik siyasetin merkezde olması gerektiğini ısrarla vurgularken on yıllık kayyum rejimi, hukuki ve demokratik açıdan meşruiyet tartışmaları derinleştirilerek sürdürülmeye devam ediliyor. Bugün itibarıyla Türkiye'de gasbedilen, iradesine darbe vurulan seçmen sayısı 15 milyonun üzerinde. Sayın Bakan, 15 milyondan bahsediyoruz, gerçekten bu sizi rahatsız etmiyor mu? Bakın, bize sunduğunuz bu şeyde "Vatandaşlarımıza kimse şekil yapamaz." diye bir başlık atmışsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Doğru, doğru.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Biraz sert bir başlık olmuş ama ben böyle söyleyeyim: Gerçekten de vatandaşlarınıza en büyük şekli siz yapıyorsunuz. 15 milyon insanın iradesini gasbederek en büyük şekli siz yapıyorsunuz. Yine diğer sayfada "Nefes aldirmayacağız." demişsiniz. Demokratik eylem hakkını kullananların hukuksuz bir biçimde biber gazlarıyla, gaz bombalarıyla gerçekten nefeslerini kesiyorsunuz.

Van, Hakkâri, Mardin, Batman belediyeleri on yıldır kayyumla yönetiliyor. Selçuk Mızraklı neden hâlâ cezaevinde Sayın Bakan? Mehmet Sıddık Akış neden hâlâ cezaevinde? Yüzlerce belediye eş başkanımız hukuksuz bir şekilde görevlerinden alınıp cezaevine konuldu. Kayyum atarken her fırsatta bize Anayasa'yı işaret ediyorsunuz, anayasal hakkın uygulanmasına gelince sesiniz çıkmıyor. "Anayasa'ya bağlılık yemini ettim." diyen Sayın Bakana soruyorum: Ahmet Türk neden görevine iade edilmiyor? Akdeniz Belediye Eş Başkanlarımız neden görevlerine iade edilmiyor? Ahmet Özer neden görevine iade edilmiyor? İşte, bu noktada hem sizin Anayasa'ya bağlı hareket etmediğiniz hem de kayyum gerekçelerinizin hukuki olmadığı net bir şekilde ortaya çıkıyor. Bu yaklaşım, halk iradesini yok sayan bir uygulamadır.

Sayın Bakan, son olarak Bakanlık içerisinde kangren hâlini almış AFAD'a ilişkin birkaç şey söylemek istiyorum: AFAD yönetilmiyor, âdeta savruluyor. 6 Şubat Maraş depreminden sonra ortaya çıkan tablo AFAD'ın nasıl savrulduğunu, yönetilemediğini gözler önüne seriyor. Sayıştay raporlarına baktığımızda 6 Şubat depreminden sonra kritik öneme sahip lojistik depoların kayıt altına alınmadığı görülüyor. AFAD'ın özel hesaplarında 100 milyar TL'lik bir kısmın hiçbir ihale ve denetim sürecine tabi olmadan harcadığı tespit edilmiş, depremzede yurttaşlarımızın kira yardımlarında kesintiler yapılmış, depremzede yurttaşlara sürekli bir şekilde evleri teslim edilmeden konteynerlerden çıkmaları yönünde dayatmalarda bulunulmuştur.

Hatay Ilıca'da, Iskenderun'da, Adıyaman'da evleri teslim edilmeyen yurttaşlarımızın kira desteklerini kesmek, saray muamelesi yaptığınız 40 metrekairelik konteynerlerden çıkarmaya zorlamak insanlığa sığmıyor. 6 Şubat 2023 depreminin üzerinden neredeyse üç yıl geçecek. Türkiye'nin yarısına yakınının birinci derece deprem kuşağında olduğu, uzmanların önümüzdeki yıllarda da büyük İstanbul depremi ve Bingöl depremini öngördüğü bir dönemde AFAD, yerel yönetimleri ve sivil dayanışma ağlarını dışlayarak merkeziyetçiliği derinleştiriyorsa, depremlerin ve afetlerin yaralarını sarmak yerine yurttaşların yaşamını yeniden felakete sürüklüyorsa, depremzedelere konteyner boşaltma listelerini gönderip kira yardımını kesiyorsa, TOKİ fonlarını izleyemeyip taşınmaz envanterlerini tamamlayamıyorsa, 100 milyar TL'lik özel hesabı ihale kanunlarına tabi olmadan kullanıp 2023'ten beri tekrar eden Sayıştay bulgularını düzenlemiyorsa Sayın Bakan, deprem olmaması için, sel, yangın, patlama olmaması için gerçekten oturup dua etmemiz gerekiyor. Böyle bir kurumsal çöküşün olduğu yerde depremi bekleyen Bingöl halkına ne diyeceksiniz? Depremi bekleyen İstanbul, Balıkesir, Kocaeli, Tekirdağ halkına ne diyeceksiniz? Bol bol istatistik paylaşmaya devam edersiniz, gerçek orada duruyor; Hatay'da, Adıyaman'da, Maraş'ta, Bingöl'ün köylerinde yıllardır tamamlanmayı bekleyen TOKİ konutlarına uzaktan bakan yurttaşlarımızın dilinde asıl gerçek duruyor.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, bütçesine bakarak geleceği okuyabileceğimiz en önemli bakanlıklardan biri İçişleri Bakanlığıdır. 2026 yılı bütçesini önceki yıllardan ayıran hiçbir tercih değişikliği söz konusu değildir. Bu bütçede de barış yok, adalet yok, ekmek yok. Bu bütçeye de güvenlikçi politikaların tekçiliğinin, kayyum politikalarının devamlılığının kokusu sinmiştir. Belediyeleri karakollara dönüştürmeyen, Kürtçeye yönelik düşmanlığı beslemeyen, her bir yurttaşın diliyle, kimliğiyle, inancıyla, barış içerisinde yaşayabileceği bir bütçeyi halklarımızla birlikte yapacağımızın sözünü veriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Hülakü.

Şimdi de söz sırası Burhanettin Kocamaz'ın.

Buyurunuz lütfen.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerine İYİ Parti grubumuz adına söz aldım. Değerli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Mersin merkezli 10 ilde gerçekleştirmiş olduğunuz Narkokapan-Mersin operasyonu için öncelikle Mersin halkı adına sizlere ve Emniyet teşkilatımıza teşekkür ediyorum. Ülkemizde artık çağımızın en büyük sorunlarından biri hâline gelen uyuşturucuyla mücadele konusunda size ve Emniyet teşkilatımıza bu tür çalışmalarda başarılar diliyorum.

Sayın Bakan, Emniyet güçlerimiz ülkemizde güven ve huzur ortamını temin etmek amacıyla çok zor şartlarda görev yapmakta, her meslek grubunda olduğu gibi Emniyet teşkilatı bünyesinde görev yapan polislerimizin bizlere kadar uzanan önemli sorunları bulunmaktadır. Suç ve suçluyla mücadele artık ülke sınırlarını aşmış, uluslararası bir boyuta ulaşmıştır. Bu nedenle üst düzey yönetici atamalarının siyasetten uzak bir şekilde meslek içinden yapılması kurumsal tecrübe ve liyakat açısından büyük önem taşımaktadır. Suç ve suçluyla mücadele mutlaka tecrübe gerektiren bir mücadeledir. Emniyet mensuplarının sendikal haklardan mahrum kalması hem kurumsal motivasyonu hem de demokratik standartları olumsuz yönde etkilemektedir. 4688 sayılı Kanun'da Emniyet iş kolu oluşturularak Emniyet mensuplarına grevsiz ve lokavtsız tek ve ortak bir sendika hakkı tanınmalıdır. Ülkemizin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve İLO sözleşmeleri polislere sendika hakkının tanınmasını desteklemektedir.

Sayın Bakan, Emniyet teşkilatımız kesintisiz bir şekilde 7/24 görev yaparak suç ve suçluyla mücadele ederken zaman zaman ödüllendirilmeli, ayrıca eğitim ve derecesine bakılmaksızın Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin tamamına 3600 ek gösterge verilmelidir. Emniyet Genel Müdürlüğünde görev yapan memur ve sözleşmeli personelin iş riski tazminatı konusunda talepleri bulunmakta, personelin bu konudaki talepleri görmezden gelinmemelidir. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin çalışma saatleri, fazla mesai ücretleri, özlük hakları ve sosyal güvenceleri için kapsamlı bir yasal düzenleme yapılmalı, haftalık 40 saatin üzerindeki çalışmalar için saat başı belli bir ücret ödenmeli, aynı zamanda çarşı ve mahalle bekçilerine de yıpranma hakkı tanınmalıdır. Emniyet Genel Müdürlüğü personeli için görev niteliğine uygun giyim yardımı yönetmeliği çıkarılmalı, aynı ve nakdi yardımlar emsal kurumlarla uyumlu olmalıdır. Meslekte fiilen altı yılını dolduran en az ön lisans mezunu çarşı ve mahalle bekçilerine sınav ve eğitimle polis memuru olabilir ve görevde yükselme imkânı tanınmalıdır.

Sayın Bakan, emniyet amiri ve üzerindeki rütbelerde görev yapan personelin bekleme sürelerine birer yıl ilave edilmesi, böylece hizmetin aksamadan yürütülmesi hedeflenmelidir. Rütbe bekleme süresini dolduran birinci sınıf emniyet müdürlerinden kendi isteği üzerine emekliye ayrılanlara kadrosuzluk tazminatı ödenmelidir. Çalışan ve emekli personel maaşları arasındaki farkın ortadan kaldırılması için kadrosuzluktan emekliye sevk edilen personelin mağduriyetleri giderilmeli ve rütbelerinin karşılığı hizmet tazminatları da kadrosuzluk tazminatına eklenmelidir. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü personeline de kadrosuzluk tazminatı 60 yaş yerine Jandarma ve Sahil Güvenlik personeline olduğu gibi 65 yaşına kadar ödenmeli ve yaşanan eşitsizlik ortadan kaldırılmalıdır. Emniyet teşkilatı mensuplarının yıllık izin hakkı Jandarma ve Sahil Güvenlik Hizmetleri personeli gibi hizmet süresine bakılmaksızın otuz gün olarak belirlenmeli, ayrıca yangın, deprem, su baskını gibi olağanüstü bir mazeret dolayısıyla bir yıl içinde otuz güne kadar mazeret izni verilebilmesi sağlanmalıdır. Sağlık ve yaşam koşulları da dikkate alınarak Emniyet müdürü ve birinci sınıf Emniyet müdürlerinin yaş hadleri 60'tan 65'e; başkomiser, üstkomiser ve komiserlerin yaş hadleri 56'dan 58'e; kıdemli başpolis memuru, başpolis memuru ve polis memurlarının yaş hadleri ise 55'ten 58'e personellerin talebi doğrultusunda yükseltilmelidir.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, değerli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Kocamaz.

Şimdi de Sayın Tamer Osmanağaoğlu'na sözü veriyorum.

Buyurunuz lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın kıymetli bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şüphesiz İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlar kanunlar çerçevesinde görev yapmakla birlikte binlerce yıllık Türk devleti geleneğinin kazanımı olan teamülleriyle de reddedilmeyecek sorumlulukları yerine getiren bir Bakanlığımızdır. Kurumsallaşan yapısıyla, profesyonelleşen personeliyle gelenekten geleceğe âdeta bir köprü görevi ifa eden, mülki idare yapısıyla dün olduğu gibi yarın için de hepimize güven veren İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin şimdiden hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, liderimiz Devlet Bahçeli'nin talimatlarıyla İzmir'de gerçekleştirdiğimiz programlarımızda vatandaşlarımızın bazı beklentilerini de bu vesileyle dile getirmek isterim: 30 bin nüfuslu Karşıyaka ilçemizin en büyük mahallelerinden olan Cumhuriyet Mahallesi'nde çevre mahallelerdeki asayişin sağlanmasına da katkı sunacağı açık olan, bölgedeki yasa dışı faaliyetlerin önlenmesi, yasaklı madde ticaretiyle mücadele konusunda oldukça faydalı olacağı düşünülen bir karakolun kurulması hemşehrilerimizin beklentileri arasındadır. Yine, 14 bin nüfuslu Bornova ilçemizin en kalabalık mahallelerinden biri olan Naldöken Mahallesi de hareketli nüfusun daha yoğun olduğu, suç ve suçlunun engellenmesi için polis merkezi ihtiyacı olan mahallelerimizdendir. Hızla büyüyen ve trafik yoğunluğunun da orantılı olarak arttığı Bayraklı ilçemizde yaşayan vatandaşlarımız, bölgede kurulacak bir trafik tescil müdürlüğünün ihtiyacın karşılanmasına ve ekiplerimizin daha verimli çalışmasına büyük katkısı olacağını düşünmektedir; bu konuda bir çalışma yapılması vatandaşlarımızın önemli beklentileri arasındadır. Diğer yandan, Beydağ ilçelerimizde gerçekleştirdiğim çalışmalarda Beydağ İlçe Emniyet Müdürlüğü binamızın fiziki şartlarının iyileştirilmesi ihtiyacına da şahitlik etmiş bulunuyorum. Kemalpaşa ilçemize bağlı Akalan Mahallesi'nde kurulacak 112 acil istasyonunun yapımına başlanması da beklentiler arasındadır. Aliaga ilçemizdeki polis lojmanı ihtiyacını, Kemalpaşa ilçesine bağlı 75. Yıl Cumhuriyet, Sarılar ve Sinancılar Mahalleleri ile Bayraklı Nafiz Gürman Mahallesi ve Bornova Yunus Emre Mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımızın mahallelerine MOBESE sistemi kurulması beklentisini de bu vesileyle dile getirmek isterim. Kırsal mahallelerimizde belirlenecek lokasyonlara MOBESE kamera sistemlerinin kurulması yönünde büyük bir beklenti içerisindeyiz. Uyuşturucu ve yasaklı maddelerin ticaretinin engellenmesine yönelik mücadelesine şahitlik ettiğimiz kolluk teşkilatlarımızın çalışmalarını takdir ederken kolluk kuvvetlerimizin bu önemli faaliyetlerini, uyuşturucu kullanımı, ticaretini caydırıcılık kabiliyetiyle dahi olsa engellenebileceği düşünülen MOBESE kamera sistemiyle desteklenmesi birçok tercihten çok zorunluluk hâline gelmiştir. İnanıyorum ki bu konuda beklentilerin hassasiyetle üzerinde

durulacaktır. Yine, yasa dışı faaliyetlerin engellenmesi hususunda Bornova Yunus Emre Mahallesi gibi mahallelerimizde bekçi kardeşlerimizin varlığının artırılması vatandaşlarımıza da güven verecektir.

Sayın Bakanım, bu noktada provokasyonlara azami ölçüde dikkat eden, tahriklere karşı olma kabiliyetine her zaman şahitlik ettiğimiz Bakanlığımıza bağlı tüm kahramanlarımıza da muvaffakiyetler diliyorum. Bütçenizin size, Türkiye Cumhuriyeti devletine hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz sırası Sayın Veysel Tipioğlu'nda.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakan Yardımcıları, İçişleri Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, Emniyet Genel Müdürümüz, Jandarma Genel Komutanımız, Sahil Güvenlik Komutanımız, otuz beş yıl üniformasını şanlı şerefle giydiğim Emniyet teşkilatımızın değerli mensupları, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarları olarak yirmi üç yıldır devletin güvenlik kapasitesini güçlendirdik, terörle mücadelede destan yazdık, şehirlerimizi huzurun merkezi hâline getirdik ancak biz, milletin emanetini taşıyan bir hareket olarak yapılanları yeterli görüp rehavete kapılmayız, eksiklikler varsa söyleriz, sorunlar varsa çözeriz, personelimizin yükü varsa hafifletiriz çünkü bizim siyasetimizin merkezinde insan vardır, hizmet vardır, devletin omurgasını taşıyan personelin alın teri vardır.

Bugün görüştüğümüz bütçe, 86 milyon aziz milletin huzurunun, güvenliğinin, toplumsal düzeninin bütçesidir. İçişleri Bakanlığımız, güvenliğin merkezinde, kamu güvenliğinin teminatında, kriz yönetiminin odağında yer alan çok önemli bir kurumdur. Türkiye'nin son yıllarda terörle mücadeleden organize suçla mücadeleye kadar, uyuşturucu operasyonlarından sınır güvenliğine kadar elde ettiği güçlü kazanımlarının arkasında istikrarlı, kararlı, uzun vadeli bir devlet politikası vardır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı vizyonu sadece ekonomik bir vizyon değil, aynı zamanda güvenli, istikrarlı, güçlü bir devlet vizyonudur. Tüm kurumlara yön veren bir çerçeve oluşturmuş, devletin güvenlik refleksini güçlendirmiştir. Bu vizyon, kurumlarımızın koordinasyonu ile sahada somut sonuçlar doğurmuştur; terör yapıları etkisiz hâle getirilmiştir, çete ve organize suç örgütleri ciddi darbe almıştır, uyuşturucuyla mücadelede gerek uyuşturucunun transit sevkiyatı noktasında gerekse de hedef ülke olmamız noktasındaki çok önemli ve başarılı çalışmalar yapılmıştır, trafik güvenliğinde önemli kazanımlar elde edilmiştir, sınır güvenliği ileri teknolojiyle güçlenmiştir.

Terörle mücadelede ulaşılan başarılar hepimizin gurur kaynağıdır. Bütün terör örgütlerinin hareket alanı daraltılmıştır ama bu başarının arkasında aylarca ailesini görmeden görev yapan, en zor şartlarda operasyon yürüten, başkalarının anne babaları ölmesin diye kendi evlatlarını yetim bırakın güvenlik kuvvetlerimizin, kahraman Teşkilat mensuplarımızın cesareti vardır, kahramanlığı vardır. Bu gerçek bize şunu söylüyor: Personelin refahına yapılacak her iyileştirme güvenlik kapasitesinin güçlenmesine doğrudan katkı yapar. Bugün, bütün örgütlere katılım yok seviyesine inmişse; şehirlerimiz, kasabalarımız, köylerimiz huzur bulmuşsa bunlarda bu insanların emeği büyüktür. Emniyetimiz, Jandarmamız, Sahil Güvenliğimiz, İstihbarat personelimiz gece gündüz demeden görev yapmaktadır. Hepsine teşekkür ediyorum. Rabbim ayaklarına taş değdirmesin.

Kökünü kurutma operasyonları ve bunun gibi kararlı operasyonlar uyuşturucu baronlarına, çetelere, mafya tipi oluşumlara verilen mücadele de kararlılıkla devam etmektedir. Bu başarıda emeği olan Emniyet birimlerimize, Jandarmamıza, İstihbarat birimlerimize teşekkür ediyorum. Bu bütçe bu kararlılığın güçlenmesi sağlayacaktır.

Bugün devletler sadece sahada mücadele etmiyor, siber alanda da mücadele ediyorlar. İçişleri Bakanlığımızın siber suçlarla mücadelede kapasitesi her yıl büyümekte, hem insan kaynağı hem de teknik altyapısı güçlenmektedir. Bu alan, geleceğin güvenliğini belirleyici unsurdur.

Trafik güvenliği her gün her vatandaşın hayatına dokunan, görünmeyen ama hayat kurtaran bir alandır. Son yıllarda trafik denetleme ekiplerinin sayısının artırılmış olması, yol güvenliği projelerinin geliştirilmiş olması, trafik kaynaklı can kayıplarında ciddi bir azalma sağlamıştır; bu başarıyı küçümsemek haksızlık olur. Bu bütçe, bu başarıların devamı için önemli bir fırsattır. Bu mücadeleyi yürüten güvenlik teşkilatlarımızın sahadan gelen bazı sıkıntılarının ve taleplerinin olduğunu da ifade etmek isterim. Bizim söylediklerimiz, devlete sıdk ve sadakatle bağlı, bu yükü omzunda hisseden personelimizin yükünü hafifletecek yapıcı tespitlerdir. Emniyet teşkilatımızın içinden çıkan ve altında ilgili genel müdürlükler bulunan, Göç İdaresi Başkanlığı örneğinde olduğu gibi, 350 binden fazla personeli olan Emniyet Genel Müdürlüğümüzün idari olarak başkanlık düzeyine çıkartılmasının üretilecek hizmetin kalitesini artıracağını ifade etmek isterim.

Yine, güvenlik kuvvetlerimizin çalışma şartları özellikle büyük şehirlerde ve kritik birimlerde oldukça zordur. "Çakma 12-36" dediğimiz çalışma sistemi, yoğun nöbetler personelimizin aile hayatını ciddi oranda etkilemektedir. Orijinal 4 gruplu 12-36 sistemine bütün şehirlerimizde geçilebilir. Ben Kocaeli Emniyet Müdürü iken 2002 yılında orijinal 4 gruplu 12-36 sistemine geçtim, hâlen bu sistem devam ediyor. Bu sistemde personelin moral, motivasyonu artmakta ve ürettiği hizmetin kalitesi de artmaktadır. Bakanlığımızın bu konuda yaptığı çalışmaları destekliyoruz, hızlandırılmasını da arzu ediyoruz.

Yine, son yıllarda güvenlik kuvvetlerimize yapılan iyileştirmelerle önemli kazanımlar kazanılmıştır. Ek göstergenin güncellenmesi, fazla mesainin gerçek karşılığının verilmesi, görev tazminatlarının risk düzeyiyle uyumlu hâle getirilmesi, eşit işe eşit ücret, özlük haklarında yapılacak güncelleme ve iyileştirmeler, tüm bunlar güvenlik teşkilatlarımızın moral, motivasyonunu çok daha yukarıya taşıyacaktır.

Yine, polisimizin özellikle ikinci şark meselesi var. Bu mesele, sadece bir görev yeri değildir, bu bir aile düzeni meselesidir. Eşin iş hayatı, çocukların eğitimi, aile bütünlüğünü, hepsini etkilemektedir. Sayın Cumhurbaşkanımızın 2025'i Aile Yılı ilan etmesi devletimizin konuya bakışını açıkça göstermektedir. Bakanlığımızın 2'nci şark uygulaması konusunda kapsamlı bir çalışma

yürüttüğünü biliyoruz. Sürecin herkes açısından makul ve hızlı bir şekilde neticelenmesi temennimizdir. Bu konudaki yaklaşımımız nettir, güçlü personel eşittir güçlü güvenlik sistemidir.

Değerli milletvekilleri, muhalefetimizin dile getirdiği bazı konular elbette değerlidir. Eleştiri olan yerde ilerleme imkânı vardır ancak Türkiye'nin güvenlik kapasitesi, terörle mücadeledeki başarısı, göç yönetimi, organize suç operasyonları, uyuşturucuyla mücadele, bunlar günlük siyasi polemiklerin konusu değildir ayrıca olmamalıdır da. Biz eleştiriye reddetmiyoruz ama güvenlik politikalarını siyasi malzemeye dönüştüren bir dilin Türkiye'ye fayda sağlamayacağını ifade ediyoruz. Yaklaşımımız nettir, yapıcı eleştiriye kapımız açık, yıkıcı dile mesafemiz vardır.

İçişleri teşkilatımız terörle mücadelede, organize suç operasyonlarında, uyuşturucuyla mücadelede, göç yönetiminde, AFAD çalışmalarında, siber güvenlikte çok ciddi yol katetmiştir. Bu başarılar kurumsal koordinasyonun, sahadaki fedakârlığın, devlet vizyonunun ortak ürünüdür.

2026 yılı İçişleri Bakanlığı bütçesi aziz milletimizin huzuruna, güvenliğine, kamu düzenine büyük katkı sağlayacak stratejik bir bütçedir. İçişleri Bakanlığı personelinin emeğine saygı duyan bir bakışla biz de katkı sunmaya çalışıyoruz. Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere İçişleri Bakanımız Ali Yerlikaya'ya teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güvenlik vizyonunu devletimizin bütün kurumlarıyla uyum içerisinde kararlı bir koordinasyonla sahaya taşımıştır. Bugün, terörle mücadelede başarı varsa, organize suç örgütlerinin nefesi kesilmişse, uyuşturucuyla mücadelede rekorlar kırılıyorsa, sınır güvenliği en güçlü dönemindeyse; bu tablo, doğru vizyonun doğru koordinasyonla buluşmasının sonucudur.

Buradan büyük İçişleri Bakanlığı ailesini selamlamak isterim. Mülki idare teşkilatımıza, Emniyet teşkilatımıza, Jandarmamıza, Sahil Güvenlik Komutanlığımıza, Göç İdaresi Başkanlığına, AFAD'ımıza, Bakanlığımızın tüm çalışanlarına -her biri devlet vakarını, millet güvenini taşıyan birer neferdir- ve büyük İçişleri ailesine de yürekten teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle, kanlarıyla şanlı bayrağımızı bayrak yapan, topraklarımızı da kutsal vatan toprağı yapan tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum.

2026 yılı bütçesinin devletimize, milletimize, tüm güvenlik güçlerimize hayırlı olmasını diliyor; görevi başındaki bütün güvenlik görevlilerimize sağlıklı, esenlikli, uzun ömür diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Tipioğlu.

Şimdi de söz sırası Sayın Şamil Ayrım'da.

Buyurunuz lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; İçişleri Bakanlığımızın 2026 bütçesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Yüzyılı vizyonu ve büyük ve güçlü Türkiye ideali doğrultusunda hazırlanan 2026 yılı bütçesinin Bakanlığımıza, ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum. Türkiye'nin huzuru ve milletimizin güvenliği için özveriyle çalışan Emniyet teşkilatımıza, Sayın Bakanlığımıza yürekten teşekkür ediyorum. Çok yakından, bir İstanbul Milletvekili olarak, İstanbul'daki, Türkiye'nin mega şehri İstanbul'daki gelişmeleri gördükçe gerçekten polis teşkilatımızın zor şartlarda bile olsa nasıl daha dinamik bir yapı içerisinde olduğunu görüyoruz.

Bu konuşmamda, müsaade ederseniz, hem ülkemizin güvenliği hem de toplumsal huzur açısından kritik öneme sahip göç yönetiminde elde edilen kazanımları, geliştirdiğimiz özgün modeli ve sahadaki uygulamaları sizlerle paylaşmak istiyorum. Sayın Bakanım, uluslararası komisyonda görev alıyorum. Gittiğimiz her toplantıda Türkiye'nin uygulamış olduğu göç modeli takdirle anılıyor ve ümit ediyorum ki sizlerle de diyalog içindeler ve bunu, bu modeli uygulamak isteyen ülkelerin birçoğu da Avrupa ülkeleri. Bu, çok önemli bir gelişme. Ben de onun için bu hizmetlerinden dolayı Göç İdaresine, sorumlu olan Bakan Yardımcılarıma ve sizlere yürekten teşekkür ediyorum.

Türkiye, özellikle sınır komşumuz Suriye'de yaşanan büyük insani dram karşısında hem insani hem de stratejik bir durum sergilemiştir. Düzenli göç yönetiminde hayata geçirilen yenilikçi uygulamalar ve düzensiz göçle mücadelede yürütülen kararlı politikalar sayesinde son on yılda ülkemiz uluslararası alanda örnek bir başarıya imza atmıştır. Devletimiz göç yönetimini yalnızca kriz yönetimi olarak değil, stratejik ve sürdürülebilir bir yaklaşım olarak ele almıştır. Sınır güvenliği ve göç yönetimi birbirinden ayrı düşünülemez. Hukuka uygunluk, kamu düzeni ve güvenliği, millî menfaatler ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ilkeleri çerçevesinde hareket edilmiştir. Bu çerçevede, Göç İdaresi Başkanlığımızı üstün başarılarından dolayı tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sahadaki başarıların en somut örneklerinden biri İstanbul'da görülmektedir. Mega kentimizde kayıt dışı göçle mücadele Mobil Göç Noktası uygulamasıyla sistematik bir hâle gelmiştir. 75 mobil nokta aktif olarak çalışmakta ve düzensiz yabancılar anında tespit edilip sınır dışı işlemleri başlatılmakta, yasal statüye sahip olanlar ise süreçlerini tamamlayarak yollarına devam etmektedir. Ayrıca, Arnavutköy ve Çatalca'daki geri gönderme merkezleri ile İstanbul Havaalanındaki aktarma merkezi sınır dışı kapasitemizi önemli ölçüde artırmıştır. Bu uygulamalar sayesinde yabancılar kayıt dışı olarak şehirde kalamayacağını anlamış, çok sayıda kişi gönüllü olarak çıkış yapmıştır. Turizme olumsuz yansıma yaşanmamıştır, İstanbul'un sosyal ve ekonomik dokusu korunmuştur. Ayrıca, 8 Aralık 2024'te Suriye'de rejimin değişmesi sonucu ülkemizde misafir ettiğimiz Suriyelilerin gönüllü, güvenli ve düzenli geri dönüşleri hız kazanmıştır. İstanbul özelinde 100 bine yakın kardeşimiz ülkelere dönmüş, bu durum kente göçe ilişkin tansiyonu azaltmıştır. Türkiye bugün hem insani hem de güvenlik temelli yaklaşımı birleştiren devlet aklı sayesinde göç yönetiminde dünyanın en kapsamlı deneyimlerinden birine sahiptir. Kamu düzenimiz korunmuş ve vatandaşlarımıza yansıyan olumsuzluklar minimize edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamı tamamlarken 2026 yılı bütçesi kapsamında ayrıca bazı hususları ilave etmek istiyorum: Sağlık sorunları nedeniyle görevden ayrılmak zorunda kalan yaklaşık 300 polis kardeşimizin mağduriyetine çözüm bulunmasını, İstanbul gibi büyükşehirlerde görev yapan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - ...çeşitli gerçekçeleri başka illere tayin edilen polislerimizin taleplerine çözüm üretilmesini, ülkemizin Türk dünyasına açılan kapısı olan memleketim Iğdır'ın Tuzluca, Aralık ve Karakoyunlu ilçelerindeki hükümet konaklarının yatırım programına alınmasını sizlerden rica ediyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle başarılarınızın devamını ve bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Ayrım.

Şimdi de söz sırası Sayın Okan Konuralp'te.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

OKAN KONURALP (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sabah Sayın Bakanın bütçesine ilişkin propaganda konuşmasını dinledik. Umarım bu konuşmadan ve konuşma bağlamında bizlere dağıtılan "İçişleri Bakanlığı Bütçe Sunumu 2026" başlıklı kitapçıktan Sayın Bakanın selefi, aynı zamanda Meclisimizin İçişleri Komisyonu Başkanı Sayın Süleyman Soylu da haberdar olmuştur. Neden olmuştur? Sayın Öztunç da vurguladı, özellikle, Sayın Bakanın bizlere dağıttığı kitapçıkta da göreceğiniz üzere, sıklıkla kabine dönemi ayrıştırması yapılıyor ve pek çok bölümde de kabine dönemi ayrıştırmasına atfen 2022 ile Sayın Bakanın dönemi karşılaştırılıyor. Bu karşılaştırmalardan anlıyor ve görüyoruz ki Sayın Bakan bir enkaz devraldığı vurgusu yapmaktan hiç çekinmemiş. Oysaki 2022 yılının aynı tarihinde bu salonda Süleyman Soylu vardı, 27'nci Dönem milletvekili arkadaşlarımızın haklı eleştirilerine Bakanlık döneminin başarılı bir dönem olduğunu savunarak yanıt vermeye çalışıyordu ve aradan geçen üç yılın sonunda Sayın Yerlikaya pek çok suç verisinde 2022 yılı itibarıyla karşılaştırmalarda bulunuyor ve suçlarda, olaylarda yüzde 60-70'lerin üzerinde bir azalma olduğunu belirtiyor. Sayın Bakan örneğin, kabine döneminde 1.367 organize suç örgütünün çökertildiğini büyük bir övünçle ifade ediyor. Eğer bu suç örgütleri Sayın Bakan döneminde doğan ve gelişen suç örgütleri değilse Sayın Soylu döneminden devralınan suç örgütlerinin 1.367'sinin çökertilmiş olması bir başarı değildir, olsa olsa geçmiş döneme yönelik bir mahkûmiyet kararıdır ve bu karar bizi Sayın Soylu dönemine ilişkin eleştirilerimizde ne kadar haklı olduğumuzu ortaya koymaktadır. Bu çökertilen suç örgütleri Sayın Bakan döneminde ortaya çıkmışsa bu da döneminizin başarısızlığından başka bir şey değildir. Özetle, suç sosyolojisinin konusu olarak ülkemizin neden istikrarlı bir şekilde organize suç örgütü ürettiğinin ciddiyetle, soğukkanlılıkla masaya yatırılması gerekir.

Bir diğer konu Sayın Bakan, dağıttığınız kitapçıkta Diyarbakır Anneleriyle ilgili bence son derece anlamlı bir bölüm de var. Öteden beri evladını arayan, evladına kavuşmak, sarılmak isteyen tüm annelere sahip çıkılması ve saygı duyulması gerektiğini savunan birisi olarak sizin daha önce geldiğiniz ve yarın da geleceğiniz Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunda da bu düşüncelerimi ifade etmiştim. Anımsatmak gerekirse, Komisyonun sizin oturduğunuz ve oturacağınız sıralarında evlatlarını arayan anneler yan yana oturdular, sürece ilişkin düşüncelerini, değerlendirmelerini, beklentilerini bizimle paylaştılar; bu, çok kıymetli bir deneyimdi. Annelerin yan yana gelebilmiş olmasından çıkarmamız gereken dersler olduğunu düşünüyorum ve gelinek nokta itibarıyla bu zamana kadar hangi gerekçeyle yapıldığına takılmaksızın Cumartesi Annelerine Galatasaray Meydanı'nın -onlara destek vermek isteyen herkesi de kapsayacak şekilde- bütününü açılması gerekmektedir. Evladını arayan anneler, ebeveynlerini arayan çocuklar sayı sınırlamasına tabi tutulmaksızın Galatasaray Meydanı'nda buluşabilmelidirler. Anayasa Mahkemesi kararlarına rağmen meydanın yıllardır bariyerlerle kapatılmış olması ve annelere 10 kişiden fazla olmayacak şekilde izin verilmesi temel hak ve özgürlüklere ve içinde bulunduğumuz sürecin ruhuna aykırıdır. Zulme dönüşmüş bu uygulamanın sona erdirilmesi gerekir. Bu talebimi bir soru olarak da size yöneltmiş olayım, "Bu konuda atmaya planladığınız bir adım var mı?" diye de sorayım.

Ve son bir soru, çok öz bir soru: Gazeteci meslektaşım, çevreci aktivist Hakan Tosun'a ne oldu?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederim Sayın Konuralp.

Şimdi de söz sırası Sayın Mahmut Tanal'da.

Buyurunuz lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Değerli Bakanım, kıymetli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; sizleri saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli Bakanım, 2024 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun 29'uncu sayfasına bakıyoruz, taşra teşkilatı kadro dağılımı var. Taşra teşkilatı kadro dağılımında 46.882 kişinin çalışması gerekir iken 17.682 kadro boş yani yüzde 38 personel açığı var; her 100 kişiden 38 kişi, maalesef, çalışmıyor görünüyor yani boş bir kadro var. Peki, burada -yanlış duymadınız- Emniyette; nüfusun göç, güvenlik, idari işlerinde; Türkiye'nin en kritik alanlarında 17.682 boş kadro neyi ifade eder? Burada hangi akılla, hangi planlamayla, hangi vicdanla bu kadrolar boş bırakılıyor? Şanlıurfa'da nüfus müdürlükleri önünde kuyruklar varsa sebebi bu boş kadrolardır; İstanbul'da pasaport randevusu aylarca sonraya veriliyorsa sebebi bu boş kadrolardır; Emniyet personeli gece gündüz nöbette tükenmiş hâlde çalışıyorsa sebebi bu boş kadrolardır. Boş bırakılan her kadro vatandaşa kesilmiş olan bir cezadır. Taşra teşkilatında 46.882 kadronun 17.682'sinin boş olması -devlet, hizmeti boş kadroya bırakamaz- görevin ihmaliidir.

Gelelim dağıttığınız diğer kitapçığa: Bütçe sunumu, 2026. Sayfa 46'ya bakıyoruz: "Vatandaşa kimse şekil yapamaz." Sayfa 48'e bakıyoruz: "Nefes aldırılmayacağız." Şimdi, Değerli Bakanım, hazırladığınız kapakçıkta sayfa 46 ve 48'deki "Vatandaşımıza kimse şekil yapamaz." ve "Nefes aldırılmayacağız." deyimleri bir devlet dili değil; bu, bir mafya jargonudur, çete literatürüdür; devlete yakışmaz, bunları buradan çıkarınız. "Hukuk devletinde 'şekil' ve 'Nefes aldırılmaz.' diye bir kavram yoktur; hukuk vardır, kanun

vardır, denetim vardır." denilir. Onun için, devlet kabadayılık da yapamaz, devlet tehdit de edemez. Devlet adalet sağlar, adalet. İçişleri Bakanlığının bütçesi tehdit diliyle sunulmamalıdır. Hukuk devleti standardıyla... Bir dahaki bütçede sizden istirham ediyorum, bunları gözden geçirmenizi rica ediyorum.

Gelelim, dediniz ki: "Bize güvenin." Yahu, Allah rızası için, objektif olun, elinizi vicdanınıza koyun. Ülkenin Cumhurbaşkanının torunu Amerika vatandaşı olacak, Amerika'da eğitim görecektir; ülkenin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının çocukları Belçika'da eğitim görecektir, Belçika vatandaşı olacak; devleti yöneten Cumhurbaşkanı, Bakanı kendi ülkesine güvenmiyor, geleceğine güvenmiyor, evlatlarını yurt dışında okutup o devletin vatandaşı yapıyorsa garibim vatandaş nasıl size güvensin, nasıl size inansın? Önce iğneyi kendinize batırın, çuvaldızı başkasına, sizden istirham ediyorum.

Gelelim bir başka soruna, şimdi, bu soruları net sizden istirham ediyorum: Son bir yılda kaç ton biber gazı ithal ettiniz veya kaç ton biber gazı ürettiniz? Bu alımların maliyeti nedir? Ne kadar ödenek ayrılmıştır? Hâlen ne kadar gaz stoklanmaktadır? Biber gazı için ayrılan ödeneğin tamamı kullanılmış mıdır?

Soru iki: Kaç adet gaz fişegi satın aldınız? Plastik mermi alımlarına ne kadar bütçe ayırdınız? Bu kimyasalları kimlerden aldınız? İhalelerde rekabet sağlandı mı? 19 Mart sonrası için kullanılan toplam gaz miktarı ne kadardır? Gazın şehir bazlı dağılımı nedir? Hangi yaş grupları etkilendi? Kapalı alanda gaz kullanımının dayanağı nedir? 19 Mart sonrasında plastik mermiyle yaralanan kaç genç vardır? Kaç kadın, polis müdahalesiyle yaralandı? Şanlıurfa'da çiftçiye neden gaz sıkıldı ve aynı zamanda Akrep araçlarınızla tarlada traktörler neden kovalandı? İstanbul'da öğrencilere gaz emrini veren kimdi? Ankara'daki kadın yürüyüşü neden TOMA'yla bastırıldı? Polis hakkında kaç işkence dosyası açıldı; kaç sonuçlandı, kaç ceza aldı, kaç kapatıldı? Polis kameralarının çalıştırılmadığı olay sayısı nedir? Gaz görüntülerini çeken vatandaşlara kaç işlem yapıldı? 19 Mart sonrası talimat zincirlerinden kimler sorumlu, o talimatları verenlerden? Bu TOMA'lar hangi illere dağıtıldı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - TOMA alımlarına ayrılan ödenek nedir? TOMA'larda kaç ton su kullanıldı? Kimyasal karışım su...

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Tanal, tek soru soracaktın, amma dolaştırdın ha!

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Şimdi de söz sırası Sayın Ali Gökçek'in.

Ali Bey, buyurun.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bir yılı aşkın bir süredir partimize ve size muhalif olan herkese âdeta düşman hukuku uyguluyorsunuz. Siz de kendinizi belki bir emir kulu olarak görüyorsunuz ama gerçek bu. Esenyurt Belediyemize kayyum atandığı ilk günden bu yana bizi emniyet güçlerimizle karşı karşıya bırakıyorsunuz. Seçilmiş meclis üyelerimizi ve biz milletvekillerini dahi Belediyeye almadınız. Sizin için "seçim" "sandık" "Anayasa" "hukuk" gibi kelimelerin hiçbir anlamı ve önemi kalmamış. 300 genci gözaltına alıyorsunuz ama ben milletvekili olarak Emniyet Müdürlüğüne giremiyorum. Neden? Neyi gizliyorsunuz, neden çekiniyorsunuz, neyi saklıyorsunuz da biz giremiyoruz? Bir baba Emniyet Müdürlüğünde bana ne dedi, biliyor musunuz? "Ben milliyetçi; askerini, polisini seven bir babayım. Çocuklarımı böyle yetiştirdim. Şimdi diyorlar ki sekiz saattir o otobüste aç, susuz, tuvalete bile gidemiyormuş. Gözaltına alınması bir şey değil de çıkınca ben tekrar kızıma, oğluma polisimizi nasıl sevdireceğim?" diye soruyor. Bakın, Meclis tutanaklarına geçsin diye burada özellikle belirtiyorum; ben bir İstanbul Milletvekiliyim ve bir yıldır İstanbul Emniyet Müdürlüğüne giremiyorum. Yani kanun kalmadığı gibi sizde izan da kalmamış. Kim veriyor bu emirleri? "Milletvekilini almayın." diye siz mi söylüyorsunuz yoksa Emniyet Müdürü mü? Milletvekilini tanımadığınız gibi milletin Meclisini de tanıımıyorsunuz. Size 5 tane soru önergesi vermişim, sadece 2'sine cevap vermişsiniz. Bu soruları biz yazıyoruz, doğru ama size gönderen Meclis Başkanlığı. Bu Meclisi niye tanıımıyorsunuz Sayın Bakan? Bakın, bu görevler gelip geçiyor, sizin gibi burada bakanlık yapanlar sonra dönüyor dolaşıyor, buraya yanımıza vekil olarak geliyor. Zaten sizin yerinize de isimler konuşulmaya başlamış. Gelin, siz şimdiden Meclisin saygınlığını korumak için çabalayın da bu Meclisin milletvekilliğini tanımazlık etmeyin.

Tabii, malumunuz, hukuku tanımayan tek kişi de siz değilsiniz, YSK kararlarına rağmen İstanbul'da bir asliye hukuk mahkemesi Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Başkanlığına bir kayyum atadı ve siz o kayyumun geleceği gün 5 bin polisle il binamızı bastınız. Sizin talimatınızla o zamanki İstanbul İl Başkanlığımız emniyet kuvvetlerince âdeta bir düşman mevzisi gibi muamele gördü, 70 yaşında vatandaşlarımız yerlerde sürüklendi, insanlara öldürme kastı olacak yakınlıktan bir biber gazı sıkıldı ve ben de o insanlardan birisiyim. Bakın, bu fotoğraftaki benim, bu fotoğrafa iyi bakın Sayın Bakan. Emniyet Müdürlüğü CİMER başvuruma verdiği bu cevapta bu müdahaleyi "Direnişi kırmak, kamu düzenini sağlamak için gerektiğinde göz yaşartıcı gaz kullanılabilir." diyerek savunmuş. Bu fotoğrafa baktığınızda kimin kamu düzenini bozduğu, kimin cana kastettiği ortaya çıkıyor. Siz önergeme cevap vermediğiniz için burada bir kez daha yüzünüze karşı soruyorum: Bu müdahaleyi yapan kamu görevlisi kimdir, hakkında bir işlem başlatılmış mıdır yoksa akşamına telefonla aranıp tebrik mi edilmiştir? Bu sorularına bugüne kadar cevap vermediğinize göre ya İstanbul'un göbeğinde görevlendirdiğiniz bir polisi dahi bulmaktan âcizsiniz ya da siyasi bir karar alarak bu soruya cevap vermiyorsunuz. Hâlbuki selefimiz cep telefonundan fotoğraf çekerek tak diye kimlik tespiti yapıp bunu da güzel güzel anlatabiliyordu. Yoksa giderken size o oyuncakını da mı teslim etmedi? Eğer ki bu kişiyi bulamadıysanız ben yardımcı olayım, buyurun, fotoğrafı burada, rütbesi de görülüyor bu fotoğrafta Sayın Bakan. Bu arkadaş bir de Emniyet Müdürü, Emniyet Müdürü! Yani rütbesine bakarsak biber gazının sakıncalarını, ne kadar tehlikeli olduğunu bileceğine göre açıkça cana kastediyor bu arkadaş. Bu görüntü yalnızca fiziksel bir saldırının fotoğrafı değil, demokrasimize yöneltilmiş açık bir tehdittir ama tarih bugünleri de yazacak, 19 Mart darbesini de yazacak, o darbeden medet umanları da yazacak. Biz tarihin doğru yanında durmaya devam ederken tarih kitapları sizi "Cumhuriyeti kuran partinin il başkanlığını 5 bin polisle bastıran İçişleri Bakanı." olarak yazacak.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Gökçek.

Şimdi de söz sırası Sayın Kadim Durmaz'da.

Buyurunuz.

Süreniz beş dakikadır.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

6360 sayılı Yasa'yla kapatılan ülkemizde 559, ilimiz Tokat'da da 18 belediyemiz var. Bu insanlar on iki yılı aşan sürede hukuk mücadelesi vermekteler ama ellerine geçen koskocaman bir sıfır. Hukuk mücadelesinin sonunda Kütahya ili Simav ilçesinin Kuşu, Afyon Sinanpaşa ilçesi Güney beldesi, Çankırı Orta ilçesi Kalfat ve Dodurga, Tokat'ta da Demircili; bu beldeler yargı dışında Bakanlıkça da haklı bulunmuş, belediye tüzel kişilikleri iade edilmiş, 2024 mahallî idareler yerel seçimlerinde belediye olarak girmişlerdir. Bugünkü sorun, aynı şartlarda olan diğer beldelerin aynı hukuku göremeyişleridir. Yalnızca Tokat'ta 18 eski beldemiz on iki yıldır aynı mücadeleyi vermektedir. Bu mücadele Tokat'ta doğrudan 90-100 bin kişilik bir nüfusu da etkilemektedir. Ankara idare mahkemesinden aldıkları yürütmeyi durdurma kararıyla yeniden belediye statüsü kazanmış; vali yardımcılarımız, kaymakamlarımız kayyım atanmış; Reşadiye'nin Çevrecik ve Yolüstü, Almus'un Bağtaşı, Yeşilyurt'un Kuşçu beldeleri ama gelin görün ki bir bölümünden kayyımlar yeni çekilmiş, yeniden köy statüsünde ne olduğu belirsiz bir şekilde yürümektedir. Bazen halkı sevindirip bazen de süresiz üzmetesiniz.

Kısa bir süre sonra üst mahkemeler yine bir bölümünün lehine karar vermiş; aynı beldede bu sefer tekrar farklı bir yola girilmiş, yeniden köy statüsüne şey yapmış, bir belirginsizliktir alıp gidiyor. Bu nedenle, Erbaa'nın Değirmenli ve Akça, Almus'un Cihet ve Ormandibi, Zile'nin Güzelbeyli, Yalinyazı ve Yıldıztepe, Sulusaray Dutluca, Niksar Kuyucak beldelerimize atanan kayyımları da geri çekilmiştir.

Daha vahimi, aynı dosya türünde, aynı şehirli yaşam hakkını mahkeme talebiyle almış insanların elinden bu hakkı Bakanlığınızca tekrar alınmıştır. Ankara idare mahkemesi bir kısım belde için "Hak gaspı var." demiş, belediyeyi geri vermiş. Tokat idare mahkemesi aynı davayı hukuki gerekçelerle reddetmiş "Bu dava burada görülemez." demiş, dosyayı kapatmış. Samsun Bölge İdare ve İstinaf bazı kararları onayıp bazılarını bozarak dosyaları top gibi ülkenin mahkemelerinde dolaştırmaktadır. On iki yılda 7 ayrı dava açılmış, son bir yılda 3-4 kez mahkeme önünden geri çevrilmiş insanlar adalet duygusunu ve bu tabloyu nasıl muhafaza edeceklerini artık bilemez oldular. Anayasa'nın 2'nci maddesi, devleti bir hukuk devleti olarak tanımlıyor. Yine 127'nci madde mahallî idareleri halkın müşterek ihtiyaçlarını karşılayan, karar organları seçimle gelen kamu tüzel kişilikleri olarak tanımlıyor. 67'nci madde seçme ve seçilme hakkını önemsiyor. 13'üncü madde temel haklara getirilecek sınırların demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamayacağını, yine 10'uncu madde eşitlik ilkesini güvence altına alıyor ama gelin, görün, bunların hepsine Sayın Bakan, bu ülkede hasretiz. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi uyarınca temel haklara ilişkin uluslararası sözleşmeler kanunların üzerindedir. Anayasa Mahkemesi de 2007 tarihli kararında tüzel kişiliği kaldırılacak yerleşim yerlerinde halk oyuna başvurulmasının yerinden yönetim ilkesinin gereği olduğunu söylüyor. Yine, ülkemizin taraf olduğu Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na da bu yapılan maaalesef uymuyor. Düşünün, ilimizde birçok beldelerde ve köylerde yaş ortalaması 60'ın üzerinde. Bu insanlar imece yapıp bir kanalizasyon, bir içme suyu arızasını yerine getirecek durumda değil. Bunlara devletin bir sosyal proje gibi yeniden belde statüsünü vermesi gerekiyor. Bugün ülkemizde 51 ilimizde 1.290 seçilmiş yerel parlamentonun üyesi il genel meclisi üyeleri var. İlçelerden il merkezlerine gelip muhtelif komisyonlara katılıp haftanın beş günü mesai harcayıp çalışma yapmaktalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Tokat) - Ama bunların hakları emeklerinin karşılığı değildir.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) - Aynı il genel meclisi üyelerimizin muhtarlarımıza tanınan eşit statüde özlük hakları ve ruhsat hakkının da bir an önce verilmesi gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Tokat) - 2026 yılı bütçesinin saydığım ve sıraladığım ilimizde umutla, beldelerin açılışını bekleyen belde sakinlerine umut, il genel meclisi üyelerine de...

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Durmaz, çok teşekkür ediyoruz.

KADİM DURMAZ (Tokat) - ...yerel parlamentonun saygın bir üyesi olduğunu hatırlatan bir bütçe olmasını diliyor, ülkemize hayırlı uğurlu olmasını niyaz ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Söz sırası şimdi de Sayın Evrim Rızvanoğlu...

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz lütfen.

EVİRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, AK PARTİ iktidarında İstanbul artık sadece bir metropol değil, aynı zamanda bir suç mahalli hâline geldi. Bu kentte güven değil, korku, cezasızlık ve suç dolaşıyor. Gazeteci, belgeselci ve doğa savunucusu Hakan Tosun İstanbul'un tam göbeğinde, sokağın ortasında hunharca dövülerek öldürüldü, aradan bir ayı aşkın bir süre geçti ama adalet yerinde sayıyor. En basit soru bile hâlen yanıtını bulamadı. Sayın Bakan, Hakan Tosun'a ne oldu? Bu ülkenin kamuoyu bunu öğrenmek zorunda. Bir gazeteci sokak ortasında öldürülüyorsa bu asla bireysel bir saldırı değildir, bu net bir güvenlik açığıdır, ağır bir zafiyettir, devletin çürütülen güvenlik mimarisinin de çıplak hâlidir ama siz bu ülkenin iç güvenliğinden sorumlu Bakan olarak bir aydır derin bir sessizliğe gömülmüş durumdasınız. Ne kamuoyuna doyurucu bir açıklama yaptınız ne de failerin kimlerle bağlantılı olduğunu ortaya koydunuz. Tam da bu yüzden soruyorum: Bir gazeteci öldürülüyor ve bu cinayeti takip eden gazeteciler de tehdit ediliyorsa hangi vatandaş kendisini güvende hissedebilir bu ülkede? Bu şehirde hangi anne çocuğunu sokağa gönül rahatlığıyla gönderebilir? Bir gazeteciyi koruyamayan devletin sıradan yurttaşını koruyacağına kim inanabilir? Sayın Bakan, bakın, elimde İstanbul'un çete haritası var, burada ne ararsan var, Çirkinler, Ay çetesi, "Casperlar" ve bu yalnızca görünen küçük bir kısmı, derine indikçe suç ağları, finans kanalları, silah trafiği, nüfusla ilişkileri daha da karmaşıklaşıyor. Geçtiğimiz hafta İstanbul Valisi açıkladı, "Bu yılın ilk on ayında

İstanbul'da 145 organize suç çetesi çöktürttik." dedi, "1.600'den fazla kişiyi gözaltına aldık." dedi ama asıl soru şu: 145 çete çöktürülüyorsa bu çeteler nasıl oluyor da bu kadar kolay kurulabiliyor? Nasıl oluyor bu kadar hızlı büyüyebiliyor? Bu kadar silah, bu kadar para, bu kadar insan kaynağı nasıl palazlanabiliyor? Bunlar gökten zembille mi iniyorlar? İstanbul'un her bir köşesinde başka bir yasa dışı yapı var. Uyuşturucu çeteleri, tefeciler, kara para ağları, silahlı gruplar, artık kavga falan da etmiyorlar, hastaneyi kurşunlamaya cesaret edecek hâle geldiler.

Sayın Bakan, 2025 yılında açıklanan Cenevre merkezli Küresel Organize Suç Endeksi Türkiye için alarm veriyor. Türkiye'nin suç skoru 193 ülke arasında 10'uncu, Asya'da 46 ülkeden 3'üncü, başka bir ifadeyle Türkiye dünyanın en yüksek organize suç riskine sahip ilk 10 ülkesi arasında. Gidişat iyi değil maalesef yani suç ağları büyüyor, devlet kapasitesi ise geriliyor. Raporun Türkiye'yle çok ama çok net bir tespiti var, "Organize suç figürleri ile devlet bağlantılı aktörler, özellikle de siyasi çevreler arasındaki yaygın ilişkiler hukukun uygulanmasını sınırlıyor ve kurumların organize suçla kapsamlı şekilde mücadele etmesini engelliyor." diyor. İşte, Sayın Bakan, tam da bu yüzden bu rapor yalnızca bir istatistik değil, bu rapor ülkenin adaletinin kimlere işlediğini, kimlere de işlemediğini gösteren bir röntgendir. Organize suçla mücadele zayıflarken devletin refleksleri siyaset söz konusu olduğunda aniden keskinleşiyor. Suç örgütlerinin üzerine gitmesi gereken makamlar dönüp seçilmiş yöneticilerimizin üzerine gidiyorlar yani asıl mücadele verilmesi gereken yapılar dururken hedefler bambaşka. Suça karşı gösterilmeyen kararlılık siyasete karşı gösteriliyor. Halkın oylarıyla helalinden seçilmiş belediye başkanları hukuki dayanağı olmayan siyasi operasyonlarla görevden alınıyor ve daha da vahim olan şudur ki daha iddianame yokken, dosya mahkemece kabul edilmemişken seçilmiş belediye başkanlarının operasyon görüntüleri sanki hüküm çoktan verilmiş gibi Emniyet hesaplarından servis ediliyor, yandaş medyada dolaşıma sokuluyor. Ortada ne karar var ne delil değerlendirmesi ne de tamamlanmış bir yargılama ama siz hiçbir mahkeme kararı olmayan insanları bir suç örgütü lideri gibi kamuoyuna lanse ediyorsunuz, daha yargıya başlamadan mahkûm ediyorsunuz, çetelere göstermediğiniz kararlılığı, yargısız infaz yöntemleriyle seçilmiş belediye başkanlarımıza gösteriyorsunuz. Asıl tehlike nedir biliyor musunuz Sayın Bakan? Devletin gücünü suça değil, sandığa yöneltmesidir. Bu yöntem ne suçu bitirir ne de toplumu korur ve şunu iyi bilin ki Sayın Bakan: Bu ülke suç yapılarının cesaretlenmesini de adaletin siyasal çıkarlar uğruna geri plana itilmesini de asla ve asla kaldırmaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Rızvanoğlu.

Şimdi de söz sırası Sayın Murat Çan'da.

Buyurun lütfen.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, değerli basın mensupları, Sayın Bakan ve bürokratları; hoş geldiniz.

İçişleri Bakanlığının en yoğun, en kapsamlı idari teşkilatı olan Emniyet Genel Müdürlüğüyle ilgili bazı görüşlerimi sizlerle paylaşacağım. Sayın Bakanın göreve yeni başladığı döneme denk gelen ilk bütçe görüşmelerinde özellikle vurgulamıştık, kürsüde bizzat söylemiştim. Kendisinden önceki dönem her türlü tartışmaya açık bir dönemdi, kaosun, keyfliğin, "ben yaptım oldu" anlayışının hâkim olduğu bir dönemdi. Selefinin yani şimdiki İçişleri Komisyonu Başkanı Sayın Soylu'nun söylemi, eylemi, fotoğraf albümü, bunlar aylarca konuşuldu, tartışıldı, hâlâ o albümden kriminal tipler çıkıyor, daha da çıkacağı anlaşıyor. Sonra göreve siz geldiniz ve bu toplum ve hatta siyaset kurumu size önemli sayılabilecek bir kredi açtı. Beklenti büyüktü çünkü Türkiye asayiş ve toplumsal güvenlik yönünden büyük bir girdabın, büyük bir keşmekeşin, keyfliğin içine sürüklenmiş durumdaydı. Üç yılın sonunda nereye geldik? Selefinize benzediniz. Bunun için bizzat size kızmıyorum ama acıyorum. Ona benzemeye memurdunuz çünkü ve gayet iyi bu memuriyeti yapıyorsunuz. Üç yılın sonundaki durumunuz bu maalesef.

Ben bir kez daha hatırlatıyorum burada: Uluslararası Örgütlü Suçlara Karşı Küresel Girişim adını taşıyan bir merkez var Avrupa'da. O merkezin hazırladığı Küresel Organize Suç Endeksi raporunda yer alan verilere göre 2023'te Türkiye'nin kriminalite skoru 7,03'le 14'üncü sıradaydı. Bugün sayenizde 7,20'yle 10'uncu sıraya kadar geldik, kriminalite sayenizde dünya lideri olduk, Afrika ve Latin Amerika ülkeleriyle yarışıyoruz. Bu yüksek skor yalnızca suç pazarlarının büyüklüğünü değil, aynı zamanda mafyatik yapıların etkinliğini, yasa dışı ekonomik faaliyetleri ve devlet içi zafiyetleri gösteriyor. Tablo işte böyle olduğu için elin adamı çıkıyor müstemleke valisi gibi bu ülkenin iktidarına meşruiyet vermeyi vadedebiliyor. Bu yüzden de size acıyorum ama cumhuriyetimiz adına derin bir üzüntü duyuyorum.

Sayın Bakan, bizlere sunulan rapora göre görev süresi boyunca organize suç örgütlerine yönelik 3.985 operasyon düzenlediğinizi söylüyorsunuz, 1.367 suç örgütünü çöktüğünüzü söylüyorsunuz, "Sadece bu yıl içinde 16'sı uluslararası olmak üzere toplam 522 organize suç örgütü çöktürüldü." diyorsunuz. Sonuç "Çöktürttik." denilen örgütler üç gün sonra yeniden toplanıyor, yenileri peydahlanıyor, organize suç döngüsü böyle sürüp gidiyor.

Gelelim esas meselemize, mesai arkadaşlarınız da tam bir yıkım yaşadı sizin bu döneminizde. Emniyet mensuplarımız özlük hakları ve çalışma koşulları bakımından ağır bir yükün altında ezilmeye devam ediyor. Mesai saatleri konusunda ciddi bir adaletsizlik var, sizin vekilleriniz tarafından da hatırlatıldı; bu adaletsizlik giderek dayanılmaz bir hâl alıyor. Az önce örneği verildi, görev yaparken ölüyorlar, şehitliğe gömülüyorlar ama şehitlik mertebesine bir türlü resmî olarak ulaşamıyorlar. Bu durum, işin doğası gereği zaten yüksek streste olan polislik mesleğini daha da zorlaştırmakta, büyük şehirler, polislik için artık zulüm görevi hâline geldi. Ele geçen maaşla kira mı ödesin, karnını mı doyursun, çocuk mu okutsun? Dolayısıyla, hiçbirine yetmiyor. İşte, bu ekonomik baskı borçlanmaya, aile ilişkilerinde gerilimlere ve morali bozulan bir teşkilata yol açıyor sizin yönettiğiniz İçişleri Bakanlığı. Kurum içinde zaten yaygın olan mobbing, amir baskısı ve angarya bu geçim zorluğuyla birleştiğinde psikolojik yük katlanıyor.

Şu anda yanımda gördüğünüz bu liste bir yıl içinde yaşanan polis, emekli polis intiharlarının listesi. Bugün bu listeye Polis Okulunda ve Samsun'da, benim seçim bölgemde okuyan bir öğrenci de eklendi, onu da size hatırlatıyorum. Bu korkunç tablo sadece bireysel trajedi değildir, sistematik bir sorundur. Yıkım büyüktür ve yönetenler sorumluluklarını reddettikleri için giderek artmaktadır. Polis emeklileri de tıpkı görevdekiler gibi büyük zorluklarla boğuşuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bu kesimde de ciddi intiharlara şahit oluyoruz, intihar etmeyenler de tarlada 900 liraya çalışmaya giderken trafik kazasında maalesef hayatlarını kaybediyor, aileler yıkılıyor.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Çan.

Şimdi de söz sırası Sayın Çiçek Otlu'ya ait.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz lütfen.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - İçişleri Bakanlığı bütçesini tartıştığımız bugün kadın yaşam hakkını konuşmak istiyorum. Özellikle somut ve güncel olan Rojin Kabaiş örneğini tartışmaya ihtiyaç var. 27 Eylül 2024 tarihinde Van'ın merkezinde kaybolan Rojin Kabaiş'in meselesinde ne yapmaya çalışılıyor? Tabii ki de Adli Tıp Kurumunun açtığı dosya var. Bu dosyada "Darbe yok, boğulma var." dendi. Adli Tıp Kurumunun raporuna göre Rojin Kabaiş katledilmemiştir ama bir yıl boyunca bu rapor saklandı, 2 erkeğin DNA'sı olduğu söylendi ve Rojin'in ailesinin, Rojin Kabaiş Adalet Komisyonları ve kadın örgütlerinin mücadelesiyle bu olayın şüpheli bir kadın ölümü olmadığı, 2 erkek tarafından katledildiği anlaşıldı. Evet, Rojin Kabaiş yani herkes biliyor ki bu kadını birisi katletti, ailesi tehdit ediliyor. Neden tehdit edildiğini merak ediyoruz. Kim katletti Rojin'i? Kimi korumaya çalışıyorsunuz? Adli Tıp Kurumu neden bir yıl boyunca raporu gizledi? Bir soruşturma açtınız mı? Hayır, açmadınız. O nedenle, katillerin açığa çıkarılmasını, bu tarzdeki raporları gizleyenlerin acil açıklanmasını istiyoruz.

Ayrıca, bizim bakımımızdan bu adalet mücadelesi sokakta devam edecek. Dün Şule Çet'i katledenlere adli kontrolle izin verenler şu anda da Rojin'in katillerinin sokakta dolaşmasına izin veriyorlar. Buna, kadın örgütleri olarak, Rojin Kabaiş Adalet Komisyonları olarak adalet mücadelemize devam edeceğiz. Erkek egemen adaleti reddettiğimizi bir kere daha haykırıyoruz. Adli Tıp Kurumlarına... Ve aynı zamanda da onları da katil ilan ediyoruz çünkü suça ortaktır, İçişleri Bakanlığı da bu suça ortak olmuştur.

Ayrıca, İçişleri Bakanlığına şunu sormak istiyorum: Uzun zamandır Ezilenlerin Sosyalist Partisi başta olmak üzere bu ülkede devrimcilik yapmış, sosyalist mücadele yürütenlere karşı yalan beyanlarla itirafçı dosyaları hazırlıyorsunuz. En son İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu gözaltına alınıp tutuklandıktan sonra yalan beyanlar çarşaf çarşaf çıkmaya başladı. Ne yapıyorsunuz? Ezilenlerin Sosyalist Partisi üyelerini ve dostlarını gözaltına alıyorsunuz. Vay efendim, yemek yemeğe çağırmışız. Vay efendim, bir parkta buluşmaya çağırmışız. "Kadın özgürlük mücadelesi" demişiz, "İşçi sınıfı mücadelesi" demişiz, "Kürt halklarına demokratik talepler için mücadele" demişiz, "Demokratik Alevi için mücadele" demişiz. Bir halk kendi iradesiyle belediye başkanı seçmiş, bunlar için yalan beyanlar buluyorsunuz ve bu yalan beyanlarda bulunanlardan bazıları tüm suçlarına rağmen tahliye ediliyor. Birisi Mustafa Bozali denilen çocuk istismarı suçu işlediği için ESP'den, partiden atılan ama uyuşturucu kaçakçısı olduğu için çocukları öldüren bir kişiyi, sırf gidip hapisanede yalan beyanda bulunmasını istiyorsunuz ve itirafçı yapıyorsunuz. Uyuşturucu satmaktan dolayı cezasını indirip hapisaneden çıkarmayı düşünüyorsunuz ya da İhsan Aktaş gibileri, ihalede kaçakçılık yapmış, yolsuzluk yapmış, hepsini tahliye ediyorsunuz ama bu ülkede politik özgürlük isteyenlere karşı ise tutuklama, gözaltı ya da bütün yakınlarımıza "Gelin, ihbarcı olun." diyorsunuz. Bu ülkede onursuz olmaya, bu ülkede eşitlik ve özgürlük dışında yaşamaya çalışanlara itiraz ediyoruz. Bu ülkede politik özgürlüğü savunuyoruz, bu ülkede eşitliği, özgürlüğü savunuyoruz. Tüm baskılarınıza, tutuklamalara, gözaltılara rağmen direnişimizden ve irademizden vazgeçmeyeceğiz, yalanınız dolanınız sizinle olsun!

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi de söz sırası Sayın Ceylan Akça Cupolo'da.

Buyurunuz lütfen.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Teşekkür ederim.

Hoş geldiniz Sayın Bakan; epeyce eleştiri aldınız, umuyorum ki yeterince not da aldınız.

Şimdi, dün Sur'dan bir kadından bana gelen bir mesajı paylaşmak isterim öncelikle. Bu mesajı gönderen kişinin evine iki hafta önce -3 kadınla birlikte yaşadığı eve- sarıklı, cübbeli ve belli dinî saiklerle saldıran bir grup olmuştu, onlara "Buradan gitmezseniz sizi öldürürüz." demişlerdi. Bu kadınlar iki haftadır evlerine giremiyorlar. Şu anda geçici olarak kaldıkları evden -geçici kaldığımız yerin aydınlatması önemli şu anda- "Kendi evimize gidemiyoruz, başka bir yere taşınacağız." diye mesaj gönderip o mahalleden çarşı karakoluna yaklaşık olarak birkaç metre uzaklıktaki bir yerden -Sur Dabanoğlu Mahallesi'nden- taşınmak zorunda olduklarını söylediler.

Yine, başka bir Sur sakini, otuz yıldır yaşamının büyükçe bir bölümünü Sur'da geçirmiş bir kişi "Buradan gitmem için, evimden ayrılmam için pencereme hayvan omurgası astılar ve tehdit ettiler." dedi. Bir tane kafeye "Buradan gitmezseniz sizi yakacağız." deyip silahlı saldırı yapıldı geçtiğimiz yıl. "Ya şeriat ya ölüm!" şeklinde duvarlara yazılar yazılıyor ve 90'lar nostaljisiyle birlikte belli bir hafıza canlandırılmaya çalışılıyor. Bunu yapanların bazıları çok yakın zamanda Suriye'de Süveyda'da Dürzi öldürürken öldüler, çatışmalarda hayatlarını kaybettiler. Şimdi, bunların bir grubu da Diyarbakır Bağlar'da kuyumcuları haraca bağlamış durumdalar. Kuyumcular kendi güvenliklerini sağlamak için dükkanlarının önünde bellerinde silahla nöbet tutuyorlar. Şimdi, burada en çok kullanılan anahtar kelime selefti, size "selefiniz" "selefiniz" dediler; bunları yapan çetelerin adı da Selefiler. Bunlar 2015 yılından sonra türemeye başladılar; çatışmalı süreç, demografiye suni müdahale, deprem, pandemi, ardından, otoriter rejimin artması, sivil toplum kuruluşlarının kapatılması derken tıpkı mantarların üremesi için gerekli olan karanlık ve nemli ortam nasıl sağlandıysa bu suç mantarlarının da türemesi için 2015 yılından sonra uygun ortam sağlandı. Birçok parlamenter az önce konuşmalarında bu küresel organize suç endekslerinden bahsetti. Bize göre en büyük endeks, malum bir şahısla fotoğrafı varsa kesinlikle bir kriminal örgütün parçasıdır, asıl endeks odur yani 10'a 9'du, işte, 193 ülkeden 10'uncuydu falan demeye hiç gerek yok. Türkiye'de yarım milyondan fazla kolluk gücü var. Eğer yarım milyon kolluğun olduğu bir yerde 3 kadın karakola birkaç metre uzaklıktaki evine gidemiyorsa bu kadar kolluğu finanse etmek için istediğiniz bütçeyi verme rızasını toplumdan nasıl üreteceğinizi açıklamak mecburiyetiniz var. Eğer esnafın kendi güvenliklerini sağlamak için ya çeteye haraç vermek ya da beline silah koyma mecburiyetindeyse toplumsal sözleşmenin bir parçası olarak sizinle güvenliği sağlamanız bağlamında kurduğumuz bu sözleşme bağlamında eğer siz sözleşmenin güvenlik sağlama kısmını yapamayacaksanız o zaman bu bütçeyi de isteyemememiz gerekiyor Sayın Bakan. Bu tablo bize şunu gösteriyor ama: Sadece otoriter rejim, sivil toplumun kapatılması değil ama bütçenin dağıtılma biçimi

şekliyle gösteriyor ki yoksulluk ve eşitsizlik bu tip çetelerin özellikle genç çocukları uyuşturucu ve silahla kendi çeperlerine çekme ve onları araçsallaştırma için kullandıklarını gösteriyor. Bu demek oluyor ki yoksulluğa karşı buna bütünlüklü bir müdahalede bulunmak istiyor. Yine, sizin Bakanlığınızın görev alanına giren belediyeler aslında, yerel demokrasiler, yerel kaynaklarını değerlendirecek eğer merkezî hükümetin sürekli olarak baskısı ve kaynakları kendine ayırması olmasaydı, eğer bunu yapmalarına müsaade edilebilmiş olsaydı, o zaman demokratik toplum ilkelerini bütünlüklü bir şekilde işletebilecekleri koşullar sağlanabilseydi çetelere Ankara'dan değil, ta, Diyarbakır'ın merkezinden müdahale edebilirdik. Mesela, Sur'daki metruk binaları yıkmak için şu an çökmüş olan belediyenin bir bütçesi olabilirdi veya "Aydınlatma yok." diyen bu kadının sokağına bir tane elektrik direği dikedilirdik veya Valiyle temas kurmak istediğimizde, "Bakin, bu kadınlar evine gidemiyor." dediğimizde Vali Bey hızlıca "Evet, orada güvenliği sağlayacağım." diyebilirdi ama onun yerine karakola gidip suç duyurusunda bulunduklarında polisler bu kadınlara ne demişler biliyor musunuz? "Sizi ancak iki hafta koruyabiliriz, onun ötesini yapamayız." demişlerdi. Bunun söylendiği ortamda Sayın Bakan, bize güvenlik için nasıl bir tablo sunuyorsunuz?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın Hasan Toktaş.

Buyurunuz lütfen.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, Plan ve Bütçe Komisyonunun muhterem üyeleri; bütün heyeti saygıyla selamlıyorum. En temel ve köklü bakanlıklarımızdan olan İçişleri Bakanlığı 2026 bütçe görüşmelerinin hayırlı olmasını öncelikle temenni ediyorum.

Sayın Bakanım, muhtemelen idari yapılanmamızın ve personel rejimimizin olumsuzluklarından biri olduğunu düşündüğüm bir konuyu dikkatlerinize sunmak istiyorum. Bursa ili İnegöl ilçesinden örnek vereceğim ama benzeri konumda olan aşağı yukarı bütün ilçelerimizde de durumun aynı şekilde olduğunu düşünüyorum. Bilecik ilimizin toplam nüfusu 230 bin civarında, Yalova ilinin toplam nüfusu da 315 bin civarında, İnegöl ilçesinin ise nüfusu da yaklaşık 310 bin civarında. "İdari yapılanmamızdan olduğunu düşünüyorum." dedim, İnegöl'deki toplam Emniyet personel sayısı bu bahsi geçen illerdeki -ki Bilecik'in nüfusu İnegöl'den oldukça azdır, Yalova denk durumdadır- Emniyet personeli sayısının yaklaşık yarısı kadarı İnegöl'de bulunmaktadır. Bu nüfus dikkate alındığı zaman emniyet yönüyle idari anlamda oldukça fazla sorun olduğunu düşünmekteyiz. Bu konuyla ilgili geliştirilebilecek bir tedbir var ise bu konuyu da ben Bakanlığın, zatialinizin dikkatlerine sunmak istiyorum.

Sayın Bakanım, bir diğer konu ise 18 Ekimde Diyarbakır'da DEM PARTİ Gençlik Meclisi çağrısıyla gerçekleştiğini basından öğrendiğimiz bebek katili Öcalan'a özgürlük talebiyle bir gösteri yapılmıştır. Evet, bebek katiline özgürlük sloganlarının atıldığı, kahraman polisimize ise düşman muamelesinin yapıldığı bu ve benzeri eylemlere nasıl göz yumulduğunu, nasıl gerekli ve yeterli tedbir alınmadığını açıkçası çok merak ediyorum. Aynı tarihlerde, bir gün sonrasında hatta, özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili basın açıklaması yapmak isteyen emekli astsubaylara izin verilmemesi nasıl izah edilebilir Sayın Bakan; bu ne yaman çelişkidir? Terörle mücadele eden polise, askere hakaretler yağdırılırken bebek katiline özgürlük eylemleri bu ülkenin İçişleri Bakanı olarak acaba vicdanınızı sızlatacak mıdır? Ayrıca sözde terörsüz Türkiye söylemleriyle bebek katili ile devletin eşitlenme girişimlerinden rahatsızlık duymakta mısınız?

Kıymetli Bakanımız, bakınız, ülkemizde çocuk çeteleri almış başını gidiyor. Sosyal medyada ayağından vurmanın bedeli, yaralamanın bedeli gibi birçok akıl almaz şeyler dönmekte; bahis çeteleri yine ülkemizde almış başını gitmektedir. Son beş yıl sadece dikkate alındığında -ki bu kadar süre nasıl, neden beklenmiş, onu da anlamak mümkün değil- ülkemiz futbolunda hakem sayısının üçte 1'inin, futbolcu sayısının yine üçte 1'inin bahis oynadıkları ve muhtemelen futbola ve spor âlemine çok ciddi anlamda şike karıştırıldığı açıktır. Yine uyuşturucu çeteleri... Bu konuda ciddi mücadele ediliyor, rekorlar kırılıyor, söyleniyor ki... Bu mücadeleyi yapan Emniyet mensuplarımızı kutluyorum ama uyuşturucu kullanımında da yaştın artık iyice ilkökul yaşına inmesi ve kullanımında da rekor kırılması ayrıca dikkate alınması gereken bir konudur. Hak mücadelesi veren mağdurlara, belediyelere yapılan baskı ve operasyonların aynı şekliyle çocuk çetelerine, bahis çetelerine ve uyuşturucu çetelerine de aynı kararlılıkla ve daha dikkatli yapılmasını sizlerden talep ediyor, bütün heyeti saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz Sayın Toktaş.

Şimdi de söz sırası Sayın Yasin Öztürk'te.

Buyurunuz lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; sizlere birkaç temel rakam hatırlatmak istiyorum: Merkezî bütçe 18 trilyon 929 milyar lira, İçişleri Bakanlığına ayrılan pay yüzde 0,63. Güvenlikten afete, yerel yönetimlerden temel özgürlüklere kadar geniş bir sorumluluk alanı olan bir bakanlık merkezî bütçeden âdetâ yok hükmünde bir pay alıyor. Daha da acısı, meydanlarda dilimizden düşürmediğimiz, "Vefa borcumuz var." dediğimiz şehit yakınları ve gaziler için ayrılan pay bütçenizin sadece yüzde 0,11'i. Vefayı sloganlarda büyütüp bütçede bir dipnota sıkıştırıyorsunuz. 119 milyar 506 milyon liralık bir bütçenin yüzde 24 artmış olması ancak sunum kitapçıklarında güzel duruyor çünkü artan şey demokratik standartlar değil, hesap vermezliktir, artan şey kurumsal kapasite değil, şeffaflıktan uzak personel harcamaları ve kontrolsüz mal ve hizmet alımlarıdır. Bütçenin yüzde 58,69'u personel gideri, yüzde 11'i ise sağlık, SGK primi yani bütçenin neredeyse yüzde 70'i hiçbir performans ölçütüne dayanmayan, planlaması yapılmamış bir personel yapısını finanse ediyor.

Şimdi burada sormak istiyorum Sayın Bakanım: Kişi başı maliyet nerede? Birim bazlı personel dağılımını nerede? Riskli bölgelerde kadro doluluk oranı nerede? Hangi birimde nitelikli uzman açığı var? Eğer şeffaflık yoksa, planlama yoksa, performans ölçümü yoksa bu artış kurumsal güçlenme değil, kontrolsüz şişmedir. Mal ve hizmet alımlarına 13 milyar 441 milyon lira harcıyorsunuz, artış oranı yüzde 28,36 fakat neye, nasıl, hangi yöntemle harcanacağı her zamanki gibi yine bilinmiyor. Güvenlik gerekçesini bir zırh gibi kullanıp bütçeyi âdetâ kara deliğe çeviriyorsunuz. Sermaye giderleri 15 milyar 300 milyon lira, kâğıt üstünde

"yatırım" diyorsunuz fakat hangi projeye, hangi fayda maliyet analizine, hangi önceliğe göre yatırım yapacağınızı yine göremiyoruz. Program bazlı dağılım ise daha da çarpıcı: Yönetim ve destek yüzde 37, toplum güvenliği yüzde 24, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi yüzde 19, vatandaşlık ve sivil toplum yüzde 18, kara yolu ulaşımı yüzde 1,67, şehit ve gazi yakınlarına ise yine yüzde 0,11. Yönetim ve destek programı tek başına bütçenin üçte 1'inden fazla pay alıyor, kontrolsüz bir harcama uzvuna dönüşmüş durumda.

Toplum Güvenliği Programı'nda performans kriterlerine bakıyoruz, insan hakları, orantılı güç kullanımı, nefret suçlarının azaltılması, kadına yönelik şiddetle mücadele gibi çağdaş devletlerin asgari standartlarının hiçbirine yer verilmemiş. Siz operasyon sayısı ile övünüyorsunuz, orantısız güç kullanımını performans sanıyorsunuz.

Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi Programı ise güçlendirme değil, merkezî vesayetin finansmanı hâline gelmiş; yargı kararı olmadan, delil sunulmadan seçmenin iradesi hiçe sayılarak belediyeler tasfiye ediliyor. Bu bütçe işte o vesayet düzeninin mali omurgasıdır.

Sayın Bakan, bu bütçede en çok eksik olan şey bir devletin en temel yönetim ilkesi olan hesap verilebilirliktir. Bugün İçişleri Bakanlığı gibi ülkenin kaderini doğrudan etkileyen bir kurumun bütçesi kamu denetimini dışlayan, Meclisin bilgi edinme hakkını fiilen işlevsizleştiren bir anlayışla hazırlanmıştır. Şeffaf olmayan ihale süreçleri, kamuoyundan gizlenen operasyon giderleri, kapalı devre yürütülen harcama kalemleriyle Türkiye'de gizlilik perdesi genişleyen bir güvenlik bürokrasisi inşa ediyorsunuz.

Demokratik bir devlet için vazgeçilmez olan hesap verebilirlik -sizin döneminizde bir yönetim ilkesi hâline gelmiş- âdeta bir tehdit gibi görünür hâle gelmiştir. Daha da önemlisi, bu bütçe yalnızca bugünün değil, Türkiye'nin yarınlarının da gasbedilmesidir çünkü yerel yönetimleri baskılayan, sivil yönetimi, sivil toplumu nefessiz bırakan, ifade ve toplum özgürlüğünü sistematik olarak daraltan bir iç işleri politikası toplumsal barışı güçlendirmez, tam tersine, ülkenin sosyal dokusunu aşındırır, geleceğini karartır. Güvenliği özgürlükten, kamu düzenini demokrasiden koparan bir yaklaşım ülkeyi ileriye taşımaz ancak kutuplaşmayı derinleştirir ve devlet-toplum ilişkisini de krizlere açık hâle getirir. Bu bütçe Türkiye için bir ilerleme vizyonu sunmuyor, tam tersine, yönetimi kapatan, hukuku aşındıran, toplumu sessizliğe zorlayan bir gidişatı finanse ediyor.

Toplantı ve gösteri özgürlüğü Anayasa'da güvence altında olmasına rağmen sizin döneminizde valilik kararlarıyla, fiilî bir yasak rejimi hâline gelmiştir. Freedom House 2025 Raporu'nda Türkiye 100 üzerinden 33 puanla "özgür olmayan ülkeler" arasına girmiştir.

Bir konuyu daha konuşmak zorundayız: Polis intiharları. Son yirmi yılda binin üzerinde polisimiz yaşamına son verdi çünkü ağır çalışma koşulları, mobbing, düzensiz vardiya, ekonomik baskı ve amir baskısı teşkilatı çökertiyor. Bu bütçede, polislerimizin çalışma koşullarını iyileştirecek tek bir strateji ne yazık ki yok. O gençlerin sessiz çılgılığı bu Meclisin duvarlarında yankılanıyor.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bu bütçe kayyum düzenini, orantısız güç kültürünü, toplantı ve gösteri özgürlüğünün sistematik kısıtlanmasını, şeffaf olmayan ihaleleri, şehit yakınları ve gazilerin yok sayılmasını, polis teşkilatındaki sessiz çöküşü finanse etmektedir.

Bu bütçeye "evet" demek; milletin vergisini hukuksuzluğa ve keyfiliğe teslim etmektir diyor, kamuoyunu ve Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

Şimdi de söz sırası Sayın Hakan Şeref Olgun'da.

Buyurunuz lütfen.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kıymetli Bakanlık bürokratları; bugün İçişleri Bakanlığının 2026 bütçesi önümüzde ama ben tek bir şey görüyorum, kâğıt üzerinde büyüyen bir rakam, sahada karşılığı belirsiz bir yapı çünkü ortada devlet ciddiyetiyle hazırlanmış bir bütçe değil, denetimden kaçan, Meclisi yok sayan bir anlayışın belgesi duruyor. Bugün konuştuğumuz sadece kalem kalem bir harcama planı değil, ülkenin içinde bulunduğu yönetim krizinin röntgenidir.

Başlarken en temel gerçeği ortaya koymak zorundayım: İçişleri Bakanlığı bu Meclisi yok saymaktadır. 28'inci Dönemde Bakanlığınıza verilen 4.711 yazılı soru önergesinin yalnızca yüzde 5'i süresi içinde cevaplanmış, yüzde 39'u ise hiç cevaplanmamıştır. Yani her 100 sorudan 92'si ya geç cevaplanmış ya da hiç cevaplanmamıştır. Bu, tesadüf değildir, sistematik bir yönetim tercihidir. Meclisi yok sayan, denetimden kaçan, soru sorma hakkını aşağılayan bir Bakanlık bugün bizden bütçe onayı istemektedir. Bu bütçe 2026'da 119,5 milyar liraya çıkıyor ama bu artışa rağmen devletin iş yapma kapasitesinin güçlendiğine dair bir işaret yok. Bugün İçişleri Bakanlığının en büyük sorunu bütçe değil, kararların nasıl alındığı ve nasıl uygulandığıdır. Ortada veriye dayalı karar yok, performans ölçümü yok, etkisi kanıtlanmış plan yok. Türkiye'de güvenlik politikaları, hâlâ olay olduktan sonra devreye giriyor. Sorun ortaya çıkınca komisyon kuruluyor, can kaybı olunca tedbir gündeme geliyor. Oysa gelişmiş ülkeler sorun çıkmadan önce önlem alır. Bizde önceden planlanma değil, sonradan müdahale var. Kısacası, bu bütçenin eksik yanı para değil, yönetme biçimi. Kaynakların yüzde 37'si "Yönetim ve Destek Programı" adı altında ne olduğu belirsiz, denetlenemez, gri bir harcama alanına ayrılmış ama şehit yakını ve gaziler programına ayrılan pay yalnızca yüzde 0,11; söylemde en büyük değer, bütçede en küçük rakam.

Gelelim yerel demokrasiye: 2024 yerel seçimlerinden sonra 18 belediye başkanı tutuklandı, 13 belediyeye kayyum atandı; seçilmiş iradeye hukuki hüküm olmaksızın el konuldu, kayyum müessesesi hukukun istisnası olmaktan çıkarılıp iktidar mühendisliğinin aparatı hâline getirildi. Sandıkta kazanamayınca belediyelere el koymayı yöntem hâline getirdiniz. Sanal bahis çetelerine dokunmayan devlet, seçilmiş belediyelerin boğazına çökmeye cesaret ediyor. Milyarlarca liralık kara para trafiğini yöneten bahis şebekeleri ülkede cirit atarken sandığın emanetine musallat oluyorsunuz. Kirli paraya ses çıkarmayan devlet, belediyelerin hakkına çökmeyi marifet sayıyor.

Toplantı ve gösteri meselesine de değinmek zorundayım. Sayın Bakan, Anayasa'da, izin almadan toplantı ve gösteri yapılabilir yazıyor. Sahada gördüğümüz ise şu: Valilik bir yazı çıkarıyor, bir ilçede üç gün boyunca her türlü etkinlik yasak basın açıklaması da yürüyüş de hatta kimi zaman salon toplantısı bile. Ve soyuyorum Sayın Bakan: Bu yasakların gerçekten hukuki bir dayanağı mı var, yoksa bu sizin siyasi tercihiniz mi? Kanunda var olan bir hak idarenin takdirine göre ya var ya yok.

Güvenlik sorumluluğunun en temel alanı olan trafik. 2024 yılında 6.531 vatandaşımız trafik kazalarında hayatını kaybetti, oysa sizin resmî hedefiniz 3.688 idi. Hedefin 2 katı ölüme rağmen tek bir yöneticinin yüzü kızarmadı, tek bir bürokrat görevden ayrılmadı. Uyuşturucu bakkal rafı kadar kolay ulaşılabilir hâle geldi. Mahallelerde, park köşelerinde, okul önlerinde sessiz bir ölüm kol geziyor. 2024'te 427 genç uyuşturucudan öldü; birçoğu daha hayatının başında, 30 yaşının altında. Cezaevlerinde 149 bin insan uyuşturucu suçundan tutuklu. Bu sayı bir şehrin nüfusu kadar. Demek ki problem sokakta değil devlette. Siz operasyon sayılarıyla övünüyorsunuz ama her operasyonun ertesi gün aynı sokakta aynı zehir yeniden satılıyor. Bir yandan yakalıyorsunuz, öbür yandan sistem yeniden üretiyor çünkü önleme politikası yok, rehabilitasyon yok, sosyal destek yok ve en ağır ne biliyor musunuz? Cezaevleri uyuşturucuyla mücadele yeri değil, suç örgütlerinin yeniden yapılanma merkezi olmuş durumda. "İçeri girince düzelir." diye bekleyen anneler oğullarını daha karanlık bir dünya içinde geri alıyor. Sayın Bakan, bu tabloyu görüp hâlâ başarı anlatmanız millete hakarettir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Bu arada Sayın Bakan, Afyonkarahisar'ın Çay ve Dereçine ilçeleri bir yılı aşkın süredir hak ettikleri EDS gelir payını alamıyorlar. Yasal hakkı olan belediye gelirlerine hangi gerekçeyle bloke koyuyorsunuz? Bu paralar nerede?

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz Sayın Olgun.

Şimdi de Sayın Zuhul Karakoç.

Buyurunuz lütfen.

ZUHAL KARAKOÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım ve kıymetli bürokratlar; milletimizin huzuru, devletimizin bekası ve kamu güvenliğinin teminatı olan İçişleri Bakanlığı nüfustan göçe, güvenlikten afet yönetimine kadar geniş bir yelpazede milletimize gece gündüz hizmet etmektedir. Bu büyük yükün altındaki personelimizin ve emekçilerimizin sesi olmak millî vazifemizdir.

Sayın Bakanım, ilk olarak Bakanlık personelimizin mesleki gelişimi ve liyakatin teminatı amacıyla İçişleri uzmanlığı için kurum içi özel sınav açılması, sınavın hem merkezde hem taşrada görev yapan tüm personele açık hâle getirilmesi, il ve ilçe müdürlüklerimizin artan iş yükü göz önüne alınarak müdür yardımcılığı kadrolarının ihdası, ayrıca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri, 112 Acil Çağrı Merkezi, Göç İdaresi, Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik personelimizin tazminat oranlarının artırılması veya "vilayet hizmetleri tazminatı" adı altında ek ödeme yapılması hakkaniyetin gereğidir. Seçim dönemlerinde ağır sorumluluklar üstlenen personelimizin YSK tarafından diğer kamu görevlilerine ödenen gündelik ücretten eşit şekilde yararlandırılması da aynı şekilde beklentimizdir. 112 acil çağrı merkezleri devletimizin milletimize ivedilikle temas ettiği kritik birimlerdir. Resmî ve dinî bayramlarda, tatillerde gece gündüz demeden görev yapan 112 personelimizin fazla mesai ücretlerinin tam olarak ödenmesi, ulaşım desteğinin verilmesi ve özlük haklarının iyileştirilmesi, fazla mesai yapan tüm personele altı ay elli saat sınırının kaldırılarak yıl boyunca süre kısıtlaması olmadan fazla mesailerinin karşılığının verilmesi de elzemdir. Her felaket anında ailesini geride bırakıp enkaz başında, sel hattında, yangın bölgesinde hazır bulunan AFAD personelimizin üstlendiği yüksek risk ve ağır sorumluluk dikkate alınarak AFAD tazminatından yararlandırılması da afet ve kriz yönetimi bakımından hayati derecede önemlidir.

Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelimiz ülkenin dört bir yanında ve her şart altında görev yapmaktadır. Bu kapsamda fiilî hizmet süresi zammından tüm devlet memurlarının yararlandırılması, disiplin işlemlerinin 657 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülmesi, ordu ve sosyal tesislerden devlet memurlarının yararlanmasının sağlanması, yurt dışı geçici görevlerde devlet memuru kadrolarının artırılması, güçlendirilmiş tayin bedelinin verilmesi adalet duygusunun da bir gereğidir. Polis teşkilatımızla ilgili en temel meselelerden biri olan sendikal hakların bulunmaması sorunu; bu durum polisimizin sesini duyurma imkânını azaltmaktadır Sayın Bakanım. Polislerimizin fazla mesai sorunu; bayramlarda, seçimlerde ve gece vardiyalarında karşılıksız çalışmanın doğurduğu yıpranma teşkilatın üzerinde ağır bir gölge gibi durmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak polis intiharlarında maalesef artış gözlemlenmekte. Uzun mesai, mobbing, psikolojik baskılar ve sosyal hayatla bağının kopması personeli derinden yaralamaktadır. Bu tablo yalnızca bir mesleki sorun değil, toplumsal güveni ilgilendiren millî bir sorundur. Polislerimizin maruz kaldığı mevzuat dağınıklığı, yetki sınırlarının belirsizliği, eski ve güncelliğini yitirmiş düzenlemeler farklı şehirlerde farklı uygulamalar doğurarak hem kamu güvenliğini hem personelimizin psikolojisini olumsuz etkilemektedir. Bu sebeple günümüz şartlarına uygun yeni bir Polis Meslek Kanunu artık kaçınılmazdır. Bu kanun, çalışma saatlerini, sosyal hakları, mesai düzenini, psikolojik destek mekanizmalarını ve sendikal hakları kapsamalıdır. Emeklilikle ilgili hak kayıpları, yıpranma hakkının içinin boşaltılması, ek gösterge adaletsizliği, emeklilikte aile yardımının kesilmesi, isteğe bağlı erken emeklilik imkânının olmayışı, ikinci şark yükümlülüğünün gönüllülüğten çıkarılıp zorunlu hâle getirilmesi; bütün bunlar teşkilatta derin bir memnuniyetsizlik oluşturmıştır. Atama sistemindeki puan uygulamasının da objektif hâle getirilmesi, aile birliğinin korunması, sosyal ve sağlık kriterlerinin devreye alınması bizim için oldukça önemlidir.

Sayın Bakanım, bunun yanında, görev yaptıkları kırsal bölgelerde kırk yılı aşkın süredir devletimizin güvenliğini, milletimizin huzurunu ve sınırlarımızın emniyetini canları pahasına koruyan köy korucularımız bakımından Köy Korucuları Yönetmeliği'nin iyileştirilmesi, emekliliği gelen korucularımıza kıdem tazminatı verilmesi ve diğer kamu personeline uygulanan seyyanen zammın korucularımıza da yansıtılması, korucularımızın alın terini teslim edecek ve kırsaldaki güvenlik yapımızı daha güçlü ve sürdürülebilir hâle getirecektir.

Sayın Bakanım, devletine sadakatle bağlı ve vatani için canı pahasına görev yapan personelimizin şartlarının iyileştirilmesi, güvenlik hizmetinin niteliğini artırmanın, kurumsal düzeni sağlamanın ve kamu düzenini tahkim etmenin zorunlu adımlarıdır.

Çok teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz Sayın Karakoç.

Şimdi de söz sırası Sayın Mehmet Baykan'da.

Buyurunuz lütfen.

MEHMET BAYKAN (Konya) - İçişleri Bakanlığımızın ülkemizin güvenliğini, milletimizin huzurunu sağlamak ve sokaklarımızı hırsızdan, uğursuzdan temizlemek; deprem, yangın, sel, doğal afetlerde halkımızın sıkıntılarını giderip acılarını dindirmek için çabalayan, yollarımızda can güvenliğini sağlamak için cansiparane çalışan tüm mensuplarını şahsınızda selamlıyor, bütçenizin hayırlara vesile olmasını diliyorum Sayın Bakanım.

Sözlerimin hemen başında, geçtiğimiz günlerde Konya'mızda art arda yapılan operasyonlarla uyuşturucu çeteleriyle, tefecilerle, FETÖ'cülerle mücadelede zirve yapan "halk için halkla birlikte olma" anlayışınız için sizleri ve Bakanlık mensuplarını kutluyorum.

Sayın Bakanım, benim konum biraz farklı; son günlerde kamuoyuna yansıyan bu meydan, sokak, cadde ad değiştirmeleri. Bugün, AK PARTİ Yerel Yönetimler Genel Başkan Yardımcımız Sayın Mustafa Demir'in bir paylaşımı oldu, oradan birkaç paragraf okumak istiyorum: "Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanının son marifeti Zağnos Paşa'nın isminin tarihî meydandan silinmesi. Osmanlı'nın fetih vizyonunu, devlet aklını ve medeniyet inşasını temsil edenlerden biri olan Zağnos Paşa, Fatih Sultan Mehmet Han'ın sadrazamı, en güvendiği komutanlarından ve İstanbul'un fethi stratejisinin mimarlarından biridir.

MURAT ÇAN (Samsun) - Yalan, yalan!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Balıkesir'deki varlığı, bu şehrin asırlardır taşıdığı geleneğinin, köklü kültürünün ve tarihsel hafızasının en güçlü sembollerindendir. Zağnos Paşa'nın adı bir meydan tabelasından çok daha fazlasıdır. Bu isim adaletin, dirayet, hikmetin ve medeniyet bilincinin temsilidir. Onun adını meydanlardan silmeye kalkmak bir milletin hafızasını kazımaya, köklerini, kimliğini ve medeniyet birikimini hedef almaya kalkışmaktır. Bu tutum tarihe saldırdır, milletin değerlerine saygısızlıktır, şehrin hafızasını tahrip etme girişimidir."

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bak, Sayın Milletvekili, şu anda Ahmet Akın'la konuşuyorum, Zağnos Paşa'nın ismini meydandan silmemiş.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Efendim, şimdi, bu konuda elbette değişiklikler yapılabilir, bu konuda elbette farklı adımlar atılabilir, belediye meclislerinin kararıdır.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ahmet Akın'la konuşuyorum, doğru değil, verdiğiniz bilgi doğru değil.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Eyvallah, doğru değilse özür dilemesini de biliriz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Özür dile!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Yalnız bir maaşlık olan var Veli Bey grubunuzda, dikkat edin siz de.

CAVİT ARI (Antalya) - Geçen 230 bin lira para yatırdın, yine yatıracaksın.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Şimdi, şöyle: Biz delikanlıca ortaya "Mehmetçik Vakfı" ismini koyduk, yatırdık; yatırması gerekenler utansın, yatırmadılar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Biz kumara karşıyız.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bir 230 daha yatır, bir 230 daha!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Şimdi, bakın, Sinop Gerze Belediye Meclisinde böyle bir ad değişikliği tartışılırken meydana çıkan tartışmayı ifade ediyorum. Ad değişikliği, isim değişikliği teklif edilebilir, meclisten geçer, geçmez ama böyle malayani, böyle siyasi şımarıklık içeren şu paragrafı okuduğum zaman inanıyorum ki bana itiraz eden arkadaşlar da utanacaklardır.

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, doğru mu, değil mi? Sen Türkiye'de sayısız yerden "Atatürk" ismini sildirdin, özellikle spor salonlarından, birçok stadyumdan ismi senin döneminde silindi; utanmadın mı?

MEHMET BAYKAN (Konya) - Belediye Başkanı "Adnan Menderes" isminin, bir sokakta bulunan isminin değişiklik teklifine karşılık diyor ki, iyi dinleyin...

CAVİT ARI (Antalya) - Senin döneminde birçok stattan "Atatürk" ismi silindi.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Belediye Başkanı "Ben Adnan Menderes'in hayatını okuduğum zaman diyorum ki 'Diriltip tekrar asılsın.' Bugünleri yaşıyorsak, ekonomi bu hâldeyse, dışa bağımlılık bu hâldeyse sebebidir.

CAVİT ARI (Antalya) - Sen de Spor İşlerinden Sorumlu Genel Müdürdün, senin döneminde oldu, utanmadın mı?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Ari, lütfen, rica ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Birçok statta senin döneminde silindi.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Ari, lütfen, sükûneti tesis edelim.

CAVİT ARI (Antalya) - Utanmadın mı da bunları konuşuyorsun şimdi?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Ari... Sayın Ağbaba, lütfen Ari'yı...

MEHMET BAYKAN (Konya) - "...hem kültürel anlamda hem sosyal anlamda hem yaşam anlamında dejenere olmasının başlangıcı bu dönemdedir."

CAVİT ARI (Antalya) - Konuşuyor, olup olmadığı belli değil.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Ari, bakın, lütfen dinleyiniz.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Bir kere daha söylüyorum: "Adnan Menderes, Cumhuriyet Halk Partisinin kurucularından biridir." diyen AK PARTİ'li üyeye cevap veriyor Belediye Başkanınız.

CAVİT ARI (Antalya) - Olmamış, silinmemiş, Belediye Başkanı "Yok öyle bir şey." diyor.

MEHMET BAYKAN (Konya) - "Ben Adnan Menderes'in hayatını okuduğum zaman diyorum ki: 'Diriltip tekrar asalım.'" Belediye Başkanınız söylüyor bunu, siz ona söyleyin, bana söylemeyin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hangisi ya? Ya, yalan söyleme ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Daha geçen para ödedin bak, yalan attın, para ödedin, gene ödeyeceksin şimdi.

MEHMET BAYKAN (Konya) - "Bugünleri yaşıyorsak, ekonomimiz bu hâldeyse, dışa bağımlılık bu hâldeyse sebebidir." Yine, başka bir paragrafta "Ben asmaya karşıyım ama asılacak kadar bir pozisyon oluştuysa demek ki." (CHP sıralarından gürültüler)

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Üfürme, üfürme.

OKAN KONURALP (Ankara) - Yalan söylüyorsun.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Bunlar malayani konuşmalardır, bunlarda ciddiyet aranamaz. Tutanaklardır, belediye meclis tutanaklarıdır, uydurmanız değildir. Allah'a şükürler olsun, şahsımın söylemediği bir cümleden dolayı ben Mehmetçik Vakfına gittim, başışımı yaptım, ispat edemeyenler de Allah nasip eder, yaparlar, şehitlerimize, askerlerimize, onların kalan dul ve yetimlerine katkı sağlarlar, Mehmetçik Vakfına başış yapmak nasip olur. Büyük mutluluk, tavsiye ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Senin döneminde sayısız stattan Atatürk ismi silindi. Bunları yaparken sen utanmadın mı, hiç bunları düşünmedin mi? Olmadık bir şeyi konuşuyorsun ya!

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, şimdi de söz sırası Sayın Evrim Karakoz'da.

Buyurun lütfen.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Alçaklara kar yağıyor, üşümedin mi? Sen bunun sonunu düşünmedin mi Cavit Bey?

CAVİT ARI (Antalya) - İşine gelmedi değil mi?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Ari, lütfen...

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkan, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığına ayrılan bütçenin arttığı ancak devlet kurumlarına olan halk güveninin maalesef hızla azaldığı bir dönemi hep birlikte yaşıyoruz. İçişleri personellerinin mali, sosyal haklarının, çalışma düzenlerinin inatla iyileştirilmediği bir tabloyla karşı karşıya olduğumuz gibi, maalesef bu yıl da suç oranlarında dünyayla yarışıyoruz. Kadına yönelik şiddet, kadın cinayetleri maalesef hâlâ ülkenin kanayan bir yarası. Uyuşturucu kaynaklı suçlarda rekorlar kırılıyor. Okullara, en ücra köylere kadar uyuşturucunun girdiğini görüyoruz. Sokaklarımız güvensiz, neredeyse her sokakta çete var, mafya var, suç örgütü var ve iktidarınızın yarattığı ekonomik yıkım nedeniyle yasa dışı bahis, kumar inanılmaz boyutlara ulaştı. Siber suçlarla mücadele edilemiyor. Çeteler, terör örgütleri telefon üzerinden, internet üzerinden örgütleniyor. Diğer taraftan da sağ olsun Sayın Bakan soru önergelerimize cevap da vermiyor. Depreme karşı alınan tedbirleri sormuşuz, cevap yok. Selçuk-Ortaklar yolundaki trafik kazalarını sormuşuz, cevap yok. Aydın'da yaşanan trafik kazalarını sormuşuz, cevap yok. Usulsüz çakar kullanımını sormuşuz, cevap yok. Sahte alkolden ölümleri, kaç kişinin yatırım yoluyla vatandaşlık kazandığını, AFAD personel yapısını, teçhizat durumunu, trafik uygulamalarını sormuşuz, cevap yok. Tüm bunlar olurken Sayın Bakan bize cevap yazmıyor ama "tweet"i bol bol yazıyor, siyaset yapmaktan geri kalmıyor, mahkeme kararlarının yok sayılamayacağını, kimsenin kanunlardan üstün olmadığını söyleyen "tweet"ler atıyor. Evet, mahkeme kararları yok sayılamaz, kimse kanunlardan daha üstün değildir. Peki, Sayın Bakan, attığınız bu "tweet"leri kabine toplantılarında da söylüyor, devletin hukuka bağlı olması gerektiğini, örneğin, Anayasa Mahkemesi kararlarına uyulması gerektiğini hatırlatıyor musunuz? Bunları savunuyor musunuz?

Sayın Bakan, Bakanlığınız döneminde CHP'li belediyelere yapılan gözaltı görüntüleri basına servis ediliyor, lekelenmeme hakkı, masumiyet karanesi maalesef hiçe sayılıyor. Siz AKP'li bir belediyeye operasyon yapsanız ki yapamazsınız da yaptınız diyelim, görüntüleri bu şekilde yayınlayabilir misiniz Sayın Bakan? Ya da CHP'li belediyelere gönderdiğiniz kadar demiyorum, yarısı kadar da demiyorum, onda 1'i kadar mülkiye müfettişi gönderebilir misiniz? Mülkiye müfettişlerinin raporları doğrultusunda AKP'li belediye başkanlarına, AKP'li bürokratlara soruşturma izni verebilir misiniz? Maalesef veremezsiniz. Geldiğimiz noktada demokrasi, millî irade, millet sadece sizi seçerse geçerli oluyor. Millet sizi seçmez ise ne var? Kayyum var, siyasi soruşturmalar var, siyasi kovuşturmalar var.

Sayın Bakan, başka bir konu da trafik cezalarına dair vatandaşlarımızdan gelen şikâyetler çığ gibi büyüdü. Ekonomik kriz, hayat pahalılığı, yüksek vergi ve zamlar altında ezilen yurttaşın sırtına yüklenen trafik cezaları bütçe açığını kapatma kalemi hâline getirilmiş durumdadır. Şimdi soruyoruz: Bakanlığınız trafik güvenliğini sağlamaya mı çalışmaktadır yoksa klasik bir AKP politikası olarak bütçedeki açığı kapatmak için yine vatandaş mı cezalandırılmaktadır? Bakın, trafik cezaları uygulanmalı, trafik güvenliği sağlanmalı; biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak bunu savunuyoruz ama son zamanlarda yaşanan, özellikle radarla ve hız kontrolüyle alakalı cezalardan gerçekten milletimiz çok mağdur oluyor. Muhtarlıklar bugün âdeta, hızdan kaynaklı trafik cezası tebligat bürosuna dönüşmüş durumda.

Radarların gizlendiği noktalar, tabelasız hız sınırı değişimleri, geceleri görülmeyen uyarı levhaları... Bir tarafta, otoyollarda ve birçok yerde hız sınırlarını artırıyorsunuz, diğer taraftan da EDS ve radar uygulamalarıyla sürücülerini âdeta kapana kısıırıyorsunuz. Vatandaşlarımız artık maalesef "Devlet bana tuzak kuruyor." düşüncesine kapılmış durumda. Bu cezalar rejimi gözden geçirilmeli, trafik cezaları hazinedeki açığı kapatmanın değil, can ve mal güvenliğini korumanın aracı olmalıdır.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Karakoz.

Şimdi söz sırası Sayın Melih Meriç'te.

Buyurunuz lütfen.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım ve sayın bürokratlar; sözlerime başlarken, geçtiğimiz hafta Azerbaycan-Gürcistan sınırında düşen nakliye uçağında şehit olan 20 kahraman askerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum. Bir daha böyle acı olayların yaşanmaması için yetkili tüm kurum ve kuruluşları titizlikle çalışmaya ve tedbir almaya davet ediyorum.

Değerli arkadaşlar, stratejik göç yönetimi Türkiye'nin iç güvenliğini, ekonomik sürdürülebilirliğini ve toplumsal istikrarını doğrudan etkileyen kritik bir alandır ancak bugün karşı karşıya olduğumuz tablo, mevcut Göç İdaresi Başkanlığı yapılanmasının bu yükü taşıyamadığını açık biçimde göstermektedir. Kurumsal kapasite yetersiz, operasyon, koordinasyon dağınık, sahadaki uygulamalar etkisizdir. Bu zafiyet, özellikle Gaziantep gibi sınır etkisini en yoğun hisseden illerde toplumsal riskleri artıran bir kırınlık yaratmaktadır.

Elbette ki bu sıkıntının ana sorumlusu tek başına Göç İdaresi Başkanlığı değildir çünkü Türkiye 2011'den bu yana kötü bir dış politika yürüttüğü için bugün göç dalgalarıyla hırpalanmaktadır. Afganistan, Suriye, İran'dan, Kuzey Afrika'ya uzanan geniş bir

coğrafyadan yönelen düzensiz göç akışları yalnızca demografik yapıyı değil, güvenlik mimarisini de kötü bir yolda dönüştürmektedir. Kaçak geçişlerdeki artış sınır bölgelerinde organize suç şebekelerinin güçlenmesine alan açmış, uyuşturucu ticaretinden insan kaçakçılığına uzanan bir ekosistemin oluşmasına neden olmuştur.

Gençlerimiz düşük maliyetli ve kayıt dışı bir iş gücü piyasasının baskısı altında hem ekonomik hem de sosyal risklerle yüz yüze kalmaktadır. Böylece, g dalgalarının ardından oluşan bu suç ekosisteminde kolay para kazanma düşüncesiyle suça bulaşmaktadırlar. Bu tablo sürdürülebilir değildir.

Seçim bölgem Gaziantep özelinde durum daha da çarpıcıdır. Kentin nüfusu kısa sürede dramatik biçimde artmış, kira fiyatları, kamu hizmetleri üzerindeki yük ve kayıt dışı istihdam kontrol edilemez hâle gelmiştir. Gençlerimiz kriminal örgütlerin pençesine dşmştir. Bu durumu en iyi, bir dönem Gaziantep Valiliği görevinde bulunan Sayın Bakanımız bilmektedir.

Diğer yandan, Türk işçisi güvencesiz koşullarda rekabet etmek zorunda kalırken, sosyal uyum süreçleri yönetilemediği için mahalleler ölçeğinde sosyal bir gerilim birikmiştir. Bu lokal bir kriz değil, ulusal ölçekli, kurumsal bir kapasiteden sorumludur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; g meselesi yalnızca insani bir olgu değildir. Aynı zamanda, güvenlik, diplomasi, ekonomi ve toplumsal uyum boyutlarında bütünleşik bir kamu yönetimi meselesidir. Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizin dahi g pazarlıklarına hapsedildiği bir konjonktürde kurumsal zafiyetlerimiz Türkiye'yi bir göçmen tampon bölgesine dönüştürme riskini artırmaktadır. Genel Başkanımız Sayın zgr özel'in vurguladığı gibi, Türkiye yalnızca sınırın ötesindeki g tutan bir depo, göçmen deposu değil, demokrasi, hukuk ve değer temelli bir ilişki kurulan bir ülke olmalıdır.

Bugün geline nokta, g yönetiminin Genel Müdürlük düzeyinde yürütülmesi, 10 milyon insana yaklaşan yabancı nüfus gerçeği karşısında işlevsiz kalmaktadır. Sığınmacı, mülteci, düzensiz göçmen, uluslararası koruma başvurusu gibi çok boyutlu süreçlerin tek çatı altında birleştirilip planlama ve ileri düzey koordinasyonlarıyla yönetilmesi artık zorunludur. Bu nedenle, tekrar açıkça ifade ediyorum ki Göç İdaresi Başkanlığı ve genel olarak bu sistem, bu yükü taşıyamamaktadır, Türkiye'nin bir güç ve uyum bakanlığına ihtiyaı vardır. Türkiye'nin bir göçmen deposu hâline gelmemesi, gençlerimizin g ve uyuşturucu kaynaklı çetelerin elinden kurtulması için bu bakanlığın kurulmasına şimdiden desteklerinizi bekliyoruz. Kurumsal mimarinin yenilenmesi, veri yönetiminden sınır güvenliğine, sosyal uyumdan suçla mücadeleye kadar tüm süreçleri entegre edecek bir üst politika yapısının kurulması, ulusal güvenlik açısından kaçınılmazdır.

Sözlerimi tamamlarken şunu ifade etmek isterim: Gn doğru yönetilmediği bir ülkede ne ekonomi güçlenir ne de toplumsal huzur korunabilir. Bizim sorumluluğumuz, milletimizin taşıdığı yükü azaltmak, devlet aklını, planlamayı ve kurumsal kapasiteyi yeniden inşa etmektir. Türkiye'nin geleceğini korumak için bunu tamamlamak zorundayız.

Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

OTURUM BAşKANI NİLGÜN K - Teşekkür ediyoruz Sayın Meriç.

Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.41

BEşİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.51

BAşKAN: Mehmet MUş (Samsun)

BAşKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün K (Denizli)

----- 0 -----

OTURUM BAşKANI NİLGÜN K - Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; 15'inci Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum. şimdi, söz sırası Sayın Mehmet Tahtasız'da.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurunuz lütfen.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Bakan, sunumunuzda asayiş ve diğer olayları 2002 değil de 2022 yılından itibaren baz alarak anlattınız, sanki 2022'den önce bu ülkeyi yirmi sene boyunca AKP iktidarı yönetmemiş gibi kendinizce 2022'yi milat aldınız. Seçilmiş belediye başkanlarımız, hakkını arayan üniversite öğrencilerimiz, size muhalif gazeteciler, sanatçılar hukuksuzca tutuklanıyorsa; belediyelere, televizyon kanallarına kayyum atanıyorsa; Anayasa'ya sadakatle bağlı kalacağınıza namus ve şeref yemini ettiğiniz hâlde Anayasa Mahkemesinin kararına uyulmuyorsa; halkına tuzak kurularak trafik cezalarıyla hazine açığı kapatılıyorsa; bu ülke uyuşturucu baronlarının merkezi olduysa uyuşturucu ortaokul önlerine kadar düştüyse, uyuşturucuya bağlı ölümler artıyorsa; kara para aklayanlar ülkemizde cirit atıyorsa; yasa dışı bahis çocukları ve ocaklarımızı söndürüyorsa; polis, asker ve genç intiharları, kadın cinayetleri artıysa; hırsızlık, gasp, tecavüz ve adi suçlar nedeniyle cezaevleri dolup taşıyorsa; cezaevi açmakla övünülyorsa; parayla Türkiye vatandaşlığı satılıyorsa; ülkenin sınırları, göçmenler, kaçakçılar için yol geçen hanı olduysa; bunun sorumlusu siz, sizden önceki 9 bakan ve AKP Hükûmetidir. Bakın, geçen gün bir annemiz mesaj attı bana: "Sayın Vekilim, benim kızımı küçük yaşta uyuşturucuya alıstırmışlar, iki yıldır bir çözüm bulamadım, uyuşturucuyu çocuklardan uzak tutmak için lütfen bana yardım edin. Narkotik şubeye gittim, valiliğe gittim, ne gerekiyorsa Meclise de gelmek istiyorum. 13-15 yaşındaki el kadar kız ve erkek çocuklarını uyuşturucuya alıstıranları çocuklarımızdan uzak tutmak için ne gerekiyorsa yapacağım, lütfen yardım edin." Mücadelede yetersiz kalmanız ve her gün bir gencimizin hayatı daha sizin döneminizde kararıyor Sayın Bakan.

Aynı Bakanlığa bağlı olmalarına rağmen Emniyet, Jandarma, Sahil Güvenlik personellerinin özlük haklarında eşitlik yok. Polisler yoksulluk sınırı altında maaşa mahkûm ediliyor. Polis, uzman er, erbaş ve asker intiharları arttı. Bununla ilgili araştırma komisyonu kurulmalı. Polislerimiz özlük haklarının iyileştirilmesini istiyor. Asker ve polisimiz aile bütünlüğünün korunmasını istiyor. Polislerimiz gece görevinin sekiz saati geçmemesini ve haftada kırk saat üzeri mesai ücreti bekliyor. Polislerimiz sendikal hak istiyor, çocukları için kreş istiyor. Görevde yükselmelerde liyakat olsun, cemaate, Bakana yakın olanlara kayırmacılık yapılmasını istiyor. Görevi bırakan eski uzman er ve erbaşımız kanunen verilmiş açıktan atama haklarının uygulanmasını istiyor. Sayın Bakan, vatani görevini yaparken kışlada kalp krizi geçirerek hayatını kaybeden askerlerimiz şehit sayılmıyor, özlük haklarını alamıyor, anne ve babalar sizden bu sorunun çözülmesini bekliyor.

AKP'li bir belediye Meclis kararıyla farklı tarihlerde 4 ayrı imar değişikliği yaptı. Sonra belediyeye, imar değişikliği yaptığı kişiler 1 minibüs, 1 golf aracı, 2 adet iş makinası ve 1 cenaze aracı hediye etti. Belediye Başkanı bunu da kameralar önünde "Şahsıma almadım ya, belediyemize bağış aldım." dedi; soruşturma başlattınız mı?

Sayın Bakan, "metal yorgunluğu" diye belediye başkanlarınızı ağlayarak istifa ettirdiniz. Sayın Bülent Arıncı'nın "Ankara'yı parsel parsel sattı." dediği Melih Gökçek için yüzlerce dosya Soylu döneminde Bakanlığınıza verildi. Bu konuda neden bir soruşturma başlatmıyorsunuz?

Geçen ay, Çorum İl Özel İdaresi, İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığına 23 milyon bağışta bulunarak 23 adet araç alınmasını kararlaştırdı. Bizim Meclis üyelerimiz ve biz de buna destek verdik. Lakin "Greyder yetersiz." diyerek, "Ödenek yok." diyerek köy yollarını yapamayan, köylerin su, kilit taşı gibi birçok sorunu çözemeyen Çorum İl Özel İdaresinin araç bağışlaması sizce doğru mudur? Sayın Bakan, bütçeniz yetersiz olduğu için bu talimatı siz mi verdiniz? Çorum İl Özel İdaresinin geçen ay 5 milyon TL tutarındaki yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin bedellerini bazı firmalardan almadığı ortaya çıktı. Bununla ilgili Çorum kamuoyu sizlerden araştırma yapıp yapmadığınızı ve bunun sonucunu çok merak ediyor.

2026 yılı bütçesinde Polis Moral Eğitim Merkezi ve Bahçelievler Polis Karakolumuzun bitmesini sağlayacak ödenek aktarmanızı talep ediyoruz. Türkiye'yi yasa boğan şehitlerimizden biri de Çorumluydu, Çorum'da yapımı devam eden Polis Moral Eğitim Merkezi veya Bahçelievler Polis Karakoluna şehidimiz Astsubay Üstçavuş Burak İbibiği'nin isminin verilmesini talep ediyoruz. Şehidimizin isminin bu merkezlerden birinde yaşaması bir nebze olsun yüreklerimizi soğutacaktır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Çok teşekkür ediyorum Sayın Tahtasız.

Şimdi de söz sırası Sayın Utku Çakırözer'de.

Buyurunuz lütfen.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, sunumunuzda "Asayiş yalnızca suçla mücadele değil, toplumun vicdanında güvenin daim kılınmasıdır, kamu düzeninin hukukla inşasıdır, her vatandaşın evinde, sokağında huzurla nefes alabilmesidir." diyorsunuz ama sizin yönettiğiniz Bakanlıkta ve onun güvenlikle ilgili birimlerinde durum hiç böyle değil. Öncelikle, ağır çalışma koşullarına, özlük haklarındaki adaletsizliklere rağmen yurdun dört bir yanında özveriyle görev yapan yüz binlerce polisimize, jandarmamıza, diğer güvenlik görevlilerine fedakârca çalışmaları için teşekkür ederim. Ancak siz ve diğer yöneticilerin haksız hukuksuz talimatları nedeniyle bunlardan bazılarının vatandaşlara yönelik kötü muamelelerinin ve vahim insan hakları ihlallerinin baş sorumluluğunun sizlere ait olduğunu hatırlatmak isterim.

Öncelikle İstanbul'da İl Başkanlığımızın 5 bin polisle ablukaya alınması, vatandaşlarımıza ve onların vekillerine gaz sıkılması, darbedilmesi hem büyük hukuksuzluktur hem de bu Gazi Meclisin saygınlığına gölge düşüren bir büyük utançtır. İşte, 19 Mart sivil darbesi sonrası iradesine sahip çıkmak için sokağa çıkan evlatlarımıza yapılanlar: Hakkını aradı diye evlatlarımızı polise copla dövdürmek mi bahsettiğiniz proaktif güvenlik yöntemi Sayın Bakan? Eskişehir'de üniversite öğrencisi Ali Efe arkadaşlarıyla birlikte hakkını aradı diye gözaltına alındı. Gözaltı sürecinde polislerce darbedildi. O gece hastaneye götürüldüğünde vücudunda morluklar ortaya çıktı; kafasında, boynunda ve belinde -bakın, burada fotoğrafları var- işte bu morluklar ortaya çıktı. Gözaltında verilen sağlık raporunda bu morluklar kayda geçti, "Ortopedi uzmanı tarafından takip edilmesi gerekir." diye not yazıldı. Sayın Bakan, Ali Efe, Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu'na özgürlük istedi diye 20 Kasım'da hâkim karşısına çıkacak ama ona uygulanan polis şiddetine ilişkin soruşturma bir milim dahi ilerlemiyor. Sadece Ali Efe'ye değil, o dönemde İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, ülkenin farklı şehirlerinde gençler, kadınlar, yurttaşlar maalesef polis şiddetiyle, biber gazıyla, copla, şiddetle susturulmak istendi. Bu çocuklar ne yaptılar, cinayet mi işlediler, çete mi kurdular; gözüne, ağzına biber gazı sıkacak, tekme tokat orantısız güç kullanacak

kadar öfkelenmeniz için ne yaptılar? Hepsi bizim evlatlarımız, bu ülkenin yetiştirdiği pırıl pırıl gençler ve meydanlarda tek istedikleri şey adalet ve özgürlük ama maalesef Türk Bayrağı açmak bile suç oldu iktidarınızda.

Sayın Bakan, bir de bu şafak baskınları var. Ülkenin seçilmiş belediye başkanlarını, gazetecileri, sanatçıları, hak savunucularını, bürokratları yani çağırıldığında emniyete, adliyeye gidip ifade verebilecek insanları şafak baskınlarıyla terörle mücadele ekipleriyle gözaltına alıyorsunuz. Bakın, en ibret vericisini söyleyeceğim: Ercüment Akdeniz, bir dönem Emek Partisinin Genel Başkanlığını yaptı. Mülteciler, dezavantajlılar, emek konularında yaptığı haberlerle biliniyor. İki yüz kırk yedi gün haksız hukuksuz tutuklu kaldı. Ercüment Akdeniz nasıl gözaltına alındığını açıklıyor gazetecilere bakın: "Her sabah 5.30'da işe gitmek için evden çıkıyorum. 18 Şubatta aynı saatte evden çıktığımda apartmanın önünde sivil polisler vardı, beni bekliyorlarmış, gözaltı işlemi yapacaklarını söylediler. Oğlum avukat, onunla görüşeyim dedim, 'Hayır.' dediler. Yarım saat sivil polis aracında alınıldım. Saat altı gibi eve baskın yapılacağı söylendi. Eşim tansiyon hastası, yanımda anahtar var, buyurun, beraber geçelim, ya ben açayım ya siz açın dedim, dinlemediler. Özel harekât birimi gelince baskın aşamasına geçildi. Levyeyle kapıya vurdular, gürültü patırtıyla şok baskın yaptılar, bunu da kamerayla kayda aldılar." Bu ne demek Sayın Bakan? Gözaltı işlemi bir güvenlik operasyonu görüntüsüne büründürerek kamuoyu algısını manipüle etmek değil mi? Bu yaptığınız tamamen keyfidir, gözdağıdır, algı yönetimidir, itibar suikastıdır; gazeteciliği kriminalize etmenin, muhalif sesi susturmanın, topluma gözdağı vermenin adıdır. Bakın, nisan ayında Timur Soykan, Murat Ağirel; geçtiğimiz hafta, Ruşen Çakır, Yavuz Oğhan, Şaban Sevinç, Soner Yalçın, Batuhan Çolak, hepsine aynı işlem yapıldı, sonra da "Gözaltına almadık, mevcutlu ifadeye götürdük." diyorsunuz. Mevcutlunun gözaltından ne farkı var, hangi kanuna göre alıp götürüyorsunuz? Madem gözaltı işlemi yok "Şimdi uygun değilim, iki saat sonra gelirim." dese zorla götürmeyecekler mi? Bir de "Savcı ifadenizi alıp bırakacak." diyor polis; kimin tutuklanacağı, kimin serbest kalacağı, kimin denetimli serbest kalacağı, kime yurt dışı çıkış yasağı verileceği bile ifade vermeden belli. Bu nasıl böyle olabiliyor? İşte, az önce meslektaşım sordu, ben de soruyorum: Sokak ortasında dövülerek öldürülen aktivist belgeselci Hakan Tosun için ne yaptınız? Ölümü üzerinden bir ay geçti, ailesi, gazeteciler, meslektaşları, hak savunucuları Hakan Tosun'un akıbetini soruyor ama Emniyet, Bakanlık hepsi sessiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Bakan, az önce "Türkiye INTERPOL'ün de aktif, kararlı, güvenilir üyelerinden biridir." dediniz, bir yöneticinizin INTERPOL Başkanlığına aday olması bizi sevindirir, destekleriz ama şunları da sormalıyız...

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Son cümlem.

Kırmızı bültenle aranan uyuşturucu baronları nasıl vatandaşlık alabiliyor? Benzer şekilde, bakın, Ahmed el Şara'nın Tuğgeneral atadığı "Muhtar Türki" kod adlı Ömer Çiftçi'yi bir günde mahkeme kararı olmadan Türkiye'nin aranan teröristler listesinden nasıl çıkarıyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - KKTC'de -burası da hepimiz için önemli- emlak satın alan, kiralayan onlarca isim için Güney Kıbrıs Rum kesimi INTERPOL aracılığıyla yakalama kararı çıkardı ve hatta bu yüzden KKTC'den, Türkiye'den kendi vatandaşlarımızın ya da KKTC vatandaşlarının Türkiye'den geri gönderilmesi bir utançtır Sayın Bakan.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Çakırözer, çok sağ olun.

Evet, şimdi de söz sırası Sayın Cem Avşar'da, süreniz başlıyor efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Bu INTERPOL kararlarına nasıl izin verilmiştir, nasıl göz yumulmuştur, bunu buradan açıklamanızı rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Çakırözer, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Cem Avşar, buyurunuz lütfen.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, tabii, bizim bugün gündemlerimizden bir tanesi de binlerce polisle İstanbul İl Başkanlığımıza yapılan ablukaydı. Devamında binamıza sanki işgal eder gibi girilmesi, vatandaşların, milletvekillerinin yüzlerine can sağlığını tehdit edecek kadar yakın mesafeden gaz sıkılması ve yaşıtılan diğer tüm haksız, sebepsiz müdahaleler bir hukuk devletinde asla kabul edilecek davranışlar değil. Yani salonun ortasında bir fil var, bugüne kadar siz bu konuyla alakalı hiçbir açıklama yapmadınız, biz bugün cevap kısmında sizden bununla alakalı bir açıklama da bekliyoruz çünkü ülkede çeteler sokakta çatışıyor, mahalleler uyuşturucu yuvalarına dönmüş, aileler çaresiz, insanlar karısının, çocuğunun yanında sokakta infaz edilirken, gazeteciler, avukatlar, öldürülüp kadınların, çocukların, hatta yenidoğanların hakkı, canı korunamazken bu yapılanlar herkese şunu söyledi: "Ya, ülkede bu kadar olay oluyor, Allah aşkına, Bakanlığın uğraştığı, polislerimizi uğraştırdığı şu işe bakın." Çünkü bu ülkede 86 milyon vatandaşın güvenliğinden sorumlu sizsiniz, yanınızdaki Bakan Yardımcıları ve arkanızda oturan bürokratların tamamı. Siz istediğinizi anlatın, alt alta rakamlar verin, vatandaş hissettiğini bilir. Toplumda huzur, asayiş, hatta can güvenliği noktasında bu kadar sorun varken Cumhuriyet Halk Partisiyle, muhalefetle neden bu kadar uğraşıyor, asıl dert bu değil, bu iş siyasi bir düşmanlık olduğunu kanıtlar nitelikte ve şunu söylemek lazım: Bu eksi, Bakanlığınıza yazar. Burada amaç birilerini parmakla göstererek şikâyet etmek değil, hukuk devletinde idare görevini üstlenen herkese bir hatırlatma yapmak. Sayın Bakan, değerli üyeler; umarız, Bakanlık 1 trilyon 500 milyara yakın 2026 bütçesini bu işlere harcamak yerine, polislerimize bu eziyeti etmek yerine daha fazla suçla mücadeleye, polisin, jandarmanın ve bütün personelin şartlarını iyileştirmeye yoğunlaşır.

Bir diğer konu da bu belediyelere kayyum meselesi. Zaten bu, "millî irade, millî irade" diyen Hükûmetin neresinden tutsan elinde kalan ve millî iradeyi tanımayan bir modeli. Şişli Belediye Başkanı seçilen Resul Emrah Şahan tutuklandıktan sonra Belediyeye kayyum atandı. Şimdi, kayyumun ilk icraatı, yararlı ve ihtiyaç olan sosyal belediyeçilik çalışmalarını kesmek oldu. Neydi bu? Kent lokantasını kapattı Şişli'de, öğrencilerin bursunu, yolunu kesti. Son icraatı da cuma günü 9 kişiyi işten çıkarmak oldu, üstelik hiçbir

açıklama yapılmadan. Bakın, bu işten çıkarılan arkadaşların da ortak bir özelliği var: Şişli'deki rant projesi, tek toplanma alanı, bir de İBB iddianamesinin itirafçısı bir firma var, o firmanın oraya inşaat yapmasının karşısında olması. Mesai saati dışında bu firmanın projesine karşı bir mahalle toplantısına katılması gerekçe gösterilerek çıkarıldı bu insanlar işten. Bakın, bu insanların suçu Şişli'nin elinde kalan tek yeşil alana sahip çıkmaları, bunun için görevlerini yapmaları mı? Bu işten çıkarmalar hukuksuzdur, vicdansızdır, bu insanlara ve ailelerine vebaldir. İktidarın seçilmediği yerlerde kayyum yoluyla AKP'li kadroları başkan yardımcısı yapması akıl almaz bir durumdur, bu işin bu şekliyle yönetilemediği ortadadır. Sizden isteğimiz: Bu işlerden, bu yöntemden vazgeçilmesidir. "Güvenlik" kavramının anlamını çarpıtarak toplumu baskılama aracına dönüşmesine müsaade daha fazla edilmemesi, güvenliğin özgürlüklerin garantisi olduğu ve millî iradenin korunmasının teminatı olduğunu bir kez daha vurgulamaktır.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Bütün herkesi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Avşar.

Şimdi de söz sırası Sayın Mehmet Zeki İrmez'de.

Buyurunuz lütfen.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kritik bir bakanlığın bütçe görüşmelerindeyiz. Sayın Bakanın Türkiye için çizdiği tabloya bakarsak ülke güllük gülistanlık bir durumda, suçlular yakalanıyor, Emniyet operasyon üzerine operasyon düzenliyor, sorun ve sıkıntılar neredeyse sıfırlanmış, bitmiş hâlde. O hâlde buradan Sayın Bakana açıkça sormak istiyorum: 14 Ocak 2015 günü Cizre'de 12 yaşındaki Nihat Kazanhan'ı hedef göstererek vuran ve öldüren Polis Nurbaki Göçmez nerede ve neden hâlâ yakalanmıyor? Nurbaki Göçmez'in yakalanması için iki yıl yedi aydır hangi çalışmalar yürütülüyor, neler eksik bırakıldı? Bakanlığınız "Evrak eksik." bahanesine sığınarak kırmızı bültenle arama işlemini neden uzattıkça uzattı? Sayın Bakan, bu olayı sıradan adli bir vaka olarak göremezsiniz, sayamazsınız. Nihat'ın katledilişi, Polis Nurbaki'nin işlediği cinayet, önce tutuklanıp sonra serbest bırakılışı, sonrasında kaçıışı ve yakalanmayışı yani tüm bu yaşananlarda yüzyıllık Kürt meselesinin ipuçlarını görebilirsiniz; mevzubahis Kürt olunca kurumların, kuralların, yasaların nasıl da işlemez olduğunu idrak edebilirsiniz yani cezasızlığın nasıl işlediğinin izini burada sürebilirsiniz. Bu nedenle Sayın Bakan, fail Nurbaki Göçmez'in hâlâ yakalanmaması, serbestçe dolaşması yerine getirilmeyen bir adli süreç değil, bir zihniyetin aslında dışı vurumudur. Unutmayınız ki gecikmiş adaletin telafisi için somut adımlar atmak sizlerin bizzat sorumluluğu altındadır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; biz çok iyi biliyoruz ki şu an için iktidarı elinde bulunduranlar hangi konuda yurttaş için olumlu konuşursa o konuda hayati düzeyde noksanlık mevcuttur. Güvenlik söylemi tekrarlanıyorsa orada güvensizlik tesis ediliyordur, hukuktan söz ediliyorsa en çok hukuk çiğneniyordur, "Çetelerle mücadele ediliyor." deniliyorsa çetelere göz yumuluyordur, "Ekonomi iyi." deniliyorsa orada o yoksulluk had safhadadır.

Şimdi, Sayın Bakan, Şırnak'a yeni gelen bir Emniyet Müdürü var ki maalesef evlere şenlik. Onun da dilinden "huzur" sözcüğü eksik olmuyor, "Asayiş berkemal." diyor, "Mücadele ediyoruz." sözü dilinden düşmüyor fakat gelin görün ki zaten Şırnak'ta eksik olmayan antidemokratik uygulamalar onun döneminde zirve yapmış durumda. Yani en ufak bir demokratik eylemimiz otobüslerce polis ve özel harekât görevlisiyle çevreleniyor, Rojin Kabaiş için yapmak istediğimiz yürüyüşe bile engel olunuyor. Bakıyorsunuz etkinliklerimizde çatılarda keskin nişancılar eksik olmuyor yani bir teyakkuz hali söz konusu. Bakınız, Şırnak'ta özel kolluk güçlerinin cenazelere yaptığı müdahaleler, taziye alanlarının ablukaya alınması, halkın yas hakkının engellenmesi olağanlaştırılmak isteniyor. Valilikle birlikte İl Emniyet Müdürünün tek bir gayesi var, büyük ihtimalle provokasyon çıkarmak, eylem ve etkinlikleri sabote etmek, insanları korkutmak, "huzur" söylemiyle aslında zorbalıklarının üstünü örtmektir. Kimse sizlerden ve size bağlı olan görevlilerden ne bir lütf bekliyor ne de bir iltimas; sadece görevinizi hakkıyla uygulamanız talep ediliyor. Bir kentte huzur, korkuyu geçer akçe yapmakla ya da yurttaşı sindirmekle tesis edilemez, demokratik gerekliklerin yaşama geçmesiyle sağlanabilir.

Bugün içerisinde olduğumuz sürecin ruhuna uygun hareket etmek bizler kadar fazlasıyla sizlere görev ve sorumluluk yüklüyor çünkü geçmiş dönemlerde barışa yönelik çabalar ve gayretler çeşitli nedenlerle sekteye uğratılmak istendi; arzu edilen barış ve demokratikleşme ortamı bir türlü gerçekleşmedi. Şimdi ise buna dair toplumda umut ve beklenti yükselmişken Şırnak'ta yaşatılanlara dikkat edilmesi gerekiyor diyerek hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, son konuşmacıya söz vereceğim, akabinde soru-cevap kısmına geçeceğiz. Lütfen, ben sayın konuşmacıya söz verdikten sonra soru sormak isteyen milletvekilleri sisteme giriş yapsınlar. Öncelik sırasına göre, sayın milletvekillerine on beş dakika süreyle soru kısmını gerçekleştireceğiz.

Sayın Zülküf Uçar, buyurun.

Süreniz beş dakika.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; öncelikle ben hoş geldiniz diyorum. Aslında konuşacak birçok konu var, birçok gündem var ama benim sürem dar olduğu için sadece birkaç başlığa değineceğim. Bunlardan birincisi, uyuşturucu. Burada uyuşturucuya ilişkin sıkça konuşuldu, sıkça değerlendirmeler yapıldı. Ben uyuşturucunun Van'da nasıl bir ağa büründüğünü burada dikkatlerinize sunmak istiyorum. Şimdi, uyuşturucu her yerde olduğu gibi maalesef ki 9 yaşına kadar düşmüş hâlde ve Van uyuşturucu ticaret ayağında ciddi bir kavşak durumuna geldi. Daha önce Genel Kurulda buna dair verilen bir önergeye dair şunu söylemiştim: Van uyuşturucuda bir ticaret kavşağı hâline gelmiş durumda ve bu yapılırken kamu görevlilerinin bir kısmının kimlikleri kullanılarak ya da doğrudan kamu görevlilerinin dahliyle ya da onların desteğiyle gerçekleştiğini ve en çok da bunun üzerine gidilmesi gerektiğini belirtmiştim. Tam da buna dair bugün bir konuşma yapacakken akşamüstü bir haber gördüm. Van'da bir polis memuru 16,3 kilogram esrarla Van'dan hareketten sonra Siirt Baykan'da kontrolde yakalanıyor. Daha sonra çalışma masasında yapılan aramada da yine masasında 318.400 TL para bulunuyor.

Sayın Bakan, uyuşturucuyla mücadele etmek istiyorsanız bir kere en başta buradan başlayın. Kamu görevlilerinin uyuşturucuya dahliyeti noktasında etkin önlemler alın. Bu noktada en önemli görev, sorumluluk İçişleri Bakanlığına düşüyor.

İkincisi, Sayın Bakan, 3 ayrı önerge verdik ama hiçbirine cevap alamadık. Mevcut cezasızlık politikalarının bir devamı olarak hâlen devam ettirilen, özellikle Kürt illerinde yoğun bir şekilde uygulanan ajanlık pratikleri... Bu, geçmişten günümüze sıkça uygulanan bir pratik. En son ağustos ayında Bakanlığınıza verdiğimiz bir önerge vardı, daha sonra bunu 2 kez daha tekrarladık. Ağustos ayında, bir polis memuru olduğunu iddia eden kişi, açık bir telefon numarasıyla bir vatandaşın arayıp kendisiyle Emniyete gelip sohbet etmek istediklerini söylüyor. Vatandaş kendisine bunun hukuki olmadığını söyledikten sonra polis memuru "Tamam, siz bilirsiniz. Soruşturma açar, sizi evden öyle alırız." diyor. Sayın Bakan, buna dair 3 ayrı soru önergesi verdik, hiçbirine cevap vermediniz. Bu pratiğe göz yummaya devam mı edeceksiniz? Bu pratiğin sonlanması, ajanlık pratiklerinin sonlanması için, Bakanlık olarak üzerinize düşeni yapacak mısınız? Siz üzerinize düşeni yapmadığınız için Sayın Bakan, son bir ay içerisinde 8 ayrı başvuru Van İnsan Hakları Derneğine yapıyor bu kapsamda ajanlık dayatmaları için. Bu noktada Bakanlığınızı göreve davet ediyorum.

Sayın Bakan, son olarak Rojin Kabaiş'e değineceğim ama tabii, Rojin Kabaiş meselesine değinirken Adalet Bakanlığının ya da diğer kurumların yetkisinden çok Bakanlığınızın ve Bakanlığınız bünyesinde Van'da mülki amirlik görevini yerine getiren Valinin ihmallerinden bahsedeceğim. Bu, doğrudan da sizin ihmaliniz, sizin yetkilendirdiğiniz Valinin ihmali. Vali, daha ilk soruşturmanın ilk gününde "Bu bir intihardır." dedi. Bir vali bunun intihar olduğunu nereden biliyor? Siz bunu Bakanlık olarak sorguladınız mı? Dosyanın selametine yönelik bu denli bir girişime, bu çarpıtmaya karşı Bakanlık olarak ne gibi tedbirler aldınız, herhangi bir soruşturma başlattınız mı? Bakın, Sayın Bakan, kolluk, kaybolmadan itibaren hızla arama çalışmalarına başlamak ve delil toplamakla mükelleftir, kolluğun yapması gereken budur ama Van Valisi "Bu bir intihardır." diyerek önce ilk etapta yürütülen o soruşturmanın gizliliğini ihlal etti. Gizlilik diyorum çünkü ilk soruşturmayı yürüten savcı da intihar boyutuyla yaklaştı. Geldiğimiz noktada, Rojin'in intihar etmediği, Rojin'in katledildiği, öldürüldüğü açıkça ortaya çıktı ama buna "intihar" diyen, DNA raporuyla...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Gerçekten mi?

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Adli Tıp raporuyla ortaya çıkan rapor üzerine söylüyorum, 2 erkeğin DNA'sının üzerinde bulaş olmadığını tespit edildiğinden bahsediyorum ama Vali buna "intihar" diyorsa ve siz buna dair bir şey yapmıyorsanız siz de sorumlusunuz Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Buna dair, iç işleyişinize dair bir soruşturma başlattınız mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Uçar...

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Bu yönüyle de kamuoyunu bilgilendirme sorumluluğunuz vardır, bunu da hatırlatırım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Anayasa'nın 3'üncü, 123'üncü ve 126'nı maddelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Uçar, konuşmanız içerisinde "Kürt illeri" ifadesini kullandınız.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Kürdistan demedim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, kullandığınız ifadelere dair benim size Anayasa ve kanunları hatırlatmak gibi bir görevim var; dolayısıyla, mevcut Anayasa'ya göre işlem yapmak durumundayız.

Dolayısıyla, "İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği" Anayasa madde 123 ve 126; "Kürt illeri" diye bir ifade yok buralarda. Yine, aynı şekilde, Anayasa'nın 3'üncü maddesinde devletin...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Kürdistan varsa Kürt illeri nasıl olmaz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Anayasa'nın 3'üncü maddesinde...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Kürdistan varsa Kürt illeri nasıl olmaz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Anayasa'yı okuyorum size değerli arkadaşlar.

Anayasa'nın 3'üncü maddesinde...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kürdistan da yoktur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O ifadeyi kullanırsanız Türkiye sınırları içerisinde, o ifadeyi de hatırlatırım size değerli arkadaşlar.

Anayasa'nın 3'üncü maddesinde devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu belirtilmektedir. Sayın milletvekillerinin konuşmalarında bu hususa dikkat etmelerine özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Yani Anayasa madde 123, 126 ve Anayasa'nın 3'üncü maddesi...

Teşekkür ederim.

Sayın Oluç, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi üzerindeki konuşmasıyla ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de tutanaklara girmesi açısından bir noktayı belirtmek istiyorum. Daha evvel de çeşitli defalar bu konuyu konuşmuştuk, bir kez daha söylemiş olayım. Birincisi, Anayasa'nın 3'üncü maddesiyle ilgili herhangi bir tartışmamız yoktur. O nedenle, o konudaki hatırlatmanız tabii önemli ama bizim tutumumuzla ilgili bir durum değil bu. Dediğim gibi, Anayasa 3'le ilgili bir tartışmamız yok. Anayasa'nın diğer maddeleriyle ilgili, 123, 126 ve 127, bu maddelerle ilgili günü geldiğinde bir anayasa tartışması yapılacak olursa

-demokratik, eşitlikçi bir anayasa- bu maddelere ilişkin tartışmamız olacaktır. Çünkü özellikle 127'nci madde, esas itibarıyla yerel yönetimler üzerindeki merkezî vesayeti belirleyen maddedir. Dolayısıyla, evet, tartışmamış olacaktır ama bu da doğaldır ve herkesin, her partinin, anayasa tartışmasında yapabileceği türden tartışmalardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Bir diğer konu, bizim konuşmalarımızda çeşitli zamanlarda geçen: Ben daha önce de söyledim, "Kürt illeri" kavramını kişisel olarak doğru bulmuyorum çok fazla ama bizim partimizin vekillerinin "Kürt coğrafyası, kürdistan coğrafyası" gibi tanımlamaları kullanmalarının nedeni tarihsel, sosyolojik bir durumu tarif etmek açısından, yoksa herhangi bir ayrımcılık, bölücülük vesaire gibi konularla da bir alakası yoktur. O yüzden de zaten dediğim gibi, Anayasa 3'le ilgili bir tartışmamız söz konusu değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Oluç, ben de teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) İçişleri Bakanlığı (Devam)

b) Emniyet Genel Müdürlüğü (Devam)

c) Jandarma Genel Komutanlığı (Devam)

ç) Sahil Güvenlik Komutanlığı (Devam)

d) Göç İdaresi Başkanlığı (Devam)

e) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi soru kısmına geçiyoruz, sonra Sayın Bakanın gün içerisindeki görüş, eleştiri ve değerlendirmeler için otuz dakika süre vereceğim.

Bu arada, sayın milletvekilleri, selamlama ve teşekkür kısmını ben topluca yapıyorum şu an. Dolayısıyla doğrudan soruya girerseniz, yorum kısmından kaçınıp daha verimli bir soru kısmı yönetiriz.

Otuz saniye olarak süreyi ayarlayacağım.

Sayın Ök, buyurun lütfen.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Denizli'mizin Beyağaç ilçesi 1990 yılında ilçe olmuştur. Kuruluşundan itibaren kamu kurum ve kuruluşlarının hepsi; kaymakamlık, tapu, nüfus, emniyet belediyenin eski binasında ve dükkânlarında ayrı ayrı yerlerde kiracı olarak bulunmaktadır. Aynı şekilde, İlçe Emniyet Müdürlüğü 2'nci kattadır ki bulunduğu yerle ilgili çürük raporu vardır binanın. Dolayısıyla Sayın Bakanım, ben Beyağaç ilçemize hükûmet konağının yapılması noktasında gerçekten sizlerden yardım rica ediyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Soru demişti...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Evet, destek istiyor Sayın Kırkpınar, soru sordu.

Sayın Kocacık...

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, Covid sonrası dönemde yaygınlaşan motokurye ve motosiklet sayıları gittikçe artmakta, bununla birlikte bunların karışıkları kazaların sayısı da ülke gündeminde önemli bir yer işgal etmektedir. Hem motokurye olarak çalışan emektarlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması hem de motosikletlerin karıştığı trafik kazalarının önlenmesi adına yapmış olduğunuz çalışmalar nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Anayasa'mızın 34'üncü maddesi: "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir." hükmüne amirdir. Ancak özellikle STK'lar tarafından düzenlenmek istenen bazı etkinliklere valilik ve kaymakamlarca izin verilmediğini biliyoruz. 2025 yılında yapılan ve yasaklanan etkinliklerin sayısal verileri ile bunun özellikle sebepleri ve dayanaklarının izahını talep edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, özellikle Uşak ilimizin Banaz ilçesindeki Hükûmet Konağımız depreme dayanıksızlığı nedeniyle yıkıldı.

CAVİT ARI (Antalya) - Zor yapılır o, zor, yapılmaz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Geçici bir binada Kaymakamlığımız hizmet vermekte. 2026 yatırım programına alınması yönünde sizlerin desteklerinizi bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Yerel yönetimlerin mali yapısının güçlendirilmesiyle ilgili 2024 yılında 1 milyar 962 milyon hazine yardımı yapılmıştı. 2025 yılı sonu gerçekleşme tahmini ise 3 milyar 38 milyondur. Bu desteklerin illere göre dağılımı nedir? Bu hazine yardımları yerel yönetimler tarafından hangi işlere kullanılmıştır? Amaç dışı kullanım var mıdır? Karabük ilimiz bu hususla ilgili 2024 ve 2025 yılında hangi işler için ne kadar yardım almıştır? 2026 yılı için ne planlanmaktadır.

Bir de Sayın Bakanım, Şeker Kanyonu'nun son durumunu takip ediyor musunuz, Yenice'deki Şeker Kanyonu'nun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Altınsoy...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, son zamanlarda uyuşturucuyla mücadeledeki başarılarınızı yakından takip ediyoruz. Sayın Bakanım, uyuşturucu kullanımının önüne geçilmesi, gençlerimizin korunması, okul önlerinde ve sokaklarda uyuşturucu satılmasının engellenmesi hususunda yapmış olduğunuz faaliyetler nelerdir? Uyuşturucunun kökünün kazınmasını nasıl sağlayacaksınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Erkan...

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Bakanım, sosyal medya ve siber ortamda özellikle çocuklarımızı ve gençlerimizi hedef alan tehdit, hakaret, şantaj ve siber zorbalık gibi yasa dışı faaliyetler önemli bir sorun oluşturmaktadır. Bu çerçevede, Bakanlığımıza bağlı kolluk kuvvetlerinin siber suçlarla mücadele kapsamında yürüttüğü çalışmalar ile sivil toplum alanında kritik görev üstlenen Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğümüz sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili sivil toplum sektörünün güçlendirilmesi bakımından hangi faaliyetleri yürütüyor?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Açıkkapı...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sayın Bakanım, başta şahsınız olmak üzere, ilimize yapılan hizmet ve yatırımlara destekleriniz için size ve Palulu hemşehrim Bakan Yardımcımız Mehmet Sağlam'a hassaten teşekkür etmişim, fahri Palulu hemşehrimiz kıymetli Vali Münir Karaloğlu Bakanımın unutmamışım teşekkür etmeyi. Sayın Bakan Yardımcımıza ve emek veren herkese teşekkür ediyorum.

İlk olarak Alacakaya Hükümet Konağının bir an önce gündeme alınması yönünde konuyu Alacakayalı hemşehrimiz yakından takip etmektedirler. Bu projenin mevcut durumun nedir? Çalışmalar ne aşamadır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt...

RESUL KURT (Adıyaman) - Sayın Bakanım, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini, toplumun huzurunu, kamu düzenini, suç işlenmesinin önlenmesini ve suçluların yakalanmasını sağlamak için mesai mefhumu gözetmeksizin gece gündüz demeden kesintisiz bir şekilde özveriyle çalışan kahraman polislerimiz her şeyin en iyisine layıktır. Polislerimiz için 100 bin TL'lik banka promosyonu anlaşması yapıldığıyla ilgili sosyal medyada paylaşımlar yapılıyor. Polislerimizin sağlıklı bilgilendirilmesi adına soruyorum: Yapılan bu promosyon anlaşmasına dair bilgi verebilir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, illerde tüm birimlerinizle toplantılar yapıyorsunuz, Konya'da da yaptınız ve birçok yatırımımızı takibe aldığınızı biliyorum. Son dönemde yeni gelişmeler oldu; Yunak ilçemizin Hükümet Konağı gibi, bunları da biz size ayrıca ileteceğiz. Şu anda devam eden yatırımların gerçekleşme oranları ve bitiş tarihleri noktasında bilgilendirilmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ederim.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakan, Bakanlığınıza bağlı bürokratlara, özellikle ilçe kaymakamı ve diğer müdürler gibi, siz, devletin memuru olduklarını, dolayısıyla da bir siyasi partiye mensup olmadıklarını, o nedenle de kendilerine iktidara illaki bir yakınlık hissetmek zorunda olmadıklarını, dolayısıyla herkese eşit muamele yapmak zorunda olduklarını, hatta bizim gibi farklı siyasi partiye mensup seçilmişlere de selam vermelerinde, onlarla yan yana durmalarında hiçbir sakınca olmadığı konularında bir hatırlatma yapıyor musunuz? Bunu sormak istedim.

Bir de 6 Şubat depreminden bu tarafa üç sene geçti. Olası afetlere karşı bir strateji planı şimdiye kadar hazırlandı mı, hazırlıklar yapıldı mı, neler yapıldı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Süre kısmına dikkat edelim değerli milletvekilleri, çok talep var.

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Fetullahçı terör örgütüyle iltisaklı, Emniyette "sakıncalı personel" olarak adlandırılan ve C kodu verilen 30 bin personel olduğu iddiası doğru mudur? Bu C kodlu personeller arasında il emniyet müdürleri var mıdır? MİT'in yıllar sonra kırmayı başardığı şifreli dokümanlardan 4.121 mahrem sorumlu daha ortaya çıktığı iddiaları doğru mudur? Bunların sadece 445 tanesinde soruşturma yapıldığı doğru mudur?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, suça bulaşmış olan kamu görevlilerinin neden bu yolu seçtikleri konusunda herhangi bir araştırmanız var mı? Bu suça niye bulaşıyorlar?

İkinci soru: "Cumhurbaşkanlığı Aday Ofisi" hesabı kapanmıştı, bugün yeniden açıldı. Bu tür açılıp kapanmaların sizin nezdinizde bir karşılığı var mıdır? Onu da anlamak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ederim.

Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Özel olarak işletilen otobanlarda, Ankara-Niğde Otobanı gibi veya Kuzey Marmara Otobanı gibi, radar uygulamalarının yapılmadığı gibi halkta bir kanı var. Bugüne kadar bu tür özel otobanlarda kaç radar uygulaması yapılmıştır ve kesilen ceza miktarı ne kadardır?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra malum Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Bakanlığınızdan alınıp Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanmıştır. Yedi yıllık bir uygulama geçti, bu yapılan işlemin yani yedi yıllık tecrübeden sonra doğru bir karar olduğunu düşünüyor musunuz? Özellikle idari vesayet yetkisi hâlâ Bakanlığınızda yani genel olarak vesayet yetkisi sizde, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün orada olması bir karmaşaya yol açıyor mu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Usta.

Sayın Karakaş...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biraz önce 2 DEM Milletvekilimiz Van ve Batman Valileriyle ilgili acımasız eleştirilerde bulundu. Bir muhalefet partisi milletvekili ve İçişleri Komisyonu üyesi bir milletvekili olarak, her ikisi de gerçekten temiz, dürüst devlet adamı valilerdir çünkü kendilerini de tanırım, haksızlık yapılmasını istemediğim için bir hatırlatmada bulunmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Meriç...

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

5901 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinin (a) bendi kapsamında yani Türkiye'ye sanayi tesisi getirdiği veya ülkemize çeşitli alanlarda olağanüstü hizmeti geçtiği için kaç kişiye vatandaşlık verilmiştir? Yine, aynı kanunun (c) bendinde zaruri görüldüğü için vatandaşlık verilmiştir ibaresi var, bununla da kaç vatandaşlık verilmiştir? Ayrıca, gene 12'nci maddenin (d) bendi kapsamında göçmen olarak kabul edilip kaç yabancıya vatandaşlık verilmiştir? Bunları Sayın Bakana soru önergesi olarak vermiştim ama gelen cevapta şöyle yazıyor: "5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu ile Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'e göre yapılmaktadır." diye bir cevap var. Bunların sayılarını rica ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Tahtasız...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Bakan, kulislerde, Bakanlıkta "Bütün kurumu Bakan Yardımcısı Mehmet Sağlam idare ediyor." diye konuşuluyor; bu doğru mudur? 4 Bakan Yardımcınızla birim amirleri toplantısını en son ne zaman yaptınız? Size arz için özel kalemde randevu bekleyen kaç genel müdürünüz var? Asayişten sorumlu Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Mahmut Çorumlu kendine bağlı güvenlik toplantılarına kaç kez katıldı? Güvenlik toplantılarınız zamanında yapılıyor mu? Güvenlik toplantılarında size sorular sorulabiliyor mu, sizden başka konuşan oluyor mu? Basın biriminizde çalışan fotoğrafçı Eser Bey ve eski Özel Kalem Müdürü Fatih Çiçek neden ayrıldı? Şu anki Özel Kaleminizin Mehmet Sağlam'la bir bağlantısı var mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kunt Ayan...

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, çıplak arama iddiaları çerçevesinde 2024-2025'te kollukla ilgili kaç şikâyet alındı, kaç doğrulandı, kaç personel hakkında işlem yapıldı? Yine, gözaltı yerleri için kamera kayıt zorunluluğu ve bağımsız denetimleri yapıyor musunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Uçar...

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, az önce konuşmamda Rojin Kabaiş'ten bahsederken bunun bir cinayet olduğunu söylediğimde "Emin misiniz?" diye sordunuz, bu cevabınız belli ki bir altyapıya, belli ki bir bilgiye dayanarak verilen bir cevaptı. Dolayısıyla hâlihazırda sizin bunun bir cinayet olmadığına dair... Eğer cevabınız bu yönde ise kamuoyunu ve bizleri bu noktada aydınlatabilir misiniz bunun bir cinayet olmadığından eminseniz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Karakoz...

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Bakan, soru önergelerimize niye cevap vermiyorsunuz? Birinci sorum bu.

İkinci sorum ise FETÖ'den dolayı mülki idare amirlerinden ve mülkiye müfettişlerinden kaç kişiye işlem yapılmıştır? Bu konuda çalışmalar, araştırmalar devam etmekte midir?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Öztunç...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, Kilis Öncüpınar'da Piyade Uzman Çavuş olarak görev yapan Ahmet Dağ 14 Ağustos 2023'te mayına basması sonucu ayak topuğunu kaybetmiştir, özel aparatla yürüyebilmektedir. Komutanları görevli olduğu yerde "Sınırdan kimseyi geçirmeyin." talimatını vermiştir, kaçakların peşinden giderken başına bu iş gelmiştir. Maalesef gazilik ünvanı verilmemiştir. Neden verilmemektedir?

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, soru talepleri karşılanmıştır, süremiz yetmiştir.

Şimdi, Sayın Bakana otuz dakika süre veriyorum.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Değerli arkadaşlar, saat on birden beri Plan ve Bütçe Komisyonumuzda sabırla ve büyük bir dikkatle sizleri dinledik. On beş dakikalık süre öncesinde 119 soru vardı, şu anda 234 soru soruldu. Bana verilen süre içerisinde bu 234 sorudan öncelikle cevap vermeye şu soru önergelerinden başlayalım. Değerli arkadaşlar, 30 Ekim 2025 tarihi itibarıyla yüzde 59,5'ine ama bugün itibarıyla diye soracak olursanız yüzde 65'ine yani gelen soruların üçte 2'sinden fazlasına yanıt vermişiz.

OKAN KONURALP (Ankara) - Çoğunun içeriği yok Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bundan sonra bunların hızlarını daha da artıracakız.

Devam edelim. Bu soruşturma izni verilmesiyle ilgili... Genelde her toplantıda bize soruyorsunuz bunu, aldım, getirdim tekrar. Bakın, değerli arkadaşlar, 31 Mart 2024'ten yani mahalli idareler seçiminden bugüne kadar toplam soruşturma iznini 1.048 belediyeye vermişiz. Parti dağılımı, bir, AK PARTİ 472 yani yüzde 45'i, CHP 267 yüzde 25,48'i; MHP 78 yüzde 7,5'i; İYİ Parti 4 yüzde 0,38; DEM 16 yüzde 1,53; diğer 211 yüzde 20'si. Soruşturma izni verilmeyen 1.424 dosya var. AK PARTİ 626 yüzde 44,17; CHP 366 yüzde 25,7; MHP yüzde 6,36 diye gidiyor; rakamlar burada.

CAVİT ARI (Antalya) - Kaçını gözüaltına aldınız Sayın Bakan, önemli olan o.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Buna da aynı şekilde devam ediyoruz. Bu geri gönderme merkezleriyle ilgili bir soru Sayın Milletvekilimiz Adalet Hanımefendiden geldi. Geri gönderme merkezlerine 2023 yılında 884; 2024 yılında 898; 2025 yılında 1.343 denetim ve ziyaret gerçekleştirilmiştir. Hedefimiz sıfır tolerans. Mahrem yerler hariç 7/24 kameralarla izleniyor ve Ankara'da başladık, içeride çalışan tüm arkadaşlara yaka kamerasını da mecbur tuttuk, diğer 32 geri kalan geri gönderme merkezlerinde çalışanlara da 2026 içerisinde üretildikçe yaka kameralarını kullanıracakız ama geri gönderme merkezleriyle ilgili bir şikâyet, bir ihbar CİMER'den veya savcılıktan eğer geldiyse... 17 kötü muamele iddiası gelmiş 2025 yılında ilk on ayda; 22 personele adli soruşturma, 52 personele de idari soruşturma açılmış.

Devam ediyoruz. Hakan Tosun, mekânı cennet olsun, Allah rahmet eylesin. Burada 2 şüpheli... Biliyorsunuz, Hakan Tosun, değerli gazetecimiz 13/10/2025'te vefat etti. İsimlerini vermeyeyim, A.M ve... Abdurrahman Murat ve Adnan Şahin isimli failleri 12 Ekim 2025 tarihinde sevk edildikleri adli makamlarca tutuklandılar. Olayın oluş sebebi, öncesi ve daha sonrasında oraya gelen, giden polis devriyeleri, sağlık; hepsiyle de ilgili müfettiş gönderdik, rapor geldiği zaman onunla ilgili de eğer bir kusur varsa onu da yapacağız.

Değerli arkadaşlar, 3/6/2023 tarihinden önce 238.697 Suriyeli istisnai vatandaş olmuş; 134.388'i reşit, diğerleri çocuk. 4 Haziran, benim göreve geldiğim günden bu yana 2.147 Suriye uyruklu istisnai vatandaşlık verilmiş, 1.044'ü reşit.

Devam ediyoruz. Anayasa'nın 34'üncü maddesi toplantı ve gösteri yürüyüşüyle ilgili. Herkes birinci fıkrasını fevkalade okuyor, bunun bir de ikinci fıkrası var.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Silahsız ve şiddetsiz...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bir saniye durun ya! İkinci fıkradan da 2911 doğdu çünkü orada öyle diyor. 2911 Anayasa Mahkemesinin denetiminden geçti ve aslanlar gibi yürürlükte. Arkadaşlar, bakın, bizim yapmaya çalıştığımız şu, birazdan o rakamları da vereceğim ama buraya yazmışız: 1.296 adet toplantı, gösteri ve yürüyüşü için ilgili makamlardan izin talebinde bulunulmuş. Ne zaman? Bu yıl, 2025'te. 1.235'ine, yüzde 95,3'üne izin verilmiş, 154'üne yani yüzde 4,17'sine izin vermemişiz.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - 2911 sayılı Kanun ne zaman çıkmış Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Kanun kanundur ve yürürlükte ve biz hukuk devletiyiz.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Kanun darbe döneminde çıkmış, 12 Eylül darbe döneminde çıkmış.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bana kök araştırması yapma şimdi. Hiç kusura bakma, kanun yürürlükte. Gelirsiniz, bir çoğunluk bulursunuz, kanunu değiştirirsiniz; eğer böyle bir fırsat bulabilirseniz.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - 12 Eylül darbe döneminde çıkmıştır, darbe yasasıdır, kayda geçsin diye söylüyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Devam ediyoruz. Değerli arkadaşlar, Diyarbakır'da 18 Ekim 2025 tarihinde bir etkinlik oldu önce 2911'le yasal başladı ama gecenin ilerleyen vakti "Biz Sur'a yürüyeceğiz, öyle yapacağız, böyle yapacağız."la -kısa kesiyorum, zaman dar- yasal olmaktan çıktı. Müzakere devreye girdi, her zaman olduğu gibi müzakere ve müzakereyle de iş başarılı olmayınca maalesef 3 polis memurumuza saldırdılar. Tespit ettiğimiz 8 şahıstan 7'si tutuklandı hemen akabinde, 1 şahıs hakkında biliyorsunuz yakalama çalışmaları devam ediyor ama ben ondan iki gün sonra, 20'sinde şunu söyledim: Hiç kimse gece gündüz demeden fedakârca görev yapan, vatanımızın bölünmez bütünlüğü için huzur ve güvenliği için canından geçen, serden geçen polislerimize "düşman" deme alçaklığına cüret edemez, buna müsaade etmeyiz, bu söylemi lanetliyoruz. 7'si tutuklandı diğerini de bulduğumuz zaman... Onlardan önce giden 7'sinin yanına gideceğiyle ilgili kanaatimiz var.

Devam ediyorum. Şimdi, Sayın Veli Ağbaba dedi ki: "Ya CHP'yle niye uğraşıyorsunuz, yani bizim parti işimize niye karışyorsunuz?" Allah için biz karışmıyoruz, kendiniz karıştırıyorsunuz; dilekçe veren kendinizsiniz. Bakın...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Polisin ne işi var? Ya o 5 bin polisin ne işi var?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ya, bir dakika dur ya! Ben anlatacağım, müsaade et.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vallahi vicdanınıza soruyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ya, söylüyorum, vicdanımla cevap vereceğim şimdi ya.

İstanbul'da, dilekçe, il yönetiminin...

VELİ AĞBABA (Malatya) - İhraç etmişiz, ihraç.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sonradan yaptınız onu. Ya, ihraç etse... Eski partiliniz, burada da böyle. Bak, burada yargı en sonunda bir karar verdi, öbür tarafta da bir mahkeme kararı var. İstanbul'da mahkeme kararı verildiği ilk anda deseydiniz ki -az önce Orhan Bey'in, sayın vekilimizin, değerli arkadaşımın ifadesinde olduğu gibi "Ya bu mahkeme kararına biz saygı duymuyoruz ama Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk devleti, biz hakkımızı yine üst mahkemede ve diğer yerlerde arayacağız. Hiç kimseyi konusu suç olan, sokağa çıkmak, itaatsizlik, polisle karşı karşıya gelmek... Allah için bunu istemiyoruz." deseniz orada bir tane polis olmazdı ama öyle bir çağrı yaptınız ki...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, on saniyede açıklayayım.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Hayır, hayır.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, aynı gün Genel Merkezimiz bir yazı yazdı.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Benim süreyi durduruyor musun Başkan, süreyi durduruyor musun?

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Bizim il binamız artık burası değil, burası genel başkanlık." Ona rağmen geldi polisler.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Beyler, ortada bir yargı kararı var, Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk devleti. O mahkeme kararıyla ilgili "Biz buna itiraz edeceğiz." deseniz sorun yoktu ki.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, parti bizim partimiz, bizim malımız, Genel Merkezimizin malı. Yazı yazmış burası, bunlar getirmiş 5 bin polis.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şimdi, 16 Mart ve 9 Nisan arasında da aynı şey oldu. Dünyanın en sağduyulu polisi bizim polisimiz. 1 Mayıs'da Avrupa'daki çevik kuvvetlerin, toplum polislerinin neler yaptığını ekranlarda görmüyor muyuz? Amerikan polisini söylemiyorum bile, Avrupa'yı söylüyorum ama bizim...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, biz polisi suçlamıyoruz, onları gönderenleri suçluyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Anlatıyorum. Orada görevini yapan polise yapmadığımız, söylemediğimiz söz kalmıyor -tamam mı- ama ne hikmetse bu tür yerlerde hepiniz polis teşkilatının hak ve hukuku, özlük haklarıyla ilgili bir anda duayen olmaya gayret gösteriyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, biz polise değil, size laf söylüyoruz, polisi karıştırmayın.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakın, söylüyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Polisin özlük haklarını savunmak suç mu?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Hayır, beraber savunalım canım, sorun değil. Niye... (CHP sıralarından laf atmalar, gürültüler)

Beyler, devam ediyoruz.

Arkadaşlar, 2018-2019 yılları arasında Türkiye'de polis intihar oranı 100 binde 15,17'dir. Sıfır olmasını istiyoruz biz, 1'e bile kimse razı olmaz ki. Devam ediyorum, Fransa 100 binde 34,92; Portekiz 19,54; Avustralya 16,9; İngiltere 16,44; Japonya 16,1; ABD 16'nın üstünde. Bu olayların her biri adli bir olay, savcı el koyuyor. Savcı bununla ilgili tahkikatını yaptığı zaman herkesi dinliyor; ailesini, mesai arkadaşlarını. Biz de Bakanlık olarak idari soruşturma açıyoruz, herkesi dinliyoruz. Daha önce de bunu burada anlattım. Ya, bununla ilgili eğer bir tane mobbing olsa ben onu teşkilatta durdurur muyum? Durdurmam.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Durdurmamanız lazım.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ama eğer böyle bir şeyi savcı bulsa o gereğini yapacak.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdiye kadar hiç mobbing kaynaklı intihar yok mu Sayın Bakan? Şu ana kadar hiç olmadı mı?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Değerli arkadaşlar, bakın, testinin içinde ne varsa dışına onu sızdırır.

MURAT BAKAN (İzmir) - Polislerin notu var Sayın Bakan, intihar notu var.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Allah rızası için, bir şeyi eleştirirken, bir şey söylerken bir tespit yaparak söyleyin ya, bir tespit yaparak söyleyin ya.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, ben bir soru soruyorum Sayın Bakan, diyorum ki: Mobbing kaynaklı intihar var mı, yok mu?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, biz bunu kafamızdan uydurmuyoruz, aileleri söylüyor, mesai arkadaşları söylüyor.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Şu organize suç örgütleriyle ilgili sözde bir STK, parasını nereden alıyorsa, sahibinin sesi gibi öten, onu da getirip burada mal bulmuş Mağribî gibi "Dünyada biz şuradayız, buradayız." Ne bunlar ya, ne bunlar?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Avrupa Birliği, kaynak Avrupa Birliği.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ne Avrupa Birliği? Al bak, bu sizin getirdiğiniz şey -az önce değerli arkadaşım da söyledi- FETÖ'cüler tarafından besleme bir teşkilat. Böyle bir şey olabilir mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Geçin onu, bir FETÖ'cü var diye, Nedim Şener'in yalanıyla hareket etmeyin, geçin onu.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Çevik Kuvvete yaka kamerası takıyoruz 2026'da. Bundan sonra yan yana geldiğiniz zaman, söylemlerimize, herkes... Ben sizi tenzih ederek söylüyorum.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Altan ayağımıza vuruyorlar, yaka kamerası kurtarmaz.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Sen bekle, kamera takıyorum diyorum, kamera, kamera.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Sor Çevik güvenlik biriminin ne yaptığını.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Evet, devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şu Ali Gökçek'e baksana. Sayın Bakan, Allah aşkına, şu Ali Gökçek'in gözüne baksana.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İstisna olabilir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ne istisnası ya!

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Devam ediyoruz. Yatırım amaçlı...

Arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah aşkına arkadaşlar, bunlar milletvekili, sizin arkadaşlarınız ya, yapmayın ya!

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Değerli arkadaşlar, yatırım amaçlı vatandaşlıkla ilgili, uygunluk belgesiyle ilgili olan kısmı, uygunluk belgesiyle ilgili olan süreç Çevre, Şehircilik yani Tapu ve Kadastro bölümünde.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vehbi'nin gözüne bakın. Bunu savunmayın ya, ayıp ya!

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ben hepinizi dinledim ya. Tek tük böyle bir şey yaptım, onda da geri adım attım sonra, tamam dedim, ki bu başıma gelmesin diye. Arkadaşlar, yapmayın, etmeyin ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, onlar laf atıyor bize, onlara cevap veriyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ya, sen tecrübelisin, onlara karşı sabrı olan birisin, Malatyalısın, az dur, bir sabret. Bunu düşün Başkanım.

Devam ediyorum. Bak, uygunluk belgesiyle ilgili eğer bir suç, bir sıkıntı varsa bununla ilgili adli ve idari soruşturmalar sonucunda... Bakın, 19 ilde eş zamanlı bir operasyon düzenledik 24/9/2025'te. 451 yabancıya aileleriyle birlikte Türk vatandaşlığını kazanabilmesi için muvazaalı gayrimenkul satışı yapan 117 şüpheli suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, nitelikli dolandırıcılık, özel belgede sahtecilik... Bunların 49'u tutuklandı, 24'ü adli kontrol; 451 yabancıların Türk vatandaşlığını geri aldık. Sahtekârlıkla yaptılarsa bunu tespit ettiğim zaman durdurur muyum ben? Böyle bir şey yok.

Devam ediyoruz, promosyon ihalesi. Promosyon ihalesi yaptık. Ne zaman? 21 Ekimde. 24 bankayı, bizim Demet Sezen Kapalı Spor Salonumuzda 301 bin kişi X'te canlı yayın olarak izledi ve rekor, herkes izledi. Orada iki banka kaldı. İki banka; İş Bankası ve Vakıflar Bankası. Vakıflar Bankası 90 bin lira, İş Bankası 88.500 lira verdi. Ertesi gün ihale komisyonunu olduğu gibi makama çağırdık ve onlara dedik ki: Son kez onların yanında sesi dışarı açtık, tekrar 2 tur yaptık. En son İş Bankası dedi ki: "Ben 100 bin lira veriyorum." 21'inde de alacaklar paralarını arkadaşlarımız.

MURAT BAKAN (İzmir) - 200 personeli olan belediye bile 90 bin alıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakın, Adalet Bakanlığı 99.500, Ticaret Bakanlığı 90 bin, Gençlik ve Spor Bakanlığı 99.500 diye yapıldı. Ama burada şöyle bir oyun oynanmak istendi; dediler ki bize: "353 bin polisimiz var, 300 bin, hadi olmazsa 270 bin." Ben de dedim ki: "Nüfusu 1 milyon 200 bin olanlar da o zaman sizin bu hesaba göre 1 milyon lira alması lazım." Ya, arkadaşlar, banka diyor ki: "Ödenmiş sermayenin yüzde 18'ini promosyon olarak ben nasıl vereyim?" Açık ihale yaptık, ilk defa da biz yaptık; gayet de güzel oldu, herkes hak, doğru neyse onu gördü.

Şimdi, geldiğimimde, 4 Haziran 2023'te düzensiz göçle ilgili toplumdaki algı 1'inci, 2'nci değil 3'üncü sorundu anketlerde; şu anda 15'inci, 14'üncü sorun değil, 100 kişiden 1 kişi bunu sorun olarak görüyor. Niye? Şundan dolayı: Düzensiz göçle ilgili biz hedef ülke olmaktan ve transit rota olmaktan çıktık.

Bakın arkadaşlar, Sayın Milletvekilimiz Murat Bakan Hudut Kartallarından 60 bin arkadaşımızın, kahramanımızın olduğu yerlere gittiği zaman onları görmemiş olabilir ama onlar orada, onlar orada.

MURAT BAKAN (İzmir) - Ben baktığım yeri görürüm Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakın, şimdi, neler yaptığımızı bir dinleyin, hele bir dinleyin. Bak, bak, şimdi bak...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sizden önce o zaman iyi değildi durum.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Dinle, dinle, dinle. Yani biz "mı" gibi yapmıyoruz, bak.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sizden önce fena bir durum vardı o zaman.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onu söylüyoruz zaten.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakın, beyler...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Süleyman Bey döneminde kötüydü işler.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakın, beyler, güvenlik duvarı ve fiziki engel 1.406 kilometre yapılmış, aydınlatma 1.584 kilometre, devriye yolu 1.878 kilometre, kamera algılayıcı 373 kilometrede, keşif gözetleme aracı 139, elektrooptik kule 362, gözetleme kulesi 223, termal kamera 284, kar üfleme aracı kışın 9 adet, 150 de drone 10 bin metreden gelen insanı görüyor, 4 bin metrede yüz ve tüm bilgilerini alabilecek hâle geliyor. Peki, ne yaptık?

MURAT BAKAN (İzmir) - Duvarın üzerinden aşılıyorlar.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Dinle, dinle!

CAVİT ARI (Antalya) - Sınırdan geçmiyor ama zaten yabancılar Sayın Bakanım, sınırdan geçmiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Anlatıyorum ya.

Şu ana kadar sınırlarımıza gelirken engellenen sayısı bizim göreve başladığımız dönemde 303.150; 326.195 kişiyi "deport" ettik, bu bir rekor.

CAVİT ARI (Antalya) - Nereden geçiyor bunlar peki?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bak, şu mobil göç noktası araçları ne yapıyor?

CAVİT ARI (Antalya) - Hayır, nereden geçiyor bu kadar...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ya, anlatıyorum, geçmiyor diyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Ülke yabancı kaynıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Engelledik.

CAVİT ARI (Antalya) - Sınırdan geçmediğini ben de biliyorum, sınırdan geçmediğini ben de iddia ediyorum Sayın Bakanım. Ben sınırdan askerlik yaptım, sınırdan geçmiyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Daha önceki Bakana yaptığımız eleştirilerde haklıymışız.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Dinleyin, dinlemesini öğrenin ya! Bir dinleyin ya, bir dinleyin bakalım ya!
CAVİT ARI (Antalya) - Dinliyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - On bir saattir ben sizi dinliyorum ya, on bir saattir ben dinliyorum sizi.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Senede bir gün dinleyin Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Ya, beni de otuz dakika dinleyin Veli Bey, otuz dakika dinleyin ya.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Senede bir gün geliyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Bak, bu mobil göç noktası araçları... Arkadaşlar, 375 mobil göç noktası araçlarıyla biz 6 milyon 28 bin yabancının kimliğini sormuşuz, buradan 236.212 düzensiz göçmen tespit etmişiz. Şimdi iyi bakın, bunun ilk üç ayında 50 bin sorgu yapmışız şehirlerimizde, yüzde 74,5'i yani 4 kişiden 3'ü Murat Bey, düzensiz göçmen çıkmış. Murat Bey, son yedi aydan beri aylık ortalama 415 bin soruyoruz, düzensiz göçmen çıkan oranı sadece yüzde 1,4.

MURAT BAKAN (İzmir) - Sayın Bakan, o rakamlar yanlış değil yani.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Ya, sen konfor alanında oturuyorsun ve gayet gölgelik bir yerde yaşıyorsun; ben öyle yapmıyorum, hiç kusura bakmayın.

MURAT BAKAN (İzmir) - Sorgulama yapıyorsunuz, 4 kişiden 3'ü yasa dışı...

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Şimdi gelelim uyuşturucuyla ilgili birkaç rakam vermeye. Bakın, uyuşturucuyla ilgili arz cephesinde... Arkadaşlar, bakın, Mersin Vekilimiz dedi ki: "Teşekkür ediyoruz." 30 büyükşehrin hepsinde dört ay, beş ay orada yatan, orada gezen... Satıcıların, torbacıların hemen hemen tamamına yargıda yüzde 97,5 tutuklama dosyası yaptırıyoruz. Bak, bu farklı bir şey. Baronundan torbacısına varıncaya kadar 91.500 tutuklama yaptık. Cezaevlerinin -buraya Adalet Bakanımız gelince de söyleyecek- yüzde 36'sı uyuşturucu... Arzla ilgili... Bunları yapıyoruz ama hiçbir zaman da durmuyoruz, bunları yeterli görmüyoruz ama size uyuşturucuyla ilgili ölüm rakamlarını söyleyeyim, Avrupa Uyuşturucu Raporu diyor ki: "Maddeye bağlı ölümlerde -1 milyon, kişi başına düşende- en az olan 4'üncü ülkemiz, 1 milyonda 5,1'iz biz. Norveç 1 milyonda 93,5; Letonya 1 milyonda 129, İsveç 1 milyonda 63 yani ilk 3'te bunlar, ilk 4'te.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Uyuşturucu miktarı önemli Sayın Bakanım, miktarı. Burada üretim yapılıyor.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Şimdi devam ediyoruz.

Hep şunu söylüyorsunuz: "Küçük yaşta çocuk, küçük yaşta..." Ya, arkadaşlar, bakın...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Doğru değil mi Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Anlatacağım, söyleyeceğim, bak, getirdim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "İlkokul" diyorsunuz ya.

MURAT BAKAN (İzmir) - Doğru kardeşim, ben gittim, gördüm ya. Aileleriyle görüşüyoruz, yalan mı söylüyoruz?

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Arkadaşlar, bakın, genel nüfusta madde kullanım yaygınlığıyla ilgili oranları getirdim size. Bak, 15-64 yaş aralığında hayatının bir döneminde 1 kere uyuşturucu kullandığını söyleyen Avrupa'da 2020 yılında yüzde 29, bizde yüzde 3,1; dünyada yüzde 6 ama siz devamlı surette hep diyorsunuz ki ölümlerle ilgili... Bak, geçen sene maalesef 427 vatandaşımız uyuşturucu sebebiyle...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - İki senede 2 katına çıktı Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Adli Tıp raporu, rakamı onlar verdi. Bunlar içerisinde 15 yaş altı ölüm, şükürler olsun yok; 15-18 yaş arasındaki ölüm -ya, rakamlar Adli Tıp rakamı- 6.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakanım, sokakta görüyoruz gözümüzle ya.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani uyuşturucu kullanımı yok o zaman!

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Devam ediyoruz, arkadaşlar, bakın...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Sayın Bakan, 2023'te 247'yi ölüm.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Devam ediyoruz.

Ya, arzla ilgili...

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Gerçekten seçim bölgelerinizde insanlar size başvurmuyor mu ya, insanlar şikâyetçi değiller mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir tek bize mi geliyor, ben de anlamıyorum.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Ya, arkadaşlar, arkadaşlar, bak, 100...

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Aynı yerde, aynı ülkede yaşıyoruz; her şehrin sorunu yani.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şikâyetçi ama anlattığınız gibi böyle değil yani.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Ya, Orhan Bey, her şehrin sorunu ya, her ilçenin sorunu, hepimizin sorunu, bu hepimizin sorunu.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Evet, şimdi tamamlıyoruz.

Var değil mi sürem daha?

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Bizim ülkemiz, bizim şehirlerimiz, bizim ilçelerimiz, bizim çocuklarımız; hepimizin sorunu.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Arkadaşlar, bir saniye ya...

Devam ediyoruz.

Arkadaşlar, burada şunu söyleyeyim: Suça sürüklenen çocuklarla ilgili bizim cezaları gözden geçirmemizin yani caydırıcılığı tekrar masaya yatırmamızın zamanı geldi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, buna varız.

İÇİŞLERİ BAKANİ ALİ YERLİKAYA - Şimdi, bakın, 2020'de kasten öldürmenin yüzde 12,6'sı suça sürüklenen çocuklardı, 2024'te yüzde 3 puan yani 15,6 artmış; kasten yaralamada 2020'de yüzde 8, yüzde 11,4 ama size şunu söyleyeyim...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Artış var yani değil mi?

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bakın, yabancı mevkidaşlarımızla bir araya geldiğimiz veya onlara ziyarete gittiğimiz zaman... Bakın, İngiltere'de, Avrupa Birliğinde ve Amerika'da dünyanın bir trendi; çevrimiçi, günlük beş saat, dört saat, yedi saat sosyal medyada çocukların gezdiği bir ortamda bu çocuklara bir hâl oldu; bunu bilim insanları söylüyor. Şimdi, burada, İngiltere 10 yaşındaki çocuğun ceza sorumluluğunu kabul etmeye başladı, "Eğer birini yaralarsan, birini öldürürsen ben sana ceza veririm." diyor. Biliyorsunuz, biz 12 yaş veya altında olduğu zaman vermiyoruz ama 17 yaşında, 18 yaşında, 15 yaşında, 16 yaşında birisi, bir çocuk eğer böyle kasten öldürme veya kasten yaralama yaparsa biz buna nasıl bakacağız? Gazi Meclis mutlaka bunu değerlendirecek. Bakın, 2020 ile 2024 arasında kasten öldürme aşağı doğru iniyor, kasten yaralama aşağı doğru iniyor; tüm kişisel suçlarda -dolandırıcılıkta biraz daha zamanımız var, arzu ettiğimiz tempoda değil ama onun haricinde- 9 katalog suçta aşağı iniyor. Peki, mal varlığına karşı... Arkadaşlar, bakın, benim görev dönemimde 9 katalog suçla ilgili olay sayısı 146 bin düştü, kişilere karşı suçta 98 bin; ikisinin toplamı -benim en büyük görevim önleyici olmak, siz de söylediniz bunu "Olay sayısını düşür." evet, düşürdük- 246 bin.

Şimdi, örnek getirdim size, bakın, hırsızlıkla ilgili 5 hırsızlık türünün hepsinde tarihinde görülmemiş düşüşler oldu. Bir örnek vereyim, yabancılar saklıyor bunu; biz bunları, olay sayılarımızı, aydınlatma sayılarını açıkça size, herkese dağıtıyoruz. Bak, İtalya'da 2023'te aylık 10.973 hırsızlık olmuş -oto hırsızlığı- İngiltere'de 2023'te aylık 10.763, Fransa'da 5.870, Almanya'da 2.499, Türkiye'de 564; 2024 verilerini alamadım, 2024'te biz bunu 300'e düşürdük. Şimdi, demek istediğim şey şu: Mal varlığına karşı suçlarda aydınlatma oranı 58'lerden 90'a çıktı, kişilere karşı her 100 suçun 99'unu aydınlattık. Bakın, benim görev yaptığım dönemde faili meçhul falan yok; biz şimdi ta 1/1/2003'e kadar gidiyoruz, ödül sistemi getirdik. Faili firar sayısı 163, eğer her gün bir faili firar yakalandı haberi gelse biz oraya nazar değmesin diye bir hediye gönderiyoruz, tebrik ediyoruz, taltif ediyoruz.

Demek istediğimiz şey şu değerli arkadaşlar: 688 bin arkadaşımız gece gündüz demeden çalışıyor. Yakın zaman önce ekranlarda bunu söyledim; bizim teşkilatımızda -Emniyet, Jandarma, Sahil Güvenlik- maaşlarıyla ilgili, dengelemeyle ilgili bir çalışmamız var; bunun zamanı geldiği zaman bu işin ne noktaya geleceğini hep beraber göreceğiz, hiç kimsenin şüphesi olmasın. Benim arkadaşlarım bize inanıyor, biz onlara devamlı bunu söylüyoruz ve atama, nakille ilgili tavassut...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bize de söylüyorlar, memnun değiller polisler, vallahi değiller.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ya, söylüyorum ya... Ya, arkadaşım...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Ya "Düzelteceğiz." diyor işte.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Çarpılırsın, yemin etme, yemin etme.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Söylemeyelim mi? Vallahi söylüyorlar.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ya, beyler, beyler, bizim bakın...

Değerli arkadaşlar, durun bir ya, bir şey söylüyorum. 453 bin konut teslim ediyoruz ya. Bakın, arkadaşlar, devlet, millet el ele asrın inşasını, asrın birlikteliğini, bunu yaparken... Veli Bey, sen de Malatyalısın, görüyorsun. Şimdi, biz bu yılın sonunda Allah'ın izniyle bu süreci bitireceğiz. Ondan sonra hep beraber, imkân bize ne verirse benim değerli mevkidaşlarımızla, arkadaşlarımızla neler yaptığımızı göreceksiniz, göreceksiniz...

VELİ AĞBABA (Malatya) - İnşallah.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Çarpılırsın, çarpılırsın.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bunların her biri Allah'ın izniyle değerli kardeşlerim, zamanı geldiği zaman yapılacak.

Özel otoyollardaki radarla ilgili, şimdi bilgisi önüme geldi. Bakın, toplam ceza sayısı 133.443, toplam ceza miktarı "343 milyon" diye yazmışlar, günlük ortalama radar cezası da "415" diye devam etmiş. Ben hâlen söylüyorum, her 30 kilometrede radar var ve duracak çünkü...

Gelelim, şu trafik güvenliğiyle ilgili... Bitirelim bu işi. Arkadaşlar, günde 10 kişi hızdan ölüyor. Kırmızı ışıkta durmadığı için üç günde bir insanlar ölüyor, kırmızı ışıkta durmadığı için insanlar, üç günde... 137 kişi 2024'te öldü; 17,4.

Bakın, terörün olmadığı, terörsüz Türkiye'yi, birliğimizi, beraberliğimizi, kardeşliğimizi büyüteceğiz diye Gazi Meclis -şurada 20'ye yakın davet etti ve- bütün insanları, herkesi, her kesimi dinliyor. Yarın da ben gideceğim oraya arkadaşlarımızla beraber. Bununla ilgili, emin adımlarla, aziz milletimizin desteğiyle yürürken... Kırmızı ışıkta dursa -üç günde bir- ölmeyecekti. Bakın, Dünya Sağlık Örgütü "önlenebilir halk sağlığı sorunu" diyor -önlenebilir- "Aslında olmayacaktı." diyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yüzde 40'ı trafik kazaları.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Trafik kazasına diyor.

Ya, diyor ki: "Sen 30 limitli olan okul önünde ve hastane önünde 76'yla birine vurduğun zaman yüzde 99 ölüyor."

Arkadaşlar, yerleşim yeri içerisinde ölenler son altı yılda yüzde 66, yerleşim yeri dışında ölenler, geri kalanı yüzde 34. Eğer hızdan günde 10 kişi ölüyorsa... 6.351 kişi öldü bir yılda. Denetimi artırdık, artırdık, yüzde 50 artırdık; işlem sayısını artırdık, sadece 197 insanı kurtarabildik 2023'e nispetle. Ama size şunu söyleyeyim: Trafik cezasının caydırıcılık en önemli enstrümanı; işlem anlamında söylüyorum. Dünya bu işi bu şekilde çözmez.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Ödül de var Sayın Bakan. Tahsil ettiğiniz cezaları suç işlemeyenlere dağıtabilirsiniz. Dünya ödül de uyguluyor, sadece ceza değil.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Ya, anlatacağım ya, bir müsaade et.

Biz trafik kültürü oluşturmak zorundayız, trafik kültürü oluşturmak zorundayız. Yasa dışı çıkar... Mevzuatı 30 Kasım 2024'te Gazi Meclisimiz çıkardı, doğru mu? O günden bugüne, 30 Kasım 2024'ten bu yana on bir ay geçmiş.

Arkadaşlar, bakın, vatandaş yaka silkiyordu yasa dışı çakardan. Ne oldu? Daha önceki cezası 6.264 lira, başka hiçbir şey yoktu, "Al paranı al." diyordu adam. Şimdi ne oldu? 1'incisinde 189 bin lira ama o değil; bir ay ehliyeti ve arabayı bağlıyoruz. 2'ncisinde 276 bin; iki ay ehliyet, iki ay araba... Şimdi, söyleyeyim, denetimi yüzde 378 artırdık bu on bir ayda; arkadaşlar, yüzde 87 net bitti, 2'nci cezayı alan kişi de şu ana kadar on bir ayda 1 kişi. Şimdi söylüyorum, bunu başarmış mı, başarmamış mı caydırıcılık?

Suçta sürüklenen çocuklarda da yeni nesil... Küçüklüğünde çok çizgi film seyretmiş, tesirinde kalanlara söylüyorum: Bunların tamamı bitecek, hiç merak etmeyin. Bunu da bizim AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı grubumuzun çıkaracağı caydırıcı kanunlarla, Allah'ın izniyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, süre doldu.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Niye onlar mı çıkarıyor?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onlar mı çıkarıyor?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye... Değerli arkadaşlar... Sayın Bakanım...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tek başına mı çıkarıyorlar ya?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bir dakika...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakanım, bir dakika... Peki, o kadar vereyim.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Bir dakikada şunu söylüyorum: Suça sürüklenen çocuklar ve yeni nesil çevrim içi dünyadan iletişim kuranlarla ilgili buradan sesleniyorum. Yeni çıkacak yargı paketiyle ilgili Adalet Bakanımız, grubumuz hep beraber çalışıyoruz; caydırıcılıkla beraber, çakarda olduğu gibi -bakın arkadaşlar, hafife almayın- altı ayda biter bunlar, altı ayda, göreceksin. Kanun bir çıksın, kanun bir çıksın, caydırıcılık bir çıksın, neler olacağını hep beraber göreceğiz. (CHP sıralarından laf atmalar, gürültüler)

Ben tekrar 2026 yılı bütçemizin hayırlı olmasını; ülkemize, milletimize, Bakanlığımıza hayırlı olmasını diliyorum. Baştan sona sizleri sabırla dinledik; eleştirileriniz, temennileriniz, önerileriniz, hepsini not aldık. Cevap veremediğimiz arkadaşlarımıza da en kısa zamanda yazılı cevap vereceğiz.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Vermiyorsunuz Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - Tüm hazırunu Başkanımızın şahsında sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım şöyle bir durum var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkanım, otuz saniye bir açıklama yapmam lazım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, sabah açıklama, akşam açıklama; yeter...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Neyle ilgili?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Otuz saniye İstanbul'la ilgili bir açıklama yapmam lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri, arkadaşlar; saat 23.00, oylama önergeyle beraber

24.00.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Otuz saniye...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yok, bir saniye Sayın Ağbaba.

Ondan sonra, gideceğiz, adrenalin düşmesi, insanların uyuması, sabah kalkması, tekrar sabah 10.00'da burada hazır olacağız. Dolayısıyla bir müsaade edin, şu işi bitirelim.

Sayın Bakanım -bu sorularla alakalı- bunların hepsini biz takip ediyoruz. Şöyle yedi gün içerisinde... Bazı sorulara burada mesela cevap gelmiyor Bakanlıklardan ve biz gelmediği takdirde o diğer soruları dağıtmıyoruz. Dolayısıyla olay bir şeye dönüyor, arkadaşlar bu konuda hassasiyet gösterirse sevinirim.

Sayın Ağbaba, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, CHP İstanbul İl Başkanlığı binasına ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, İstanbul il binasıyla ilgili bir açıklamayı yapmak zorundayım çünkü doğru bilgiler değil bunlar. Bakın, İstanbul il için 10 mahkemeye gidildi; 1 mahkeme, çağrı heyeti kayyum atadı. O andan itibaren biz, Genel Başkanımız İstanbul Valiliğine bir yazı yazdı. "Biz il binamızı -Genel Başkan- çalışma ofisi olarak kullanacağız." denildi. Birkaç gün geçti. 9 Eylül 10 Eylülle başlayan sabah değil mi Ali?

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Aynı gün Bahçelievler ilçe binamızdaki üst katı il binamız...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bahçelievler'deki ilçe binamızı il binamız olarak ilan ettik. Bu, bizim yetkimizde, kanundan gelen bir yetkimiz, parti binası bize ait, orayı çalışma ofisi olarak kullandığımızı ilan ettik ama siz bir gün sonra bir gece yarısı ve göz göre göre 5 bin polisle, 5 bin polis evladımızla ya...

İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA - "Yargı kararını uygulayacağız." deseydiniz bir polis olmayacaktı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, Sayın Bakanım, yargı kararı elimizde, bakın...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Ama il başkanını yargı atayabilir de il başkanlığımızı yargı belirleyemez. Orası il binası değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tartışma bitmez, bu tartışma bitmez; bitmez bu iş. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakın, orası bizim evimiz, bizim evimize bir tacizde bulunuyor. Kim olduğu önemli değil, geçmişte bizim partili olabilir, başka bir şey olabilir ama polisin buna alet edilmesi, koca İçişleri Bakanlığının buna alet edilmesi doğru değil. Bakın, siz hepimizin güvenliğinden sorumlu bir Bakansınız, en çok güveneceğimiz Bakan sizsiniz. Bakın, canımızı, malımızı size emanet etmişiz. Bizim parti binamız işgal edildi, bizim parti binamız hâlâ polis tarafından korunuyor. Siz Türk polisini birilerinin koruması yapamazsınız, hâlâ bugün böyle.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum, Sayın Ağbaba teşekkür ediyorum.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ve 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

- a) İçişleri Bakanlığı (Devam)
- b) Emniyet Genel Müdürlüğü (Devam)
- c) Jandarma Genel Komutanlığı (Devam)
- ç) Sahil Güvenlik Komutanlığı (Devam)
- d) Göç İdaresi Başkanlığı (Devam)
- e) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki kurumların bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

İlk olarak İçişleri Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

İçişleri Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi (22)	10.30	01	07.01	25.000.000.000

Cevdet Akay
Karabük

Tahsin Ocaklı
Rize

Veli Ağbaba
Malatya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Ümit Özlale
İzmir

Mustafa Erdem
Antalya

Cavit Arı
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Bakanlığın yerel yönetimlerin güçlendirilmesi programlarını uygulamada daha etkin olmasını sağlamak için İçişleri Bakanlığı bütçesinin yerel yönetimlerin güçlendirilmesi programının ilgili alt tertibine 25 milyar TL ödenek konulması amacıyla söz konusu önergeyi verdik.

Sizlerden de destek istiyoruz, tüm belediyeler için geçerli çünkü.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Evet, Cumhuriyet Halk Partisinin destek istediği önergeye oy verenler: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

İçişleri Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
Toplum Güvenliği Programı (29)	10.34	01	05.03	500.000.000

Cevdet Akay
Karabük

Tahsin Ocaklı
Rize

Veli Ağbaba
Malatya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Ümit Özlale
İzmir

Mustafa Erdem
Antalya

Cavit Arı
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Bakanlığın toplum güvenliği programlarını uygulamada daha etkin olmasını sağlamak için İçişleri Bakanlığı bütçesinin toplum güvenliği programına uygulamakla görevli Kaçakçılık, İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığının ilgili alt tertibinde bulunan 26 milyon 40 bin TL'lik ödeneğin az olmasından dolayı 500 milyon TL artırılmasını talep ediyoruz bu önergeyle.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

(İçişleri Bakanlığının 2026 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(İçişleri Bakanlığının 2024 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

Emniyet Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Emniyet Genel Müdürlüğünün 2026 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 4 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YIL: 2026

ÖDENEK: (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
28	28.54	01	03.04	20.000.000.000 TL

Ayyüce Türkes Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, şimdi, bizim bu önergemiz uyuşturucuyla ilgili bir sistem kurulmasına yönelik olarak bir ödenek artırımına ilişkin bir şeydir fakat önergeye geçmeden önce bu çıkarlarla ilgili düzenlemede bizler de olumlu oy kullandık. Dolayısıyla ben şunu çok şık karşılamam: Yani işte, Cumhuriyet grubumuzun çıkaracağı kanunla falan değil... Meclis iradesine biraz o anlamda saygılı olmamız lazım.

Bir de bu çakar meselesinde de -belki daha büyük problem, sizinle ilgili değil, kimi kastettiğimi biliyorsunuz- devlet tarafından verilmiş çakarlarda en büyük problem vardı. İnşallah, bundan sonra devlet, mafya mensuplarına çakar ve koruma verip de başımıza sıkıntı açmaz.

Şimdi, bu uyuşturucuyla ilgili, evet, Avrupa'dan elbette düşük olduğumuzu biliyoruz ama şunu görmek lazım: Artış trendi yüksek Sayın Bakan yani hızlı bir ivmeyle yukarı doğru gidiyoruz. Elbette biz bununla daha geç karşılaştık yani ama bu sentetik uyuşturucularda özellikle trendin yüksek olduğunu görmek lazım. Burada biraz da sistemle ilgili, bir sistem kurulmasına ilişkin de bizce ihtiyaç var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum Başkanım.

Klasik sokak satıcılarının ötesinde beyaz yakalı organize yapılar, dijital platformlar ve sahte reçete ağlarına yönelik özel birimler, teknik kapasite ve mevzuat uyumunun geliştirilmesi ihtiyacı vardır. Ödeneklerimiz de yani öngördüğümüz ödenek de bunların yapılmasına yöneliktir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YIL:2026

ÖDENEK: (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
29	28.39	01	03.04	1.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAşKAN MEHMET MUş - Sayın Türkeş Taş...

AYYÜCE TÜRKES TAş (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, suç ve suçla mücadelede farkındayız, teşekkür ediyoruz ama ödeneğinizin daha da artırılmasını istiyoruz çünkü organize suç yapılarıyla mücadelede başarı yalnızca gözaltı veya ele geçirilen malzeme sayısı ile değil, çökertilen örgüt sayısı, çözölmüş mali ağlar, geri kazanılan kamu kaynağı, engellenen kara para akışı ve uzun vadeli caydırıcılık üzerinden ölçölmelidir. Bunun için ilgili programda istihbarat birimlerinin güçlendirilmesi, ileri seviye veri analitiği ve mali izleme merkezlerinin kurulması, uluslararası ortak operasyonun kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik hedefli bir ödenek artışı zorunludur. Önerdiğimiz ödenek artışı, reklam ve vitrin niteliğindeki kampanyalar yerine doğrudan somut ve kalıcı sonuç üretmeye dönük yapısal kapasite yatırımlarına yönlendirilmelidir. Bu çerçeve, organize suçla mücadele alanında uzman personel istihdamı, ileri teknolojik altyapı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYYÜCE TÜRKES TAş (Adana) - Bitiyor Sayın Başkanım.

...uluslararası eğitim programları ve mali soruşturma kapasitesi için ayrılan payın artırılması kamu güvenliğini güçlendirecek ve Türkiye'nin uluslararası endekslerdeki konumunu iyileştirilecektir.

BAşKAN MEHMET MUş - Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YIL: 2026

ÖDENEK: (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
29	28.67	01	01.01	70.000.000.000 TL
29	28.67	01	01.01	8.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAşKAN MEHMET MUş - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, tabii, biliyoruz, Türkiye'de çalışan her kesimin gelirinde gerçekten ciddi bir yetersizlik var, ciddi bir hayat pahalılığı yaşıyoruz; bu, işçide de memurda da memurunun her türlüünde veya emeklide var. Tabii, burada konumuz İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü olduğu için... Tabii, Emniyet görevlilerimizin de polislerin de maaşları reel olarak çok geriledi dolayısıyla bunların gerçekten düzeltilmesi lazım, düzeltilmeye ihtiyaı var. Bunun dışında, tabii, fazla mesailer, uzun süreli çalışmalar, işte sabahdan beri konuşuyoruz, bunların ortaya çıkardığı sıkıntılar var. Bunların giderilmesine yönelik olarak biz burada bir miktar... Önümüzdeki süreçte -tabii bunların kanunla yapılması gerekiyor- düzenleme yapılması durumunda bir ödenek ihtiyaı olacak. Önümüze mâni olarak "Ya, bu işin ödeneği yok." şeklinde bir şey çıkmasını diye biz bugünden bunun ödeneğini koyalım. İnşallah, yıl içerisinde de özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik olarak bütün Emniyet hizmetleri sınıfında bizim gayretlerimiz olacaktır. Bir de tabii burada lojmanlar için de bir ödenek artırımı öngörüyoruz. Lojman ihtiyaı var, özellikle bazı bölgelerde Emniyet mensuplarının ciddi lojman ihtiyaı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Dolayısıyla önergemiz bunların iyileştirilmesine yöneliktir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

İlgili kurumun bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
29	28.67	01	01.01	60.000.000.000 TL

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Bakanım, yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı tüm orta gelirli vatandaşlarımızı ve memurları vurduğu gibi maalesef polislerimizi ve Emniyet mensuplarımızı da vurdu. Yoğun iş baskısı ve yoğun görev temposunda ağır şartlar altında ülkemize hizmet etmeye çalışan polislerimizin, Emniyet mensuplarımızın daha iyi şartlarda maaş alması için bütçeye ek olarak 60 milyar TL'lik bir ek ödeneğin verilmesini tekliflerinize sunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

(Emniyet Genel Müdürlüğünün 2026 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Emniyet Genel Müdürlüğünün 2024 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Jandarma Genel Komutanlığının bütçesini okutuyorum:

(Jandarma Genel Komutanlığının 2026 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Jandarma Genel Komutanlığının 2024 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesini okutuyorum:

(Sahil Güvenlik Komutanlığının 2026 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Sahil Güvenlik Komutanlığının 2024 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Göç İdaresi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Göç İdaresi Başkanlığının 2026 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

YIL: 2026

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
35	36.67	01	03.07	1.000.000.000 TL

Adalet Kaya
Diyarbakır

Kamuran Tanhan
Mardin

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç...
HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Gerekçe...
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:
Gerekçe:

Geri gönderme merkezleri (GGM) hakkında pek çok sivil toplum örgütünün kapsamlı raporları vardır. Buna göre geri gönderme merkezlerinde insan onuruna aykırı şartlardan dolayı da çok ciddi hak ihlalleri yaşanmaktadır. Buna göre geri gönderme merkezlerinde kapasitenin çok üzerinde göçmen kaldığı, ciddi hijyen sorunları yaşandığı, günlük ihtiyacının oldukça altında içme suyu verildiği, duş ve beden temizliği için günde sadece bir iki saat su sağlandığı, yemeklerin çok az ve besin değerleri düşük olduğu, çevirmen taleplerinin karşılanmadığı, bulaşıcı hastalığı olan engelli, özel ihtiyaç sahibi ve LGBTİ+ göçmenler için gerekli fiziki şartların sağlanmadığı ifade edilmektedir.

Altyapıdan kaynaklı bu ve benzeri sorunların giderilmesi için GGM'lere daha fazla kaynak ayrılmalı, göçmenlerin hiç olmazsa insan onuruna yakışır şartlarda kalmaları sağlanmalıdır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI
YIL: 2026
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
35	36.67	01	06.05	40.000.000.000 TL

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türkeş Taş...
AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Teşekkürler Başkanım.

Biz de bu yoğun göçmen yer değiştirmesi ve geri dönüşümüyle ilgili bu miktarın eklenmesini istiyoruz çünkü sahadaki birimlerde çalışan personel sayısının ve niteliğinin artırılmasıyla, kapasitenin ihtiyaca göre artırılmasını amaçlamaktayız. Ayrıca, Suriye başta olmak üzere diğer ülkelerle yapılacak protokol ve projeler aracılığıyla Suriyelilerin ve diğer sığınmacıların memleketlerine güvenli geri dönüşünü sağlayacak programların finansmanı için de böyle bir bütçenin gerekli olduğunu öngörmekteyiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
(Göç İdaresi Başkanlığının 2026 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Göç İdaresi Başkanlığının 2024 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2026 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

İlgili kurum bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI
YIL: 2026
ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
2	32.39	01	07.01	100.000.000.000 TL

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Şimdi, 2026 bütçe teklifine baktığımızda ödeneklerin büyük kısmı sermaye transferlerine ve deprem konutları gibi zorunlu harcama kalemlerine ayrılmış olup risk azaltma, plan güncelleme, eğitim, tatbikat, erken uyarı ve bilimsel araştırmalar için ayrılan kaynakların yetersiz kaldığı görülmektedir. Deprem başta olmak üzere artan afet riskleri dikkate alındığında, il müdürlüklerinin planlama, koordinasyon, lojistik ve analiz kapasitesinin güçlendirilmesi için 100 milyar lira ek ödenek ayrılmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

(Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2026 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kesin hesabını okutuyorum:

(Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 2024 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli üyeler, değerli milletvekilleri; böylece gündemimizde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir; hayırlı olsun.

Gündemimize göre 18 Kasım Salı günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:23.23